

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 9

SKARBOFERM

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
POLSKICH KOPALŃ SKARBOWYCH
NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA AKCYJNA W KATOWICACH

ADRES: CHORZÓW I, PL. MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO 12

ADRES TELEGRAFICZNY: SKARBOFERM-CHORZÓW

TELEFON 409-01

SPRZEDAŻ:

WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW

I SIARCZANU AMONU

Z KOPALŃ:

„KRÓL” W CHORZOWIE, „BIELSZOWICE”

I „KNURÓW”

POLSKA GOSPODARCZA

TYGODNIK, WYDAWANY PRZY POPARCIU MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU
ORAZ MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA I REF. ROLN., KOMUNIKACJI, POCZT I TELEGR.

WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU

	Str.		Str.
ZBIEŻNOŚĆ INTERESÓW WOJNY I POKOJU W GOSPODARSTWIE NARODOWYM—WINCENTY JASTRZEBSKI	673	KOMUNIKACJA I TRANSPORT	693
KRONIKA GOSPODARCZA:		ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	694
GÓRNICCTWO I PRZEMYSŁ:		POCZTA I TELEGRAF	695
GÓRNICCTWO WĘGLOWE	681	SAMORZĄD	695
PRZEMYSŁ NAFTOWY	682	KRONIKA TYGODNIOWA:	
HUTNICTWO	682	PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEN	696
GOSPODARKA ELEKTRYCZNA	685	TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓLKACH AKCYJNYCH	696
ROLNICTWO	685	SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
W obliczu nowej kampanii olejarskiej — P. K.		Subskrypcja Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej	
HANDEL:		BUDŻET	697
TRAKTATY I KONWENCJE	689	AKCYZY I MONOPOLE	701
HANDEL ZAGRANICZNY	690	RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH	701
Anglia jako partner handlowy Polski — St. S.		PRZEGLĄD ZAGRANICZNY:	
TARGI I WYSTAWY	691	KRONIKA ZAGRANICZNA:	
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	691	WĘGRY	702
RYNEK AKCYJNY	692	Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH	702

ZBIEŻNOŚĆ INTERESÓW WOJNY I POKOJU W GOSPODARSTWIE NARODOWYM

MÓWI się ostatnio dużo o wojnie. Tu i ówdzie myśli się o wojnie więcej, niż się o niej mówi. Wydaje mi się, że jeszcze więcej tę wojnę się czuje. W takim czasie umysły ludzkie są jakby uczulone na sprawy, związane z wojną. Mają one—sprawy te—łatwiejszy dostęp do rozumu i serca. Okoliczność tę należy wykorzystać. Należy okoliczność tę wykorzystać po to, żeby świadomość narodu, świadomość społeczeństwa ogarnęła jeszcze silniej rozumem to, co dotychczas ogarnia sercem, uczuciem. Mam na myśli przyszłą wojnę i jej postulaty pod adresem pokojowej gospodarki narodowej. Wielu sądzi, że np. gremialne stawienie się do kas i nabycie obligacji pożyczki wojennej wyczerpuje materialne obowiązki gospodarstwa narodowego w stosunku do przyszłej wojny. Trzeba, żeby w społeczeństwie zdano sobie sprawę z te-

go, że tak nie jest. Tak jak siły zbrojne narodu tworzy się co roku, przepuszczając przez ćwiczenia, koszary, służbę odpowiednie roczniki, tak siły gospodarcze narodu, jego materialne możliwości prowadzenia i wygrywania wojny również tworzyć się powinny systematycznie—rocznymi nadwyżkami produkcji nad konsumpcją. Tu tkwi zresztą najistotniejsza zbieżność interesów wojny i pokoju w gospodarstwie narodowym.

Artykuł ten ma właśnie na celu pchnąć polską myśl gospodarczą w kierunku poszukiwania punktów zbieżnych pomiędzy interesami wojny i interesami gospodarki narodowej w czasie pokoju. Istnienie tych punktów zbieżnych znakomicie, niewątpliwie, ułatwia pracę. Interesy wojny z reguły wymagają, aby w momencie mobilizacji gospodarstwo narodowe mogło

oddać na cele wojny jak największe zasoby materialne. Pochodzi to stąd, że pierwszy strzał, który żołnierz oddaje do wroga, przerywa w gospodarstwie narodowym proces gromadzenia dóbr i daje początek procesowi intensywnego zużywania dóbr nagromadzonych. Dotyczy to tak dobrze dóbr konsumpcyjnych, jak dóbr wytwórczych, kapitałów, jak pracy. To jest najistotniejszy ekonomiczny moment wojny totalnej czy nowoczesnej—wszystko jedno jakiej. I ten moment należy mieć na względzie, kiedy się myśli o wojnie kategoriami gospodarczymi—moment deficytu w rachunku dochodów i wydatków gospodarki narodowej w czasie wojny. Dzisiejsza wojna z punktu widzenia gospodarki narodowej w czasie wojny—to dla gospodarki tej okres życia z substancji tej gospodarki. Lecz jeżeli tak jest i jeżeli ten moment nazwalibyśmy najistotniejszym momentem ekonomicznym przyszłej wojny, to należy z tego wyciągnąć wniosek na czas pokojowego użytkowywania dochodu społecznego. Tym bardziej, że wniosek ten będzie całkowicie zgodny z interesami gospodarki pokojowej.

Jeżeli chodzi o Polskę, to na ogół nie lubiliśmy na d w y z e k. W języku ojczystym stworzyliśmy tuzin niepochlebnych nazw dla ludzi, żyjących z ołówkiem w rękę, i zaledwie kilka obojętnych dla ludzi przecznych. Nie mieliśmy kultu dla nadwyżek i czyniąc tak, stosowaliśmy często konsumpcyjne praktyki w podziale czy użytkowywaniu dochodu społecznego.

W ubiegłym roku robiłem pewne obliczenia, dotyczące użytkowywania naszego dochodu społecznego na różne cele. Przytoczę tu kilka pozycji. Jeżeli przyjmujemy, że cały roczny dochód społeczny w Polsce wynosił w 1937 r. ok. zł 20 mild., to z dochodu tego przeznaczano się rocznie (w miln. zł): ok. 1 350—na pokrycie kosztów tzw. zdobyczy socjalnych, ok. 1 300—na budżet Państwa bez wojska i świadczeń socjalnych, ok. 180—na maszyny i narzędzia dla przemysłu, ok. 120—na rozbudowę kolejnictwa, ok. 50—na rozwój motoryzacji kraju, ok. 6·5—na rozbudowę floty handlowej itd. in minus.

Cóż nam mówią te sumy, dotyczące nie tak odległej przeszłości? Co one nam mówią, jeżeli nawet przyjmujemy, że są w dużym stopniu szacunkowe, a ich zestawienie celowo dobrane? 6½ miliona przeznaczono się rocznie z dochodu społecznego na rozbudowę floty handlowej. Czy to dużo? Jest to mniej niż z tego dochodu społecznego przeznaczano się na koszty administracyjne Funduszu Pracy, lub—jeżeli kto woli—2 razy tyle, ile wynoszą koszty administracyjne Pomocy Żimowej. A w tym czasie, którego dotyczą te liczby, posiadaliśmy jeszcze 6-krotnie mniejszą flotę od floty Finlandii, 2-krotnie mniejszą flotę od floty Łotwy i prawie 2-krotnie mniejszą flotę od floty Estonii—przy 10-krotnie, 17-krotnie i 30-krotnie większej ludności w porównaniu z Finlandią, Łotwą i Estonią. Dodajmy, że tu nie chodzi o prestiż. Brak floty handlowej—to niebezpieczeństwo w czasie wojny i ponad zł 150 miln. haraczu, wypłacanego innym państwom w czasie pokoju (frachty).

Około zł 50 miln. np. przeznaczaliśmy w 1937 r. z dochodu społecznego na rozbudowę motoryzacji kraju. Ileż to stanowi? Mniej niż koszty administracyjne w instytucjach ubezpieczeń społecznych w okresie wielkich postępów socjalnych. Kiedy sceptycy wątpili w celowość rozbudowy konsumpcyjnych pozycji w zu-

żytkowywaniu naszego dochodu społecznego, zwolennicy konsumenta wskazywali na zagranicę, lecz za granicą—za tą najbliższą—w 1937 r. Niemcy posiadały na 10 tys. ludności prawie 250 samochodów, Czecho-Słowacja—ponad 70, Rumunia—12, a my—zaledwie 8.

Możnaby dalej robić takie porównania. O cóż mi jednak chodzi, kiedy robię te porównania? Mam na myśli konieczność dalszego wzmocnienia pozycji inwestora w użytkowywaniu dochodu społecznego.

W ciągu ubiegłych 20 lat zrobiliśmy dużo—imponująco dużo—w porównaniu do dochodu społecznego więcej jak jakikolwiek naród na świecie w dziedzinie inwestycji, nie zrobiliśmy jednak wszystkiego, co zrobić mogliśmy, co zrobić powinniśmy byli. Świadczą o tym i wyżej przytoczone liczby, celowo zresztą dla uwypuklenia sprawy dobrane.

Mogliśmy spokojnie zająć stanowisko bardziej optymistyczne i stwierdzić to, że potrzeby inwestycyjne znajdują w społeczeństwie polskim coraz większe zrozumienie, a uprawnienia inwestora w stosunku do dochodu społecznego stale rosną. Przecież jesteśmy w toku realizacji wielkich i wieloletnich planów inwestycyjnych. Realizacja tych planów zmienia znakomicie naszą strukturę gospodarczą. Tak jest oczywiście. Optymizm nasz będzie zupełnie uzasadniony, jednak musimy przyjąć pod uwagę kilka następujących okoliczności. Po pierwsze—realizacja naszych planów inwestycyjnych opiera się nie tylko na lokatach już osiągniętych nadwyżek dochodu społecznego nad konsumpcją społeczną, lecz na obciążeniu długiem przyszłych nadwyżek; nie chcę powiedzieć, że to jest złe, przeciwnie, uważam za rzecz najzupełniej słuszną, by warsztaty pracy dla przyszłych pokoleń powstawały także przy udziale tych pokoleń, a więc przy udziale ich nadwyżek, lecz—po drugie—do tego przyszłego dochodu społecznego sięga nie tylko nasz wieloletni plan inwestycyjny, lecz i plan konsumpcyjny, bowiem konsument również zadłuża się. Np. nasze długi socjalne wynoszą bardzo pokaźną sumę, do tego dodać można długi budowlane itp. A więc przy zwiększonym tempie inwestycji spotyka się i tendencję do utrzymania równowagi „praw nabytych” pomiędzy uprawnieniami inwestora i konsumenta, a nie tylko przysparzania praw inwestorowi.

Jednocześnie z tego punktu widzenia, który nas w danej chwili interesuje, tj. inwestycji, stwarzających nowe warsztaty pracy, większą produkcję, większy dochód społeczny i większą nadwyżkę tego dochodu nad konsumpcją, trzeba jeszcze odróżnić sam rodzaj inwestycji. Ważną tu jest rzeczą: czy inwestycja tworzy nową siłę wytwórczą, która będzie nowym źródłem dochodu społecznego (zakłada sad, osusza błota, zakłada kopalnie, buduje flotę handlową, modernizuje przędzalnię w celu zmniejszenia kosztów produkcji), czy też tylko uzbraja teren dla przyszłych zakładów (brukuje ulice w celu zatrudnienia bezrobotnych, przeprowadza nowe drogi, ulepsza nawierzchnie dróg, przeprowadza kanalizację itp.), czy wreszcie inwestycja jest po prostu sfinansowaniem przyszłej konsumpcji (budowa domku mieszkalnego na kredyt, budowa urządzeń kulturalnych i socjalnych z dotacji itp.).

Każdy z tych trzech rodzajów inwestycji ma inną wartość dla sprawy narastania dochodu społecznego i narastania jego nadwyżki. I chociaż, oczywiście,

ruch inwestycyjny musi obejmować i nowe warsztaty wytwórcze i uzbrajanie terenu i wreszcie finansować przyszlą konsumpcję, to jednak decydujący jest odpowiedni ilościowy stosunek wysiłku, przeznaczanego na każdy z tych rodzajów.

W każdym razie stwierdzić można kategorycznie, że istnieją możliwości dalszego zwiększenia nadwyżek w naszym dochodzie społecznym, a więc i zwiększenia udziału inwestora w zużytkowaniu naszego dochodu społecznego.

Na jakiej drodze należy szukać tego zwiększenia? Można snuć najrozmaitsze teorie ekonomiczne w ogóle lub emisyjne w szczególności, nie należy jednak zapominać ani na chwilę, że droga do dobrobytu prowadzi jedynie przez zwiększanie produkcji, ta zaś osiąga się przez zwiększanie inwestycji, a inwestycje mogą być robione jedynie z nadwyżek produkcji nad konsumpcją. Twierdzenie to jest prawidłowe nawet wtenczas, kiedy inwestycje finansuje się drogą operacyjną kredytowych. Uznanie więc zasady inwestycyjnej jako kryterium przy zużytkowaniu dochodu społecznego jest tak dobrym nakazem przyszłej wojny jak dobrym nakazem pokojowym polskiego gospodarstwa narodowego. Oto, w naszym rozumieniu, pierwszy zbieżny punkt interesów wojny z pokojowymi interesami gospodarki narodowej. Dotyczy on podstawowego zagadnienia naszej gospodarki narodowej — zagadnienia zużytkowywania dochodu społecznego, sprawy tworzenia materialnych zasobów, rozbudowy sił wytwórczych, odpowiedniej struktury potrzeb.

Przechodzimy obecnie do sprawy przydatności zasobów dla celów wojny. Tu centralnym punktem zagadnienia jest wielka sprawa normalizacji zarówno wytworów jak i procesów wytwórczych.

Wojna pracuje milionami ludzi, kolosalnymi masami narzędzi walki, kolosalnymi masami materiałów. Ponieważ jest ona akcją, zmierzającą do jednego końcowego celu, przebiega więc w rygorach jednolitego planu i pod kierownictwem hierarchicznym, jednoosobowym. Operowanie jednak tymi olbrzymimi masami jest możliwe tylko dlatego, że części składowe tych mas są znormalizowane, a ich różnorodność jest ograniczona do minimum i jest dopuszczalna tylko w takim stopniu, w jakim to jest konieczne ze względu na ściśle określony cel. Tak jest w armii czynnej, tak jest oczywiście we właściwym pogotowiu wojennym. Jednak zasada ta winna być przestrzegana w całym życiu gospodarczym, które przecież pośrednio w całości zostanie włączone w służbę wojny. A na tym polu — choć robi się wiele — jest jeszcze dużo do zdziałania.

Weźmy dla przykładu choćby warszawskie taksówki — tak samo dobrze zresztą jak taksówki berlińskie czy paryskie. Przecież ten tabor reprezentuje sobą tyle różnych marek, typów, rodzajów. Kursują one z większym lub mniejszym pożytkiem tylko dlatego, że każdy wóz ma „swego” szofera, swego maga, który zna kaprysy swego wozu, który ma własną, „swoją” mieszanekę, „swoją” warsztat reperacyjny, więcej nawet, który w tym „swoim” warsztacie reperacyjnym posiada „swego” pracownika i tylko temu swemu pracownikowi powierza poprawki swego wozu.

Normalizacja więc, normalizacja oczywiście w granicach koniecznego zharmonizowania wymogów wojny i pokojowego użytku prywatnego.

Czy wojenne wymogi normalizacji w zakresie np. prywatnego taboru samochodowego kłóć się z wymogami prywatnej służby samochodu? Bynajmniej. W miarę tego, jak samochód w danym kraju staje się coraz powszechniejszym narzędziem pracy, i tak musi on ulec wpływowi normalizacji: łatwość obsługi, taniość eksploatacji i remontu tego będzie wymagała. Tu więc pośredni interes wojny z interesem gospodarki narodowej pokrywa się całkowicie. Chodzi o to, żeby ta zbieżność znajdowała pełny wyraz w praktycznej realizacji, stała się zasadą, kierującą coraz szerzej prywatnym życiem gospodarczym.

Wojna pracuje także znormalizowanym wozem kołowym i znormalizowanym kółkiem w tym wozie, znormalizowaną uprzężą na koniu i znormalizowaną sprzążką w tej uprzęży. Ma ona — wojna — swoje rozumne powody takiego postępowania.

A prywatne życie gospodarcze? Czy musi mieć takie same założenia? Oczywiście, w dużym zakresie — tak.

Przytoczę tu pewien drobny, co prawda, przykład. Budując w swoim czasie sobie „chałupę”, zakupiłem w jednej z największych firm warszawskich instalację wodną. Kiedy wybierałem z monterem firmy kran, kraniki, „baterie”, zapytałem firmy, czy to wszystko jest znormalizowane, czy po roku, dwóch, kiedy będę musiał zmienić jakąś część, dostanę ją. „Ależ, oczywiście” — odpowiedziano mi. Po 3 latach wyrobił się u kranika w kuchni mały mosiężny trzpień, trzeba było go zmienić — część, która kosztuje w produkcji masowej około gr 30 = 40. Zadzwoniłem do firmy. „Zapasowych części nie robi się, nie mamy, proszę przywieźć kranik” — powiedziano mi przez telefon. Zamknąłem dopływ wody do kuchni i pojechałem do firmy. Trzpień mógł być gotowy za 3 dni (kuchnia 3 dni bez wody). Chciałem kupić cały kranik (zł 6), jednak te, co były, miały inny wymiar gwintu, więc nie nadawały się. Zrozpaczony proszę o całą baterijkę (zł 39), lecz i tego zrobić nie mogłem, bo rozstawienie otworów baterijek, trzymany na składzie, było inne jak w mojej kuchni. Nie było rady. Zwykły trzpień, których zwykły chłop na rewolwerówce z pręta mosiężnego może zrobić 50 sztuk na godzinę, kosztował mnie 3 dni czasu, potrzebował mojej dwukrotnej jazdy ze Służewa do Warszawy i przyjazdu pracownika firmy z Warszawy na Służew — razem przypuszczam kilkanaście złotych (za sam trzpień zapłaciłem zł 3, a firmę to kosztowało na pewno więcej).

Oto prywatno-gospodarcze skutki braku normalizacji; jako skutek braku normalizacji — brak części zamiennych, i jako już ostateczny skutek — niewygody i drożyzna dnia codziennego.

Przytoczyłem ten drobny przykład „osobisty”, „indywidualny”, ale dlatego, że to nie był w tym dziale tylko przypadek. Swobodna twórczość wytwórni armatury wodno-kanalizacyjnej jest powodem, jak mi powiedziano w firmie, zróżniczkowanych kształtów, wymiarów, otworów, gwintów tej armatury.

Jeśli chodzi o nasz kraj, to istnieje instytucja, pracująca nad normalizacją; instytucja ta ma za sobą już wielki dorobek, lecz taki lub podobny stan rzeczy, który zobrazowaliśmy drobną historijką kuchennego kranu, spotyka się jeszcze w niektórych dziedzinach naszego życia gospodarczego.

Stwierdzić zaś należy, że nie tylko interesy wojny, ale także interesy gospodarki narodowej, jak wreszcie najczęściej i nasze osobiste interesy pokojowego dnia

codziennego wymagają normalizacji produkcji, a nawet potrzeb.

Oto drugi zbieżny punkt interesów przyszłej wojny z pokojowymi interesami gospodarki narodowej: potrzeba normalizacji. Trzeba pamiętać, że tak jak zasoby materialne tworzyć trzeba systematycznie, jak potrzeba tworzenia zasobów musi wrosnąć w świadomość, w ambicje obywatelskie—tak samo ma się sprawa z normalizacją. Trzeba długo działać, aby producent „znormalizował” kupca, kupiec zaś „znormalizował” konsumenta, a sam kierunek procesów normalizacyjnych ustawił się racjonalnie.

Przejdźmy z kolei do zagadnienia samowystarczalności gospodarczej. Że taka samowystarczalność leży w interesie ewent. przyszłej wojny, to nie ulega wątpliwości, jak również nie ulega wątpliwości dla ludzi, życiowo ujmujących rzeczy, że sprawę samowystarczalności należy traktować realnie, a nie po doktrynersku. Nie myślę więc twierdzić, że zarówno interes wojny jak pokojowy interes gospodarstwa narodowego pcha do autarkii. Byłby to jak najfałszywszy pogląd.

Ale gdzież Polsce do autarkii! Gdyby żyjące pokolenie wspólnym wysiłkiem kalkulacji handlowej i poczucia patriotyzmu wyzbyło się tylko bałwochwalstwa dla wyrobów zagranicznych i nieuzasadnionej niechęci do wyrobów krajowych, to już spełniłoby swój obowiązek. Bo proszę pomyśleć, że np. warszawska elegantka jest elegantką dopiero wtenczas, kiedy nosi paryskie modele, lub co najmniej zagraniczne materiały. Dzieci nasze mogą dostać świadectwo dojrzałości dopiero wtenczas, kiedy wykażą się znajomością języka obcego, i praktycznie po otrzymaniu świadectwa dojrzałości w 90 wypadkach na 100 z tego języka obcego nie korzystają—w znaczeniu konieczności publicznej. A więc np. dziecko, „ścięte” na egzaminie dojrzałości za nieprawidłowe użycie czasownika w języku obcym, na całe życie wynieść może przeświadczenie o zasadniczej niesamowystarczalności Polski. Nie chcę bynajmniej powiedzieć, że nie należy uczyć w szkole średniej obcych języków, moim zdaniem jednak niedostateczny stopień ze znajomości obcego języka w szkole średniej nie powinienby zamykać Polakowi drogi do dalszych studiów, nie powinienby umniejszać jego praw obywatelskich. Dalej np. w gabinecie lekarskim obywatel spotyka się czasem z pogardą dla lekarstwa krajowego i bałwochwalstwem dla zagranicznego specyfiku. W sklepie—to samo, a kupiec niejednokrotnie musi udawać, że sprzedaje towar, lub chociaż model zagraniczny, bo przecież „to lepsze od krajowego”.

Ciąży na nas jeszcze pewien kompleks niższości. Ten kompleks niższości działa w pewnej mierze na nasze nastawienie gospodarcze. Palacz chce tytoniu zagranicznego, chociaż uprawa tytoniu krajowego podnosi chłonność pracy rolnika na 1 ha z 50 dniówek rocznie do 1 000, a nawet 2 000 dniówek. Konsument chce banana, choć ten banan jest na pół zgniły, albo niedojrzały i przedstawia dla organizmu mniejszą wartość od polskiego jabłka, zagraniczny owoc jednak schlebia próżnej ambicji stołowego pokoju.

Jest czasem i odwrotnie. Konsument chce towaru krajowego, a kupiec gwałtem wpycha mu towar zagraniczny. W ub. roku w Warszawie nie było np. krajowych narzędzi ogrodniczych z trzonkami. Możemy zrobić motykę, a nie możemy jednak dorobić do tej motyki drewnianego trzonka (chłop to umie). To musi zrobić Ameryka i tu nam przysłać. Mała rzecz,

a jednak wstyd. Jest w Polsce drzewo, są bezrobotni małorolni chałupnicy, są potrzebujący motyk z trzonkami; wiedzą o tym w Stanach Zjednoczonych i przysyłają nam te motyki—faktycznie zaś drewniane trzonki, bo motyki już umiemy robić. Przed kilku dniami kupuję w największej, najstarszej, najsolidniejszej polskiej firmie sekator. Ekspedient pokazuje mi 5÷7 sztuk do wyboru. Zastanawiam się chwilę. Subiekt pomaga mi wybrać i, pokazując jedną sztukę, objaśnia: ten najsolidniejszy. „Co kosztuje?” — pytam. „Dziesięć złotych”. „A ten?” „Pięć siedemdziesiąt”. „Zdaje mi się, że taki sam, więc dlaczego taka różnica w cenie?” Subiekt uśmiecha się pobłażliwie i objaśnia: ten zagraniczny, a ten polski. „Dobrze, ale dla czego wg Pana on jest solidniejszy?” „Szwedzki” — dodaje niecierpliwie subiekt. Nic więcej nie mógł mi powiedzieć biedny subiekt. Zagraniczny — więc solidniejszy, i kwita. A firma — najpoważniejsza, stara, polska, a właściciel — znany patriota Polak, a personel — źle wyszkolony. Gdzie nam więc w Polsce do autarkii! Ta obawa nie jest groźna.

Pokutująca jeszcze orientacja „zagraniczna” osłabia w nas inicjatywę, wynalazczość, usamodzielnianie się gospodarcze w granicach zdrowej kalkulacji kupieckiej. Tu nie ma mowy o żadnej autarkii. Przed obecnym pokoleniem stoi — intensywnie już zresztą, ale za mało jeszcze realizowane — olbrzymie zadanie całkowitego wykorzystania naszych bogactw naturalnych, naszej pracy, naszego geniuszu narodowego w granicach, jak mówiłem, zdrowej kalkulacji gospodarczej. Możliwości mamy tu jeszcze olbrzymie.

Przypominam sobie walkę o len polski. Długi czas twierdzono, że worek jutowy jest tańszy od lnianego — dopóki nie zaczęto kupować worki lniane. Kiedy jednak opór został przełamany, okazało się, że worek lniany wcale nie kalkuluje się drożej od jutowego. To samo było z watą. Lekarze kiedyś nie chcieli słuchać o wacie lnianej. Dziś mamy watę krajową z krajowego surowca, i jest dobrze. Przypominam sobie sprawę koks do wielkich pieców. Długi czas dyskwalifikowano nasz koks i importowano twardy koks z Czecho-Słowacji. Było to technicznie uzasadnione, ale tylko w pewnym stopniu. Nasz koks był po prostu niedogrzewany w niektórych koksowniach. Posiadał „płytki kwiat” gruby środek niedogrzany i tym środkiem brykietowym, ścieranym w wielkim piecu wytwarzał zawiesiny. Nowe piece koksowe usunęły ten brak i zmniejszyły techniczną potrzebę importu koks zagranicznego. Przykładów takich przemian z naszego życia gospodarczego można byłoby przytoczyć już bardzo dużo, a wychowywanie naszej ambicji niepodległościowo-gospodarczej na pewno pchnie nas dalej na drogę wzmacniania naszej samowystarczalności gospodarczej i rozbudowania bazy dla przyszłych potrzeb wojny — czyniąc jednocześnie zadość pokojowym wymogom gospodarstwa narodowego.

Rzućmy okiem na sprawę organizacji i kierownictwa.

Kiedy myślę o organizacji i kierownictwie naszych zakładów przemysłowych, to zawsze przypominam mi się pewien zakład metalurgiczny. W zakładzie takim znajduje się pod powierzchnią ziemi duża i zakłana sieć wodna; woda tam jest potrzebna do chłodzenia narzędzi i urządzeń, do utwardzania, do picia itd. Sieć ta zużywa się i psuje, trzeba więc ją naprawić, w ziemie czasami pęka to tu, to tam. Powinna więc być wykreślona na papierze, ażeby było wiadomo,

gdzie w razie potrzeby kopać lub rwać podłogę. W zakładzie tym było inaczej. Planu nie było, ale był siwy staruszek monter, który tam od 10-letniego pędaka pracował „przy wodzie” i miał w głowie cały labirynt tej sieci, którą w ciągu 60 lat od wypadku do wypadku usunął po nocach dobry duch rozwojowy zakładu. Otóż, kiedy, powiedzmy, oddział X zasygnalizował: „woda znikła” lub: „coś pod ziemią pękło”, staruszek przychodził na miejsce, zamykał oczy na chwilę i wyczarowywał w swej pamięci ukrytą pod ziemią sieć. Po chwili dawał dyspozycję: „kopać tu”. Muszę przyznać, że siwy monter prawie nigdy się nie mylił, a dyrektor techniczny zakładu chwalił się swoim wszechwiedzącym monterem, nie zdając sobie sprawy z tego, że ten monter był dowodem niezdolności dyrektora, dowodem nieodpowiedniej organizacji technicznego kierownictwa zakładu. I tak przyszła zima 1928 r. z wielkimi mrozami. Monter przeziębził się i musiał przez 2 tygodnie zostać w łóżku, a tu sieć wodna trzaskała co dzień, co noc. Niektóre działy produkcji zostały unieruchomione. Wielkie straty przekończył dyrektor techniczny, że młodzi inżynierowie mieli rację, kiedy przy różnych okazjach proponowali mu stopniowe wprowadzanie naukowej organizacji i kierownictwa na miejsce organizacji tradycyjnej, rzemieślniczej, opierającej produkcję na specjalnie uzdolnionym wykonawcy. Stopniowo cała sieć wodna została ujęta na papier, sporządzono plany, instrukcje, oznaczono niebezpieczne odcinki i osiągnięto taki stan rzeczy, który pozwalał centrali na sygnał z terenu zakładu posyłać zespół robotników na ściśle określony punkt w celu naprawy sieci, a dyspozycje mógł wydawać nawet taki technik, którego przed paru dniami przyjęto do pracy.

Przytoczyłem przykład skrajny, z dawnych lat, dziś już w stosunkach polskich niespotykany w takiej formie, chodziło mi jednak o to, żeby na tym wyśkrabionym sporadycznym przykładzie wykazać różnicę, jaka istnieje pomiędzy tradycyjnym, rzemieślniczym systemem organizacji zakładu pracy i systemem nowoczesnym, naukowym.

System pierwszy opiera się na pracowniku o kwalifikacjach — że tak powiem — scalonych. Zadanie kierownictwa w tym systemie polega na tym, żeby w ciągu szeregu lat wyrabiać sobie takich pracowników i na ich indywidualnych zdolnościach oprzeć pracę zakładu wytwórczego. W oparciu o taki system zakład pracuje sprawnie, kierownictwo techniczne procesami produkcji jest łatwe, inżynierowie i technicy takiego zakładu mogą pozostawać w biurach. W zakładzie jest spokój dopóty, dopóki rynek pracy dostarcza odpowiednią liczbę niezbędnych rzemieślników-magów. Kiedy to ustanie, zakład chwieje się, produkcja dezorganizuje się, wszystko się wali.

System nowoczesny, naukowy opiera się na przeciętnym robotniku, przeciętnym majstrze, przeciętnym techniku, przeciętnym inżynierze i centralnym kierownictwie o wysokich kwalifikacjach organizacyjnych, którego zadaniem jest podstawić na miejsce specjalnych uzdolnień i kwalifikacji aparatu wykonawczego naukowo przemyślaną organizację z jej podziałem pracy, planem obciążenia poszczególnych posterunków, instrukcjami wykonawczymi, koordynacją i kontrolą wykonania. Ideał takiej organizacji — to możliwość obsługi zakładu ludźmi, wziętymi z ulicy, bez specjalnych przygotowań. Dotyczy to nie tylko ludzi. W mniejszym lub większym stopniu dotyczy to maszyn, na-

rzędzi pracy, surowców itd. i wiąże się ze sprawą normalizacji. Produkcja, oparta o takie zasady, narażona jest na mniejsze ryzyko braku specyficznych, cieplarnianych warunków, jest tańsza, jest łatwiejsza dla kierownictwa — jednym słowem, jest bardziej celowa dla pokojowych czasów gospodarki narodowej. Stanowi ona, oczywiście, pewien kłopot dla personelu kierowniczego, kłopot jednak przejściowy, psychiczny, bowiem świadomość tego, że zakład produkuje właśnie w oparciu o kierownictwo techniczne, a nie o magię rzemieślnika i majstra, musi temu kierownictwu dawać kolosalne zadowolenie.

A jak jest w czasie wojny? Właśnie wojna burzy wszystkie wygody uniwersalnych zdolności i kwalifikacji. Gospodarstwo narodowe musi pracować przeciętnym materiałem ludzkim, maszynowym, surowcowym, często namiastką dobrego robotnika. Nie zapomnijmy o tym, że w czasie wojny w przemyśle metalowym na przykład często bardzo precyzyjne części sprzętu wojennego muszą być produkowane przez dziewczęta wiejskie, przeniesione od kołowrotek, sierpów, grabi do fabryk metalowych na skomplikowane obrabiarki, że nadto nie starcza czasu na przetwarzanie ich na wysoko kwalifikowanego rzemieślnika. Taką zmianę zniesie tylko taka produkcja, która już w czasie pokoju pracuje w oparciu o naukowy system organizacji i kierownictwa.

Oto więc nowa zbieżność interesów wojny i gospodarki narodowej w czasie pokoju.

Twierdzenie to wydaje mi się słusznym w odniesieniu do zakładu. W jakiej mierze twierdzenie takie może mieć słuszość w odniesieniu do całych działów gospodarstwa narodowego?

Kiedy w II połowie ub. wieku powstał ruch, mający na celu usystematyzowanie praktycznych wiadomości, dotyczących organizacji i kierownictwa, uzupełnienie tych praktycznych wiadomości celowymi doświadczeniami, by na podstawie tych wiadomości stworzyć naukę o organizacji i kierownictwie — życie gospodarcze powitało ten ruch z dużym sceptyzmem. Minęło parę dziesiątków lat, zanim idea naukowej organizacji i kierownictwa została powszechnie uznana, chociaż powszechnie nie zrealizowana.

Z organizacją całych działów gospodarstwa narodowego rzecz ma się tak samo. Związki, syndykaty, kartele, zespoły — z jakimże sceptyzmem lub wręcz krytycyzmem są one oceniane. Wprawdzie te nowe formy działalności gospodarczej nie zawsze i nie wszystkie służą z pożytkiem całemu gospodarstwu narodowemu, to jednak nie dowodzi to, że nie stanowią one postępu organizacyjnego. Taylorizm w nieodpowiednim ręku był narzędziem wyzysku, źródłem krzywd społecznych, gdy we właściwym ujęciu w istocie swej torował drogę do naukowej organizacji pracy zakładu przemysłowego. Kartel może być narzędziem wyzysku — tak jest; niemniej stanowić on może wyższą formę organizacji, bowiem podbudowuje jednostkę gospodarującą wysiłkiem zbiorowym i planem. Dziś ten wysiłek zbiorowy, plan może mieć na celu nadmierny zysk zrzeszonych — jutro na miejsce nadmiernego zysku zrzeszonych może być wstawione inne zadanie. Zresztą nie o kartel tu chodzi. Mamy na myśli tę ewolucję, która odbyła się w zakładzie pracy i doprowadziła tam do zmiany tradycyjnego systemu organizacji na system naukowy. Ewolucja ta w zasadzie odbywa się obecnie w poszczególnych gałęziach gospodarstwa narodowego, a jej istotą jest podbudo-

wanie swobodnej inicjatywy i jednostkowego wysiłku zakładu planem i organizacją pracy całej gałęzi gospodarstwa narodowego.

Czy to leży także na linii interesów wojny? Oczywiście. Mobilizacja gospodarstwa narodowego w czasie wojny pociąga za sobą szereg doniosłych skutków organizacyjnych dla tego gospodarstwa. Poszczególne dziedziny przemysłu, handlu, rolnictwa zostają obciążone zadaniami, ujętymi w ściśle ramy planów wytwórczych. W planach tych zostają ustalone ilości i jakości dóbr, terminy wykonania zadań. Realizację planów uzależnia się nie od dobrej woli poszczególnych zakładów, chociaż i ta dobra wola w grę tu wchodzi, lecz od należytego zaopatrzenia w surowce, narzędzia pracy, środki płatnicze, zespoły fachowców, siły robocze, węgiel, prąd itp. Zależać ona musi również w dużej mierze od racjonalnego podziału pracy pomiędzy poszczególne warsztaty wytwórcze. W największej zaś mierze zależy ona z reguły od tego, czy i w jakiej mierze organizacja poszczególnych gałęzi produkcji wiąże pojedyncze zakłady w jedną harmonijną całość wytwórczą, handlową, komunikacyjną itd. i osiąga sprawne funkcjonowanie tej całości. Mam wrażenie, że na wypadek przyszłej wojny powtórzyć się musi to, co się stało w czasie ostatniej wojny światowej, jeśli chodzi o organizacyjną stronę życia gospodarczego. Będą prawdopodobnie tworzone jakieś centralne instytucje planowania, zaopatrywania, kontroli. Te centralne instytucje nie będą jednak mogły współpracować z pojedynczymi warsztatami wytwórczymi. Taka centrala oprze się na poszczególnych instytucjach branżowych, bo jedynie te instytucje reprezentują dostateczną znajomość warunków pracy zakładów danej branży. Tak czy inaczej — wojna wciśnie życie gospodarcze w ściśle określone ramy organizacyjne. Można tedy powiedzieć, że np. u nas w wielu gałęziach przemysłu niewiele ona zmieni, bo gałęzie te są zorganizowane. Wydaje mi się, że takie przypuszczenia można robić w odniesieniu do szeregu naszych kluczowych przemysłów, a fakt, że wymogi pokojowe naszej gospodarki narodowej coraz gęściej oplatają tę gospodarkę sieciami organizacyjnymi, dowodzi, że i tu interes przyszłej wojny nie kłóci się, a raczej zbiega się z pokojowymi interesami naszego życia gospodarczego.

☛ Najwięcej wątpliwości może nasuwać handel, zastanówmy się więc nad nim troszkę dłużej.

Wojna nie znosi zawikłanych dróg, skomplikowanych zabiegów, koronkowych metod działania. Wśród olbrzymiej ilości środków, używanych przez ludzi dla osiągnięcia zamierzonych celów, wojna i dyplomacja stoją na dwóch przeciwległych biegunach. Wojna zmierza do swego celu brutalnie i najprostszymi drogami, bo operuje najprostszymi środkami — środkami gwałtu. Ma ona w tym swoje dobre racje, boć przecież przychodzi, kiedy wszystkie inne metody i środki zawiodły, i przychodzi po to, żeby nie zawieść. Dlatego też w dziedzinie handlu, która jest jednak wciąż jeszcze bardzo skomplikowaną dziedziną życia gospodarczego, wojna prawdopodobnie przynieść musi ze sobą duże uproszczenia.

Uproszczenia te dla jednych dziedzin będą większymi, dla innych mniejszymi zmianami — zależnie od stanu organizacji, w jakim odnośna dziedzina znajduje się.

Nie będę mówił o zbieżności interesów wojny z pokojowymi interesami polskiego obrotu towarowego

z zagranicą. Zbieżność ta, w moim mniemaniu, polega na tym, że zarówno w czasie pokoju jak w czasie wojny obrót ten wymaga reglamentacji i organizacji. Nie przeczę, że obecny stan rzeczy pozostawia wiele do życzenia z punktu widzenia pokojowych interesów gospodarki narodowej, że w obrocie tym tkwią — że tak powiem — ciała obce, które z pożytkiem mogłyby być z niego wyeliminowane, sądzę jednak, że nawet pod tym względem interesy wojny i pokojowe interesy gospodarstwa narodowego pokrywają się. Przeprowadzenie badań szczegółowych, ze znajomością rzeczy i troską o wspólne dobro, na pewno taki pogląd potwierdzi.

Druga dziedzina — to dziedzina, że tak powiem, obrotów kluczowych surowcami. Należą do niej obroty: węglem, koksem, złomem, rudą, żelazem, surówką, drzewem, stalą, blachą, ropą naftową, benzyną, smarami, bawełną itp. Są to artykuły niezbędne dla przemysłu, górnictwa, komunikacji, rolnictwa. W tej dziedzinie dziś już zasada organizacji poczyniła wielkie postępy, uznawana jest przez życie gospodarcze również i zasada reglamentacji, zmierzającej do osiągnięcia możliwie harmonijnego zaspokojenia wszystkich w grę wchodzących interesów. Obie te dziedziny handlu (zagraniczna i surowcowa) pod parciem czysto pokojowych wymogów gospodarstwa narodowego stopniowo przybliżają się do form wojennych: planowej, zorganizowanej działalności, zmierzającej do zaspokojenia całości interesów gospodarczych kraju.

Inaczej mają się rzeczy u nas w tym zakresie, który nazywamy „miasto i wieś”. Odczuwamy tu jeszcze brak organizacji, brak urzędzeń, brak współpracy pomiędzy kupcem i producentem. Rażący przykład: zagraniczny banan, idący do konsumenta przez handel zagraniczny, w ciągu 20 lat niepodległości Polski już dorobił się w Gdyni dojrzałowi, przechowalni, gdy tymczasem jabłko polskie nie zdołało uzyskać dla siebie w ciągu całych wieków odpowiednich przechowalni w rejonach produkcji; bekon eksportowy uzyskał standard hodowlany, przetwórczy, względną stabilizację ceny, odpowiednią organizację przetwórstwa, ścisłą współpracę handlu z producentem materiału rzeźnego i bekoniarnią, a mieszkaniec miasta wciąż jeszcze zaopatrywany jest w mleko przez tradycyjną babę z bańkami na plecach, wypełnionymi Bóg wie jakim artykułem.

Dzisiejszy stan rzeczy w tej dziedzinie jest niedomaganiem pokojowym naszego gospodarstwa narodowego, krzywdą chłopca, który na skutek braku odpowiednio zorganizowanego zbytu swych produktów, braku odpowiednich urzędzeń technicznych, przeznaczonych do obsługi obrotu towarowego między miastem i wsią, za produkt swój otrzymuje mało, mieszczuch zaś za produkt ten płaci drogo.

Mam wrażenie, że organizacja obrotu artykułami powszedniego użytku na wsi i w mieście jest wielkim zagadnieniem, o którego rozwiązanie woła interes gospodarki narodowej.

Gdzie należy szukać przyczyn obecnego stanu w tej dziedzinie naszej gospodarki? Oczywiście, że ubóstwo wsi, brak na wsi zrozumienia dla handlu, brak odpowiedniego wykształcenia, brak środków finansowych, organizacji kredytu — działa hamująco na postęp stosunków handlowych na wsi. Tak jest, lecz wydaje mi się, że tradycyjna bezradność handlowa naszego wieśniaka ma swoje główne źródło w dwóch zjawiskach: w systematycznym w ciągu wieków odgradzaniu

producenta wiejskiego od miasta przez kupca-żyda i w stwierdzonej wiekami niemożliwości organizacyjnego powiązania prowincjonalnego żydowskiego handlarza z chrześcijańskim producentem-chłopem.

Przy studiach materiałów, dotyczących analizy naszego handlu zbożem, mięsem, owocami, węglem itp., zdumienie wprost człowieka ogarnia na ten brak współpracy handlarza-żyda z producentem chłopem. Od wieków żyd skupuje u chłopca owoce, lecz stosunki są tak luźne, organizacja tak prymitywna, jak gdyby przed tygodniem kupcy-żydzi spadli tu z innej planety. Żadnej współpracy, żadnego programu, żadnych urzędzeń, żadnych trwałych stosunków — nic tu nie ma. Handel odbywa się jak pomiędzy dwoma plemionami, które schodzą się raz do roku na granicy, żeby z ręki do ręki zamienić ze sobą dobra. Potem się rozchodzą i nie interesują się sobą.

To samo w węglu, to samo w zbożu, w zwierzętach, jajach, mleku itd. na całej linii styczej handlarz — chłop. I nikt tu nie ponosi winy. Odmienność religijna, kulturalna, obyczajowa, narodowościowa jest powodem, że organizacyjna współpraca handlowa żyda z chłopem jest niemożliwa, że pomiędzy tymi jednostkami gospodarującymi w ciągu wieków całych nie nawiązały się więzy organizacyjne i chyba już się nie zawiążą nigdy. A tymczasem organizacja tu jest konieczna. Tylko zorganizowana wieś, jako dostawca i nabywca, może liczyć na bezpośredni kontakt z miastem, jako konsumentem, i miastem, jako dostawcą. A pamiętajmy, że nawet czysto handlowa organizacja to coś więcej jak wspólny interes handlowy — to poza tym wspólny typ człowieka, wspólny honor, wspólne ambicje, wspólne obyczaje, poczucie wspólnoty rasy, przynajmniej tam, gdzie organizacja nie jest spółką kilku ludzi, lecz zespołem bardzo wielu członków. Oto, dlaczego organizacja handlu artykułami powszedniego użytku, zbliżenie producenta do konsumenta, skrócenie ogniw pośrednictwa, usprawnienie całej tej wielkiej dziedziny naszego życia gospodarczego jest sprawą spolszczenia handlu. Muszę podkreślić, że nie uważam, iż spolszczenie handlu musi handel ten usprawnić, wierzę natomiast, że usprawnienie handlu artykułami powszedniego użytku, zbliżenie wsi do miast nie może odbyć się bez spolszczenia handlu.

A jeśli chodzi o okres wojenny? Nie ulega wątpliwości, że wojna obejmuje rygorami organizacji i reglamentacji nie tylko handel zagraniczny, nie tylko obrót surowcami i środkami produkcji; obrót artykułami powszedniego użytku spotka ten sam los. Wojna w bardzo dotkliwy sposób ogranicza podaż szeregu artykułów, ogranicza ich spożycie, ażeby móc rzucić jak najwięcej energii na front — to jasne. Lecz na to, ażeby te ograniczone ilości dóbr mogły należycie spełniać swe zadanie, nie mogą one być wypuszczane na flukta wolnych cen, wolnej podaży, wolnego obrotu. Surówka, żelazo, skóry, cukier, nafta, zapałki, mydło, sól, tytoń, widły, gwoździe, pługi, nawozy sztuczne, wyprodukowane przez przemysł i przeznaczone w ograniczonej ilości dla wsi — muszą być na wieś dostarczane w przewidzianej ilości, w określonym czasie, w określonej jakości i po określonych cenach. Funkcje te w czasie wojny na ogół może spełnić tylko zorganizowany handel — syndykat rolniczy, lub inna spółdzielnia, spółka zaopatrywania. To samo ze sprzedażą artykułów wiejskich. Zboże, mięso, nabiał, warzywa, owoce, kartofle — czy to dla

ludności cywilnej w miastach, czy to dla fabryk, czy wreszcie dla samej armii — muszą być dostarczane terminowo, w odpowiednich ilościach i po odpowiednich wyznaczonych cenach. Czy konsument miejski, przemysłowy będzie mógł oddać los swój w ręce pośrednika, skupującego na rogatek w dni targowe artykuły żywnościowe. A wojsko? Dostaw artykułów wiejskich będą mogły znów podjąć się i wykonać je jedynie zorganizowani producenci wiejscy, a więc znów: mleczarnie, jajczarnie, przechowalnie, przetwórcze owoców, spółdzielnie zbytu itp. — słowem zorganizowany zbyt.

Tak by wyglądały interesy wojny na tym odcinku życia gospodarczego. A pokojowe interesy gospodarcze? Możemy różnie zapatrywać się na ruch spółdzielczy, musimy jednak zgodzić się z twierdzeniem, że nawet od dobrego sklepikarza jest w tych wypadkach często lepsza dobra spółdzielnia. Tak więc i tu widzimy zbieżności interesów wojny z pokojowymi interesami gospodarstwa narodowego.

Kiedy już jesteśmy przy zagadnieniu obrotu towarowego, zatrzymajmy się nad sprawą obrotu towarowego z zagranicą. Ma ta sprawa — że tak powiem — dwa aspekty: techniczno-organizacyjny i geograficzny. Jeśli chodzi o geograficzny aspekt, to wydaje mi się, że można postawić tezę, iż interes wojny wymaga, aby stosunki z zagranicą układać na jak najszerzej podstawie, by unikać stosunków jednostronnych. Na dłuższą metę ta sama zasada kalkuluje się i dla całości gospodarki narodowej.

Weźmy dla przykładu eksport. Wszyscy pamiętają te czasy, kiedy na jesieni skupione w kraju gęsi przepędziliśmy przez granicę i w ten sposób załatwiliśmy eksport. Zagraniczni odbiorcy gęsi te dotuczali, bili, skubali i posegregowane eksportowali dalej na cały świat, sprzedając nam z powrotem posegregowane na gatunki i oczyszczone pierze. To nie był dobry interes gospodarczy, chociaż był to interes łatwy.

Tak samo postępowaliśmy z żytem, jęczmieniem. Zboża te szły po świecie jako zboża bezpośredniego odbiorcy zagranicznego. Było tak i z drzewem. Dziś czasy się już radykalnie zmieniły. Jesteśmy już lepszymi sprzedawcami, a będziemy tym lepszymi, im bardziej będziemy zorganizowani jako dostawcy i im bardziej różnorodnie tereny zbytu opanujemy. Wydaje mi się, że to jest dość prawidłowy pogląd.

Wiadomo, że w chwili obecnej, a chwila ta prawdopodobnie przeciągnie się na długie lata, możliwości eksportowe często są ściśle związane z możliwościami importowymi. Stąd szeroko rozłożony wachlarz importowy stwarza wachlarz dla eksportu. Różniczkowanie więc zagranicznego obrotu towarowego w dziale importu przynosi dodatkowe korzyści w dziale eksportu. Rozumie się, że obie operacje muszą się kalkulować handlowo, tylko kalkulację tę należy opierać na interesach długofalowych, którym niejednokrotnie z dobrym wynikiem handlowym może być poświęcony zysk na jednorazowej operacji.

Gospodarka narodowa ma więcej, niżby to zdawać się mogło, wspólnych cech z gospodarką indywidualnego przedsiębiorstwa. Dobry kupiec wie o tym, że im więcej ma odbiorców i źródeł zakupu, z którymi stale utrzymuje stosunki handlowe, tym równiej i pewniej pracuje jego przedsiębiorstwo. Chyba że rezygnuje on z samodzielnego prowadzenia interesu i chce stać

się filią innego przedsiębiorstwa. To samo z gospodarką narodową. Zacieśnienie jej bazy obrotów z zagranicą—to utrata swobody ruchu, to wiązanie się zbyt mocne z innymi gospodarkami narodowymi i—jako skutek tego—wciąganie się w orbitę ryzyk tych obcych organizmów gospodarczych, więcej nawet—to niebezpieczeństwo zejścia do roli dodatku, uzupełnienia innej gospodarki narodowej.

Są jeszcze i inne skutki jednokierunkowych stosunków handlowych—to specjalizacja, podział pracy pomiędzy narodami, do którego tak tęsknią zwolennicy starego liberalizmu w dziedzinie handlu zagranicznego, a który niesie ze sobą olbrzymie niebezpieczeństwa dla politycznej i gospodarczej niepodległości niektórych narodów na dorobku.

Wydaje mi się, że struktura gospodarcza Polski, która nie może być jednostronna, nie może reprezentować gospodarki wyspecjalizowanej, a—przeciwnie—winna być w granicach rozumnych konieczności wszechstronna. Wymaga to od nas wysiłków, by nasze stosunki handlowe zagraniczne układały się na jak najszerszym wachlarzu, a nie na szpicu. I tu więc istnieje na pewno dla naszej gospodarki narodowej więcej zbieżnych niż przeciwnych interesów w porównaniu z interesami wojny.

Sądzę, że nie należy dłużej zaprzętać uwagi czytelnika wyliczaniem wspólnoty interesów wojny i gospodarki narodowej w czasie pokoju. Niech mi będzie wolno zwrócić tę uwagę jeszcze na sprawę bezpieczeństwa pracy.

Ostatnio sprawie bezpieczeństwa pracy, bezpieczeństwa zakładów poświęcono dużo miejsca w literaturze, w życiu publicznym, na konferencjach, zjazdach itd. Olbrzymie straty, jakie ponosi gospodarstwo narodowe z powodu nieszczęśliwych wypadków i chorób zawodowych, idą w setki milionów złotych, rozchodzą się po kraju szeroką falą cierpień fizycznych i moralnych—tym większych, że nie zawsze usprawiedliwionych koniecznościami współczesnych sposobów produkcji lub brakiem technicznych środków ochronnych. Doświadczenia, poczynione u nas i za granicą, wykazują, że umiejętna organizacja bezpieczeństwa pracy może w dużym stopniu zmniejszyć liczbę wypadków przy pracy i katastrof w zakładach pracy. Nikt nie może podać w wątpliwość twierdzenia, że bezpieczeństwo przy pracy daje przemysłowi i gospodarstwu narodowemu duże korzyści materialne w czasie pokoju.

A w czasie wojny? Kto pamięta pracę w zakładach przemysłowych w czasie wielkiej wojny światowej, ten dokładnie zdaje sobie sprawę z doniosłej roli należytej organizacji bezpieczeństwa pracy. Wszak w czasie wojny kierownictwo zakładu staje w obliczu dwóch konieczności: przeciążania maszyn, urządzeń technicznych, całego zakładu i obsługi tego zakładu przez gorzej wyszkolony i podniecony nerwowo per-

sonel. Do tych trudności dołączają się często próby sabotażu, dywersyjnej roboty przeciwnika lub wroga wewnętrznego. Stan niebezpieczeństwa więc powiększa się wielokrotnie. Wygląda to wtedy w ten sposób, jak gdyby do 5-osobowego samochodu wsadzono 10 osób, przy kierownicy posadzono przeciętnego szofera i kazano mu jechać po śliskiej drodze z szybkością 100 km na godzinę. Szanse katastrofy zwiększają się niepomiaralnie. Dla mnie, metalowca, są to rzeczy zupełnie jasne, i dlatego interes przyszłej wojny woła w mej świadomości wielkim głosem: organizujmy dalej i jeszcze lepiej bezpieczeństwo pracy i bezpieczeństwo zakładów w czasie pokoju, organizujmy to bezpieczeństwo tym bardziej, że każdy wysiłek i każdy grosz, wydany na ten cel, zaraz, natychmiast, już w czasie pokoju przynosi konkretne zyski w postaci zmniejszonych kosztów ubezpieczenia wypadkowego i chorobowego.

Nie należy się łudzić nadzieją, że surowe przepisy czasu wojny zabezpieczą nam prawidłowe funkcjonowanie warsztatów pracy. Tylko dobra, wypróbowana, wyszkolona w wieloletniej służbie pokojowa organizacja bezpieczeństwa pracy i bezpieczeństwa zakładu może nam zapewnić bezpieczeństwo tej pracy w czasie wojny. W tej dziedzinie najtrudniej improwizować.

Zbieżności, zbieżności, zbieżności ducha wojny z duchem pokoju. Co za paradoks. A jednak tak jest. Dlaczego tak jest? Skąd ta zbieżność?

Jesteśmy narodem głodnym! Miliony Polaków żyje z niedostatecznie napełnianymi żołądkami, miliony Polaków są niedostatecznie odziani, miliony głów nie mają „uczciwego“ dachu nad głową; ziemia polska czuje głód dróg, kolei, linii telegraficznych i telefonicznych, ziemia polska cierpi na chroniczny głód narzędzi, maszyn, urządzeń melioracyjnych, miasta polskie czują głód warsztatów pracy—Polska cała, jak okiem sięgnąć, wszędzie, wszędzie odczuwa jakiś brak. Polska jednak jest potencjalnie bogata, bo posiada młody naród, a naród ten w głodzie i biedzie toczy nieustępliwą wojnę o potężną i sytą Polskę jutra.

Wymogom tej wojny, ciężkiej, lecz jakże pięknej, stopniowo podporządkowują się tęsknoty obywateli, metody ich pracy zbiorowej. Wymogom i celom tej wojny stopniowo podporządkowują się cele i metody pracy rolnictwa, handlu, przemysłu, górnictwa. Duch tej wojny ożywia całe nasze gospodarstwo narodowe, nadaje mu kierunek rozwojowy, wykuwa jego formy organizacyjne, podnosi je na wyższy szczebel sprawności, a więc czyni przydatniejsze także dla wojny orężnej.

Stąd paradoks zbieżności interesów wojny z pokojowymi interesami gospodarstwa narodowego.

Wincenty Jastrzębski

KRONIKA GOSPODARCZA

WIZYTA MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH FRANCJI P. A. DE MONZIE W POLSCE

W dn. 22/IV b. r. przybył do Warszawy francuski Minister Robót Publicznych Pan A. de Monzie. Na dworcu powitał Pana Ministra de Monzie Pan Minister Komunikacji Juliusz Ulrych oraz P. Wice-minister J. Piasecki i z ramienia Min. Spraw Zagranicznych P. Minister Arciszewski, a także członkowie Ambasady francuskiej z P. Ambasadorem Noëlem na czele.

W dn. 23/IV b. r. Pan Minister de Monzie wziął udział w uroczystości poświęcenia odnogi kolejowej Siemkowice — Częstochowa.

W dn. 24 i 25 kwietnia Pan Minister de Monzie składał wizyty oficjalne i odbył szereg konferencji. Był też podejmowany obiadem przez Polsko-Francuską Izbę Handlową.

W dn. 25/IV b. r. Pan Minister de Monzie przyjął w Ambasadzie francuskiej przedstawicieli prasy polskiej i francuskiej, wobec których złożył następujące oświadczenie:

„Proszę mi wybaczyć, że przypomnę, jakie jest moje stanowisko oficjalne: jestem francuskim Ministrem Robót Publicznych — co, mówiąc krótko, oznacza, że nie jestem powołany do omawiania francuskiej polityki zagranicznej, która zresztą została ściśle sprecyzowana przez Szefa Rządu P. Daladier. Sprecyzowanie to wyklucza wszelkie uzupełnienia jawne lub poufne. Jest więc rzeczą zbędną nadawać mej podróży i memu krótkiemu pobytowi inne znaczenie aniżeli przyjacielskiego kroku, dokonanego przy

sposobności zakończenia dzieła. Linia kolejowa Śląsk — Bałtyk jest bowiem osiągnięciem francusko-polskim, niewątpliwie nie jedynym, ale najświeższym i bardzo znamionym, gdyż łączy prywatną inicjatywę Francuzów z udziałem Państwa Polskiego. Jest rzeczą samo przez się zrozumiałą, że otwarcie tej linii kolejowej dało mi sposobność do nawiązania żywego kontaktu z opinią polską w tych trudnych czasach oraz do stwierdzenia naszego braterstwa w przekonaniach, żywionych w głębi serca. Nie powiedziałem niczego, ani nie usłyszałem niczego, czego by nie wiedziano bądź w zakresie polityki, bądź też w zakresie uczuć. Stosownie do częściowego i tymczasowego charakteru, w jakim reprezentowałem Francję, przypominałem, iż Francja stoi u boku Polski, zarówno we wszystkich wysiłkach pokojowych, jak i w troskach nieodłącznych od ryzyka. Przypominałem to w dn. 23 i 24 kwietnia, nie czekając na związane z jakimś terminem oświadczenia publiczne, gdyż żadne przemówienie nie zdoła zmienić naszych zdecydowanych stanowisk. Nadto wczoraj wieczorem przewodniczyłem na jubileuszowym obiedzie Polsko-Francuskiej Izby Handlowej, podczas którego mogłem stwierdzić całkowitą ciągłość współpracy między Francją i Polską przez 20 lat.

Dziś po południu złożyłem hołd pamięci Marszałka Piłsudskiego, którego znałem osobiście, podziwiałem i kochałem za życia i którego wspomnienie odnajduję w bohaterskim kulcie, jaki żywi dla niego jednomyślnie Jego Wielki Naród”.

Pan Minister de Monzie w dn. 26/IV po 4-dniowej gościnie w Polsce wyjechał do Paryża.

Ś. P. ZYGMUNT CHMIELEWSKI. — W dn. 24 kwietnia b. r. zmarł ś. p. Inż. Zygmunt Chmielewski, b. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych, wybitny działacz spółdzielczy.

Ś. p. Zygmunt Chmielewski urodził się w 1873 r., studia wyższe odbywał na politechnikach w Zurychu i Charlottenburgu, gdzie uzyskał stopień inżyniera chemii. W celu krzewienia stefczykowskiego ruchu spółdzielczego przybył w 1908 r. na teren b. Kongresówki. Po wybuchu wojny organizował straż obywatelską w Warszawie, a w lipcu

1916 r. objął stanowisko drugiego burmistrza w Warszawie. W 1918 r. mianowany został przez Radę Regencyjną Szefem Sekcji w Ministerstwie Rolnictwa, w lutym 1919 r. zaś — Podsekretarzem Stanu w tym Ministerstwie. Stanowisko to zajmował do lutego 1922 r. Od 1922 r. do 1929 r. zajmował różne kierownicze stanowiska w ruchu spółdzielczym, zaś w lipcu 1929 r. objął obowiązki kierownika Państwowej Szkoły Spółdzielczości Rolniczej w Nałęczowie, którą zorganizował i którą prowadził do października 1934 r. Ś. p. Inż. Z. Chmielewski od wczesnej młodości brał czynny udział w pracach niepodległościowych. Za udział w tej pracy był dwukrotnie aresztowany przez władze rosyjskie.

GÓRNICCTWO I PRZEMYSŁ

GÓRNICCTWO WĘGLOWE

EKSPORT WĘGLA W I POŁOWIE KWIECZNIA 1939 R. w porównaniu z przeciętną za połowę marca — pomimo mniejszej o 1½ liczby dni roboczych (12 wobec 13½) — w związku z pomyślną koniunkturą na światowym rynku węglowym wzrósł o 88 tys. t, tj. o 16·18% i wynosił 632 tys. t. Przeciętna dzienna wysyłka węgla kamiennego — łącznie z węglem okrętowym — w okresie 1÷15/IV b. r. wynosiła 51 tys. t — wobec 40 tys. t w marcu, zatem wzrosła o 11 tys. t, czyli o 27·50%.

Wzrost wywozu dotyczył rej. śląskiego i dąbrowskiego, eksport bowiem z rej. karwińskiego kształtował się niskowo. Z rej. śląskiego wywieziono 441 tys. t, czyli o 94 tys. t więcej, z rej. dąbrowskiego 67 tys. t, zatem o 16 tys. t więcej — w porównaniu z przeciętną za po-

łowę poprzedniego miesiąca, wreszcie z rej. karwińskiego wywieziono za granicę 124 tys. t, czyli o 22 tys. t mniej.

Wywóz na rynki środkowo-europejskie zmalał o 35 tys. t — w następstwie ograniczenia wysyłek do obszaru b. Czecho-Słowacji.

Eksport na rynki skandynawskie wyniósł 158 tys. t, czyli wzrósł w porównaniu z przeciętną za połowę poprzedniego miesiąca o 29 tys. t. Wzrost ten tłumaczy się wzmocnionymi wysyłkami do wszystkich krajów tej grupy — prócz Islandii, do której w okresie sprawozdawczym nie eksportowano.

Wywóz na rynki bałtyckie kształtował się w I połowie kwietnia niżkowo i ograniczył się właściwie do wysyłki 2 tys. t na rynek łotewski.

Wywóz na rynki zachodnio-europejskie zwiększył się o 27 tys. t do 116 tys. t. Na wzrost ten wpłynęły głównie zwiększone wysyłki do Francji, mianowicie głównie w pozycji węgla okrętowego.

Ekspert na rynki południowo-europejskie wykazał znaczną poprawę i wynosił 134 tys. t—wobec 81 tys. t przeciętnie za połowę poprzedniego miesiąca. Na wzrost ten wpłynęły zwiększone wysyłki do Włoch oraz do Grecji.

Na rynki pozaeuropejskie w okresie sprawozdawczym wywieziono 42 tys. t, czyli o 16 tys. więcej. Do tak poważnego wzrostu wywozu na te rynki przyczyniły się zwiększone wysyłki do Argentyny, eksport bowiem na pozostałe rynki tej grupy nie wykazał znaczących odchyleń.

Wysyłki do W. M. Gdańska spadły o 2 tys. t do 9 tys. t. Odbiór węgla okrętowego zwiększył się o 2 tys. t do 64 tys. t.

Przeladunek węgla w portach Gdynia/Gdańsk w I połowie kwietnia w porównaniu z przeciętną za połowę marca wzrósł o 47 tys. t i stanowił 441 tys. t, z czego na Gdynię przypada 256 tys. t, czyli o 6 tys. t. mniej, a na Gdańsk 185 tys. t, czyli o 53 tys. t więcej — w porównaniu z przeciętną za połowę marca.

PRZEMYSŁ NAFTOWY

SYTUACJA PRZEMYSŁU NAFTOWEGO W MARCU 1939 R.—Wydobycie ropy naftowej w marcu 1939 r. wyniosło 44 092 t brutto (w lutym—40 202), mianowicie (w tonach): w okr. jasielskim 13 450 (11 895), drohobyckim 26 772 (24 843) i stanisławowskim 3 870 (3 464). Z tych ilości—na ropę marki podstawowej przypada 20 087 t (18 873) i na marki specjalne—24 005 t (21 329).

Gaz ziemny wydobyto 60 927 tys. m³ (54 588), mianowicie (w tys. m³): w okr. jasielskim 23 829 (21 236), drohobyckim 31 114 (27 845) i w stanisławowskim 5 984 (5 507).

Cena ropy borysławskiej, zakupywanej przez „Polmin”, wynosiła bez zmiany zł 1 700 za cyst. 10-tonową loco zbiorniki.

Za gaz ziemny w Borysławiu płacono gr 4·53 za 1 m³ (4·61).

Czynnych było w marcu 851 (853) kopalń ropy i gazów, zatrudniających 10 473 (10 593) robotników.

Nowych otworów uruchomiono 29 (27).

Ruch terenowy zaznaczył się silnym ożywieniem w powiatach: przemyskim, mościckim, jarosławskim i kałuskim, gdzie w przeszło 40 gminach zgłoszono szereg nowych kopalń.

Z nowych poszukiwawczych dowieceń wyróżnia się otwór w Szalowej, gdzie w głębokości 610 m zostały nawiercone gazy w ilości 30 m³/min.

Rafinerie olejów mineralnych przerobiły w miesiącu sprawozdawczym 41 304 t ropy (38 529).

Produkcja wytworów naftowych wyniosła ogółem 45 123 t (38 470), przy czym 3 498 t otrzymano z przeobki zapasów półproduktów.

Wyprodukowano w marcu (w tonach): benzyny i gazoliny 12 738, nafty 10 830, olejów gazowego opałowego i lekkich 9 493, olejów smarowych 4 459, parafiny 2 013, asfaltu 3 331 oraz innych produktów naftowych 2 259.

Wysłano z rafinerij i gazolinarni z przeznaczeniem dla spożycia krajowego ogółem 33 366 t różnych produktów naftowych (31 113), w tym (w tonach): benzyny i gazoliny 9 569, nafty 10 090, olejów gazowego, opałowego i lekkich 6 755, olejów smarowych 3 138, parafiny 956, asfaltu 2 129 oraz innych produktów naftowych 729.

Wysłano z rafinerij z przeznaczeniem na eksport oraz na pokrycie zapotrzebowania bunkrów w Gdyni i W. M. Gdańska ogółem 2 766 t różnych produktów naftowych (3 149), w tym (w tonach): benzyny i gazoliny 953, nafty 95, olejów gazowego opałowego i lekkich 650, olejów smarowych 119, parafiny 902, asfaltu 24 oraz innych produktów naftowych 23.

Zapasy produktów naftowych w rafineriach i gazolinarniach wynosiły w dn. 31/III b. r. ogółem 169 514 t różnych produktów naftowych (w dn. 28/II 165 075 t), w tym (w tonach): benzyny i gazoliny 32 412, nafty 11 245, olejów gazowego, opałowego i lekkich 13 098, olejów smarowych 52 624, parafiny 3 608, asfaltu 16 090 oraz innych produktów naftowych 40 437.

Gazolinarnie przerobiły w marcu 26 018 tys. m³ gazu (23 202). Otrzymano gazoliny 3 679 t (3 281), wysłano do rafinerij celem domieszania do benzyn ciężkich 3 306 t (2 852) oraz na inne zapotrzebowanie krajowe 460 t (470).

Ekspertu gazoliny w marcu—podobnie jak i w lutym—nie było.

Zapasy gazoliny w zakładach gazolinowych wynosiły w dn. 31/III 534 t (w dn. 28/II 576 t).

Płynnych gazów naftowych wyprodukowano w marcu 188 t (149), wysłano na zapotrzebowanie rynku krajowego 158 t (125) oraz za granicę 24 t (13).

Zapasy w zakładach wynosiły w dn. 31/III b. r. 104 t (w dn. 28/II 99 t).

W marcu czynnych było ogółem 55 zakładów przerobki ropy (rafinerij i gazu (gazolinarni), zatrudniających 3 464 robotników (w tym gazolinarnie 367 robotników).

Zapasy ropy w rafineriach wynosiły w dn. 31/III 33 107 t (w dn. 28/II 28 502 t).

HUTNICTWO

KOPALNICTWO RUD ŻELAZNYCH W IV KWARTALE 1938 R.—W kwartale sprawozdawczym, w związku z pomyślną koniunkturą dla hutnictwa żelaznego, kopalnictwo rud żelaznych utrzymywało się na wysokim poziomie. Pomimo okresu zimowego wydobycie rudy utrzymało się niemal w tych samych granicach, co i w poprzednim kwartale. W całym 1938 r. w porównaniu z 1937 r. zaznaczył się dosyć poważny wzrost.

Wydobycie rud liczbowo przedstawiało się, jak następuje (w tonach):

	Okręgi górnicze:				Ogółem	
	często- chowski	radom- ski	dąb- tarno- górski	tar- no- górski	Liczba wydo- bycie ków	Liczba robotni- ków
1937 — przec. mies.	53 553	9 271	1 249	283	64 356	6 266
IV kwart. 1937 — przec. mies. . . .	65 195	7 798	245	807	74 045	6 800
I kwart. 1938 — przec. mies. . . .	63 693	7 133	797	—	71 623	7 052
II kwart. 1938 — przec. mies. . . .	56 146	6 737	409	920	64 212	6 908
III kwart. 1938 — przec. mies. . . .	63 503	9 681	662	2 333	76 179	8 044
Październik 1938 . . .	67 443	11 092	1 272	2 608	82 415	7 528
Listopad „ . . .	60 019	10 048	1 117	2 402	73 586	7 545
Grudzień „ . . .	56 966	8 035	1 211	2 083	68 295	7 492
IV kwart. 1938 — przec. mies. . . .	61 476	9 725	1 200	2 364	74 705	7 522
Cały rok 1938 . . .	734 454	99 932	9 233	16 851	858 470	—
„ „ 1937 . . .	642 645	111 254	14 983	3 400	772 282	—

Poza wykazaną powyżej rudą—otrzymano jeszcze rudę ze starych zwałów w ilości 756 t w październiku, 2 596 t w listopadzie, 4 300 t w grudniu—wobec 674 t, 396 t i 371 t w analogicznych miesiącach 1937 r. Przez cały 1938 r. wydobyto ze zwałów 11 339 t — wobec 7 870 t w 1937 r. Poza właściwą rudą żelazną wydobywano jeszcze piryt na kop. „Staszic” w okręgu radomskim w ilości 6 079 t w październiku, 5 982 t w listopadzie, 5 172 t w grudniu i 81 282 t w ciągu całego 1938 r.—wobec 9 028 t, 6 504 t, 3 291 t i 73 549 t w odpowiednich okresach 1937 r.

Jak widać z powyższych danych, ogólne wydobycie rudy osiągnęło najwyższy poziom w 1938 r. w październiku, a w listopadzie i grudniu uległo pewnemu zmniejszeniu. W porównaniu z III kwart. 1938 r. wydobycie w okręgu częstochowskim było cokolwiek niższe, w okręgu dąbrowskim zwiększyło się znacznie, a w radomskim i tarnogórskim nie uległo większym zmianom. W ciągu całego 1938 r. w porównaniu z 1937 r. zwiększyło się wydobycie w okręgu częstochowskim, a zwłaszcza w tarnogórskim, zmniejszyło się natomiast w radomskim i dąbrowskim.

Wskaźniki wydobywania rudy żelaznej przedstawiały się następująco:

Okręgi	I 9 3 8			Cały rok	
	Paździer.	Listopad	Grudzień	1937	1938
Częstochowski . . .	100	89	85	100	115
Radomski . . .	100	91	73	100	91
Dąbrowski . . .	100	90	96	100	61
Tarnogórski . . .	100	92	81	100	500
Ogółem w Polsce .	100	89	83	100	112

Udział poszczególnych okręgów w rocznym wydobyciu 1938 r. wyniósł: częstochowskiego 82·5%, radomskiego 10·6%, dąbrowskiego 1·6% i tarnogórskiego 2·6%.

W październiku i grudniu pracowało po 27 kopalń, a w listopadzie — 29.

Zapasy rudy wszelkiej, znajdujące się na kopalniach i w hutach, zmniejszyły się z 140 797 t w końcu września do 124 745 t w końcu grudnia 1938 r. (13%). Z tej ilości—zapasy rudy ilastej, znajdującej się na kopalniach i przygotowanej do prażenia, pozostały niemal na tym samym poziomie, gdyż wynosiły 33 243 t — wobec 33 189 t, a zapas rudy prażonej i brunatnej, przygotowanych do wielkiego pieca, zmniejszył się z 26 082 t do 20 301 t (23%), w tym rudy ilastej było 9 847 t i brunatnej 10 454 t. Zapasy rudy prażonej, znajdujące się w hutach, zmniejszyły się z 81 526 t do 71 201 t (13·5%).

Ogólna liczba robotników wynosiła w październiku 7 528, w listopadzie 7 545 i w grudniu 7 492, przeciętna za IV kwart. stanowiła 7 522, czyli zmniejszyła się w stosunku do przeciętnej za III kwart. 1938 r. o 6·5%, a zwiększyła się w stosunku do przecięt-

nej za IV kwart. 1937 r. o 10%. Z ogólnej liczby robotników—w okręgu częstochowskim pracowało w okresie sprawozdawczym przeciętnie 5 735, w radomskim 1 502, w dąbrowskim 81 i w tarnogórskim 204. Procentowo w stosunku do ogólnej liczby robotników stanowiło to: w okręgu częstochowskim 76%, w radomskim 20%, w dąbrowskim 1·3% i w tarnogórskim 2·7%.

Przeciętny zarobek robotników (bez potrąceń) w listopadzie w okręgach częstochowskim i radomskim wynosił (w zł):

	Na dniówkę:		Miesięcznie:	
	okr. częstoch.	okr. radomski	okr. częstoch.	okr. radomski
Ogół robotników . . .	4·08	3·45	94	73
Górnicy na dole . . .	4·94	3·80	117	80
Wykwalifik. na górze . . .	4·83	4·16	119	124
Niewykwalifikowani . . .	3·53	3·25	82	82

Wydatność pracy robotnika podana jest w poniższym zestawieniu (w tonach miesięcznie i dziennie), przy czym uwzględnieni zostali w tym obliczeniu jedynie robotnicy w kopalniach, dających wydobyć:

		Liczba robotn. w kop. z wydob.		Wydobycie na 1 robotn.:	
		miesięcznie	dziennie	miesięcznie	dziennie
Lipiec 1938 . . .	7 309	10·12	0·390		
Sierpień „ . . .	7 435	10·33	0·397		
Wrzesień „ . . .	7 497	10·38	0·399		
Październik „ . . .	6 944	11·87	0·456		
Listopad „ . . .	6 979	10·55	0·422		
Grudzień „ . . .	6 943	9·84	0·394		

Przywóz rudy żelaznej w kwartale sprawozdawczym zwiększył się zarówno w stosunku do III kwart. 1938 r., jak zwłaszcza w stosunku do IV kwart. 1937 r. Przywóz rudy manganowej zmniejszył się w stosunku do III kwart. 1938 r., lecz wzrósł w porównaniu z IV kwart. 1937 r. Wywóz rudy darniowej utrzymywał się nadal na niskim poziomie, w związku z niepewną sytuacją polityczną w Czecho-Słowacji.

Liczbowo przywóz i wywóz przedstawiał się następująco (w tonach):

	Przywóz z zagranicy:			Wywóz rudy darn.
	rudy żelaznej	tworzyw. zawier. żelazo	rudy manganowej	
1937 — przec. mies. . . .	45 713	6 258	6 864	2 183
IV kwart. 1937—przec. mies. . . .	42 270	4 634	833	748
I kwart. 1938—przec. mies. . . .	38 632	2 722	6 479	228
II „ „ „ „	47 455	6 110	7 459	1 630
III „ „ „ „	56 125	6 000	4 312	1 322
Paździer. 1938	45 688	18 457	3 518	127
Listopad „	41 705	1 352	2 463	1 041
Grudzień „	74 016	4 253	3 131	2 397
IV kwart. 1938—przec. mies. . . .	57 136	8 021	3 037	1 188
Cały rok 1938	598 045	68 557	63 862	13 103
„ „ 1937	548 550	75 101	82 362	26 193

Przywóz rudy żelaznej zwiększył się w okresie sprawozdawczym w porównaniu z III kwart. 1938 r. o 2%, a w porównaniu z IV kwart. 1937 r. o 36%. Przywóz tworzyw, zawierających żelazo, w porównaniu z III kwart. 1938 r. zwiększył się o 34%, a w porównaniu z IV kwart. 1937 r. o 74%. Przywóz rudy manganowej zmniejszył się w stosunku do III kwart. 1938 r. o 30%, a zwiększył się w stosunku do IV kwart. 1937 r. o 265%. Wywóz rudy darniowej zmniejszył się w stosunku do III kwart. 1938 r. o 9%, a w stosunku do IV kwart. 1937 r. zwiększył się o 56%. W całym 1938 r. w porównaniu z 1937 r. przywóz rudy żelaznej wzrósł o 9%, przywóz tworzyw spadł o 9%, a przywóz rudy manganowej zmniejszył się o 22%. Wywóz rudy darniowej spadł o 50%.

HUTNICTWO ŻELAZNE W IV KWARTALE 1938 R.—W kwartale sprawozdawczym potencjał wytwórczy polskiego hutnictwa żelaznego wzmocnił się znacznie dzięki przyłączeniu do Polski na początek października 1938 r. Śląska Zaolziańskiego. Przyłączenie hut zaolziańskich spowodowało znaczny wzrost produkcji wytworów hutniczych, a zbyt tej nadwyżki został skierowany w większym stopniu na rynki zagraniczne niż na rynek krajowy, którego chłonność może się tylko stopniowo dostosować do nowych warunków. Wytwórczość i zbyt Zaolzia zostały włączone do danych województwa śląskiego. Wskaźniki wytwórczości zasadniczych działów hutnictwa żelaznego (przy podstawie 1928 r.=100) przedstawiały się następująco:

	1 9 3 8			1 9 3 7	
	Październik	Listopad	Grudzień	Listopad	Grudzień
Wielkie piece . . .	186·0	179·0	172·0	120·0	132·1
Stalownie . . .	142·0	126·0	110·0	112·5	106·9
Walcownie . . .	129·0	123·0	110·0	99·0	94·4

Wytwórczość hut żelaznych w ich zasadniczych działach przedstawiała się, jak następuje (w tonach):

		Su-	Stal	Wytw.	Rury	Liczba robotn.
		rówka	zlewna	walcowniciane		
a) w województwie kieleckim						
1937 — przec. mies.		18 280	44 372	31 590	2 755	16 531
IV kwart. 1937—przec. mies.		24 830	52 865	34 842	2 530	18 027
I kwart. 1938—przec. mies.		24 467	45 331	35 173	2 094	18 127
II „ „ „ „		25 871	49 357	32 298	2 884	18 714
III „ „ „ „		26 081	45 743	34 297	3 234	19 196
Październik 1938		29 739	51 261	37 815	3 194	19 181
Listopad „		29 053	41 823	33 283	3 006	18 848
Grudzień „		30 787	35 205	28 330	2 600	18 286
IV kwart. 1938—przec. mies.		29 860	42 763	33 143	2 933	18 738
Cały rok 1937		316 474	549 682	405 657	33 438	—
„ „ 1938		219 361	532 469	379 085	33 067	—

b) w województwie śląskim						
1937 — przec. mies.		42 077	76 539	55 320	5 242	27 899
IV kwart. 1937—przec. mies.		43 875	80 787	53 233	5 264	26 995
I kwart. 1938—przec. mies.		48 819	76 160	53 629	3 961	27 317
II „ „ „ „		45 220	70 607	55 743	4 264	27 719
III „ „ „ „		51 560	80 282	61 864	3 674	28 201
Październik 1938		75 156	115 588	74 542	4 803	35 625
Listopad „		72 853	109 787	73 450	6 266	35 185
Grudzień „		67 389	96 695	67 518	7 352	35 164
IV kwart. 1938—przec. mies.		71 799	107 323	71 834	6 140	35 325
Cały rok 1938		651 194	1 003 215	729 220	54 118	—
„ „ 1937		504 935	918 470	663 849	62 903	—

c) ogółem w Polsce						
1937 — przec. mies.		60 357	120 911	86 947	7 997	41 993
IV kwart. 1937—przec. mies.		68 696	133 652	87 074	7 762	45 032
I kwart. 1938—przec. mies.		73 286	121 491	88 802	6 055	45 444
II „ „ „ „		71 091	119 964	88 041	7 148	46 433
III „ „ „ „		77 641	126 025	96 161	6 908	47 397
Październik 1938		104 895	166 849	112 357	7 997	54 816
Listopad „		101 906	151 610	106 733	9 272	54 043
Grudzień „		98 176	131 900	95 848	9 952	53 460
IV kwart. 1938—przec. mies.		102 659	150 086	104 977	9 073	54 063
Cały rok 1938		967 668	1 552 897	1 134 877	87 556	—
„ „ 1937		724 296	1 450 939	1 043 373	95 970	—

Huta „Kraaków” w woj. krakowskim w okresie sprawozdawczym była nieczynna. Zatrudnionych tam robotników w końcu października, listopada i grudnia było po 10. Liczba robotników tej huty została włączona w powyższym zestawieniu do liczb ogólnopolskich.

W dziale surowki nastąpiło w kwartale sprawozdawczym w porównaniu z III kwart. 1938 r. zwiększenie wytwórczości we wszystkich miesiącach. Produkcja surowki wzrosła w wyższym stopniu w woj. śląskim niż w woj. kieleckim. Również i w całym 1938 r. w porównaniu z 1937 r. nastąpił znaczny wzrost wytwórczości surowki. Zmiany wskaźnika wytwórczości przedstawia poniższe zestawienie:

	III kwart. 1938				Cały rok	
	przec. mies.	Paździer.	Listopad	Grudzień	1937	1938
Woj. kieleckie	100	114	112	119	100	145
„ „ śląskie	100	144	140	130	100	129
Ogółem w Polsce	100	134	131	125	100	134

Udział poszczególnych województw w produkcji 1938 r. wynosił: woj. kieleckiego 32·7% i śląskiego 67·3%. Liczba wielkich pieców w ruchu wynosiła w październiku 16, z których 7 pracowało w woj. kieleckim, a 9—w śląskim, w listopadzie 17 (7 i 10) i w grudniu 12 (7 i 5). Ilość pieco-dni, przepracowanych w kwartale sprawo-

ldawczym, wynosiła ogółem: 522, 495 i 483, z czego w woj. kieleckim 213, 209 i 215, a w woj. śląskim 309, 286 i 268. W odpowiednich miesiącach 1937 r. pracowało w październiku i listopadzie 15 wielkich pieców, a w grudniu 16, dając 442, 441 i 469 pieco-dni.

Ogólny zbył surówki wykazał w kwartale sprawozdawczym w porównaniu z III kwart. 1938 r. znaczny wzrost, przy czym zwiększył się zarówno zbył na rynku krajowym, jak i eksport. W 1938 r. w porównaniu z 1937 r. zmniejszył się poważnie zbył na rynku krajowym i cokolwiek eksport. Natomiast spożycie własne wykazało zwiększenie. Liczbowo zbył surówki w poszczególnych miesiącach przedstawiał się następująco (w tonach):

	Z w kraju	b za granicę	y razem	t: Spożycie własne
III kwart. 1938—przec. mies.	11 872	883	12 755	68 494
Październik 1938	15 951	2 685	18 636	90 895
Listopad „	15 875	2 776	18 651	90 056
Grudzień „	18 718	2 892	21 610	75 317
IV kwart. 1938—przec. mies.	16 848	2 784	19 632	85 423
Cały rok 1938	150 637	11 467	162 104	751 382
„ „ 1937	221 930	12 485	234 415	664 676

Jak widać z powyższego, przeciętna miesięczna zbytu ogólnego była w kwartale sprawozdawczym w porównaniu z III kwart. 1938 r. wyższa o 54%, przy czym zbył krajowy wzrósł o 42%, a eksport o 210%. W ciągu całego 1938 r. w porównaniu z 1937 r. zbył ogólny zmniejszył się o 29%, przy czym zbył krajowy zmniejszył się o 67%, a eksport o 8%. Spożycie własne wzrosło w okresie sprawozdawczym w stosunku do III kwart. 1938 r. o 26%, a w 1938 r. w stosunku do 1937 r. o 14%. Zapasy surówki wzrosły z 68 244 t w końcu września do 125 988 t w końcu grudnia, tj. o 86%.

W stalowniach ogólna wytwórczość wykazała pewien wzrost w stosunku do III kwart. 1938 r. W ciągu całego roku 1938 w porównaniu z 1937 r. wytwórczość stali zwiększyła się o 7%. Zmiany wskaźnika wytwórczości podaje poniższe zestawienie:

	III kwart. 1938 przec. mies.	Paździer.	1 9 3 8 Listopad	Grudzień	Cały rok 1937	1938
Woj. kieleckie	100	110	93	76	100	103
„ śląskie	100	145	138	122	100	110
Ogółem w Polsce	100	130	120	105	100	107

Wytwórczość stali w porównaniu z przeciętną miesięczną III kwart. 1938 r. zwiększyła się w woj. kieleckim w październiku o 10%, lecz w listopadzie zmniejszyła się o 7%, a w grudniu o 24%; w woj. śląskim wzrost produkcji wyniósł w październiku 45%, w listopadzie 38% i w grudniu 22%. Wynik produkcji w 1938 r. był lepszy niż w 1937 r. w woj. kieleckim o 3% i w woj. śląskim o 10%. Udział poszczególnych województw w wytwórczości 1938 r. wynosił: woj. kieleckie 36% i woj. śląskie 64%. Ogólna liczba pieców martenowskich w ruchu wynosiła w październiku 42, w listopadzie 43 i w grudniu 29, z czego na woj. kieleckim pracowało w październiku 14, w listopadzie 12, w grudniu 10, w woj. śląskim zaś—odpowiednio: 28, 31 i 19. Przepracowano w październiku, listopadzie i grudniu w ogólnej sumie 1 146, 1 038 i 945 pieco-dni, z czego na woj. kieleckie przypada: 393, 311 i 284, a na woj. śląskie: 753, 727 i 664. W odpowiednich miesiącach 1937 r. pracowało ogółem w październiku i listopadzie po 39, a w grudniu 37 pieców martenowskich (977, 992 i 932 pieco-dni), z czego na woj. kieleckie przypadało w październiku i listopadzie po 17 i w grudniu 16 pieców z 432, 444 i 405 pieco-dniami, a na woj. śląskie—w październiku i listopadzie po 22 i w grudniu 21 pieców z 545, 548 i 527 pieco-dniami. Pieców elektrycznych pracowało ogółem w październiku 9, w listopadzie 11 i w grudniu 9, dając 261, 240 i 218 pieco-dni, w woj. kieleckim były czynne 4 piece (96, 93 i 93 pieco-dni), a w woj. śląskim 5, 7 i 5 (165, 147 i 125 pieco-dni). Zapasy stali wzrosły z 46 158 t w końcu września do 54 866 t w końcu grudnia (21%).

W walcowniach przeciętna wytwórczość ogólna w kwartale sprawozdawczym wzrosła w porównaniu z III kwart. 1938 r. o 11%. Wynik ogólny w 1938 r. w stosunku do 1937 r. był lepszy o 8%, przy czym wytwórczość woj. kieleckiego wzrosła o 7%, a woj. śląskiego—o 10%.

Zmiany wskaźnika wytwórczości wykazuje poniższe zestawienie:

	III kwart. 1938 przec. mies.	Paździer.	1 9 3 8 Listopad	Grudzień	Cały rok 1937	1938
Woj. kieleckie	100	111	94	83	100	107
„ śląskie	100	120	117	109	100	110
Ogółem w Polsce	100	117	113	100	100	108

Wytwórczość walcowni zwiększyła się—w porównaniu z przeciętną miesięczną III kwart. 1938 r.—w woj. kieleckim w październiku o 11%, lecz w listopadzie zmniejszyła się o 6% i w grudniu o 17%; w woj. śląskim wzrost w październiku wynosił 20%, w listopadzie—17%, a w grudniu—9%. Udział poszczególnych województw w produkcji 1938 r. wynosił: kieleckiego 36% i śląskiego 64%.

Zbył wytworów walcowniczych w kwartale sprawozdawczym zwiększył się w stosunku do III kwart. 1938 r. dosyć znacznie, lecz wzrost zbytu krajowego był nieznaczny, podczas gdy eksport zwiększył się poważnie. Zbył ogólny w 1938 r. w porównaniu z 1937 r. zwiększył się o 7%, przy czym zbył krajowy wzrósł o 6%, a wywóz o 14%.

Liczbowa zbył wyrobów walcowniczych przedstawiał się, jak następuje (w tonach):

	Z w kraju	b za granicę	y razem	t: Spożycie własne
III kwart. 1938—przec. mies.	78 108	16 739	94 847	40 419
Październik 1938	99 788	35 629	135 417	30 449
Listopad „	74 491	40 061	114 552	31 708
Grudzień „	71 020	41 093	112 113	30 509
IV kwart. 1938—przec. mies.	81 766	38 928	120 694	30 909
Cały rok 1938	941 403	261 816	1 203 214	324 220
„ „ 1937	896 566	229 221	1 125 787	326 926

Zbył krajowy zwiększył się w październiku w porównaniu z III kwart. 1938 r. o 28%, w listopadzie zaś zmniejszył się o 5%, a w grudniu o 9%. Wywóz wzrósł w październiku o 110%, w listopadzie o 135% i w grudniu o 140%. Zapasy gotowych wyrobów walcowniczych wzrosły z 72 631 t do 95 998 t w końcu grudnia, tj. o 31.5%.

W dziale rur nastąpił w kwartale sprawozdawczym—w porównaniu ze średnią miesięczną III kwart. 1938 r.—dosyć znaczny wzrost wytwórczości, lecz w ciągu całego 1938 r. w porównaniu z 1937 r. produkcja rur była cokolwiek mniejsza. Wskaźniki wytwórczości rur przedstawiały się następująco:

	III kwart. 1938 przec. mies.	1 9 3 8 Paździer.	Listopad	Grudzień	Cały rok 1937	1938
Woj. kieleckie	100	100	94	81	100	102
„ śląskie	100	130	169	200	100	85
Ogółem w Polsce	100	114	132	142	100	92

Jak widać z powyższego, produkcja w woj. kieleckim utrzymała się w październiku na poziomie przeciętnej miesięcznej III kwart. 1938 r., w listopadzie zaś spadła o 6%, a w grudniu o 19%. W woj. śląskim wytwórczość wykazała w październiku wzrost o 30%, w listopadzie o 69% i w grudniu o 100%. W ciągu 1938 r. w porównaniu z 1937 r. ogólna wytwórczość rur była niższa o 8%, przy czym w woj. kieleckim zwiększyła się ona o 2%, a w śląskim—zmniejszyła się o 15%. Udział poszczególnych województw w produkcji 1938 r. wynosił: woj. kieleckiego 38% i woj. śląskiego 62%.

Zbył rur uległ zwiększeniu w stosunku do przeciętnej miesięcznej III kwart. 1938 r., przy czym wzrósł znacznie eksport, podczas gdy zbył krajowy cokolwiek się zmniejszył. W ciągu całego 1938 r. w porównaniu z 1937 r. ogólny zbył rur był nieco mniejszy, przy czym zmniejszył się zbył krajowy, podczas gdy wywóz prawie nie uległ zmianie (w tys. ton):

	Z w kraju	b za granicę	y razem	t: Spożycie własne
III kwart. 1938—przec. mies.	5 082	1 576	6 658	144
Październik 1938	4 859	3 821	8 680	704
Listopad „	3 564	5 319	8 883	327
Grudzień „	4 247	5 061	9 308	1 568
IV kwart. 1938—przec. mies.	4 223	4 734	8 957	866
Cały rok 1938	51 490	34 820	86 310	3 708
„ „ 1937	59 126	35 558	94 684	1 443

Zbył ogólny zwiększył się w okresie sprawozdawczym w porównaniu z przeciętną miesięczną III kwart. 1938 r. o 34%, przy czym zbył krajowy zmniejszył się o 18%, a eksport wzrósł o 195%. W ciągu 1938 r. w porównaniu z 1937 r. zbył ogólny zmniejszył się o 9%, przy czym zbył krajowy spadł o 13%, a wywóz pozostał prawie bez zmiany. Zapasy rur wzrosły z 5 781 t w końcu września do 6 993 t w końcu grudnia, tj. o 20%.

Liczba robotników, przeciętnie zatrudnionych w hutach żelaznych w IV kwart. 1938 r., zwiększyła się w porównaniu z III kwart. 1938 r. o 14%, a w porównaniu z IV kwart. 1937 r.—o 20%. Z ogólnej liczby robotników—35% pracowało w okresie sprawozdawczym w woj. kieleckim, a 65% w woj. śląskim. Liczba świętówek

w woj. śląskim wzrosła z 10 979 w październiku do 15 113 w listopadzie i 56 738 w grudniu; w stosunku do ilości dniówek, które miały być przepracowane normalnie, stanowiły świętówki w październiku 1·48%, w listopadzie 2·20% i w grudniu 7·95%. W 1937 r. liczba świętówek wyniosła w październiku 5 459, w listopadzie 11 942 i w grudniu 24 284, co stanowiło 2·32%, 2·57% i 4·21%.

Przeciętne zarobki robotnicze (bez potrąceń) w listopadzie na dniówkę i miesięcznie wynosiły (w zł):

	Dniówka:		Miesięcznie:	
	woj. kie- leckie	woj. śląskie	woj. kie- leckie	woj. śląskie
Ogółem dla całej załogi . .	7·23	10·54	164	250
Dla wykwalifikowanych . .	11·56	17·73	264	348
Dla niewykwalifikowanych	5·46	8·00	133	200

Stan zamówień wewnętrznych był w październiku i grudniu niższy aniżeli we wrześniu, w listopadzie zaś—wyższy. Zamówienia rządowe były w kwartale sprawozdawczym znacznie wyższe niż we wrześniu, natomiast zamówienia prywatne we wszystkich miesiącach okresu sprawozdawczego były niższe od takichże zamówień we wrześniu 1938 r. Według danych Syndykatu P. H. Ż. zamówienia (bez rur, surówki i eksportu) wynosiły (w tonach):

	Cały rok					
	Wrzesień	Paździer.	Listopad	Grudzień	1937	1938
Rządowe	1 152	3 648	31 467	3 169	113 866	113 471
Prywatne	45 430	27 724	24 935	19 815	427 475	430 820
R a z e m:	46 582	31 372	56 402	22 984	541 341	544 291

Zamówienia rynku prywatnego—w porównaniu z wrześniem—zmniejszyły się w październiku o 40·5%, w listopadzie o 45% i w grudniu o 56%. W ciągu 1938 r. w stosunku do 1937 r. stan zamówień prywatnych zwiększył się zaledwie o 0·8%.

Dostawa materiałów surowych odbywała się normalnie, przy tym ceny większym wahaniami nie uległy. Spożycie przez huty tworzyw w kwartale sprawozdawczym przedstawiało się (w tonach) następująco: rudy żelaznej surowej do wielkich pieców 224 425, innych tworzyw, zawierających żelazo, 127 499, rudy żelaznej prażonej wraz z aglomeratami i brykietami do wielkich pieców 216 741, koksu do wielkich pieców 312 643, węgla dla wszystkich celów (z wyjątkiem koksowni) 412 028, żelastwa do pieców wielkich i martenowskich 278 913, w tym żelastwa własnego 97 674, rudy manganowej 24 624.

Obrót zagraniczny wytworami hutnictwa żelaznego wraz z obrotem uszlachetniającym podany jest w poniższym zestawieniu (w tonach i tys. zł); liczby wywozu zestawione są na podstawie danych Dep. Gór.-Hutn. Min. Przem. i Handlu, liczby zaś przywozu—na podstawie danych Gł. Urz. Stat.:

	Październik 1938		Listopad 1938		Grudzień 1938		
	ton	tys. zł	ton	tys. zł	ton	tys. zł	
Surówka wszelka	{ wywóz	2 685	466	2 776	490	2 892	510
	{ przyw.	651	533	453	184	243	732
Wlewki i pół-wytwór walc.	{ wywóz	9 302	1 180	10 439	1 320	9 390	1 190
	{ przyw.	2 424	341	2 364	369	1 848	287
Żelazo i stal walc. (oprócz niżej wymien.)	{ wywóz	17 989	3 500	24 443	4 640	24 094	4 620
	{ przyw.	412	292	583	493	1 063	641
Szyny wszelk. wraz z akces.	{ wywóz	3 525	772	2 395	530	4 441	980
	{ przyw.	9	8	8	4	5	2
Błacha żelazna i stalowa	{ wywóz	4 813	1 720	2 784	1 050	3 166	1 450
	{ przyw.	368	222	241	173	480	267

Rury żelazne i stalowe	{ wywóz	3 821	1 640	5 319	2 260	5 061	2 150
	{ przyw.	80	117	39	81	123	148
Wytw. dalszej obróbki	{ wywóz	1 352	950	1 233	840	1 178	830
	{ przyw.	3 944	1 513	3 688	1 304	3 762	2 077
Razem	{ wywóz	43 487	10 228	49 389	11 130	50 222	11 730
	{ przyw.	3 944	1 513	3 688	1 304	3 762	2 077

Ogólny tonaż, wywieziony w kwartale sprawozdawczym, wyniósł 143 098 t wartości zł 33 088 tys.—wobec 58 826 t wartości zł 17 115 tys. w III kwart. 1938 r., a więc zwiększył się wagowo o 143%, a wartościowo o 93·3%. W 1938 r. wywieziono 316 505 t wartości zł 87 678 tys.—wobec 284 119 t wartości zł 82 299 tys. w 1937 r., co stanowi wzrost ilościowy o 11·5% i wartościowy o 6·6%.

NORMALIZACJA WYTWORÓW WALCOWNIANYCH.—Z dniem 1 maja b. r. wprowadza Syndykat Polskich Hut Żelaznych podział żelaza walcowanego, zbywanego na rynku wewnętrznym, na wymiary znormalizowane i nie znormalizowane.

Normalizacja wymiarów żelaza stanowi, jak wiadomo, jeden z podstawowych warunków, od których uzależniona jest racjonalizacja wytwórczości i zbytu, a w poważnej mierze także i możliwość tworzenia zapasów składowych, przedstawiających doniosłe znaczenie zarówno z punktu widzenia potrzeb gospodarczych, jak i obronnych kraju.

Syndykat opracował już i rozesał program znormalizowanych wymiarów bezpośrednim odbiorcom żelaza, którzy dzięki temu mają możliwość dokładnego zaznajomienia się z jego treścią i przystosowania doń swych zleceń, poczynwszy od dn. 1/V b. r.

Ceny i dopłaty na wymiary znormalizowane nie uległy zmianie, natomiast obowiązują dopłaty na żelazo o wymiarach nieznormalizowanych. Dopłaty te zapobiegają zamawianiu w przyszłości wymiarów, uznanych za nieznormalizowane. Są one ponadto niezbędne i z tego względu, że wymiary nieznormalizowane walcowane będą wyłącznie na życzenie odbiorcy w określonej przezeń ilości, co pociąga za sobą poważne dodatkowe koszty, związane z przerwami w produkcji oraz instalacją, względnie zmianą walców.

GOSPODARKA ELEKTRYCZNA

DWUDZIESTOLECIE ZWIĄZKU ELEKTROWNI POLSKICH.

—W dn. 24 kwietnia b. r. odbyło się w Warszawie jubileuszowe posiedzenie Walnego Zgromadzenia członków Związku Elektrowni Polskich, połączone z wręczeniem odznaczeń państwowych osobom, zasłużonym w dziedzinie elektryfikacji kraju.

Na uroczystość tę przybył Pan Podsekretarz Stanu w Min. Przemysłu i Handlu Dr Adam Rose w towarzystwie PP.: Dyrektora Biura Elektryfikacji Inż. W. Guenthera, Dyrektora W. Bystrowskiego oraz wyższych urzędników Ministerstwa.

Pan Wiceminister Rose, w dłuższym, nacechowanym dużą serdecznością przemówieniu podkreślił znaczenie i zasługi Związku Elektrowni Polskich dla spraw elektryfikacji Polski, poczem dokonał uroczystej dekoracji kilkudziesięciu zasłużonych pracowników elektrowni Złotym, Srebrnym i Brązowym Krzyżem Zasługi, dziękując im za oddanie się w pracy dla dobra i rozwoju elektryfikacji w Polsce.

Następnie, Prezes Związku Elektrowni Polskich P. Inż. K. Straszewski wygłosił referat pt.: „20 lat pracy elektryfikacyjnej w Polsce i potrzeby chwili najbliższej”.

Z okazji 20-lecia Związek Elektrowni Polskich wydał piękną pamfletnik, ilustrujący działalność Związku.

ROLNICTWO

W OBLICZU NOWEJ KAMPANII OLEJARSKIEJ

Nie uzasadniają szerzej truizmu, iż z rozwojem produkcji krajowych surowców przemawiają względy handlowo-dewizowe, interesy rolnictwa, względy zatrudnienia i obronności kraju, poprzestaniemy jedynie na podkreśleniu wagi tych ostatnich momentów—związanych z obronnością kraju. Obecna nasza sytuacja i nastroje w świecie nakazują położyć szczególny nacisk na zagadnienia surowcowe, właśnie ze względów obronnych. Pilną staje się konieczność rozszerzenia produkcji przede wszystkim tych surowców, których nam najbardziej

brak, które importujemy w stosunkowo dużych ilościach i które przy pewnym wysiłku technicznym i gospodarczym możemy zastąpić surowcami krajowymi. Przy rozważaniu zagadnienia surowców rolniczych wskazywano wielokrotnie na celowość ograniczenia powierzchni niektórych upraw masowych—zboż—na rzecz rozszerzenia upraw roślin przemysłowo-surowcowych. Na wypadek powikłań zbrojnych dotychczasowa produkcja szeregu surowców rolniczych może okazać niedostateczną; toteż uznać należy za celowe dalsze rozszerzanie produkcji szeregu roślin przemysłowych. Proces powyższy może i powinien odbywać się bez jednoczesnego kurczenia się

produkcji upraw masowych, mianowicie przez położenie nacisku na zwiększenie wydajności. Analiza zmian w areale uprawy i w zbiorach wskazuje na to, iż o wielkości zbiorów decyduje w większej mierze urodzaj lub nieurodzaj niż zmiany w obszarze, zajęty pod uprawę, że więc decydującym momentem jest wydajność z hektara, wtórnym zaś—zmiany w ilości obsianych hektarów. Po wtóre wystarczy rzucić okiem na dane, dotyczące powierzchni upraw masowych (zboż i ziemniaków) i upraw specjalnych, przede wszystkim lnu, konopi i rzepaku, aby się przekonać, że nawet ewentualne zwiększenie arealu ostatnich kosztem pierwszych nie przyniesie żadnego uszczerbku w wielkości ich produkcji. Powierzchnia, zajęta pod uprawę roślin oleistych i włóknisto-oleistych, stanowi w przybliżeniu $\frac{1}{60}$ powierzchni, zajętej pod uprawę 4 głównych zbóż i ziemniaków. W założeniu

więc, że względy ogólnogospodarcze i pozagospodarcze nakazują rozwój produkcji surowców, warunki zaś obiektywne na to pozwalają, dokonamy poniżej przeglądu dotychczasowych osiągnięć w tym zakresie, aby następnie wyciągnąć wnioski na nową kampanię 1939/40.

Politykę preferencyjną w stosunku do surowców tłuszczowych realizuje się od lat kryzysowych, kiedy to nastąpił silny spadek upraw roślin oleistych i włóknisto-oleistych. Na nowe tory weszła ta polityka od kampanii 1934/35, od kiedy nawiązana została bezpośrednia współpraca pomiędzy zrzeszonym przemysłem i zorganizowanym rolnictwem¹⁾. Poniższe zestawienie ilustruje zmiany, jakie zaszły w zaopatrzeniu przemysłu przetwórczo-tłuszczowego w Polsce w krajowe i zagraniczne surowce tłuszczowe:

Zużycie tłuszczów (przemysłowe) w Polsce od 1932 r.

Tłuszcze	1932		1933		1934		1935		1936		1937		1938	
	tys. ton	%	tys. ton	%	tys. ton	%	tys. ton	%	tys. ton	%	tys. ton	%	tys. ton	%
Krajowe zwierzęce	2·4		2·7		3·6		4·5		5·0		5·3		6·5	
„ roślinne	4·5		4·3		7·0		14·3		16·2		17·7		23·0	
Razem krajowe:	6·9	9·8	7·0	10·0	10·6	12·7	18·8	28·6	21·2	32·7	23·0	33·5	29·5	39·2
Importowane zwierzęce	20·2		24·6		22·0		19·4		24·8		25·5		20·5	
„ roślinne	43·0		38·8		50·9		27·4		18·9		20·2		25·2	
Razem zagraniczne:	63·2	90·2	63·4	90·0	72·9	87·3	46·8	71·4	43·7	67·5	45·7	66·5	45·7	60·8
Ogółem:	70·1	100·0	70·4	100·0	83·5	100·0	65·6	100·0	64·9	100·0	68·7	100·0	75·2	100·0

Na podstawie przeprowadzonych szacunków stwierdzić można, iż najniższy udział surowców krajowych w zaspokojeniu globalnego zapotrzebowania przemysłu przetwórczo-tłuszczowego wykazały lata kryzysowe, tym niemniej i w latach poprzednich udział surowców krajowych nie przekraczał 20%. Podkreślić należy, iż mowa tu o zużyciu tłuszczów przez większe zakłady przemysłowe, a więc tzw. użyciu technicznym, i że gdyby uwzględnić udział mniejszych zakładów przemysłowych oraz bezpośrednio zużycie konsumpcyjne tłuszczów, omawiany stosunek poprawiłby się znakomicie. Wystarczy bowiem zdać sobie sprawę z tego, że jeszcze przed 10 laty importowaliśmy duże ilości tłuszczów konsumpcyjnych, a więc: margaryny, smalcu, słoniny, a nawet masła. Poza zmianami w procentowym ustosunkowaniu się pokrycia zapotrzebowania przemysłu tłuszczami krajowymi i zagranicznymi—zwrócić należy szczególną uwagę na ewolucję, dokonującą się w ostatnich 3 latach, kiedy to całkowity niemal wzrost globalnego zużycia tłuszczów został pokryty przez wzmoczoną podaż surowców krajowych, odbywającą się nieprzerwanie od 1932 r.

Ewolucji, zilustrowanej w poprzednim zestawieniu, odpowiadają oczywiście zmiany w areale upraw roślin oleistych, ich zbiorach oraz zakupie i przerobie przez przemysł. W poniższych 2 zestawieniach podajemy produkcję nasion oleistych w liczbach absolutnych oraz zmiany powierzchni uprawy lnu i rzepaku—in w stosunku do lat przedwojennych, z roku na rok oraz w stosunku do najniższego kryzysowego okresu. Dla konopi nie podajemy tak szczegółowych obliczeń ze względu na to, iż areal ich uprawy podlega w okresie omawianym bardzo nieznacznym zmianom i waha się około liczby przedwojennej. Wskaźniki w zestawieniu, ilustrującym zmiany powierzchni uprawy, obliczaliśmy wyłącznie dla arealu, wychodząc z założenia—któremu daliśmy wyraz na początku artykułu—in iż o dynamice zmian mówić raczej powierzchnia uprawy niż zbiory, które podlegają większym wahaniom ze względu na zmiany w wydajności z hektara. Pozostawiając szczegółową analizę publikowanego przez nas materiału liczbowego czytelnikom, wskażemy we wszystkich zestawieniach jedynie najważniejsze i najciekawsze—naszym zdaniem—zmiany i tendencje. Tak więc obszar uprawy lnu wzrósł o przeszło 80% w stosunku do lat przedwojennych i o blisko 58% w stosunku do lat kryzysowych. Początkowo—do 1929 r.—coroczny wzrost uprawy był stosunkowo nieznaczny i tylko raz (w 1929 r.) doszedł do 7%, natomiast wzrost obszaru uprawy od lat kryzysowych do 1938 r. wykazywał z reguły silniejszą tendencję, przekraczając w 1935 r. 16%. Różnicę powyższą tłumaczymy w ten sposób, iż w pierwszym okresie na wzrost arealu działały wyłącznie pobudki koniunkturalne, podczas gdy w drugim

okresie (1932÷38) ożywieniu gospodarczemu w sukurs przyszyła polityka preferencyjna. Należy przy tym podkreślić, że dynamika rozwojowa uprawy lnu załamała się w 1938 r. (wzrost wyniósł 1·4%). M. in. jest to skutek ciężenia na rynkach w okresie dokonywania siewów (na wiosnę 1938 r.) znacznych remanentów włókna (43 tys. t) i wskutek tego spadku ich cen. Obszar uprawy rzepaku wzrósł prawie w tym samym stopniu w stosunku do lat przedwojennych jak i w stosunku do okresu kryzysowego, bo o 120% i 119%. Zmiany coroczne w okresie pokryzysowym są również skutkiem polityki preferencyjnej i ożywienia gospodarczego, tym niemniej oddziaływa przy rzepaku jeszcze inna specyficzna przyczyna większych rocznych skoków w areale uprawy. Mianowicie, o ile len jest w 92·5%, a konopie nawet prawie w 98% (w 1937 t.) uprawiany przez mniejszą własność, o tyle w uprawie rzepaku góruje wielka własność—in w 57·5%. Okoliczność powyższa jest właśnie przyczyną większych wahań z roku na rok w areale uprawy rzepaku. Wielka własność bowiem, orientując się lepiej w sytuacji i tendencjach rynkowych, przystosowuje każdorazowe rozmiary do sytuacji rynkowej.

Produkcja nasion oleistych w Polsce

	Powierzchnia uprawy:			Zbiory:		
	len	konopie	rzepak, rzepik	len	konopie	rzepak, rzepik
	tysiące ha			tysiące ton		
1909÷13	81·8	32·9	30·1	44·2	18·0	36·3
1924	105·3	28·8	24·6	47·5	14·2	22·2
1925	108·3	29·0	25·8	57·2	18·7	27·4
1926	109·7	29·1	25·6	62·8	19·0	24·8
1927	111·4	29·2	26·0	70·9	19·8	27·1
1928	114·1	29·3	24·0	61·3	17·9	19·9
1929	122·2	33·7	23·5	80·6	24·7	23·7
1930	115·5	31·8	26·3	59·3	21·9	27·6
1931	102·1	30·9	43·0	49·3	21·4	43·7
1932	93·7	31·8	32·9	41·7	14·2	23·5
1933	95·0	32·0	30·3	45·1	15·7	27·9
1934	106·2	32·6	39·1	55·4	16·8	33·5
1935	123·4	33·9	54·4	70·9	20·4	43·6
1936	133·7	33·7	55·6	71·6	19·5	52·3
1937	145·7	34·3	59·2	75·3	18·8	53·1
1938	147·8	33·4	66·2	68·4 ²⁾	19·6	71·7

¹⁾ P. „Polska Gospodarcza” zes. 38/1936, 32/1937, 23/1938 i 5/1939.

²⁾ Spadek zbiorów pomimo wzrostu obszaru uprawy spowodowany został nieurodzajem—suszą.

Jeśli chodzi o zmiany w powierzchni uprawy lnu, konopi i rzepaku w poszczególnych województwach, to ilustrują je dalsze 3 zestawienia—

Zmiany powierzchni uprawy lnu, konopi, rzepaku i rzepiku

	L e n			Konopie		R z e p a k i r z e p i k		
	okres 1909 ÷ 13 = 100	poprzedni rok = 100	1924 r. = 100	okres 1909 ÷ 13 = 100	okres 1909 ÷ 13 = 100	okres 1909 ÷ 13 = 100	poprzedni rok = 100	1924 r. = 100
1924	128·7		100·0	87·5		81·7		100·0
1925	132·3		102·8	88·1		85·7		104·8
1926	134·1		101·2	88·4		85·0		99·2
1927	136·1		101·5	88·7		86·3		101·5
1928	139·4		102·4	89·0		79·7		92·3
1929	149·3		107·0	102·4		78·1		97·5
1930	141·1		94·5	96·6		87·3		111·9
1931	124·8		88·3	93·9		142·8		163·6
1932	114·5	100·0	91·7	96·7		109·3		76·5
1933	116·1	101·3	101·3	97·2		100·6	100·0	92·1
1934	129·8	113·3	111·7	99·1		129·9	129·0	129·0
1935	150·8	131·6	116·2	103·0		180·7	179·5	139·1
1936	163·4	142·6	108·3	102·4		184·7	183·4	102·2
1937	178·1	155·4	109·0	104·2		196·6	195·3	106·4
1938	180·6	157·7	101·4	101·5		220·0	218·4	111·8

zarówno w odniesieniu do liczb absolutnych jak i wskaźników. Zgodnie z zapowiedzią zwracamy uwagę jedynie na głównejsze tendencje. Największy wzrost uprawy lnu, bo o przeszło 300% w stosunku do 1929 r., zaznaczył się w województwie poznańskim, po którym zataż idzie woj. łódzkie—z 130%. W obu powyższych województwach do uprawy lnu zabrała się większa i średnia własność, uprawiając tzw. len gruboziarnisty prawie wyłącznie na ziarno. Uderza również bardzo znamienna liczba wskaźnikowa dla woj. wileńskiego (98·8), w którym nastąpił tak silny spadek obszaru uprawy lnu w okresie kryzysu, że w 1938 r. obszar uprawy był o 1·2% niższy niż w 1929 r. Dla rozwoju produkcji roślin włóknistych i włóknisto-oleistych nie może być z wojskowego punktu widzenia obojętna dynamika uprawy w poszczególnych województwach. Najsilniejszy względny wzrost uprawy lnu w województwach zachodnich, cofnięcie się jej w południowych, nieznaczna zmiana we wschodnich oraz wzrost uprawy w centralnych o 44% nie dowodzi bynajmniej najlepszego kierunku i natężenia ewolucji w tym zakresie.

Powierzchnia uprawy lnu¹⁾

Województwa	1929	1932	1935	1938	1932	1935	1938
	tysiące ha			wskaźnik: 1929 r. = 100			
Ogółem Polska	122·2	93·7	123·4	147·8	76·7	101·0	120·9
Warszawskie . . .	2·7	2·9	4·3	4·5	107·4	159·3	166·7
Łódzkie	1·3	1·4	2·7	3·0	107·7	207·7	230·8
Kieleckie	1·8	2·1	3·0	3·2	116·7	166·7	177·8
Lubelskie	8·3	8·2	10·7	11·8	98·8	128·9	142·2
Białostockie	13·4	12·4	13·7	17·0	92·5	102·2	126·9
Woj. centralne.	27·5	27·0	34·4	39·5	98·2	125·1	143·6
Wileńskie	40·8	19·8	31·4	40·3	48·5	77·0	98·8
Nowogrodzkie . . .	15·6	13·1	16·5	22·2	84·0	105·8	142·3
Poleskie	13·9	11·0	13·4	16·1	79·1	96·4	115·8
Wołyńskie	6·9	7·2	7·9	8·6	104·3	114·5	124·6
Woj. wschodnie	77·2	51·1	69·2	87·2	66·2	89·6	112·9
Poznańskie	1·3	1·1	4·0	5·3	84·6	307·7	407·7
Pomorskie	0·5	0·1	0·9	0·8	20·0	180·0	160·0
Śląskie	0·3	0·1	0·1	0·1	33·3	33·3	33·3
Woj. zachodnie	2·1	1·3	5·0	6·2	61·9	238·1	295·2
Krakowskie	1·4	1·5	1·9	1·8	107·1	135·7	128·6
Lwowskie	9·1	8·4	8·1	8·3	92·3	89·0	91·2
Stanisławowskie . .	3·7	2·7	3·2	3·2	73·0	86·5	86·5
Tarnopolskie	1·3	1·7	1·7	1·7	130·8	130·8	130·8
Woj. południowe	15·5	14·3	14·9	15·0	92·3	96·1	96·3

¹⁾ Dla oszczędności pracy i miejsca wzięto 4 lata w 3-letnich odstępach. Niezgodność sumy dla całej Polski z sumami poszczególnych województw pochodzi z zaokrąglenia liczb w tych ostatnich. Podział administracyjny — według stanu przed dniem 1/IV 1938 r.

Powierzchnia uprawy konopi¹⁾

Województwa	1929	1932	1935	1938	1932	1935	1938
	tysiące ha			wskaźnik: 1929 r. = 100			
Ogółem Polska	33·7	31·8	33·9	33·4	94·4	100·6	99·1
Warszawskie . . .	0·1	0·1	0·1	0·1	100·0	100·0	100·0
Łódzkie	0·1	0·0	0·1	0·1	—	100·0	100·0
Kieleckie	0·4	0·4	0·5	0·6	100·0	125·0	150·0
Lubelskie	2·7	3·3	3·2	3·4	122·2	118·5	125·9
Białostockie	1·1	1·0	1·0	1·0	90·9	90·9	90·9
Woj. centralne	4·4	4·8	4·9	5·0	109·1	111·4	113·6
Wileńskie	1·1	0·8	1·2	1·0	72·7	109·1	90·9
Nowogrodzkie . . .	1·5	0·8	0·7	0·8	53·3	46·7	53·3
Poleskie	3·8	2·4	2·3	2·1	63·1	60·5	55·3
Wołyńskie	6·6	7·5	8·0	8·3	113·6	121·2	125·7
Woj. wschodnie	13·0	11·5	12·2	12·2	88·5	93·8	93·8
Poznańskie	0·2	0·0	0·0	0·2	—	—	100·0
Pomorskie	0·5	—	0·0	—	—	—	—
Śląskie	0·1	—	—	—	—	—	—
Woj. zachodnie	0·8	0·0	0·0	0·2	—	—	25·0
Krakowskie	0·9	0·3	0·4	0·4	33·3	44·4	44·4
Lwowskie	6·0	5·8	5·6	5·3	96·6	93·3	88·3
Stanisławowskie . .	3·7	3·9	4·3	4·3	105·4	116·2	116·2
Tarnopolskie	4·9	5·5	6·3	5·9	112·2	128·5	120·4
Woj. południowe	15·5	15·5	16·6	15·9	100·0	107·1	102·6
Ogółem Polska	23·5	32·9	54·4	66·2	140·0	231·5	281·7
Warszawskie	3·5	6·1	9·4	13·5	174·3	268·6	385·7
Łódzkie	1·3	2·6	4·7	5·8	200·0	361·5	446·2
Kieleckie	2·4	2·7	4·1	5·3	112·5	170·8	220·8
Lubelskie	3·7	4·1	6·6	8·1	110·8	178·4	218·9
Białostockie	0·9	1·1	1·9	2·0	122·2	211·1	222·2
Woj. centralne	11·8	16·6	26·7	34·7	140·7	226·3	294·0
Wileńskie	0·2	0·0	0·0	0·1	—	—	50·0
Nowogrodzkie . . .	0·3	0·0	0·2	0·2	—	66·7	66·7
Poleskie	0·2	0·3	0·5	0·5	150·0	250·0	250·0
Wołyńskie	6·3	8·9	14·5	12·3	141·3	230·2	195·2
Woj. wschodnie	7·0	9·2	15·2	13·1	131·4	217·1	187·1
Poznańskie	1·7	4·2	6·3	6·5	247·1	370·6	382·3
Pomorskie	0·7	1·0	1·9	2·6	149·2	271·5	371·5
Śląskie	0·3	0·0	0·1	0·3	—	33·3	100·0
Woj. zachodnie	2·7	5·2	8·3	9·4	192·6	307·3	348·1
Krakowskie	0·1	0·2	0·2	0·4	200·0	200·0	400·0
Lwowskie	0·6	0·5	1·2	2·1	83·3	200·0	350·0
Stanisławowskie . .	0·4	0·3	0·5	1·4	75·0	125·0	350·1
Tarnopolskie	0·9	0·7	2·3	4·7	88·9	255·6	522·2
Woj. południowe	2·0	1·7	4·2	8·6	85·0	210·0	430·0

¹⁾ Dla oszczędności pracy i miejsca wzięto 4 lata w 3-letnich odstępach. Niezgodność sumy dla całej Polski z sumami poszczególnych województw pochodzi z zaokrąglenia liczb w tych ostatnich. Podział administracyjny — według stanu przed dniem 1/IV 1938 r.

W zakresie konopi, które wykazują nie zwiększający się globalny obszar uprawy, uderza nierównomierne kształtowanie się uprawy w poszczególnych województwach. O ile w największych ośrodkach produkcji, a więc w woj. wołyńskim, tarnopolskim, stanisławowskim i lubelskim, daje się obserwować pewien wzrost uprawy, o tyle w woj. lwowskim i w większości mniejszych ośrodków nastąpił zdecydowany jej spadek.

Wzrost powierzchni uprawy rzepaku nastąpił we wszystkich województwach z wyjątkiem: śląskiego, nowogródzkiego i wileńskiego. Pocięającym przy tym zjawiskiem jest to, iż największym ośrodkiem produkcji są województwa centralne, a spośród pozostałych—wołyńskie.

Zakupy nasion oleistych, a co za tym idzie i przerób ich przez większe zrzęszone olejarnie, od czasu zawierania umów ramowych na zakup nasion oleistych pomiędzy Związkiem Polskich Olejarni i Centralą Obrotu Nasionami Oleistymi podajemy w poniższych zestawieniach. Zawierają one dane także dla słonecznika, co do którego brak danych Gł. Urz. Stat. Podajemy również stosunek procentowy pomiędzy zakupami większych olejarni i zbiorami w odnośnych latach. Poza tym dla 1937 r. dokonaliśmy szacunku zużycia zbiorów na poszczególne cele. Jest rzeczą charakterystyczną, że o ile w zakresie

rzepaku i lnu mniej więcej połowa zbiorów jest zakupywana przez większe olejarnie, a reszta zostaje zużyta we własnym zakresie gospodarstw rolnych na zasiew i przez mniejsze zakłady olejarskie, o tyle w zakresie konopi na te ostatnie cele poszło 90% zbiorów, zaledwie zaś 10% zakupiły większe olejarnie. Zużycie stosunkowo dużych ilości konopi i rzepaku przez samych rolników i na sprzedaż drobnym zakładom olejarskim znajduje uzasadnienie w tym, iż w Małopolsce, na Wołyniu i w woj. centralnych, a więc w ośrodkach produkcji tych roślin, przeważają drobne zakłady olejarskie, liczone—w odróżnieniu od większych, których jest ok. 25—na setki. Nie wydaje się więc słusznym poglądem, że większe zrzęszone olejarnie przerabiają aż 80% krajowej podaży nasion. Stwierdzenie powyższe, gdyby była możliwość udokumentowania go, posiadałoby dużą wartość praktyczną ze względu na wadliwe rozmieszczenie przemysłu olejarskiego.

Zestawienie zakupów przez olejarnie nasion oleistych (w tonach)¹⁾

Kampanie	Rzepak i rzepik	Siemię lniane	Siemię konopne	Słonecznik	Razem
1934/35	14 867	8 971	3 412	389	27 639
1935/36	19 317	18 719	5 366	1 999	45 401
1936/37	24 421	27 205	2 985	1 777	56 386
1937/38	25 926	32 851	1 803	2 959	63 539 ²⁾
1938/39	44 000	22 200	2 800	5 500 ok.	75 000 ³⁾

Wskaźniki zakupów nasion

Kampanie ¹⁾	Rzepak i rzepik		Siemię lniane		Siemię konopne		Słonecznik		Razem	
	kamp. 1934/35=100	rok poprzedni =100	kamp. 1934/35=100	rok poprzedni =100	kamp. 1934/35=100	rok poprzedni =100	kamp. 1934/35=100	rok poprzedni =100	kamp. 1934/35=100	rok poprzedni =100
1935/36	130·0	130·0	208·6	208·6	157·3	157·3	513·8	513·8	164·2	164·2
1936/37	164·2	126·3	303·3	145·3	87·4	55·6	456·8	88·9	204·0	124·2
1937/38	174·3	106·1	366·2	120·7	52·8	60·4	760·6	166·5	229·9	112·7
1938/39	295·8	169·6	240·0	66·0	82·0	155·2	1 500·0	210·0	271·3	118·0

Stosunek zakupów zrzęszonej olejarni do zbiorów

Kampanie	Rzepak i rzepik	Siemię lniane	Siemię konopne	Razem
	%	%	%	(bez słonecznika) ²⁾
1934/35	44·3	16·2	20·3	25·8
1935/36	44·3	26·4	26·3	32·1
1936/37	46·7	38·0	15·3	38·1
1937/38	48·8	43·6	9·6	41·2
1938/39	61·4	31·5	14·2	43·1

Zużycie zbiorów nasion oleistych w 1937 r. (kamp. 1937/38)

	Rzepak i rzepik		Siemię lniane		Siemię konopne	
	tys. ton	%	tys. ton	%	tys. ton	%
Zbiory w jesieni 1937 r. (kamp. 1937/38)	53·1	100	75·3	100	18·8	100
Wywieziono za granicę	0·5	1	—	—	—	—
Zakupy zrzęszeń olejarskich	26·1	49	33·0	44	1·8	10
Zużycie na zasiew w kamp. 1938/39 ³⁾	1·0	2	20·0	25	3·3	16
Straty, zużycie własne gosp. rolnych i zakup małych olejarni	25·5	48	22·3	30	13·7	74

¹⁾ Pierwszą kampanią, kiedy rozpoczęła działalność C. O. N. O., była kampania 1934/35.

²⁾ Brak danych o zbiorach słonecznika.

³⁾ Ilości, zużyte na zasiew, otrzymano przez pomnożenie znanego już (z danych Gł. Urz. Stat.) obszaru uprawy w kampanii 1938/39 przez przeciętny wysiew na 1 ha, który dla rzepaku przyjęto w ilości 15 kg na ha, dla lnu—180 kg i konopi—100 kg. Dla lnu i konopi uwzględniono zasiew na podwójne użytkowanie, tzn. na włókno i siemię. Odpowiednie iloczyny wobec tego wynoszą: dla lnu—147·8 tys. ha × 130 kg = 19 214 t, konopi—33·4 tys. ha × 100 kg = 3 340 t, rzepaku—662 tys. ha × 15 kg = 993 t.

Reasumując powyższe wywody, dochodzimy do następujących konkluzji:

1) w wyniku polityki preferencyjnej w stosunku do krajowych surowców był i—wedle wszelkiego prawdopodobieństwa—będzie zapewniony całkowity zbyt zbiorów nasion oleistych po odpowiednich cenach;

2) w roku gospodarczym 1938/39 na skutek spadku cen zbóż ceny nasion oleistych były szczególnie korzystne;

3) globalne spożycie tłuszczów wzrasta, przy czym nadwyżka spożycia jest pokrywana przez wzrastającą podaż surowców krajowych i—wciąż ograniczany zresztą—przywóz surowców importowanych;

4) w roku gospodarczym 1939/40 (nadchodzącej kampanii olejarskiej) należy się spodziewać dalszego wzrostu możliwości zbytu nasion oleistych na skutek dalszego wzrostu spożycia wewnętrznego oraz ograniczenia importu; nic też nie wskazuje na to, aby niekorzystny układ pomiędzy cenami oleistych i zbóż miał się poprawić na rzecz ostatnich;

5) do zwiększenia obszaru uprawy niewątpliwie przyczyni się korzystny—jak dotychczas—przebieg pogody, dobre kształtowanie się cen nasion i włókna w okresie przedsięwzięcia oraz podjęcie oficjalnej propagandy (m. in. przez radio) na rzecz wzmocnienia uprawy roślin włóknistych i włóknisto-oleistych.

Podwójne użytkowanie (na włókno i ziarno) roślin włóknisto-oleistych nakazuje nam bodaj pokrótce zastanowić się nad przewidywanym kształtowaniem się stosunków w tym zakresie. Otóż, jeśli cho-

¹⁾ Zakupy, dokonane przez olejarnie, które podpisały umowę zbiorową z C. O. N. O.—w okresie 1/VII + 31/III w każdej kampanii.

²⁾ Zakupy w ciągu całego roku, a więc włączając czas 1/IV + 30/VI każdego roku, są nieco większe i dochodzą do 65 tys. t.

³⁾ Liczby dla kampanii 1938/39 są ustalone szacunkowo.

dzi o włókno lniane i konopne, dotychczas zwykle byliśmy w tej sytuacji, że krajowa produkcja przekraczała możliwości zbytu na rynku wewnętrznym i zagranicznym, wskutek czego odczuwaliśmy trudności ze zbytem włókna. Wedle naszej oceny rok 1939 powinien przynieść w tym względzie radykalną zmianę, gdyż przewiduje się, że możliwości zbytu włókna lnianego przekroczą znacznie dotychczasowe, a nawet dotychczasową wielkość zbioru włókna. Zwyżce, mianowicie, ulegnie ilość worków lnianych, używanych przez cukrownictwo, zabezpieczony jest zakup lnu przez przemysł jutowy, istnieje obowiązek zużycia kotoniny, uzyskane zostały poważne i rentowne kontyngenty do Niemiec, perspektywy wywozu na rynki wolne przedstawiają się również korzystnie zarówno w odniesieniu do surowca lnianego (ze względu na zaniechanie wywozu przez Z. S. R. R.), jak i do wyrobów lnianych (ze względu na aneksję czeskiego przemysłu lnianego przez Niemcy i bojkot towarów niemieckich w niektórych krajach).

Dokonana analiza sytuacji wydaje się upoważniać do wyciągnięcia wniosku, iż zbytek zarówno nasion jak włókna z uprawy roślin oleistych i włókniasto-oleistych będzie zapewniony, i że wskutek tego ceny będą kształtowały się na odpowiednim poziomie. Wobec powyższego wybór metody, która prowadziłaby do osiągnięcia powyższych celów,

należałoby uznać za rzecz raczej drugoplanową. Dlatego też skłonni byłibyśmy powtórzyć pogląd, wypowiedziany w ubiegłym roku, iż dotychczasowy system organizacji obrotu nasionami oleistymi może być albo udoskonalony, albo zastąpiony lepszym. „Sprawdzeniem wyższości danego systemu byłyby korzyści, jakie zapewniałby gospodarce narodowej, a w jej ramach rolnictwu oraz przemysłowi, jako najbardziej zainteresowanym elementom. Musiałby więc mieć na uwadze zarówno całokształt gospodarki, jak poszczególne jej elementy, przede wszystkim zaś musiałby być dostosowany do naszej rzeczywistości społeczno-gospodarczej¹⁾”. W każdym razie nie powinny odwieść rolników od wzmoczenia produkcji roślin oleistych żadne bałamutne wieści o jeszcze bardziej bałamutnych pomysłach. Najważniejszą bowiem rzeczą jest tendencja do utrzymania preferencji surowcowych oraz świadoma, mocna i stała wola ich realizowania. Rzecz jasna, że najsilniejszym bodźcem do rozwijania upraw surowcowych i do prowadzenia w tym względzie wszechstronnej akcji byłoby ustalenie jednolitego i szerokiego planu. Należy mieć nadzieję, iż w najbliższej przyszłości postulat powyższy będzie mógł być zrealizowany.

P. K.

HANDEL

TRAKTATY I KONWENCJE

UKŁAD GOSPODARCZY POLSKO-FRANCUSKI

Obroty handlowe polsko-francuskie przed zawarciem umowy z dn. 22/V 1937 r. układały się w sposób niekorzystny dla Polski, gdyż jakkolwiek rok, poprzedzający zawarcie umowy, zamknięty został saldem handlowym dodatnim w wysokości zł 197 tys., to jednak z punktu widzenia polskiego bilansu płatniczego był równie jak i poprzednie rok niekorzystny, skoro wziąć pod uwagę znaczne płatności finansowe, obciążające na niekorzyść Polski ogólne saldo obrotów płatniczych polsko-francuskich. Pierwszy rok działania nowej umowy handlowej przyniósł wybitną poprawę: bilans handlowy został zamknięty dodatnim saldem na korzyść Polski w wysokości zł 8 522 tys., co odpowiadało niemal ściśle przewidzianemu w układzie stosunkowi polskiego eksportu do importu z Francji jak 100 : 80 przy wysokości eksportu polskiego do Francji w ogólnej sumie zł 49 213 tys.

Rok 1938 jednak przyniósł znowu bardzo niekorzystny dla Polski wynik — w postaci ujemnego salda handlowego w wysokości zł 1 619 tys. Mechanizm, mający regulować automatycznie stosunek importu z Francji do eksportu polskiego do Francji — w ten sposób, aby została zachowana nadwyżka eksportu polskiego w wysokości 20%, przeznaczona na wyrównanie bilansu płatniczego polsko-francuskiego — nie dopisał, częściowo może z powodu konieczności importowania potrzebnych dla gospodarstwa polskiego surowców, jak: wełna, rudy, żelastwo, aluminium itd., których import w ub. r. znacznie się zwiększył, częściowo z powodu znacznych trudności, z jakimi się spotkał eksport polski do Francji, głównie w związku z obniżeniem wartości franka francuskiego.

W tych warunkach obie strony zdecydowały się podjąć rokowania w celu ożywienia obrotów polsko-francuskich i przywrócenia ustalonej w układzie z dn. 22/V 1937 r. równowagi. Rokowania doprowadziły do zawarcia w dn. 27/III b. r. dodatkowego porozumienia do powyższego układu; porozumienie weszło w życie z dniem 1/IV b. r. na okres do końca grudnia 1939 r. — z zastrzeżeniem możności wypowiedzenia go każdorazowo z terminem 15-dniowym.

Układ zachowuje dotychczasowy stosunek 80 : 100 dla importu i eksportu polskiego w stosunkach z Francją, przy czym powstała na łzyżka w wysokości 20% ma być obrócona w całości na pokrycie zobowiązań finansowych i innych płatności, nie posiadających charakteru płatności towarowych, a określonych w zawartym równocześnie

na ten sam okres układzie płatniczym. Główną inowacją układu dodatkowego, o którym mowa, jest dopuszczenie szeregu towarów, nie figurujących na listach towarów, wyłączonych z kompensaty, a objętych ramami kontyngentów, ustalonych w układzie z dn. 22/V 1937 r., do kompensaty prywatnej. Transakcje kompensacyjne mają być zasadniczo zawierane w stosunku 1 : 1, ale w razie stwierdzenia, że pewne kategorie artykułów niekoniecznie wymagają kompensaty w powyższym stosunku, transakcje mogą być zawierane za zgodą komisji mieszanej rządowej w ramach ogólnego stosunku 80 : 100, względnie w jakimkolwiek innym stosunku, zawartym w granicach 80 : 100.

Listy towarów, nie dopuszczonych do kompensaty, obejmują po stronie polskiej: nasiona seradeli, nasiona koniczyny białej, nasiona esparcety, nasiona lucerny, grzyby, owoce i jagody, zwierzyńce, pierze i puch, węgiel, koks, dziegieć, oleje ciężkie smarowe, wytloki buraczane, kadm, skóry surowe, futra, tkaniny jedwabne, przędzę wełnianą, szmaty i płyty gramofonowe; po stronie zaś francuskiej: nasiona lucerny i koniczyny, kwiaty cięte, konie: ogiery i klacze zarodowe, barany i owce zarodowe, rudy, pierwiastki chemiczne, półprodukty organiczne, barwniki, fosforyty, wełnę surową, odpadki wełniane, wełnę czesaną, przędzę wełnianą, szmaty, korę z drzewa korkowego, stopy żelazne, żelastwo, aluminium i stopy aluminium. Jak potwierdza statystyka, są to wszystko artykuły, którymi obroty rozwijały się zadowalająco; natomiast pozostałe artykuły z list kontyngentowych polskich i francuskich zostały dopuszczone do kompensaty prywatnej z uwagi na niedostateczne nasilenie obrotów tymi artykułami.

W szeregu tych artykułów wymienić należy w pierwszym rzędzie artykuły eksportowe polskie, których wywóz w ub. r. do Francji uległ znacznemu zmniejszeniu, jak: ziemniaki, konie, koks, karakulę, len trzepany, pakuły lniane, cynk, pył cynkowy, a nawet ustał zupełnie, jak: parafina, płaszcze, odzież, płyty klejone, wreszcie takie, których eksport zasługuje na specjalną uwagę, jak: jęczmień, groch, fasola, wyka, seradela, chmiel, masło, jaja, mięso baranie, szynki, konserwy, ptactwo, wyroby z drewna, papier, celuloza, meble gięte, wyroby gumowe itd.

Ponieważ wartość artykułów, importowanych z Francji, objętych francuską listą „negatywną”, obliczona na podstawie wysokości przywozu w 1936 r., wynosi ok. zł 19 miln., obie strony postanowiły sumę tę uważać za minimalną dla importu z Francji do Polski w bież. roku powyższych artykułów.

¹⁾ P. „Polska Gospodarcza” zesz. 1938, str. 881.

Układ przewiduje poddanie transakcji kompensacyjnych prywatnych nadzorowi instytucji, wyznaczonej w tym celu przez Rząd Polski. W myśl powyższego postanowienia wykonywanie kompensat zostało powierzone Polskiemu Towarzystwu Handlu Kompensacyjnego. Transakcje kompensacyjne mogą być nawiązane bądź przez powyższą instytucję, bądź przez organ, powołany do życia w tym celu we Francji, bądź wreszcie przez same zainteresowane strony; niezależnie jednak od powyższego—wszystkie transakcje kompensacyjne mają być zgłoszone w wymienionej instytucji.

Wszystkie inne postanowienia układu z dn. 22/V 1936 r. pozostały w mocy, a w szczególności cały dotychczasowy system transferu dewiz, obejmujący całość obrotów pieniężnych polsko-francuskich, z czego wynika, że importer polski, otrzymując pozwolenie przywozu towaru z Francji, wydane przez Komitet Przywozowy Rady Handlu Zagranicznego—zarówno na artykuły, dopuszczone do kompensaty, jak i wyjęte z niej — otrzymuje równocześnie i automatycznie odcinek dewizowy dla zapłacenia za sprowadzony towar.

Układ zawiera dodatkowe postanowienia, będące wyrazem troski obu stron co do zwiększenia wolumenu obrotów polsko-francuskich; specjalna uwaga została poświęcona eksportowi polskich artykułów rolnych do Francji, przy czym stosunek rozmiarów dotychczasowego wywozu z Polski artykułów rolnych do wywozu artykułów przemysłowych i innych ma być zachowany.

Postanowienia układu dodatkowego rozciągają się również na Alger, a jeśli chodzi o sprawy kompensacji prywatnych—na wszystkie kolonie, protektoraty i mandaty francuskie.

Dr J. Grzymała-Grabowiecki

HANDEL ZAGRANICZNY

ANGLIA JAKO PARTNER HANDLOWY

POLSKI

Stosunki gospodarcze z Anglią stanowiły i stanowią zawsze nader wdzięczny temat, chętnie i często po uszany w naszej publicystyce gospodarczej. Zjawisko to jest zresztą zupełnie zrozumiałe nie tylko z uwagi na rozmiary naszych obrotów z Anglią, ale również z uwagi na potencjał gospodarczy naszego partnera angielskiego.

Nie od rzeczy będzie też dodać, że w dobie ogólnego—tak charakterystycznego zwłaszcza dla kontynentu—zautomatyzowania obrotów handlowych—Anglia wciąż jeszcze pozostaje wierna tradycjom liberalizmu gospodarczego, co niewątpliwie stwarza szereg momentów o dużej sile atrakcyjnej.

W życiu gospodarczym Polski stosunki handlowe z Anglią od dłuższego już czasu (ściśle—od daty zawarcia w 1935 r. umowy handlowej) odgrywają rolę coraz poważniejszą. Przy ocenie stosunków handlowych polsko-angielskich natrafić łatwo na trudności, związane z często spotykanym u nas pomieszaniem pojęć czysto geograficznych, gdzie nie każdemu łatwo zdać sobie sprawę z różnych subtelności tak charakterystycznych w ocenie naszego partnera angielskiego. Normalne szablony porównawcze, wystarczające w ocenie stosunków z innymi krajami, często zawodzą w zastosowaniu do warunków angielskich.

Stosunki handlowe z Anglią wyraziły się w 1938 r. ogólną kwotą obrotów, wynoszącą zł 390 miln. (ok. zł 175 miln. w przywozie i ok. zł 215 miln. w wywozie), dając w rezultacie saldo dodatnie w wysokości ok. zł 40 miln. Dla uniknięcia nieporozumień należy od razu zaznaczyć, że w obliczeniach uwzględniamy obroty z całym terytorium traktatowym, a więc łącznie z koloniami koronnymi.

Podchodząc do zagadnienia wywozu naszego na rynek angielski, należy stwierdzić, że wskazane wyżej liczby bynajmniej nie stanowią maksimum naszych możliwości wywozowych. Uwaga ta wydaje się tym bardziej wskazana, że powierzchowna analiza liczb wywozu za ostatnie 3 lata mogłaby doprowadzić nawet do wniosku, że możliwości nasze raczej ulegają kurczeniu (zł 221 miln. w 1936 r., zł 219 miln. w 1937 r. i zł 215 miln. w 1938 r.). Otóż, należy sobie zdać spr-

wę, że w obecnej strukturze naszego wywozu, gdzie na 130 mogących nas interesować pozycjach wywozowych 8 pozycjach zasadniczych reprezentuje 98% naszego eksportu—wahania takie zawsze są możliwe i dopuszczalne, bynajmniej nie dowodząc osłabienia tempa rozwoju wywozu, a będąc najczęściej rezultatem zjawisk zupełnie od nas niezależnych. Oczywiście, nie można pochylać obecnej struktury naszego wywozu i dążyć należy, aby wachlarz eksportowy uległ znacznemu rozszerzeniu—nie tylko zresztą w imię wyników bilansowych, ale również w imię częściowego chociażby uniezależnienia się od momentów, na których kształtowanie się wpływu nie posiadamy.

Ze tego rodzaju przesunięcia strukturalne są zupełnie możliwe—dowodzić mogą chociażby przytoczone niżej dane, dotyczące drobnego eksportu o charakterze pionierskim (w tys. zł):

	1934	1935	1936	1937
Tektura	64	240	315	550
Papier pakowy	315	535	690	360
Wyroby szklane dęte	15	100	240	175
„ „ ozdobne	—	85	100	142
Guziki	5	20	115	100
Rękawiczki	200	310	400	300
Chlorek amonu	25	50	115	51
Węgiel wapnia	80	345	740	990
Dekstryna	75	560	800	721
Sole potasowe	390	500	585	280
Puch, pierze	50	60	195	210
Pióra ozdobne	26	55	120	480
Wełna bydlęca	60	250	320	510
Przędza wełn. czesankowa	540	750	865	1 850
Pakuły lniane	75	290	847	930
Tkaniny lniane	—	—	90	400
Len	—	18	315	600
Karakuły wyprawione	—	9	100	275
Skóry cielęce surowe	6	31	75	110
Tkaniny bawełniane bielone	—	3	78	205
Razem:	1 866	4 211	7 205	9 239

Wyszczególniony wyżej eksport tym bardziej zasługuje na uwagę, że dotyczy przeważnie artykułów przemysłowych, wykazując we wszystkich niemal pozycjach znaczną prężność, stale potęgującą się z roku na rok. Bardzo częste i liczne zapytania ze strony importerów angielskich, pragnących pokrywać zapotrzebowanie swoje w Polsce, dowodziłyby również silnego zainteresowania, które, niestety, nie zawsze jest przez nas należycie wykorzystywane.

Ostatnio możliwości eksportowe jeszcze bardziej zwiększyły się na skutek przesunięć dokonanych na karcie Europy. Mamy tutaj na myśli spuściznę eksportową po b. Czecho-Słowacji, której wywóz na rynek angielski wynosił w zakresie samych tylko artykułów gotowych ok. £ 5 miln. rocznie.

O ile chodzi o strukturę wywozu angielskiego na rynek polski, przedstawia się ona znacznie korzystniej, obejmując wiele pozycji—od surowców począwszy na wysoko wartościowych artykułach przemysłowych skończywszy. Należy też zauważyć, że wywóz angielski do Polski znacznie przewyższa liczby, jakie znajdujemy w publikacjach statystycznych. Do liczb tych bowiem w każdym bądź razie należy dodać jeszcze liczby przywozu surowcowego z brytyjskich kolonii koronnych (a więc objętych umową handlową), co od razu podwyższa sumę tego wywozu do ok. zł 175 miln. w stosunku rocznym.

Jednak i ta nawet kwota nie wyczerpuje bynajmniej zainteresowania eksporterów brytyjskich, dla których rynek polski przedstawia jako odbiorca walor znacznie większy. Należy też nadmienić, że—w odróżnieniu od wielu krajów—w stosunkach z Anglią zainteresowania kupiectwa angielskiego wykraczają znacznie poza pojęcia ściśle traktatowe czy umowne. Mamy tutaj, oczywiście, na myśli City londyńskie, bez wątpienia kontrolujące bardzo znaczną część eksportu z dominiów brytyjskich. W ostatecznym też rezultacie eksporterowi z City obojętne jest, czy interesujący go towar pochodzi z W. Brytanii czy też z Wysp pod Wiatrem—ważny natomiast dla niego w tym wypadku jest jedynie odbiorca, tzn.—biorąc jako całość—rynek polski. Jeżeli by nawet przyjąć, że—w rezultacie pewnej emancypacji gospodarczej—część naszego importu z dominiów dociera do

nas z pominięciem pośrednictwa City, to jednak nie będziemy, zdaje się, zbyt dalecy od prawdy, oceniając pozostałą kontrolowaną przez Londyn kwotę importu na zł 70 miln. rocznie.

Jak z powyższego—bardzo zresztą pobieżnego—przedstawienia wiadać, trudno jest rozważania na temat stosunków polsko-angielskich zamykać w ramy pojęć traktatowych, chcąc nie chcąc bowiem zagadnienie to zawsze będzie musiało być rozważane w płaszczyźnie imperialnej—choćby już tylko z uwagi na dominującą rolę, jaką Londyn odgrywa w handlu całego brytyjskiego Commonwealth of Nations.

W tym stanie rzeczy również i ocena wyników bilansowych musi być traktowana zgoła inaczej, istniejące zaś saldo w wysokości ok. zł 40 miln. niewątpliwie ulegnie dalszemu jeszcze skurczeniu, jeżeli porachujemy sumę zysków z obrotów pozatraktatowych Polski z City londyńskim. I aczkolwiek pragniemy stwierdzić, że dalsze pogłębianie wzajemnych stosunków handlowych leży całkowicie na linii zdrowego rozwoju, to jednak podkreślić należy, że zagadnienie to winno być rozważane przede wszystkim pod kątem rozszerzenia naszego wywozu, każde bowiem inne podejście musiałoby w rezultacie doprowadzić do zachwiania i tak nie bardzo już pewnej równowagi we wzajemnych stosunkach gospodarczych polsko-angielskich.

St. S.

KARTOTEKA EKSPORTERÓW IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W WARSZAWIE — p. str. 696.

TARGI I WYSTAWY

TARGI POZNAŃSKIE. — Doroczny przegląd wytwórczości polskiej i zagranicznej, jaki stanowią Targi Poznańskie, odbędzie się w okresie od dn. 30 kwietnia do dn. 7 maja b. r. Uroczyste otwarcie Targów odbędzie się w niedzielę dn. 30/IV b. r.

Jak w latach ubiegłych, tak samo i w roku bieżącym w czasie trwania Targów Poznańskich odbędzie się w Poznaniu szereg ogólnopolskich zjazdów zrzeszeń gospodarczych.

BIURO INFORMACYJNO-HANDLOWE W PAWILONIE POLSKIM NA WYSTAWIE W NEW-YORKU. — Jakkolwiek w ogólnym organizacyjnym programie Światowej Wystawy w New-Yorku nie była brana pod uwagę strona handlowa ekspozycji—tak, że żadne z państw, biorących udział w Wystawie, nie uwzględniło tego w swych pawilonach, to jednak w związku z bardzo obecnie pomyślną koniunkturą dla towarów polskich w Stanach Zjedn. w pawilonie polskim Wystawy zdecydowano uruchomić biuro informacyjno-handlowe. Praca tego biura będzie miała na celu wykorzystanie dobrego momentu dla wprowadzenia na ten rynek polskiego eksportu w stopniu większym niż dotychczas—przez odpowiednią propagandę, zaznajamiającą jak najszersze rzesze importerów amerykańskich z naszymi wyrobami.

Biuro informacyjno-handlowe w pawilonie polskim Wystawy nowojorskiej organizuje Państwowy Instytut Eksportowy łącznie ze Związkiem Izb Przemysłowo-Handlowych. Prócz delegata Instytutu oraz delegata Związku Izb Przemysłowo-Handlowych informacji eksportowych udzielać będą fachowcy poszczególnych branż. W szczególności dotyczyć to będzie artykułów włókienniczych, szklanych, ceramicznych, chemicznych i rolniczo-żywnościowych.

Dn. 22 b. m. na m/s „Batory” odplynął do New-Yorku delegat Związku Izb P. Dr Zb. Zieliński z Rady Handlu Zagranicznego. Delegat P. I. E. P. J. Sumowski uda się tam za miesiąc.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE

ZBOŻA I PRZETWORY

— Ruch cen zbóż w okresie 11 ÷ 22/IV 1939 r. kształtował się następująco (w zł za 100 kg):

	11 ÷ 15/IV	17 ÷ 22/IV	Wzrost %
Pszenica			
Warszawa . . .	21'55	22'67	5'1
Poznań . . .	19'25	20'46	6'2
Lwów . . .	21'27½	21'83	2'6
Średnia . . .	20'69	21'65	4'6

Ż y t o			
Warszawa . . .	15'06	15'10	0'2
Poznań . . .	14'79½	14'92½	0'8
Lwów . . .	14'27½	14'62½	2'4
Średnia . . .	14'71	14'88	1'1

O w i e s			
Warszawa . . .	16'87½	17'05	1'0
Poznań . . .	15'47½	15'98	3'2
Lwów . . .	17'19	17'19	—
Średnia . . .	16'51	16'74	1'4

Jęczmień zwykły			
Warszawa . . .	18'62	18'75	0'6
Poznań . . .	18'62½	18'79	0'9
Lwów . . .	18'12½	18'37½	1'3
Średnia . . .	18'45½	18'63½	0'9

Jęczmień browarny			
Warszawa . . .	19'75	19'87½	0'6
Poznań . . .	—	—	—
Lwów . . .	21'00	21'00	—
Średnia . . .	20'37½	20'43½	0'3

— W okresie sprawozdawczym (od 17 do 22 kwietnia) na rynku zbóż i przetworów panowała tendencja mocniejsza, przy ożywionych obrotach. Na giełdzie warszawskiej zwykływały następujące zboża i przetwory (w zł na 100 kg): pszenica jednolita i zbierana o 1'00, wszystkie standarty jęczmienia oraz I i II standarty owsa o 0'25, wszystkie rodzaje I gat. mąki pszennej o 1'00, II gat. A 30 ÷ 65%, II gat. D 50 ÷ 65%, III gat. 65 ÷ 70% i mąka pszenna pastewna oraz wszystkie rodzaje mąki żytniej o 0'50, otręby żytnie z przemiału standartowego o 0'50. Na giełdzie poznańskiej zwykły wykazały (analogicznie): pszenica 1'00, żyto 0'10, jęczmień 673/678 grl i 700/720 grl 0'25, oba standarty owsa 0'50, wszystkie rodzaje 3 gatunków mąki pszennej 1'00, oba rodzaje I gat. mąki żytniej 0'25 i otręby pszenne z przemiału standartowego grube i średnie oraz otręby żytnie 0'25.

Ogólny obrót na giełdzie warszawskiej w okresie sprawozdawczym wyniósł 17 182 t, w tym 4 080 t żyta (dla okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, odpowiednie liczby wynosiły: 10 652 i 3 079).

Warszawa.—Ceny hurtowe według cedyfy urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu)—w zł 100 kg parytet wagon Warszawa ładunek wagon (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): pszenica czerwona szklista bez notowań,—jednolita 23'00 ÷ 23'50 (22'00 ÷ 22'30),—zbierana 22'50 ÷ 23'00 (21'50 ÷ 22'00), żyto I standart 15'00 ÷ 15'50,—II standart 14'75 ÷ 15'00, jęczmień browarny 19'75 ÷ 20'25 (19'50 ÷ 20'00),—I standart 19'00 ÷ 19'25 (18'75 ÷ 19'00),—II standart 18'75 ÷ 19'00 (18'50 ÷ 18'75),—III standart 18'50 ÷ 18'75 (18'25 ÷ 18'50), owies I standart 17'25 ÷ 17'75 (17'00 ÷ 17'50),—eksportowy 478 ÷ 488 grl bez obrotów,—II standart 16'75 ÷ 17'00 (16'25 ÷ 16'75), mąka pszenna: I gat. 0 ÷ 30% 42'00 ÷ 43'00 (41'00 ÷ 42'00),—I gat. 0 ÷ 35% 40'00 ÷ 42'00 (39'00 ÷ 41'00),—I gat. 0 ÷ 50% 37'00 ÷ 40'00 (36'00 ÷ 39'00),—I gat. A 0 ÷ 65% 35'00 ÷ 37'00 (34'50 ÷ 36'00),—II gat. 35 ÷ 50% bez notowań,—II gat. A 30 ÷ 65% 31'50 ÷ 33'00 (31'00 ÷ 32'50),—II gat. B 35 ÷ 65% bez notowań,—II gat. C 50 ÷ 60% bez notowań,—II gat. D 50 ÷ 65% 27'00 ÷ 28'00 (26'50 ÷ 27'50),—III gat. 65 ÷ 70% 20'50 ÷ 22'50 (20'00 ÷ 22'00),—razowa 0 ÷ 95% bez notowań,—pastewna 16'50 ÷ 17'50 (16'00 ÷ 17'00), mąka żytnia: I gat. 0 ÷ 30% 27'00 ÷ 27'50 (26'50 ÷ 27'00),—I gat. 0 ÷ 55% 25'25 ÷ 25'75 (24'75 ÷ 25'25),—razowa 0 ÷ 95% 20'50 ÷ 21'00 (20'00 ÷ 20'50), otręby pszenne grube z przemiału standartowego 14'00 ÷ 14'50,—średnie z przemiału standartowego 13'00 ÷ 13'50,—miakie z przemiału standartowego 13'00 ÷ 13'50, otręby żytnie z przemiału standartowego 12'00 ÷ 12'50 (11'50 ÷ 12'00), otręby jęczmienne bez notowań.

Poznań.—Ceny hurtowe według cedyfy urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu)—w zł za 100 kg parytet dostawa bieżąca (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): pszenica 20'50 ÷ 21'00 (19'50 ÷ 20'00), żyto 14'85 ÷ 15'10 (14'75 ÷ 15'00), jęczmień 638/650 grl bez notowań,—673/678 grl 18'25 ÷ 18'75 (18'00 ÷ 18'50)—700/720 grl 19'00 ÷ 19'50 (18'75 ÷ 19'25),—browarny bez notowań, owies I standart 16'10 ÷ 16'50 (15'60 ÷ 16'00),—II standart 15'50 ÷ 16'00 (15'00 ÷ 15'50), mąka wraz z workiem: pszena I gat. 0 ÷ 35% 38'25 ÷ 40'25 (37'25 ÷ 39'25),—I gat. 0 ÷ 50% 35'50 ÷ 38'00 (34'50 ÷ 37'00),—I gat. A 0 ÷ 65% 32'75 ÷ 35'25 (31'75 ÷ 34'25),—II gat. 35 ÷ 50% 31'50 ÷ 32'50 (30'50 ÷ 31'50),—II gat. 35 ÷ 65% 28'50 ÷ 31'00 (27'50 ÷ 30'00),—II gat. 50 ÷ 60% 27'00 ÷ 28'00 (26'00 ÷ 27'00),—II gat. A 50 ÷ 65% 26'00 ÷ 27'00 (25'00 ÷ 26'00),—II gat. 60 ÷ 65% 24'50 ÷ 25'50 (23'50 ÷ 24'50),—III gat. 65 ÷ 70% 20'50 ÷ 21'50 (19'50 ÷ 20'50),—razowa 0 ÷ 95% bez notowań,—pastewna bez notowań, mąka żytnia

I gat. 0÷30% 25·75÷26·50 (25·50÷26·25),—I gat. A 0÷55% 24·25÷25·00 (24·00÷24·75),—razowa 0÷95% bez notowań,—II gat. 30÷55% bez notowań,—II gat. A 50÷55% bez notowań, otręby pszenne grube z przemiału standartowego 14·25÷14·75 (14·00÷14·50),—średnie z przemiału standartowego 12·50÷13·25 (12·25÷13·00), otręby żytnie z przemiału standartowego 11·75÷12·75 (11·50÷12·50), otręby jęczmienne 12·50÷13·50.

BYDŁO I MIĘSO

—W I połowie marca panowała na krajowych rynkach bydła i mięsa tendencja spokojna. W okresie Wielkiego Postu notowana jest zwykle pewna niższa cen na bydło w związku z mniejszą konsumpcją mięsa oraz wyprzedają ostatnich partyj opasów i wyczerpywaniem się pasz. W II połowie marca uchwalona została przez Sejm znowelizowana ustawa o zniesieniu uboju rytualnego, w związku z czym ogłoszony został przez rabinat żydowski post protestacyjny; rzęzacy rytualni zaprzestali uboju, skutkiem czego podaż bydła na targowiska miejskie uległa silnemu spadkowi. Pomimo to dezorganizacja handlu mięsnego nie nastąpiła; po chwilowym braku mięsa, który dał się zauważyć w Warszawie, Łodzi, Lwowie, Wilnie i innych miastach, nastąpiło opanowanie sytuacji, i ilość mięsa, znajdującego się na rynkach, wystarczała dla ludności chrześcijańskiej. Dał się odczuwać brak bydła doskonale opasione, sprzedawanego wyłącznie na rytuał, a ceny bydła dobrze opasione uległy niższe. Ceny bydła na ogół nie uległy wyższe. Ceny cieląt przy nie zwiększonej na ogół podaży uległy niższe. Dla trzody chlewnej w ciągu całego okresu sprawozdawczego panował nastrój ożywiony. Podaż świń była duża, ale z powodu zbliżających się Świąt Wielkanocnych popyt wzrósł w równym stopniu. Największe zapotrzebowanie było na świnie mięsne, ceny na te rodzaje świń były dosyć wysokie w porównaniu z cenami na świnie słoninowe, których wyprodukowanie jest bardziej kosztowne od produkcji świń mięsnych.

W porównaniu z I połową lutego stan obszarów, objętych przyszcycą w Polsce, uległ zmniejszeniu o dalsze 11 powiatów; woj. warszawskie i tarnopolskie stanowią w dalszym ciągu główne ośrodki natężenia przyszcycy.

Warszawa.—Urzędowe notowania bydła i mięsa z końca miesiąca— w zł za 100 kg żywej wagi loco targowica: woły I kl. dobrze opasione: a) 81÷93, b) 73÷80, II kl. średnio opasione: a) 69·50÷74, b) 60÷68, III kl. mało opasione: a) 52÷59, b) 42, krowy I kl. dobrze opasione: a) 80÷87, b) 68÷79, II kl. średnio opasione: a) 60÷73, b) 56÷69, mało opasione: a) 50÷59, b) 43÷50, byczki dobrze opasione I kl. b) 66, buhaje I kl. dobrze opasione: a) 75÷84, b) 70÷77, II kl. średnio opasione a) 65÷68, cielęta ekstra powyżej 60 kg 75÷80, I kl. pełnomięsiste powyżej 40 kg 60÷72, powyżej 30 kg 50÷55, owce młode skopy i maciorki I kl. pełnomięsiste 55÷70, świnie słoninowe powyżej 150 kg 108÷115, poniżej 150 kg 104÷108, mięsne powyżej 110 kg 99÷103,—80÷110 kg 86÷98.

Poznań.—Urzędowe notowania bydła z końca miesiąca — w zł za 100 kg żywej wagi, loco targowica łącznie z kosztami handlowymi: woły pełnomięsiste tuczone nieopręgane 64÷70, mięsiste tuczone do 3 lat 52÷58, starsze 44÷48, miernie odżywione 36÷40, buhaje wytuczone pełnomięsiste 62÷66, tuczone mięsiste 52÷56, nietuczone dobrze odżywione 44÷48, miernie odżywione 36÷40, krowy wytuczone pełnomięsiste 62÷70, tuczone mięsiste 48÷58, nietuczone dobrze odżywione 42÷44, miernie odżywione 22÷30, jałowice wytuczone pełnomięsiste 64÷70, tuczone mięsiste 52÷58, nietuczone dobrze odżywione 44÷48, miernie odżywione 36÷40, młodzież dobrze odżywiona 36÷42, miernie odżywiona 34÷36, cielęta najprzedniejsze tuczone 82÷92, tuczone 72÷80, dobrze odżywione 62÷70, miernie odżywione 50÷60, owce I gat. 64÷74, II gat. 54÷60, świnie pełnomięsiste 120÷150 kg żywej wagi 106÷110, pełnomięsiste 100÷120 kg żywej wagi 102÷105, pełnomięsiste 80÷100 kg żywej wagi 98÷100, mięsiste świnie ponad 80 kg 94÷100.

MASŁO

—Na krajowych rynkach masła panowała w marcu tendencja spokojna. Dowozy masła pokrywały w zupełności zapotrzebowanie i ceny utrzymały się w ciągu całego okresu sprawozdawczego prawie bez zmiany. Na rynku warszawskim ceny masła spadły w końcu miesiąca o gr 10 na 1 kg, w innych miastach niższa wyniosła gr 5, albo też ceny nie uległy żadnemu spadkowi.

Warszawa.—Hurtowe notowania masła z końca miesiąca wg Komisji Notowań Cen Nabiału m. st. Warszawy—w zł za 1 kg: wyborowe I gat. w beczkach 3·50,—w drobnym opakowaniu firmowym 3·50÷3·60, mleczarskie deserowe II gat. 3·20, mleczarskie solone 2·90, oselkowe 2·60.

Poznań.—Hurtowe notowania cen masła z końca miesiąca wg Zw. Gospod. Spółdz. Mlecz.—w zł za 1 kg franco stacja nadawcza: a) notowania eksportowe: standaryzowane 3·40, b) notowania krajowe: I gat. 3·30, II gat. 3·20, III gat. 3·10.

Lwów.—Notowania masła z końca miesiąca wg Małopolskiego Zw. Mlecz.—w zł za 1 kg w hurcie: deserowe 3·60.

Sosnowiec.—Notowania masła z końca miesiąca wg Małopolskiego Zw. Mlecz. Oddział Śląsko-Dąbrowski—w zł za 1 kg w hurcie: wyborowe I gat. 3·60, stołowe II gat. 3·40, kuchenne III gat. 3·20.

JAJA

—W marcu 1939 r. na krajowym rynku jaj panowała tendencja spokojna. Z powodu chłodniejszych dni produkcja jaj świeżych nie uległa znacznemu zwiększeniu. W związku z nadchodzącymi Świątami zapotrzebowanie na jaja na rynku krajowym wzrosło. Ceny jaj w ciągu okresu sprawozdawczego ulegały ciągłym wahaniom. W stosunku do cen wyściowych na początku miesiąca ceny jaj zwiększyły się o gr 5÷10 na 1 kg. Na rynkach śląskich tendencja na jaja była na ogół mocniejsza niż w pozostałej części kraju. W końcu marca wskutek zbyt małych dowozów jaj na rynek lwowski zapanowała tam również tendencja mocna.

Akcja skupu jaj przez spółdzielnie mleczarskie dobrze się rozwija. W b. r. na Wileńszczyźnie zbiornice jaj czynne przy 18 spółdzielniach zakupiły 23 565 kop jaj na sumę zł 78 854; w 1938 r. było uruchomionych tylko 8 zbiornic, które zakupiły 13 282 kopy jaj za sumę zł 46 737.

Warszawa.—Hurtowe notowania jaj z końca miesiąca wg Komisji Notowań Cen Nabiału m. st. Warszawy—w zł za 1 kg: świeże I gat. 1·35, II gat. 1·00, wapnowane 0·95.

Poznań.—Notowania jaj z końca miesiąca wg Zw. Gospod. Spółdz. Mlecz. wspólnie z Zachodn. Pol. Zrzeszeniem Eksport. Jaj, Drobiu i Dzicyzny—w zł za 1 kg: gwarantowane 1·25, oryginalne 1·15.

Kraków.—Notowania jaj z końca miesiąca wg Małop. Zw. Mlecz.—w zł za 1 kg: I gat. 1·25, II gat. 1·05, wapienne 0·95.

Lwów.—Notowania jaj z końca miesiąca wg Małop. Zw. Mlecz.—w zł za 1 kg: świeże 1·25.

Sosnowiec.—Notowania jaj z końca miesiąca wg Małop. Zw. Mlecz. Oddział Śląsko-Dąbrowski—w zł za 1 kg: świeże na wagę I gat. 1·25, świeże nieprzebieżane 1·15.

RYNEK AKCYJNY

za okres od 17 do 22 kwietnia 1939 r.

W okresie sprawozdawczym rynek akcyjny giełdy warszawskiej cechowała dalsza ogólna niższa notowań, która szczególnie silnie dotknęła akcje Banku Polskiego (zł 6·00) oraz Zieleniewskiego i Fitzner-Gampera (zł 6·50). Inne niżki były następujące (w zł): Warsz. Tow. Fabryk Cukru 1·25, Warsz. Tow. Kopalń Węgla 0·75, Norblin 2·50, Starachowice 1·50 oraz Habermusch i Schiele 2·75. Dodatnie salda tygodniowe wykazały jedynie akcje Lilpopa (zł 0·25) i Ostrowca ser B (zł 1·00), a akcje Modrzejowa notowano po kursie utrzymanym. Z dniem 21 kwietnia b. r. akcje Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu notowane są bez kuponu dywidendowego za 1938 r.

Na giełdach prowincjonalnych dokonywano nielicznych transakcyj po kursach obniżonych.

GIEŁDA WARSZAWSKA

	Wartość nominalna (wzł)	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
w zł za akcję				
Bank Polski	zł 100	121·00	116·00	116·00
Warsz. Tow. Fabryk Cukru	zł 100	39·50	35·75	37·75
Warsz. Tow. Kopalń Węgla	zł 100	38·75	35·75	37·25 -37·00 -37·25
Lilpop	zł 100	92·00	90·00	91·00
Modrzejów	zł 50	21·25	19·50	21·00
Norblin	zł 100	106·00	103·50	103·50
Ostrowiec ser. B	zł 100	79·00	77·75	79·00
Starachowice	zł 100	58·50	54·00	56·00 -55·25
Zjedn. Fabr. Maszyn, Kotłów i Wagon, Zieleniewski i Fitzner-Gamper	zł 100			66·50
Habermusch i Schiele	zł 100	70·00	67·00	67·00 -67·50

GIEŁDA KRAKOWSKA

Akcje — w zł: Bank Polski 122'00.

GIEŁDA LWOWSKA

Akcje — w zł: Firlej 14'50, Chodorów 83'50.

GIEŁDA POZNAŃSKA

Akcje — w zł (maksimum i minimum; w nawiasach — notowania z okresu poprzedzającego): Bank Polski 122'00 — 120'00 (122'00), H. Cegielski 68'00 — 63'00 (68'00).

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

UROCZYSTOŚĆ POŚWIĘCENIA ODCINKA
KOLEI KARSZNICE — SIEMKOWICE
I ODNOGI SIEMKOWICE — CZĘSTOCHOWA

W dniu 23/IV b. r. odbyła się uroczystość poświęcenia drugiego toru odcinka Karsznice — Siemkowice długości 44 km i 49-kilometrowej nowowbudowanej odnogi Siemkowice — Częstochowa magistrali kolejowej Śląsk — Bałtyk¹⁾.

Na uroczystość poświęcenia przybyli specjalnym pociągiem z Warszawy na stację Karsznice: francuski Minister Robót Publicznych P. De Monzie w towarzystwie Ambasadora francuskiego w Warszawie P. de Noël, Dyrektora Generalnego Dep. Kolei P. Claudon, Dyrektora Generalnego Francuskich Kolei Państwowych P. Dautry, a jednocześnie Pan Minister Komunikacji Płk. Ulrych, P. Wiceminister Komunikacji Inż. Piasecki, Wiceprezes Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego P. Wiceminister Skarbu Morawski, P. Minister Arciszewski z ramienia M. S. Z., oraz PP.: Płk. Adam Koc, Gen. Thommé, Gen. Szychowski, Dyrektor Gabinetu Wicepremiera J. Rakowski, Prezes Dyrekcji Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego z Bydgoszczy Inż. Getler-Girtler, wyżsi urzędnicy Ministerstwa Komunikacji, członkowie Zarządu Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego magistrali Śląsk — Bałtyk.

Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem, odprawionym w nowej parowozowni stacji kolejowej Karsznice. Ks. Biskup Tomczak wygłosił następnie okolicznościowe kazanie, poczem na torze kolejowym pod wiaduktem, udekorowanym flagami i zielenią, dokonał poświęcenia linii kolejowej.

Następnie Pan Minister Komunikacji J. Ulrych przeciął wstęgę, a orkiestra K. P. W. odegrała hymny narodowe: polski i francuski.

Po uroczystości pociąg specjalny odjechał do Częstochowy gdzie gości powitał na peronie Prezydent miasta P. Szczodrowski oraz prezes kolonii francuskiej P. Dyrektor Couturon. Z kolei goście udali się na Jasną Górę, gdzie przed Bazyliką powitał ich Ks. Biskup Kubina w asyście przeora. W kaplicy Jasnogórskiej nastąpiło uroczyste odsłonięcie Cudownego Obrazu, poczem goście zwiedzili klasztor i jego zabytki. Na zakończenie odbyło się w refektarzu klasztornym śniadanie, urządzone przez Francusko-Polskie Tow. Kolejowe.

Podczas śniadania Pan Minister Ulrych wygłosił następujące przemówienie:

„Spotykamy się w Częstochowie w klasztorze Jasnogórskim, tej niezłomnej twierdzy polskiej wiary i polskiego ducha, otoczonym najgłębszą czcią i najżarliwszym kultem przez cały naród polski.

W wielkiej orbicie międzynarodowych stosunków gospodarczych współpraca Francji i Polski posiada swoją poważną tradycję. Posiada pozytywny i trwały kontakt, którego najrealniejszym może wyrazem są stosunki między naszymi dwoma resortami — resortami komunikacji. To jest ten czynnik, który zawsze łączy, a nigdy nie dzieli.

Dziś Pan, Panie Ministrze, jest świadkiem dalszego pogłębienia tych stosunków, a wymownym wyrazem tego jest praca Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego. Dzisiejsza uroczystość nie jest pierwsza w ramach Francusko-Polskiego Towarzystwa, na której my, kolejarze polscy, spotykamy się z naszymi francuskimi kolegami, dużo bowiem już się dokonało

na tej linii w latach ubiegłych, a i ten ostatnio wykończony fragment jest również poważnym dorobkiem. Miło mi jest przy tym podkreślić, że Pańscy współrodacy, z którymi mamy przyjemność współpracować, są uosobieniem wielkiej wiedzy, wysokich charakterów i rzetelnej pracy. Nic więc dziwnego, że w tych warunkach wzajemne zrozumienie naszych wspólnych interesów znajduje swój wyraz w harmonijnej współpracy i serdecznych stosunkach.

Dziękuję Panu, Panie Ministrze i Kochany Kolego, że zechciał Pan bliżej zainteresować się wynikami pracy Francusko-Polskiego Towarzystwa i wznoszę kielich za tej pracy pomyślność, trwałość i dalszy rozwój”.

PRZEWOZY NA P. K. P. W STYCZNIU 1939 R. — Przeciętny dzienny naładunek na P. K. P. w styczniu 1939 r. w porównaniu ze styczniem 1938 r. przedstawiał się następująco (w wagonach 15-tonowych):

	Styczeń	
	1939	1938
Zboże	380	254
Mąka, kasze itp.	243	209
Ziemniaki	14	16
Sól	69	74
Cukier	67	62
Inne artykuły aprowizacyjne	168	171
Buraki cukrowe	—	—
Zwierzęta i ptactwo	173	151
Mięso i bekony	23	23
Drzewo ¹⁾	837	765
Węgiel i koks ²⁾	7 073	5 699
Ropa i produkty naftowe	194	174
Nawozy sztuczne	217	136
Materiały budowlane	229	260
Ruda oraz surowce dla przemysłu fabrycznego	381	415
Produkty przemysłowe	814	721
Narzędzia i maszyny rolnicze	1	1
Pozostałe	484	454
Drobnica i ładunki pośpieszne	1 775	1 611
Razem naładunek przesyłek handlowych	13 142	11 196
Przewozy gospodarcze i inne niehandlowe	420	404
Razem naładunek w kraju	13 562	11 600
w tym:		
do przewozu w kraju	10 151	9 397
do wywozu przez granice lądowe i porty polskie-go obszaru celnego	3 411	2 203
Naładunek w W. M. Gdańsku	207	241
Przyjęcie od kolei zagranicznych	209	141
Tranzyt	1 385	1 074
Ogółem	15 363	13 056

Przewozy kolejowe w styczniu b. r. kształtowały się pomyślnie, wykazując dalszą tendencję zwykłą. W porównaniu ze styczniem 1938 r. ogół przewozów zwiększył się przeciętnie dziennie o 2 307 wag. (17·6%), naładunek w kraju o 1 962 wag. (16·9%) oraz naładunek przesyłek handlowych o 1 946 wag. (17·4%).

Pod względem kierunku przewozów — przeciętny dzienny naładunek wzrósł przy nadaniu do przewozu w kraju o 754 wag. (8%), przy

¹⁾ W tym do wywozu przez granice lądowe i porty p. o. c. w styczniu 1939 r. — 128 wag. 15-tonowych, a w styczniu 1938 r. — 143 wag. 15-tonowych.

²⁾ W tym do wywozu przez granice lądowe i porty p. o. c. w styczniu 1939 r. — 2 862 wag. 15-ton., a w styczniu 1938 r. — 1 721 wag. 15-tonowych.

nadaniu do wywozu przez granice lądowe i porty p. o. c. — o 1 208 wag. (54·8%), przy przyjęciu od kolei zagranicznych — o 68 wag. (48·2%) oraz przy tranzycie — o 311 wag. (28·9%). Zaznaczył się natomiast dalszy, notowany od dłuższego czasu, spadek naładunku w W. M. Gdańsku — o 34 wag. (14·1%).

Jak wynika z powyższych danych, przewozy kolejowe w styczniu 1939 r. charakteryzuje wysoki wzrost obrotów z zagranicą, silny wzrost tranzytu, umiarkowana wyżka przewozów na rynku krajowym oraz jednocześnie dość wydatny spadek naładunku w W. M. Gdańsku.

Jeżeli chodzi o poszczególne grupy towarów — to w porównaniu ze styczniem 1938 r. wzrost przewozów objął znaczną część tych grup i wynosił przeciętnie dziennie przy: zbożu 126 wag. (49·6%), mące, kaszach itp. 34 wag. (16·2%), cukrze 5 wag. (8·1%), zwierzętach i ptactwie 22 wag. (14·5%), drzewie 72 wag. (9·4%), węgla i koksie 1 374 wag. (24·1%), ropie i produktach naftowych 20 wag. (11·5%), nawozach sztucznych 81 wag. (59·5%), produktach przemysłowych 93 wag. (12·9%), pozostałych grupach towarów 30 wag. (6·6%) oraz przy drobnicy i przesyłkach pociesnych 164 wag. (10·2%).

Wyjątkowo wysoki wzrost przewozu zbóż tłumaczy się nadaniem pewnych ilości pszenicy oraz żyta na eksport, podczas gdy w tym samym miesiącu ub. r. wywóz tych zbóż nie był notowany. Ponadto nastąpiło wydatne zwiększenie się wywozu jęczmienia browarnego. Rynek wewnętrzny nie odegrał natomiast większej roli w przewozach tej grupy towarów wobec mało ożywionych obrotów. Podobnie i przy przewozie mąki, kasz itp. przetworów zbożowych o pomyślnym wyniku przewozów decydowało zwiększone nadanie na eksport. Natomiast przy przewozach cukru sytuacja była odwrotna, gdyż dość znaczny spadek wywozu cukru krystalicznego surowego pokryty został z nadwyżką wzrostem przewozów wewnątrz kraju. Również przy przewozie zwierząt i ptactwa obroty krajowe znalazły swój korzystny wyraz w ogólnym wzroście tej grupy towarów, bowiem wywóz byłaby i trzody był wydatnie mniejszy niż w tym samym miesiącu ub. r. Pewna wyżka nastąpiła tylko przy eksporcie kur i gęsi. Przewozy drzewa wykazały wzrost w kraju o 87 wag. (13·9%), dzięki czemu ogół przewozów drzewa wykazał tendencję zwykłą, pomimo jednoczesnego spadku nadania na eksport o 15 wag. (10·4%). Na ogólne

pomyślne kształtowanie się przewozów węgla i koks złożyło się: wzrost nadania do przewozu w kraju o 233 wag. (5·8%) oraz zwiększenie nadania na eksport o 1 141 wag. (66·2%). Przewozy krajowe wzrosły dzięki wzmocnionemu zapotrzebowaniu ze strony kolei żelaznych oraz przemysłu, zwłaszcza hutniczego, włókienniczego, jak również cementowego. Szczególnie wysoki wzrost nadania na eksport tłumaczy się silnym dążeniem do rozszerzenia dotychczasowych rynków zbytu węgla i koks, co stało się tym więcej konieczne po uzyskaniu nowych kopalń i koksowni z chwilą przyłączenia Zaolzia do kraju. Przewozy ropy naftowej i produktów z niej, mimo spadku eksportu niektórych przetworów blisko o połowę, wykazały poważny wzrost dzięki zwiększeniu zapotrzebowania w kraju, w związku z czym zbył w kraju wzrósł w miesiącu sprawozdawczym do 38·8 tys. t wobec 32·9 tys. t w styczniu ub. r., czyli o 17·9%. Wyjątkowo znaczne zwiększenie się przewozów nawozów sztucznych świadczy o rozwoju intensyfikacji w zakresie uprawy roli.

Spadek przewozów objął nieznaczną grupę towarów i wynosił przy: ziemniakach 2 wag. (12·5%), soli 5 wag. (6·7%), artykułach aprowizacyjnych osobno niewymienionych 3 wag. (1·7%), materiałach budowlanych 31 wag. (11·9%) oraz rudach i surowcach dla przemysłu fabrycznego 34 wag. (8·2%).

Spadek przewozu ziemniaków spowodowany został gorszymi zbiorami, wskutek czego zarówno wywóz, jak i obroty krajowe uległy zmniejszeniu. Przewozy soli spadły w związku z wydatnym zmniejszeniem się zbytu wewnętrznego, czego nie mógł zrównoważyć przeszło dwukrotny wzrost eksportu soli. Niekorzystna sytuacja w zakresie przewozu materiałów budowlanych tłumaczy się osłabieniem robót budowlanych, co ma jednak charakter przejściowy, i już w następnych miesiącach należy spodziewać się wzmożenia przewozów tej grupy towarów. Przyczyną spadku przewozów rud i surowców dla przemysłu fabrycznego jest znaczne dalsze ograniczenie importu rud zagranicznych.

Przewozy mięsa i bekonoń oraz maszyn i narzędzi rolniczych utrzymały się na niezmiennym poziomie.

N. K.

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

PRACA PORTU GDYŃSKIEGO W MARCU 1939 R.—Ogólne wyniki, osiągnięte przez port gdyński w miesiącu sprawozdawczym, nie różnią się niemal zupełnie od wyników z lutego b. r., co wskazuje na to, że w marcu b. r. nie nastąpiło jeszcze ożywienie, cechujące normalnie w Gdyni nadejście wiosennego okresu.

Ruch statków wzmógł się nieznacznie w porównaniu z lutym. Weszły, mianowicie, 482 statki (w lutym—465) o łącznym tonażu 486 861 nrt (444 779). Wyszło statków 481 (470) o łącznym tonażu 482 943 nrt (459 569). Średni tonaż statku, zawijającego do portu gdyńskiego, wzrósł w marcu, osiągając 1 010·1 nrt (w lutym—956·9). Średnia ilość statków, przebywających jednocześnie w porcie, zmalała do 50 (60), średni zaś postój statków w porcie zmalał również, wynosząc 51·2 godz. (52·6 godz.). Kolejność bander ukształtowała się w miesiącu sprawozdawczym następująco: Szwecja, Polska, Finlandia, Włochy, Norwegia, Dania i Anglia.

Ogólny obrót towarowy osiągnął w Gdyni w marcu 730 238 t (w lutym—727 150), z czego 723 760 t przeszło przez port w obrocie zamorskim (723 927 t), 5 153 t w obrocie drogą wodną z wnętrzem kraju (2 410 t) i 1 325 t w obrocie przybrzeżnym (813 t). W obrocie zamorskim na przywóz przypada w marcu 119 581 t (110 137 t), na wywóz zaś—604 179 t (613 790). Na liczby te złożyły się w marcu następujące pozycje poszczególnych towarów (w tonach):

Przywóz	Wywóz		
Nasiona różne	118	Zboże	11 275
Nasiona oleiste	790	Strączkowe	63
Ryż surowy	22	Nasiona i rośliny	362
Owoce świeże	10 264	Mąka	8
„ suszone	502	Ślód	749
Konserwy owocowe	4	Ziemniaki	1 783
Orzechy i migdały	265	Warzywa	98
Kawa	305	Owoce świeże	118
Herbata	162	Konserwy owocowe	9
Kakao	429	Szynki i in. peklowane	1 192
Korzenie	141	Bekony	2 982
Rośliny i mat. roślinne	13	Drób i ptactwo bite	6
Zywiec	496	Jaja	933
Śledzie świeże	2 323	Masło	1 082
Śledzie solone	3 527	Cement	871

Rudy różne i wyp. pirytowe	18 065	Sól kuchenna i przemysł.	8
Piryty	—	Węgiel kamienny	428 536
Smola i smary	33	„ bunkrowy	73 128
Oleje	95	Koks	18 634
Asfalt	209	Smola i pak smołowy	70
Tłuszcze i oleje roślin.	329	Oleje i parafina	—
„ zwierzęce surowe	1 639	Tłuszcze zwierzęce	—
Tran	182	Konserwy warzywne	114
Napoje alkoholowe i in.	102	Przetwory mięsne	2 383
Tyton	2	Cukier	993
Siarka	50	Napoje alkoholowe	15
Przetwory chemiczne	552	Makuchy	549
Farby	72	Wytłoki buraczane	514
Garbniki	725	Przetwory chemiczne	193
Fosforyty	6 708	Soda	1
Żuzle Thomasa	3 800	Siarczan amonu	—
Sól potasowa	—	Salmiak	131
Skóry	3 550	Karbid	69
Wełna	3 269	Farby	3
Odpadki wełny	116	Biel cynkowa	892
Przędza wełniana	6	Saletra	3
Bawełna	12 477	Skóry	365
Odpadki bawełny	165	Tkaniny	396
Przędza bawełniana	139	Bawełna i odpadki	214
Len, konopie, sisal i in.	64	Bale i slupy	16 335
Juta	1 204	Drzewo tarte (obejm. papier.)	6 606
Szmaty	1 841	Wyroby z drzewa	1 159
Kauczuk	587	Klepki	—
Wyroby gumowe	505	Dykty i forniry	1 315
Papier i makulatura	1 378	Meble gięte	376
Celuloza	1 224	Wyroby koszykarskie	132
Papa i tektura	131	Papier	342
Żelazo surowe	201	Papa i tektura	336
Metale różne	618	Celuloza	623
Złom żelazny	27 882	Żelazo surowe	1 321
Cyna	103	„ handlowe	11 849
Cynk	6	Błacha żel. i stalowa	2 269
Miedź	2 809	Metale różne	13
Wyroby żel. i metal. (oprócz osob. wym.)	298	Wyroby żel. i metal.	2 730
		Szyny kolejowe	—

Maszyny, aparaty i cz.	607	Rury żeliwne i żelazne .	2 962
Części wagonów i lokom.	103	Naczynia emaliowane .	226
Samochody, motocykle i części	961	Cynk	1 480
Różne	7 413	Błacha cynkowa	212
		Różne	5 151
Razem:	119 581	Razem:	604 179

Po stronie przywozu zamorskiego w marcu wzrost wykazują pozycje: owoców świeżych (10 264 t wobec 6 375 t), śledzi świeżych (2 323 t wobec 1 993 t), śledzi solonych (3 527 t wobec 3 045 t), tłuszczów zwierzęcych surowych (1 639 t wobec 1 004 t), fosforytów (3 708 t wobec 2 535 t), skór (3 550 t wobec 1 962 t), wełny (3 209 t wobec 1 913 t), bawełny (12 477 t wobec 7 639 t), juty (1 204 t wobec 1 029 t), szmat (1 841 t wobec 1 482 t) i „różnych” (7 413 t wobec 5 283 t). Nie wykazały w porównaniu z lutym żadnych różnic pozycje: złomu żelaznego (27 882 t wobec 27 884 t) i miedzi (2 809 t wobec 2 852 t). Zmalały natomiast pozycje: rud różnych i wypalków pirytowych (18 065 t wobec 23 651 t), żużli Thomasa (3 800 t wobec 6 000 t), papieru i makulatury (1 378 t wobec 2 087 t) i celulozy (1 224 t wobec 1 475 t).

Po stronie zamorskiego wywozu należy stwierdzić pewien spadek w marcu pozycji węgla eksportowego (428 536 t wobec 441 829 t w lutym) oraz koksu (18 631 t wobec 21 178 t), natomiast pozycja węgla bunkrowego wzrosła dość znacznie (73 128 t wobec 63 399 t). Z innych pozycji zestawienia wywozu wzrost wykazują w marcu: zboże (11 275 t wobec 6 885 t), ziemniaki (1 783 t wobec 182 t), bekony (2 982 t wobec 1 772 t), masło (1 082 t wobec 821 t), przetwory mięsne (2 383 t wobec 1 559 t), bale i słupy (16 335 t wobec 7 398 t), dykty i forniery (1 315 t wobec 1 271 t), blacha żelazna i stalowa (2 269 t wobec 1 160 t) oraz wyroby żelazne i metalowe (2 730 t wobec 1 958 t). Zmalały natomiast pozycje: warzyw (98 t wobec 2 374 t), szynki i in. peklowanych (1 192 t wobec 1 474 t), cementu (871 t wobec 4 076 t), smoły i paku smołowego (70 t wobec 7 619 t), cukru (993 t wobec 3 162 t), drzewa tartego (6 606 t wobec 7 366 t), wyrobów z drzewa (1 159 t wobec 2 024 t), żelaza surowego (1 321 t wobec 1 859 t), żelaza handlowego (11 849 t wobec 13 528 t), cynku (1 480 t wobec 2 163 t) i różnych (5 151 t wobec 5 349 t). Na poziomie niezmiennym utrzymała się w marcu pozycja rur żeliwnych i żelaznych (2 962 t wobec 2 969 t w lutym).

W obrocie drogą wodną z wnętrzem kraju cała suma 5 153 t przypada na wywóz (w lutym przypadało 620 t na przywóz, 1 790 t zaś — na wywóz), w zestawieniu którego figuruje przeszło 20 różnych pozycji, z których zaledwie 5 przekracza 400 t. Są to: ryż wyluszczonej (482 t), tłuszcze zwierzęce (469 t), skóry (435 t), papier (461 t) i „różne” (633 t). W lutym pozycje te wyrażały się bardzo niskimi liczbami.

W obrocie przybrzeżnym w zestawieniu przywozu (922 t) figuruje tylko jedna pozycja ryb z połowów własnych (w lutym—720 t), po stronie zaś wywozu (403 t) — 8 drobnych pozycji.

Ruch pasażerów w marcu w porównaniu z lutym nieco osłabł. Przyjechały 273 osoby (w lutym—228), wyjechało 2 117 osób (w lutym—2 364).

O.

Z RYNKU FRACHTOWEGO.—W ostatnich kilkunastu dniach notują na rynku frachtowym dość znaczne ożywienie zapotrzebowania na tonaż pod ładunki do Europy, i to ze wszystkich większych ośrodków załadowczych, w szczególności na terminy najbliższe. W ożywieniu tym odgrywają, jak się zdaje, największą rolę zakupy rządowe różnych państw z Anglią na czele, która poczyniła m. in. większe zakupy zboża w Argentynie. Również i prywatni importerzy uzupełniają szybko zapasy do pełnej zdolności dysponowanych składów, co stworzyło jednorazowe większe zapotrzebowanie tonażu—tak, iż odczuwa się w niektórych ośrodkach brak statków na bliższe terminy, a w związku z tym i stawki frachtowe mają tendencję rosnącą niezależnie już od zwiększonych opłat ubezpieczeniowych. Mamy tedy pewne objawy koniunktury już nie zbrojeniowej, ale wręcz wojennej.

Od dłuższego czasu bardzo słaby rynek La Platy wykazuje ostatnio największe ożywienie—głównie z powodu większych wysyłek pszenicy, której cena jest obecnie stosunkowo jeszcze nie wysoka i chętnie akceptowana przez nabywców europejskich.

Również Daleki Wschód zwiększa wysyłki—głównie ryżu, wobec czego i tam większe jest zapotrzebowanie na tonaż.

Nadto ożywione są transakcje w zakresie transportów rudy (morsze Śródziemne), złomu (Ameryka Północna), cukru (Kuba) itd.

Jedynie rynek bałtycki i morza Północnego znajdują się nadal w okresie ożywienia przedsezonowego.

POCZTA I TELEGRAF

OBRÓT PRZEKAZÓW POCZTOWYCH I TELEGRAFICZNYCH W STYCZNIU 1939 R. — W obrocie krajowym wpłacono w styczniu przekazów pocztowych 1 674 283 szt. i przekazów telegraficznych 15 130 szt. na kwotę zł 143 269 714, wyplacono zaś przekazów pocztowych 1 723 073 szt. i przekazów telegraficznych 14 777 szt. na kwotę zł 146 430 171. W obrocie zagranicznym wpłacono przekazów pocztowych 536 szt. na kwotę zł 32 532, wyplacono zaś przekazów pocztowych 84 882 szt. i telegraficznych 59 szt. na kwotę zł 3 771 990.

Poważniejszy obrót przekazów pocztowych i telegraficznych mieliśmy z następującymi państwami:

K r a j	Wpłacone przekazy:		Wyplacone przekazy:		
	pocz- telegra- towe fizyczne	na kwotę	pocz- telegra- towe fizyczne	na kwotę	
					liczba
Argentyna	4	—	1 048	—	5 832
Belgia	58	—	4 534	—	2 250 91 262

Czecho-Słowacja	39	—	1 190	2 834	1	250 865
Dania	2	—	53	85	—	2 575
Estonia	12	—	736	249	—	7 027
Francja	93	—	5 074	16 625	36	683 250
W. M. Gdańsk	3	—	39	815	2	14 876
Holandia	19	—	1 286	389	1	11 557
Kanada	6	—	921	6 192	—	246 659
Litwa	32	—	1 691	839	1	11 426
Luksemburg	2	—	35	170	1	8 788
Niemcy	59	—	563	13 783	6	437 828
Rumunia	20	—	514	48	—	2 223
Stany Zjedn.	71	—	10 786	39 536	—	1 953 264
Szwecja	2	—	23	67	2	3 295
W. Brytania	55	—	2 022	719	—	36 002

SAMORZĄD

XVII PLENARNE ZEBRANIE IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ WE LWOWIE.—Dn. 18 kwietnia b. r. odbyło się pod przewodnictwem P. Prezesa Dr Marcina Szarskiego XVII plenarne zebranie Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie. Przewodniczący Dr Szarski, otwierając zebranie, wygłosił przemówienie w sprawie subskrypcji Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej, przy czym stwierdził, że Izba Przemysłowo-Handlowa we Lwowie subskrybowała zł 30 tys., Fundusz Emerytalny Pracowników Biura Izby zł 10 tys., a urzędnicy Biura Izby, wychodząc ponad normy ustanowione—zł 18 840—tak, że łączny udział Izby w subskrypcji wynosi zł 58 840, nie licząc udziału Izby w zadeklarowanej przez Związek Izb kwocie zł 100 tys. Następnie przyjęto przez aklamację rezolucję następującej treści: „Plenarne zebranie Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie w obliczu dziejowych wydarzeń ostatniej doby łączy się z całym polskim

społeczeństwem w jednolitej i silnej woli bezwzględnej obrony nie-naruszalności terytorium Polski, jej honoru oraz całkowitej niezależności decyzji o losach Państwa i jego krwią zdobytych praw. Plenarne zebranie Izby Przemysłowo-Handlowej stwierdza, że sfery gospodarcze, przez nią reprezentowane, zdecydowane są na największe wysiłki i ofiary dla umocnienia mocarstwowego stanowiska Państwa”.

Z kolei przystąpiono do dyskusji nad bardzo szczegółowym i wyczerpującym sprawozdaniem z czynności Prezydium i Biura Izby za czas od dn. 9/XI 1938 r. W dyskusji zgłoszony został szereg wniosków, w szczególności w sprawie dalszego zajęcia się podjętą przez Prezydium Izby akcją, dotyczącą rygorystycznie przeprowadzanej przez organa Zarządu Miejskiego we Lwowie kontroli odnośnie obowiązku ujawniania cen przedmiotów powszechnego użytku, w sprawie noweli-

zacji ustawodawstwa socjalnego w tym kierunku, aby od płac uczyniów zatrudnionych w przemyśle, nie były ściągane składki na fundusz emerytalny, w kwestii nadmiernych wymiarów podatku dochodowego na terenie Izby Skarbowej we Lwowie oraz w sprawie rygorystycznych nakazów w zakresie remontów i adaptacji fasad realności oraz instalowania anten zbiorowych we Lwowie.

Z dalszych spraw, objętych porządkiem obrad, plenarne zebranie na podstawie referatu P. Dyr. Jasińskiego uchwaliło uczestniczyć w akcji, prowadzonej przez władzę wojskowe garnizonu lwowskiego, a mającej na celu uzupełnienie obrony przeciwlotniczej obiektów przemysłowych na terenie m. Lwowa. W szczególności uchwalono przyznaczyć się do tej akcji drogą przeznaczenia na ten cel kwoty zł 30 tys., która ma być wpłacona w 3 rocznych ratach po zł 10 tys. (w latach 1939, 1940 i 1941). W związku z tym plenarne zebranie uchwaliło kredyt dodatkowy do preliminarza budżetowego na rok 1939 w wysokości zł 10 tys. w odrębnej pozycji „Fundusz Obrony Przeciwlotniczej Przemysłu Lwowskiego”. Z kolei plenarne zebranie powzięło uchwałę w sprawie zmiany statutu Izby—części I Regulaminu Wyborczego. Dalej, plenarne zebranie powzięło uchwałę, akceptującą wszystkie zmiany w statucie Związku Izb, zaprojektowane przez Min. Przemysłu i Handlu. Nadto plenarne zebranie zaproponowało, aby w statucie Związku Izb utrzymana była uprzednia nazwa komisji „międzyizbowych”—w miejsce projektowanych komisji „związkowych”, a to z tego powodu, że zmiana taka w powiązaniu z innymi postanowieniami statutowymi nie może być uważana jako czysto formalna, lecz jako ustrojowa. Wreszcie, plenarne zebranie zatwierdziło zamknięcie rachunków i bilansów Izby oraz Targów Wschodnich za rok 1938.

SAMORZĄD GOSPODARCZY A ORGANIZACJE DROBNEGO KUPIECTWA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO. — W związku z odbytym niedawno konstytucyjnym walnym zjazdem delegatów zrzeszeń zjednoczonych w Związku Zrzeszeń Drobnego Chrześcijańskiego Kupiectwa R. P. „W Jedności Siła” Związek Izb Przemysłowo-Handlowych, doceniając znaczenie gospodarcze zjednoczenia zrzeszeń drobnego kupiectwa chrześcijańskiego, zwrócił się do wszystkich izb z prośbą o przychylnie ustosunkowanie się do tych zrzeszeń, które w wielu wypadkach, jako organizmy młode, mogą potrzebować pomocy samorządu przemysłowo-handlowego.

IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWE W SPRAWIE ROZGRANICZENIA UPRAWNIEŃ APTEK I DROGERYJ.—Związek Izb Przemysłowo-Handlowych opracował projekt ustawy o handlu drogerijnym; wydanie tej ustawy doprowadziłoby m. in. do rozgraniczenia uprawnień aptek i drogerij (składów aptecznych) w zakresie obrotu środkami leczniczymi. Projekt ten stanowi obecnie przedmiot uzgodnień w łonie izb przemysłowo-handlowych i zainteresowanych organizacji gospodarczych, poczem zostanie przedłożony Ministerstwu Przemysłu i Handlu.

PRAKTYKI DLA MŁODZIEŻY SZKÓŁ HANDLOWYCH NA TERENIE WARSZAWY.—Wzorem lat ubiegłych, Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie oraz współpracujące z nią organizacje kupieckie przystąpiły do akcji zbierania praktyk dla młodzieży szkół handlowych na terenie Warszawy. W związku z powyższym została wydana przez Izbę odezwa, wzywająca sfery kupieckie do udzielenia młodzieży praktyk w okresie letnim, w miesiącach czerwiec-sierpień. Ze względu na trudną sytuację materialną dużego odsetka młodzieży odezwa wzywa kupiectwo do deklarowania w miarę możliwości praktyk płatnych. Praktyki zostaną rozdzielone pomiędzy poszczególne szkoły handlowe, kupieckie i licea handlowe i administracyjne. Ilość zapotrzebowań na praktyki wyniosła w chwili obecnej orółem 1 045, w tym 552 zapotrzebowań na praktyki sklepowe i 493—na biurowe.

KARTOTEKA EKSPORTERÓW IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W WARSZAWIE.—Celem zaktualizowania posiadanej przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Warszawie spisu eksporterów okręgu warszawskiego oraz dla ułatwienia ściślejszej współpracy z terenem Izba przystąpiła do opracowania kartoteki firm eksportowych. Kartoteka ta podzielona będzie na artykuły i uwzględniac będzie kierunki wywozu oraz gatunki eksportowanego towaru. Utrzymywana stale w aktualności, kartoteka ta będzie stanowiła poważną pomoc przy udzielaniu informacji w zakresie możliwości eksportowych okręgu Izby.

BIURO INFORMACYJNO-HANDLOWE W PAWILONIE POLSKIM NA WYSTAWIE W NEW-YORKU — p. str. 691.

KRONIKA TYGODNIOWA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Ceny soli i solanki—rozp. Ministra Skarbu z dn. 7/IV 1939 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 37, poz. 244).

Uzupełnienie cennika nowymi gatunkami papierosów—rozp. Ministra Skarbu z dn. 13/IV 1939 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 37, poz. 245).

Cło wywozowe na złom żelazny—rozp. Ministra Skarbu, w poroz. z Ministrami: Przem. i Handlu oraz Roln. i Ref. Roln., z dn. 15/IV 1939 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 37, poz. 246).

Ulgi inwestycyjne przy tworzeniu zapasów węgla—rozp. Ministra Skarbu, w poroz. z Ministrami: Przem. i Handlu oraz Spraw Wojsk., z dn. 19/IV 1939 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 37, poz. 247).

Uchylenie zakazu poszukiwań górniczych na pewnych obszarach w woj. kieleckim—rozp. Ministra Przem. i Handlu z dn. 15/IV 1939 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 37, poz. 248).

Uiszczenie papierami wartościowymi rekojmii licytacyjnej oraz ceny przybicia przy przymusowej likwidacji gospodarstw wiejskich—rozp. Ministra Skarbu, w poroz. z Ministrem Sprawiedl., z dn. 27/III 1939 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 38, poz. 250).

Specjalne dopłaty drogowe—rozp. Ministra Spraw Wewn., w poroz. z Ministrami: Skarbu i Komun., z dn. 20/IV 1939 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 38, poz. 253).

TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH

7 maja:

— Fabr. Masz. i Narz. Roln. „M. Wolski i S-ka”, S. A.—o g. 12 w kanc. Not. W. Romana w W-wie, Kapucyńska 6.

8 maja:

— T-wo „Syrena—Rekord”, S. A.—o g. 19 w lok. S-ki w W-wie, Chmielna 66.

9 maja:

— „Elektrownia Bielsko-Biała”, S. A.—o g. 16 w lok. „Bielsko-Bialskiej S-ki Elektr. i Kol.” w Bielsku, Grażyńskiego 64.

10 maja:

— T-wo Ubezp. „Alliance”, S. A.—o g. 12 w lok. T-wa w Londynie, Bartholomew Lane.

11 maja:

— Gal. T-wo Naft. „Galicja”, S. A.—o g. 12 w lok. T-wa we Lwowie, Kościuszki 8.

12 maja:

— „Hartwig Kantorowicz Następca”, S. A.—o g. 14 w lok. S-ki w Poznaniu, Grochowe Łąki 6.

— „Powsz. Bank Kredytowy”, S. A.—o g. 10½ w lok. B-ku w W-wie, Moniuszki 10.

— „Wspólnota Interesów Górn.-Hutn.”, S. A.—o g. 12 w lok. S-ki w Katowicach, Kościuszki 30.

— „Ganz” Zakł. Elektr. i Mech. w Polsce, S. A.—o g. 10 w lok. S-ki w W-wie, Br. Pierackiego 13.

— Fabr. Tekt. i Pap. „Fordon”, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Mazowiecka 1.

— T-wo Akc. „Perun” — o g. 17 w lok. S-ki w Paryżu, 75, Quai d'Orsay.

13 maja:

— „Pleszewskie Młyny Parowe”, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w Pleszewie.

— Zakł. Amun. „Pocisk”, S. A.—o g. 12 w lok. S-ki w W-wie, Mińska 25.

15 maja:

— „Herzfeld & Victorius”, S. A.—o g. 10½ w lok. Stow. Techników w W-wie, Czackiego 3/5.

— Zakł. Graf. „Drukarnia Polska”, S. A.—o g. 13 w lok. S-ki w W-wie, Szpitalna 12.

— T-wo Ubezp. „Orzeł”, S. A.—o g. 17 w lok. B-ku Dysk. Warsz. w W-wie, Fredry 8.

16 maja:

- „Bank Kujawski we Włocławku”, S. A.—o g. 16 w lok. Muzeum Ziemi Kujawskiej we Włocławku, Słowackiego 1a.
- „Węgierska Górka” Górn. i Hutn. S. A.—o g. 12 w lok. T-wa Kont. dla Handl. i Przem. w Krakowie, Kopernika 6.
- „Bank Ziemi”, S. A.—o g. 10 w lok. Adw. Dra L. Teszara we Lwowie, Zimorowicza 3.
- „T-wo Bud. i Eksploat. Kolei Dojazdowych w Polsce”, S. A.—o g. 12 w lok. S-ki w W-wie, Stalowa 60.
- „Old England” Dom Mód, S. A.—o g. 13 w kanc. Not. Siennickiego w W-wie, Kapucyńska 6.
- Zakł. Przem. Włók. „Dobrzyńka”, S. A.—o g. 11 w Pa-bianicach, Zamkowa 2.

— „Concordia-Import-Eksport”, S. A.—o g. 12 w kanc. Not. Dra Raspa w Katowicach, Piłsudskiego 3.

17 maja:

- „Wileński Bank Ziemi”, S. A.—o g. 18 w lok. B-ku w Wilnie, Mickiewicza 8.
- Manuf. Baw. „Gampe i Albrecht”, S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 210.
- „S. A. do Eksploat. Państw. Monopolu Zapalczanego w Polsce”—o g. 11 w lok. S-ki w W-wie, Królewska 3.

19 maja:

— „H. Cegielski”, S. A.—o g. 12 w lok. B-ku Zw. Sp. Zar. w Poznaniu, pl. Wolności 15.

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

SUBSKRYPCJA POŻYCZKI OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ

NORMY SUBSKRYPCJI DLA PRZEMYSŁU I HANDLU

Wobec licznych zapytań i reklamacji, zgłaszanych z kół przemysłowo-handlowych w sprawie subskrypcji Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej, Związek Izb Przemysłowo-Handlowych—w porozumieniu z naczelnymi organizacjami przemysłowymi i kupieckimi—przedstawił Panu Ministrowi Skarbu normy subskrypcyjne, które Pan Minister przyjął do wiadomości jako normy, obowiązujące przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe przy subskrybowaniu pożyczki. Normy te są następujące:

I. Przemysł:

a) przedsiębiorstwa I, II, III kat. przemysłowej:

przy dochodowości:

0	. . .	0-85%	od obrotu
ponad 1% do 3%	. . .	0-9%	„ „ plus 10% od dochodu
„ 3% do 5%	. . .	1%	„ „ „ 10% „ „
„ 5%	. . .	1-2%	„ „ „ 15% „ „

b) przedsiębiorstwa przemysłowe IV, V, VI, VII, VIII kat.—0-5% od obrotu;

c) przedsiębiorstwa przemysłowe VIII kat., opłacające podatek przemysłowy w formie świadectw i zwolnione od podatku przemysłowego od obrotu—1 bon 20-złotowy.

Przy wskazanych normach winien być brany pod uwagę obrót i dochód w ostatnim roku, w którym przed zamknięciem subskrypcji zamknięto księgi, przy czym dochód oblicza się bez potrąceń ulg podatkowych. Normy te nie mogą przy tym naruszać wytycznych subskrypcji, ewentualnie ustalonych przez poszczególne branże lub

przedsiębiorstwa w porozumieniu z Komisarzami Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej.

II. Handel:

a) I kat. handlowa—zł 10 tys.;

b) II kat. handlowa:

w Warszawie i miejscowościach I klasy	— zł 1 600
w miejscowościach II i III klasy	— zł 1 000
w miejscowościach IV klasy	— zł 600

c) III kat. handlowa:

w Warszawie i miejscowościach I klasy	— zł 400
w miejscowościach pozostałych klas	— zł 200

d) IV kat. handlowa—w miarę możliwości—zł 80;

e) pośrednicy handlowi, nie utrzymujący biur i wykupujący świadectwa przemysłowe według części II lit. D taryfy:

w Warszawie i miejscowościach I klasy	— zł 600
w miejscowościach II klasy	— zł 400
w miejscowościach III i IV klasy	— zł 200

Subskrypcja pożyczki według powyższych norm nie powinna w żadnym wypadku stanowić mniej niż 10% rocznego dochodu netto, osiągniętego w roku 1938 przez przedsiębiorstwa handlowe o kapitale mniejszym od zł 100 tys., oraz nie mniej niż 15% dochodu netto przedsiębiorstw handlowych o kapitale ponad zł 100 tys.

Wyżej podane normy subskrypcyjne są uważane jako minimalne, bo wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe właściwie powinny subskrybować Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej w maksymalnych granicach ich możliwości finansowych.

Izby przemysłowo-handlowe powołane zostały do współdziałania z komitetami pożyczki w organizowaniu społecznej kontroli udziału życia gospodarczego w subskrypcji pożyczki.

BUDŻET

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETOWE W MARCU 1939 R.—

Według danych tymczasowych—dochody i wydatki budżetowe Państwa w marcu 1939 r.—w porównaniu z marcem 1938 r.—przedstawiły się następująco (w tys. zł):

	Dochody		Wydatki	
	marzec	marzec	marzec	marzec
	1938	1939	1938	1939
A. — ADMINISTRACJA:				
Prezydent Rzeczypospolitej	—	45	327	298
Sejm	18	18	315	347
Senat	4	1	197	172
Kontrola Państwa	—	—	418	423
Prezydium Rady Ministrów	1	—	260	284
Min. Spraw Zagranicznych	490	912	2 902	2 861
„ „ Wojskowych	254	255	64 706	78 323
„ „ Wewnętrznych	1 530	1 505	16 314	20 781
„ Skarbu	161 993	141 559	41 633	26 635
„ Sprawiedliwości	3 962	4 659	10 059	12 939
„ Przemysłu i Handlu	2 878	2 945	4 915	4 397

Min. Komunikacji	2 260	2 612	5 729	3 738
„ Rolnictwa i Ref. Roln.	341	335	4 845	4 075
„ Wyznań i Ośw. Publ.	1 516	891	28 191	34 304
„ Opieki Społecznej	509	2 997	6 824	7 243
„ Poczty i Telegrafów	1	—	141	150
Emerytury i zaopatrzenia	7 861	11 403	14 537	16 292
Renty inwalidzkie i pensje	—	—	8 425	7 781
Długi państwowe	—	—	28 137	18 304

R a z e m: 183 618 170 137 238 875 239 347

B. — PRZEDSIĘBIORSTWA:

Prezydium Rady Ministrów:				
Polska Agencja Telegr.	5	5	—	—
M-stwo Spraw Wewnętrznych:				
Gazeta Admin. i Pol. Państw.	—	—	—	—
Państw. Zakłady Wodociągowe				
na G. Śląsku	—	—	—	—
Ministerstwo Skarbu:				
Mennica Państwowa	—	—	—	—
Państw. Zakład Emerytalny	—	—	—	—

M-stwo Przemysłu i Handlu:			
a) Przedsiębiorstwa nieskomercjalizowane:			
Przedsięb. państwowe o kap. miesz. i wydzierżawione . . .	37	23	— —
Nadania górnicze i tereny naft. Państw. Huta Ołowiu i Srebra w Strzybnicy	—	76	10 —
Żupa solna w Łanczynie	—	—	2 2
b) Przedsiębiorstwa skomercjalizowane:			
„Polmin” Państw. Fabr. Ol. Min.	—	124	— —
Państw. Kop. Węgla „Brzeszcze”	—	—	— —
Zjedn. Fabr. Zw. Azot. w Mościcach i Chorzowie	—	—	— —
Ministerstwo Komunikacji:			
Polskie Koleje Państwowe . . .	1 000	509	— —
Państw. Wytwórnice Mater. Drogowych	—	—	— —
Ministerstwo Rolnictwa i Ref. Roln.:			
Lasy Państwowe	1 736	6 350	— —
Państw. Przetwórnice Mięsne . . .	—	—	— —
Państw. Zakłady Przemysłowo-Zbożowe	—	—	396 365
Ministerstwo Wyzn. Rel. i Oświecenia Publicznego:			
Państwowe Wydawn. Książek Szkolnych	—	—	— —
M-stwo Opieki Społecznej:			
Zdrowiska Państwowe	—	—	— —
Przeds. Państw. Zakładu Higieny Szpitala Państwowe	30	48	— —
—	—	—	113 63
M-stwo Poczty i Telegrafów:			
Polska Poczta, Telegraf i Telefon Państw. Zakł. Tele- i Radiotechn.	5 028	6 055	— —
—	—	—	— —
R a z e m:	7 902	13 213	521 430

C. — MONOPOLE:

Ministerstwo Skarbu:			
Monopol solny	3 500	3 500	— —
„ tytoniowy	30 001	34 001	— —
„ spirytusowy	29 632	31 027	— —
„ loteryjny	2 351	3 750	— —
„ zapalczany	5 649	5	— —
R a z e m:	71 133	72 283	— —

D. — FUNDUSZE:

M-stwo Spraw Wojskowych:			
Fundusz Kwaterunku Wojskowego	—	—	— —
M-stwo Opieki Społecznej:			
Fundusz Pracy	—	—	— —
R a z e m:	—	—	— —
O g ó ł e m:	262 653	255 633	239 396 239 777

Marzec — ostatni miesiąc roku budżetowego — jest obok grudnia — ostatniego miesiąca roku kalendarzowego — najkorzystniejszym miesiącem, jeśli chodzi o gospodarkę budżetową Państwa. Z reguły następuje w marcu silny wzrost dochodów budżetowych, przy czym są one na ogół najwyższe w ciągu całego roku budżetowego (wyjątek stanowiły tu lata kryzysowe — okres spadkowej tendencji dochodów — od roku 1931/32 do roku 1934/35 włącznie). Ponadto w okresie kryzysowym następował w marcu poważny wzrost deficytów budżetowych, w okresie zaś poprawy budżetowej, a więc w okresie koniunkturalnej zwwyżki dochodów, w marcu zaznacza się z reguły silny wzrost nadwyżki budżetowej.

Rok 1938/39 przyniósł poważny wzrost dochodów w marcu, choć stosunkowo słabszy niż w 1937/38 r., poza tym z przejściowego deficytu saldo gospodarki budżetowej przemieniło się na poważną nadwyżkę. Trzeba jeszcze zaznaczyć, że dochody marcowe w roku budżetowym 1938/39 stanowiły w stosunku do dochodów grudniowych — z kolei najwyższych — wzrost o zł 34,2 miln., tj. o 15½%.

Zmiany strony dochodowej oraz salda gospodarki budżetowej w ciągu pełnych 12 miesięcy roku budżetowego przedstawia poniższe zestawienie, obejmujące okres ostatnich 8 lat budżetowych (w miln. zł):

Mie-	1931/32	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37	1937/38	1938/39
Dochody								
IV	229·1	194·8	159·8	155·1	156·1	175·5	190·7	201·9
V	199·6	175·3	141·8	146·7	161·9	174·1	180·4	200·0
VI	175·8	147·8	132·3	135·1	145·1	174·1	186·2	200·7
VII	192·8	171·9	142·8	143·6	158·4	177·8	191·6	196·5
VIII	169·1	162·8	144·9	143·0	146·0	167·8	184·5	190·1
IX	173·6	154·2	155·1	157·7	149·6	175·3	189·0	190·7
X	211·1	177·8	177·6	172·5	169·2	190·4	197·7	211·8
XI	193·6	165·5	159·6	174·5	160·2	184·8	206·7	213·7
XII	198·3	179·2	175·5	182·1	178·0	192·8	214·0	221·4
I	175·3	156·3	158·2	165·1	167·5	176·5	188·3	194·8
II	164·5	153·0	144·5	179·8	166·5	171·5	181·8	197·1
III	179·4	163·0	177·0	184·5	199·7	203·2	262·7	255·6
Deficyt (nadwyżka)								
IV	-21·1	-4·1	-15·6	-15·3	-23·3	+0·5	+0·8	+2·5
V	-12·1	-14·6	-24·5	-25·5	-20·9	-0·2	+0·3	+0·8
VI	-43·6	-39·3	-24·1	-36·5	-36·1	+0·8	-0·6	-0·7
VII	-25·4	-17·9	-26·2	-27·5	-25·6	+0·7	+0·5	+0·4
VIII	-13·4	-18·0	-25·0	-29·6	-29·7	-3·0	+0·6	-0·8
IX	-8·5	-27·9	-21·9	-16·7	-27·7	+0·3	+0·6	-3·0
X	-4·2	-10·3	-14·1	-7·0	-27·9	+1·3	+1·4	-4·9
XI	+1·2	-10·3	-23·1	-16·7	-28·1	+1·6	+2·9	+3·1
XII	+0·1	-9·1	-18·2	-4·7	-11·9	+0·6	+4·6	+4·4
I	-2·8	-24·6	-37·0	-21·8	-9·6	-3·1	+2·4	+0·6
II	-29·4	-25·5	-49·3	-15·3	+6·9	+0·4	+1·7	-2·1
III	-44·8	-41·5	-58·2	-19·3	+0·6	+6·0	+23·3	+15·9

Dochody budżetowe w roku 1938/39 wahały się przez pierwsze 3 miesiące około zł 200 miln., poczem — po spadku w 2 miesiącach letnich (do zł 190·7 miln.) — od września do grudnia stale i silnie wzrastają, osiągając zł 221·4 miln., a następnie po przejściowym znacznym skurczeniu się w styczniu (do zł 194·8 miln.) rosną w lutym i w marcu, w tym ostatnim miesiącu podnosząc się szczególnie silnie, bo z zł 197·1 miln. do zł 255·6 miln. Wzrost dochodów w marcu nastąpił zarówno w zakresie dochodów administracji (z zł 135·3 miln. w lutym do zł 170·1 miln.) jak i w zakresie wpłat przedsiębiorstw (z zł 5·2 miln. do zł 13·2 miln.), jak wreszcie w zakresie wpłat monopolów (z zł 56·7 miln. do zł 72·3 miln.). Podkreślić należy, że i dochody administracji, i wpłaty przedsiębiorstw, i wpłaty monopolów osiągnęły w marcu poziom rekordowy w roku budżetowym 1938/39. W dochodach administracji najsilniejszą — w liczbie absolutnej — zwwyżkę wykazały dominujące zresztą w tej grupie dochodów dochody Min. Skarbu (z zł 117·6 miln. do zł 141·6 miln.), a przede wszystkim — wpływy z danin (z zł 114·6 miln. do zł 135·3 miln.). W grupie przedsiębiorstw wzrost wpłat powstał głównie na skutek znacznej podwyżki wpłat: Lasów Państwowych (z zł 3·0 miln. w lutym do zł 6·4 miln.) oraz Poczty i Telegrafu (z zł 1·9 miln. do zł 6·1 miln.). Poza tym podkreślić należy zjawienie się w marcu wpłaty Polskich Kolei Państwowych (zł 0·5 miln.) oraz Państw. Zakładu Higieny (zł 0·05 miln.).

Porównanie marca ub. r. i b. r. wykazuje w b. r. wyjątkowo spadek dochodów o zł 7·0 miln., tj. o blisko 3%. Zniżyłoby jedynie dochody administracji (o zł 13·5 miln., tj. o 7½%), a wśród nich przede wszystkim — dochody Min. Skarbu (o zł 20·4 miln.). Wpłaty monopolów wykazały w b. r. w stosunku do ub. r. lekki wzrost (o zł 1·1 miln., tj. o 1½%). Wpłaty przedsiębiorstw okazały się w marcu b. r. poważnie wyższe od zeszlorocznych (o zł 5·3 miln., tj. o przeszło ½). W grupie przedsiębiorstw większe wpłaty w b. r. wniosły Lasy Państwowe (o zł 4·6 miln.) oraz Poczta i Telegraf (o zł 1·0 miln.), niższa w b. r. (o połowę) była wpłata Polskich Kolei Państwowych.

Wydatki budżetowe wzrosły w marcu — podobnie jak i dochody, przy czym jednak w znacznie słabszym stopniu (z zł 199·2 miln. w lutym do zł 239·8 miln.), przez co po deficycie w lutym (z zł 2·1 miln.) wróciła w marcu silna nadwyżka budżetowa (zł 15·9 miln.).

Wzrost wydatków w marcu, wynoszący ok. 20%, ujawnił się głównie w wydatkach administracji, które z zł 198·9 miln. w lutym podniosły się do zł 239·3 miln. Jednocześnie w minimalnych zresztą dopłatach Skarbu do przedsiębiorstw nastąpiła w marcu zwwyżka z zł 0·29 miln. do zł 0·43 miln. W grupie administracji największy w liczbie absolutnej wzrost wydatków dotyczył Min. Skarbu, poza tym zaś Min. Spraw Wojskowych i Min. Sprawiedliwości.

Porównanie marca 1939 r. z marcem 1938 r. wykazuje wzrost w b. r. wydatków zaledwie o zł 0·4 miln. Wzrosły w b. r. jedynie wydatki administracji (o zł 0·5 miln.), natomiast dopłaty do przedsiębiorstw lekko skurczyły się (z zł 521 tys. do zł 430 tys.). Podkreślić należy, że wydatki na obsługę długów były w b. r. o ok. 36% mniejsze niż w ub. r. (o zł 9·8 miln.), ale w lutym były w b. r. o zł 7·8 miln. wyższe.

W okresie całego roku budżetowego 1938/39 dochody budżetowe wyniosły zł 2 474·4 miln., czyli dość poważnie więcej (o ok. 4½%) niż w roku budż. 1937/38 (zł 2 373·5 miln.), a także znacznie więcej od budżetu na 1938/39 r. (zł 2 417·6 miln.). Wydatki budżetowe wyniosły w okresie całego roku budż. 1938/39 zł 2 458·2 miln.—wobec zł 2 334·9 miln. w roku budż. 1937/38 i preliminowanych w budżecie (łącznie z kredytami dodatkowymi) zł 2 493·1 miln. Nadwyżka budżetowa za cały rok 1938/39 wyniosła zł 16·2 miln., gdy za rok budż. 1937/38 mieliśmy nadwyżkę w wysokości zł 38·6 miln.

Analizując kształtowanie się gospodarki budżetowej w ostatnich latach, ustalić można, że poprawa, rozpoczęta w końcu 1935/36 r., osiągnięta całkowicie w 1936/37 r., wzmocniona jeszcze w 1937/38 r.—utrzymywała się dalej w roku budżetowym 1938/39 przy koniunkturalnym stałym wzroście dochodów. Rozmiary i charakter poprawy ujawniają się szczególnie wyraźnie przy porównaniu roku budżetowego 1938/39 z szeregiem lat poprzednich. Mianowicie, porównanie ostatniego roku budż. z rokiem budż. 1936/37 wykazuje wzrost dochodów w 1938/39 r. o zł 310·6 miln. i bardzo nieznacznie mniejszy wzrost wydatków, bo o zł 300·4 miln. Porównanie zaś z rokiem 1935/36 wykazuje wyższą dochodów o zł 516·4 miln., wydatków zaś tylko o zł 253·2 miln. Idąc dalej wstecz, dopiero w roku 1931/32 natrafiamy na zbliżone do tegorocznych — i to częściowo tylko — sumy wykonania budżetu, mianowicie jedynie jeśli chodzi o wydatki, które w roku budż. 1931/32 były o zł 8·0 miln. wyższe od wydatków w roku budż. 1938/39, natomiast dochody były w 1931/32 r. o zł 212·3 miln. niższe; istniał bowiem w 1931/32 r. bardzo poważny przeszło 8% -owy deficyt budżetowy. Prawie zrównoważone — lecz nie całkowicie — wykonanie budżetu (poza oczywiście ostatnimi 3 latami) znajdujemy — idąc wstecz — dopiero w 1930/31 r. Dochody w okresie roku budż. 1930/31 były wyższe od tegorocznych o zł 273·5 miln., wydatki zaś — o zł 343·1 miln. (deficyt 2% -owy). Trzeba jednocześnie mieć na uwadze, że w międzyczasie nastąpił silny wzrost realnej wartości złotego, bowiem np. w marcu 1931 r. wskaźnik cen hurtowych wynosił 75·7, gdy obecnie stanowi 55·1. Trzeba także uwzględnić, że powyższe sumy dochodów i wydatków są bardzo słabo porównywalne — choćby w związku ze zmianami w sposobie budżetowania — tak, że wszystkie powyższe zestawienia, poza dotyczącymi 3 ostatnich lat budżetowych, traktować należy jako wyrażające jedynie w sposób przybliżony pewne ogólne tendencje rozwoju gospodarki budżetowej.

W stosunku do budżetu na rok 1938/39 dochody, faktycznie osiągnięte w tym roku, stanowiły 102·4% budżetu. Korzystnie przedstawiają się wpłaty monopolów, które dały 104·2% sumy, przewidzianej w budżecie. Jeszcze większy nieco procent budżetu wynoszą dochody administracji (104·8%). Niewielki za to procent budżetu wykazały wpłaty przedsiębiorstw (64·8), chociaż wpłaty z tytułu nudań górniczych i terenów naftowych przekroczyły całoroczny budżet o 229·5%, wpłaty Huty w Strzybnicy — o 102·7%, wpłaty przedsiębiorstw o kapitale mieszanym i wydzierżawionych — o 28·4%, wpłaty Mościc i Chorzowa — o 28·2%, wpłaty przedsiębiorstw Państw. Zakładu Higieny — o 22·4%, wpłaty „Polminu” — o 11·5%, a wpłaty „Gazety Adm. i Pol. Państw.”, P. A. T., Państw. Przetw. Mięsnych oraz kop. „Brzeszcze” dały akurat 100% budżetu. W grupie dochodów administracji najważniejsze z nich — dochody Min. Skarbu — dały aż 105·2% budżetu.

Wydatki w roku budż. 1938/39 stanowiły w stosunku do budżetu całorocznego 98·6%, czyli nieco mniej, niż przewidywano. Taki sam mniej więcej procent wykonania budżetu, jak ogół wydatków, wykazały wydatki administracji (ściśle: 98·61% wobec 98·60%), natomiast dopłaty do przedsiębiorstw wyniosły mniej, mianowicie 91·7% sumy, preliminowanej w budżecie.

Zaznaczyć należy, że budżet został uwzględniony łącznie z kredytami dodatkowymi, które wynoszą zł 76·1 miln.

WPŁYWY Z DANIN ORAZ MONOPOLÓW W MARCU 1939 R. — Według danych tymczasowych — wpływy z danin publicznych oraz monopolów państwowych w marcu 1939 r. — w zestawieniu z lutowymi — przedstawiały się następująco (w tys. zł):

	Luty	Marzec
1. — PODATKI BEZPOŚREDNIE:		
Podatek gruntowy	4 302	4 011
Podatek od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich	4 506	3 691
Podatek przemysłowy	24 219	24 497
„ dochodowy	31 910	44 162
„ od kapitałów i rent	517	407
„ od energii elektrycznej	862	777
„ uboju	714	784
Odsetki od zaległości, grzywny i kary	1 658	1 983
Razem:	68 688	80 312

2. — PODATEK MAJĄTKOWY 219 217

3. — SPECJALNY PODATEK OD WY-NAGRODZEŃ	8 853	10 539
4. — PODATKI POŚREDNIE		
Podatek od wina	359	301
„ „ piwa	597	533
„ „ cukru	11 214	15 809
„ „ drożdży	1 187	2 035
„ „ tłuszczów	2	3
„ „ olejów mineralnych	1 703	1 674
„ „ zapalniczek	—	—
„ „ kwasu octowego	17	25
„ „ kwasu węglowego	45	55
„ „ cukru skrobiowego	191	148
Akcyzowe opłaty patentowe	27	20
Odsetki od zaległości, grzywny i kary	3	1
Razem:	15 345	20 604
5. — DODATKI DO PODATKU OD CU-KRU	80	114
6. — CŁO	12 600	13 268
7. — OPŁATY STEMPLOWE I DANINY POKREWNE:		
Opłaty stempłowe	6 753	7 666
Podatek spadkowy i od darowizn	509	745
Razem:	7 262	8 411
8. — DODATKI DO DANIN PUBLICZNYCH	1 390	1 584
9. — PODATKI ZNIESIONE	211	268
10. — MONOPOLE		
Monopol solny	3 100	3 500
„ tytoniowy	27 501	34 001
„ spirytusowy	24 056	31 027
„ loteryjny	2 000	3 750
„ zapalczany	3	5
Razem:	56 660	72 283
Ogółem:	171 308	207 600

Po słabym — jeśli chodzi o wpływy z danin i monopolów — miesiącu lutym przychodzi miesiąc prawie zawsze pod tym względem rekordowy — marzec. W bież. roku budżetowym, co prawda, wbrew normalnej tendencji nastąpił w lutym lekki wzrost wpływów skarbowych (z danin i monopolów), lecz mimo to poziom tych wpływów w lutym był stosunkowo niski, bo uprzednio w styczniu poważnie one skurczyły się. W marcu zwykła wpływów skarbowych była bardzo silna, znacznie silniejsza niż w długim szeregu lat poprzednich, z wyjątkiem jednak roku 1937/38, w którym nastąpiła zupełnie wyjątkowa, gwałtowna zwykła wpływów — w stosunku do tegorocznej dwa razy większa.

Ruch wpływów z danin i monopolów w poszczególnych miesiącach 8-letniego budżetowego 1931/32 ÷ 1938/39 przedstawia następujące zestawienie (— oznacza zwykłą, — oznacza spadek wpływów):

	1931/32	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37	1937/38	1938/39
Mie-siące	m i l i o n y zł							
IV	-14·2	- 8·1	+ 9·5	+ 1·4	- 4·8	-13·8	+ 2·7	-50·9
V	+ 4·4	+14·9	-15·1	-15·4	- 0·5	+ 0·2	- 7·3	+ 0·3
VI	-23·0	-22·7	-10·5	- 4·2	-10·3	+ 2·6	+ 5·1	+ 0·7
VII	+ 6·2	+ 6·1	+ 8·2	+ 8·8	+11·3	+ 3·2	+ 4·5	- 2·1
VIII	-10·5	- 9·4	+ 5·8	- 3·7	- 3·9	- 8·8	- 5·6	- 3·5
IX	- 0·8	+ 3·4	+ 6·3	+13·7	- 2·7	+ 4·6	+ 1·4	- 3·3
X	+31·9	+19·4	+19·9	+13·1	+16·3	+12·2	+ 4·6	+16·7
XI	-15·0	+ 1·8	-11·0	- 0·7	- 9·7	- 1·9	+18·4	+ 8·3
XII	+ 8·8	+ 7·6	+14·9	+ 6·8	+28·2	+11·6	+ 3·6	+ 9·8
I	-12·5	-23·1	-19·2	-19·9	-14·5	-23·2	-26·8	-30·7
II	-23·4	-12·8	-21·1	- 9·2	- 4·7	+ 1·0	- 8·7	+ 2·9
III	+ 8·1	+11·5	+18·9	+11·2	+19·5	+11·3	+73·3	+36·3

Wzrost wpływów skarbowych w marcu w stosunku do lutego nastąpił zarówno w zakresie monopolów, które wpłaciły do Skarbu w marcu o zł 15·6 miln., tj. o ok. 28% więcej niż w lutym, jak i w zakresie wpływów z danin, które wykazały zwykłą o zł 20·7 miln., tj. o ok. 18%.

Wpływy z podatków bezpośrednich — największe w zakresie danin, bo stanowiące przeważnie ok. ⅘ ogólnych wpływów

z danin—po spadku w poprzednich 3 miesiącach—w marcu podniosły się poważnie (o zł 11·6 miln., czyli o blisko 18%), nie osiągnęły jednak rekordowego poziomu z listopada i grudnia (zł 88·3 miln. i zł 87·7 miln.). Niektóre podatki bezpośrednie nie wykazały w marcu wzrostu wpływów, lecz—przeciwnie—dały dochód mniejszy niż w lutym, np. wpływy z podatku gruntowego (spadek o zł 0·3 miln.) i wpływy z podatku od nieruchomości (spadek o zł 0·8 miln.); oba te podatki płatne były w listopadzie (II rata za 1938 r.) i od tego czasu wykazują stałą tendencję zniżkową wpływów. Wzrost wpływów z podatku przemysłowego, z którego tytułu nie przypadają na marzec żadne płatności, był bardzo niewielki (o zł 0·3 miln.). Właściwie więc cała marcowa zwyżka wpływów skoncentrowała się na podatku dochodowym, który—głównie z racji płatności w tym miesiącu przedpłaty podatku na rok 1939 od osób fizycznych—dał wpływy większe niż w lutym o zł 12·3 miln.

Porównanie marca b. r. z marcem ub. r. (mimo takich samych terminów płatności porównywalność nieco osłabiona zmianą stawek w podatku obrotowym oraz faktem, że obecnie silniej działają niektóre zmiany w podatku dochodowym oraz ulgi inwestycyjne) wykazuje w b. r. wpływy prawie identyczne z zeszłorocznymi (zł 80·3 miln. wobec zł 81·8 miln.). Wzrost wpływów w b. r. wykazuje podatek dochodowy (zł 44·2 miln. wobec zł 42·6 miln.). Podobnie wzrosły też wpływy z podatku przemysłowego (zł 24·5 miln. wobec zł 22·6 miln.). Wpływy z podatku od nieruchomości spadły jednak bardzo silnie, bo blisko do połowy (zł 3·7 miln. wobec zł 7·3 miln.), wpływy zaś z podatku gruntowego—o ok. 29% (zł 4·0 miln. wobec zł 5·7 miln.). Płatność podatków dochodowego i obrotowego w marcu 1939 r. opiera się głównie na podstawie obrotów i dochodów 1938 r., częściowo już na obrotach i dochodach b. r., a już w bardzo małym stopniu na odpowiednich liczbach z 1937 r.; wzrost więc w b. r. wpływów z podatku dochodowego i obrotowego świadczy o stałej zwyżce wpływów i dochodów w ostatnich latach, zwłaszcza zaś w 1938 r. oraz o tym, że tendencja zwyżkowa pozostaje utrzymana również w b. r.

Dochód ze specjalnego podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszy publicznych, wzrósł w marcu w stosunku do lutego o zł 1·7 miln., przy czym był jednak znacznie niższy niż w marcu ub. r. (zł 10·5 miln. wobec zł 21·2 miln.)—w związku z przeprowadzoną od początku 1938/39 r. jego reformą, znacznie obniżającą połór tego podatku.

Wpływy z podatku majątkowego dały w marcu b. r. zł 217 tys.—wobec zł 219 tys. w lutym i zł 343 tys. w marcu ub. r.

Wpływy z podatków pośrednich—po zniżce w styczniu (o zł 3·6 miln.) oraz lutym (o zł 0·3 miln.)—wykazały w marcu silny wzrost (o zł 5·3 miln., tj. o przeszło 1/3), nie osiągnęły jednak rekordowego poziomu z lipca, kiedy wynosiły zł 22·2 miln. Wzrost marcowy zaznaczył się głównie w zakresie 2 podatków: w zakresie najpoważniejszego z podatków pośrednich podatku od cukru (zwyżka o zł 4·6 miln.) oraz w zakresie podatku od drożdży (zwyżka o zł 0·9 miln.). Inne podatki przeważnie wykazały w marcu tendencję zniżkową, oprócz jeszcze tylko podatków: od kwasu octowego i od kwasu węglowego.

W porównaniu z marcem ub. r. wpływy z podatków pośrednich w marcu b. r. były—analogicznie, jak i w poprzednich miesiącach—znacznie wyższe (zł 20·6 miln. wobec zł 16·5 miln.). Wskazuje to na wzrost w ciągu roku obrotów gospodarczych. W pierwszym rzędzie wyższy był w b. r. dochód z podatku od cukru (zł 15·8 miln. wobec zł 12·8 miln.). Tak samo wyższe były wpływy: z podatku od wina, od drożdży (blisko dwukrotnie) oraz z podatku od olejów mineralnych.

Dochód z ceł od grudnia znowu stale podnosi się i w marcu wykazywał dalej o zł 0·7 miln., osiągając poziom stosunkowo wysoki—wyższy niż w wielu miesiącach bież. roku budżetowego, z wyjątkiem tylko maja, sierpnia i września. W porównaniu z marcem ub. r. dochód tegoroczny był znacznie niższy (zł 13·3 miln. wobec zł 24·3 miln.). Zaznaczyć należy, że dochód z ceł wzrósł w marcu stosunkowo słabiej, niż wzrosła wartość importu, lecz wiadomo, że z jednej strony nie istnieje tu pełna równoległość w czasie, a z drugiej strony, że nie tyle ogólna suma importu, ile jego struktura ma wpływ na kształtowanie się dochodów z ceł. Poza tym pamiętać trzeba o wahaniach we wpłatach W. M. Gdańska, oraz przede wszystkim, że na wysokość wpływów z ceł w dużym stopniu oddziałują sumy wypłacanych zwrotów ceł, o ile nie są pokrywane z innych źródeł.

Dochód z opłat stemplowych (łącznie z daninami pokrewnymi) po dłuższym okresie stałej zwyżki (od września do grudnia włącznie) od stycznia zaczął się kurczyć, przy czym w lutym zniżyła się o zł 1·2 miln., w marcu jednak powrócił do poziomu styczniowego. Zwiększyły się w marcu zarówno wpływy z samych opłat stemplowych (o zł 0·9 miln.), jak i dochód z podatku spadkowego i od darowizn (o zł 0·2 miln.). Porównanie marca b. r. z marcem ub. r. wykazuje lekki spadek w b. r. wpływów z opłat stemplowych i danin pokrewnych (zł 8·4 miln. wobec zł 8·6 miln.). Wpływy z opłat stemplowych były w b. r. nieznacznie większe od zeszłorocznych, a zniżce (z zł 1·0 miln. do zł 0·7 miln.) uległ w b. r. jedynie dochód z podatku spadkowego. Kształtowanie się wpływów z opłat stemplowych wskazuje na wzrost w b. r. obrotów gospodarczych (których opłaty te dotyczą), zwłaszcza

jeśli wziąć pod uwagę, że w międzyczasie wprowadzono szereg zniżek w zakresie opłat stemplowych.

Wpływy z dodatków do danin—w związku ze wzrostem wpływów z samych danin—wykazały w marcu w stosunku do lutego zwyżkę, mianowicie o zł 0·2 miln., czyli więcej niż o 1/7. W stosunku do marca ub. r. wpływy z dodatków do danin w marcu b. r. były nieznacznie wyższe (zł 1·6 miln. wobec zł 1·4 miln.).

Wpłaty monopolów, które już w lutym zwyżkowały (o zł 6·1 miln.), w marcu podniosły się bardzo poważnie, bo o zł 15·6 miln., osiągając poziom rekordowy w ukończonym roku budżetowym. Podwyższone zostały w marcu wpłaty wszystkich monopolów: solnego—o zł 0·4 miln., tytoniowego—o zł 6·5 miln., spirytusowego—o zł 7·0 miln., loterii—o zł 1·8 miln.

W marcu ub. r. wpłaty monopolów były nieco niższe od tegorocznych (zł 71·1 miln. wobec zł 72·3 miln.)—mimo że w marcu ub. r. była wpłata monopolu zapalczanego (zł 5·6 miln.), której w b. r. nie uskuteczono. Identyczna z zeszłoroczną była w b. r. wpłata monopolu solnego (zł 3·5 miln.), ale za to znacznie wyższe w b. r. były wpłaty monopolów: tytoniowego (zł 34·0 miln. wobec zł 30·0 miln.) oraz spirytusowego (zł 31·0 miln. wobec zł 29·6 miln.).

Zestawienie wpływów z danin i monopolów w marcu b. r. z przeciętną miesięczną wpływów, przewidzianych w budżecie na rok 1938/39, oraz z wpływami, osiągniętymi w tym samym miesiącu 2 lat poprzednich—przedstawia się następująco (w miln. zł):

	1/12 budżetu na 1938/39 r.			M a r z e c		
	1939	1938	1937	1939	1938	1937
Podatki bezpośrednie	62·6	80·3	81·8	51·9		
Specjalny podatek od wynagrodzeń	8·7	10·5	21·2	15·8		
Podatek majątkowy	0·1	0·2	0·3	0·2		
Podatki pośrednie	16·3	20·6	16·5	16·9		
Dodatki do podatku od cukru	0·07	0·1	0·1	0·2		
Cło	14·6	13·3	24·3	13·3		
Opłaty stemplowe	7·4	8·4	8·6	7·8		
Nadzwyczajny dodatek do danin	1·6	1·6	1·4	1·4		
Monopole	57·7	72·3	71·1	52·7		

Jak widzimy, w marcu b. r. wszystkie daniny dały wpływy wyższe od przeciętnej miesięcznej normy budżetowej—z wyjątkiem jedynie ceł; wpłaty monopolów były w marcu również znacznie wyższe od normy miesięcznej.

Zestawienie wpływów z danin i monopolów w okresie całego roku budżetowego 1938/39 z wpływami, osiągniętymi w roku budżetowym 1937/38, oraz z budżetem na rok 1938/39 przedstawia się następująco:

	1937/38		1938/39	
	miln. zł	% budżetu	miln. zł	% budżetu
Daniny publiczne	1 384·6	1419·8	106·2	
Podatki bezpośrednie	723·2	829·5	110·4	
w tym:				
podatki gruntowe	58·5	57·4	84·4	
podatek od nieruchomości	85·8	87·7	103·2	
„ przemysłowy	261·9	301·1	111·5	
„ dochodowy	279·5	343·1	116·3	
Podatki pośrednie	191·2	213·3	109·4	
w tym:				
podatek od cukru	140·0	156·3	110·1	
Cło	168·0	151·9	86·8	
Opłaty stemplowe	89·0	91·2	103·0	
Podatek majątkowy	2·7	2·2	147·6	
Danina majątkowa	10·5	—	—	
Specjalny podatek od wynagrodzeń	180·0	107·7	103·1	
Dodatek do podatku od cukru	0·8	0·8	98·2	
Nadzwyczajny dodatek do danin	18·8	20·0	105·7	
Podatki zniszone	0·4	3·1	311·0	
Monopole	664·5	721·3	104·2	
w tym:				
tytoniowy	331·5	349·0	101·3	
spirytusowy	250·4	294·4	109·3	
Ogółem daniny i monopole:	2 049·1	2 141·1	105·5	

Podkreślić należy, że procent wpływów w stosunku do budżetu został obliczony przy uwzględnieniu sum budżetu niepodwyższonych o kwoty dodatkowe, które zostały ustalone jako pokrycie kredytów dodatkowych, a które podnoszą niektóre preliminowane wpływy w sposób następujący (w miln. zł): z podatku przemysłowego—z 270 do 283, z podatku dochodowego—z 295 do 308·5, z odsetek od zaległości itp. w podatkach bezpośrednich — z 13 do 18, z podatku od piwa—z 9·6 do 11·6, z podatków zniszonych — z 1·0 do 2·2, z monopolu tytoniowego—z 344·7 do 348·7, z monopolu spirytusowego—z 269·2 do 293·1.

Bez uwzględnienia tych zwyczajów—wpływy z danin publicznych i monopolów państwowych dały, jak widzieliśmy, w ciągu roku budżetowego 1938/39 105·5% budżetu (z uwzględnieniem—tylko 102·4%). Ponad przewidywania budżetu podniosły się silnie wpływy z danin, w nieco zaś mniejszym stopniu—wpłaty monopolów. Nadwyżkę ponad kwotę budżetową dały wszystkie prawie daniny—z wyjątkiem jedynie cła oraz zupełnie drobnego dodatku do podatku od cukru. Szczególnie silną nadwyżkę dały podatki bezpośrednie i podatki pośrednie, a spośród bezpośrednich—zwłaszcza podatki przemysłowy oraz dochodowy—których wpływy przekroczyły o kilkanaście procent sumy, preliniowane pierwotnie w budżecie.

Wpływy skarbowe w ostatnich 3 latach budżetowych są na ogół dość porównywalne—zarówno z uwagi na zbliżone obowiązujące normy zasadnicze, jak i z uwagi na prawie taki sam terminarz podatkowy. Porównywalność tę osłabia nieco szereg uchwalonych w ub. sesji nowelizacji podatkowych. Najważniejszą różnicą jest tu reforma podatku specjalnego od wynagrodzeń z funduszy publicznych, znacznie redukująca wpływy z tego źródła, dalej wchodzi w grę zniesienie daniny majątkowej (opłacanej w 1937 r. jeszcze przez rolnictwo), zmiany w zakresie opłat stempowych (np. w zakresie opłat od przejęcia własności nieruchomości), zwyczajka stawek podatku obrotowego (przy zaliczaniu opłat za świadectwa przemysłowe na poczet tego podatku), ustanie z początkiem roku budżetowego 1938/39 ulg generalnych z 1935 r., przesunięcie wymiarów w podatku gruntowym w roku budż. 1937/38 itp. Z tymi zastrzeżeniami stwierdzić można, że wpływy z danin i monopolów w okresie roku budżetowego 1938/39 były większe od wpływów w roku budż. 1937/38 o ok. 4½% i od wpływów w roku budż. 1936/37 o 15½%. W zakresie monopolów w 1938/39 r. wpłaty monopolów tytoniowego i spirytusowego były wyższe niż w 2 latach poprzednich, wpłaty loterii i monopolu zapalczanego niższe, a wpłata monopolu solnego—wyższa niż w 1936/37 r., niższa zaś niż w 1937/38 r. W zakresie danin wszystkie dały w 1938/39 r. większy dochód niż w 2 latach poprzednich—z wyjątkiem (nie licząc zupełnie drobnej kwoty podatku majątkowego) jedynie silnie ustawa zredukowanego specjalnego podatku od wynagrodzeń oraz wpływów z ceł, które wyniosły w 1938/39 r. nieco mniej niż w 1937/38 r. (zł 151·9 miln. wobec zł 168·0 miln.), choć znacznie więcej niż w 1936/37 r. (zł 92·3 miln.). Spadek wpływów z ceł w 1938/39 r. tłumaczy się wznowieniem zwrotów ceł przy eksporcie zbóż. Licząc bez podatku specjalnego—wpływy z pozostałych danin były w roku budżetowym 1938/39 o ok. 9% większe niż w 1937/38 r. i o przeszło 21% większe niż w 1936/37 r. Szczególnie silnie zwiększyły w 1938/39 r. w stosunku do lat poprzednich wpływy z podatków bezpośrednich (o blisko 15% w stosunku do 1937/38 r. i o ok. 28% w stosunku do 1936/37 r.), a zwłaszcza—co zasługuje na szczególne podkreślenie—wpływy z podatku dochodowego i przemysłowego, które w okresie kolejnych 3 lat budżetowych, od 1936/37 r. poczynając, wynosiły (w miln. zł): podatek dochodowy—245·3, 279·5 i 343·1, podatek przemysłowy—225·2, 261·9 i 301·1.

AKCYZY I MONOPOLE

ZMIANA TARYFY NA WYROBY TYTONIOWE.—W „Dzienniku Ustaw R. P.” Nr 37, poz. 245 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 13/IV 1939 r., którym zmieniono cennik wyrobów tytoniowych, załączony do rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 31/XII 1932 r. o ustaleniu taryfy na wyroby tytoniowe („Dz. Ust. R. P.” Nr 119, poz. 978). Zmianie uległa część I cennika, mianowicie wprowadzono nowe papierosy bezustnikowe pod nazwą „Bałtyk” w cenie gr 10 za sztukę oraz nowe papierosy ustnikowe pod nazwą „Dames” z filtrem w cenie gr 10 za sztukę. Trzeba nadmienić, że nowe papierosy „Bałtyk”—aczkolwiek należą do kategorii bezustnikowych—posiadają specjalny filtr, umieszczony w krótkim ustniku.

Podana wyżej zmiana cennika obowiązuje od dn. 25/IV 1939 r.

ZMIANA CENNIKA SOLI I SOLANKI.—W „Dzienniku Ustaw R. P.” Nr 37, poz. 244 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 7/IV 1939 r. o cenach soli i solanki. Przepisy tego rozporządzenia—analogicznie do uchylonych równocześnie dotychczasowych przepisów w tym przedmiocie—określają wysokość rabatów, do których udzielania obowiązani są hurtownicy nabywcom soli przy zakupowaniu soli w ilościach nie mniejszych niż 50 kg jednorazowo, oraz ustalają cennik soli wszelkich gatunków (kuchenna, kąpielowa, bydlęca, rybicka, techniczna, chemiczna), jak również ceny solanek (kąpielowa i bydlęca).

Jeśli chodzi o rabaty, to zmianie uległ jedynie rabat od skażonej soli mielonej bydlęcej; został on mianowicie podwyższony z 8% na 15% ceny taryfowej. W tejże wysokości został ustalony rabat od nowoprowadzonej do obrotu soli bydlęcej w brykietach.

Nieznacznym również zmianom uległ cennik soli i solanki, mianowicie cena nowoprowadzonej tam soli bydlęcej w brykietach została ustalona na gr 8 za 1 kg. Ceny innych gatunków soli pozostały niezmiennione.

Wreszcie, omawiane rozporządzenie obniżyło dolną granicę ilościową, przy jakiej przyznawany jest rabat niehurtownikom, nabywającym sól kąpielową bezpośrednio w Monopolu: ze 100 kg na 50 kg jednorazowo.

Zmiany powyższe obowiązują od dn. 1/V 1939 r.

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA

za okres od 17 do 22 kwietnia 1939 r.

Na rynku dewiz w okresie sprawozdawczym tendencja uległa zmianie, i większość dewiz w rezultacie tygodniowym poniosła straty, mianowicie (w zł na 100 jednostkach walutowych): franki francuskie 0·01, belgi i floreny holenderskie 0·15, korony szwedzkie 0·25 i korony norweskie 0·20 oraz funty szterlingi zł 0·02 na £ 1. Utrzymały kurs dotychczasowy jedynie dolary gotówkowe i telegraficzne oraz franki szwajcarskie.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
Dolary St. Zjedn.	\$ 1	5·31¼	5·31½	5·31¼
„ „ „ „ telegr.	\$ 1	5·32	5·31½	5·31¾
Funty szterlingi	£ 1	24·91	24·88	24·89
Franki francuskie	100 fr.	14·10	14·10	14·10
Franki szwajcarskie	100 fr.	119·15	119·00	119·00
Belgi	100 blg.	89·55	89·30	89·45
Marki niemieckie	100 RM	—	—	—
Korony czesko-słow.	100 K	—	—	—
Liry włoskie	100 lir.	—	—	—
Floreny holenderskie	100 fl.	282·75	282·25	282·25
Guldeny gdańskie	100 guld.	—	—	100·00
Korony szwedzkie	100 kor.	128·30	128·20	128·25
Korony duńskie	100 kor.	111·30	111·20	111·30
Korony norweskie	100 kor.	125·30	125·00	125·00

Rynek papierów lokacyjnych państwowych cechowała nadal tendencja zniżkowa. Ujemne salda tygodniowe były następujące (w zł): 3% Poż. Premiowa Inwestycyjna: I emisja sztuki 3·25 i serie 2·00 oraz II emisja sztuki 3·75 i serie 3·00, 4% Poż. Premiowa Dolarowa 0·50, oraz (w %-ach nominalu): 4% Poż. Konsolidacyjna 1·25, 4½% Poż. Wewnętrzna 1·50, 5% Poż. Konwersyjna 0·50 i 5% Poż. Konwers. Kolejowa 1·25.

Słaba tendencja panowała również na rynku papierów lokacyjnych prywatnych. Straty wykazały (w %-ach nominalu): 5½% L. Z. Tow. Kred. Przem. Polskiego (emisja BF) 0·50, 4½% L. Z. Tow. Kred. Ziemskiego w Warszawie 1·00, 4½% L. Z. Pozn. Ziem. Kredyt. złotowe 3·50 i 4½% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy 5·25 (w porównaniu z notowaniami sprzed 2 tygodni), 5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy: z 1925 r. 2·50, z 1933 r. 1·75 i 1936 r. 3·00 (te ostatnie w stosunku do notowań sprzed 3 tygodni), 5% L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi: z 1933 r. 2·50 i z 1938 r. 4·00, oraz 5% L. Z. Tow. Kred. m. Lublina z 1933 r. 3·00. Zwyżkowały jedynie (analogicznie): 4½% L. Z. Pozn. Ziem. Kredyt. (w zł w zł.) o 0·50 i 5% L. Z. Tow. Kred. m. Częstochowy z 1933 r. o 0·25. Z obligacji miejskich notowano jedynie VIII i IX 6% Poż. Konwers. m. Warszawy po kursie dość poważnie obniżonym—o 7·00% nom.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
<i>Papiery państwowe</i>				
w zł za sztukę				
3% Pożyczka Premiowa Inwestycyjna				
I emisja ¾ sztuki	zł w zł. 100	86·50	82·50	83·00
„ „ „ „ serie	„ „ „ „	90·50	84·50	87·00
II „ „ „ „ sztuki	„ „ „ „	85·50	81·00	81·50
„ „ „ „ serie	„ „ „ „	85·00	83·00	85·00
4% Pożyczka Premiowa Dolarowa	\$ ¹⁾	41·50	39·00	41·50
w % % nominalu				
4% Pożyczka Konsolidacyjna	zł w zł.	64·25	63·00	63·00
		-64·00 ²⁾	-62·50 ²⁾	-62·50 ²⁾
		-64·00 ²⁾	-62·50 ²⁾	-62·50 ²⁾
4½% „ Wewnętrzna	zł	63·00	61·50	61·50

¹⁾ \$ 5 = zł 44·57.

²⁾ Dotyczy odcinków po 100.

³⁾ Dotyczy drobnych odcinków.

5%	Pożyczka Konwersyjna	zł	67'50	67'00	67'00
5%	„ „ Konwers. Kol.	zł			65'00

Listy zastawne
i obligacje banków

5½%	L. Z. Państw. Banku Roln.	zł w zł.	1927	81'00	81'00	81'00
5½%	„ „ „ „ „ „	zł w zł.	1924	81'00	81'00	81'00
5½%	L. Z. Banku Gosp. Kraj.	zł w zł.	1927	81'00	81'00	81'00
5½%	„ „ „ „ „ „	zł w zł.	1924	81'00	81'00	81'00
5½%	Öbl. Kom. B. Gosp. Kraj.	zł w zł.	1927	81'00	81'00	81'00
5½%	„ „ „ „ „ „	zł w zł.	1924	81'00	81'00	81'00
5½%	„ „ „ „ „ „	zł w zł.	1927	81'00	81'00	81'00
6%	Öbl. B. „ „ „ „ „ „	zł		97'00	97'00	97'00

Listy zastawne i obligacje
towarzystw kredytowych

5½%	L. Z. Tow. Kred. Przem. Po- skiego ¹⁾ emisja BF	£	82'50	82'00	82'00
4½%	L. Z. Tow. Kred. Ziemięskiego w Warszawie	zł	62'00	58'13	59'75 -60'50
4½%	L. Z. Pozn. Ziem. Kredyt.	zł			58'50
4½%	„ „ „ „ „ „	zł w zł.	58'00	57'00	57'00 -57'50
4½%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy	zł	70'00	66'00	66'00
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy z 1925 r.	zł	73'50	69'25	69'50
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy z 1933 r.	zł	70'50	67'00	67'50 -71'00 ²⁾ -67'75 ²⁾ -68'00 ²⁾
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy z 1936 r.	zł	69'00	67'00	67'00
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi z 1933 r.	zł	62'00	59'00	59'75 -60'00
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi z 1938 r.	zł	57'00	56'00	57'00
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Często- chowy z 1933 r.	zł			60'25 -60'00
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Lublina z 1933 r.	zł	60'00	57'00	57'00
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Radomia z 1933 r.	zł			58'00

Obligacje miast

VIII i IX 6%	Poż. Konwers. m. Warszawy	zł			73'00
--------------	---------------------------	----	--	--	-------

POŻYCZKI POLSKIE
NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH¹⁾

(maksimum — minimum — ultimo; w nawiasach — obroty)

			3 ÷ 8/IV	11 ÷ 15/IV	17 ÷ 22/IV
New York	6% dolarowa				
	1920	28 ³ / ₄ —27 ³ / ₈ —27 ³ / ₈ (2 000)	26—26—26 (18 000)		27—27—27 (2 000)
4½%	dolarowa skonw. 1920				22—22—22 (3 000)
			b e z o b r o t ó w		
8%	Dillon 1925	33—31—31 (20 000)	33—31—33 (6 000)		33—32—33 (11 000)
4½%	dolarowa skonw. 1925				b e z o b r o t ó w
7%	stabiliz. 1927	bez obrotów	35—34 ⁷ / ₈ —35 (3 000)		36—35—36 (4 000)
4½%	stabiliz. skonw. 1927				25½—25½—25½ (9 000)
7%	Warszawy 1928	bez obrotów	22—22—22 (1 000)		23—23—23 (1 000)
4½%	Warszawy skonw. 1928	22—16 ¹ / ₄ —16 ¹ / ₄ (12 000)	20—16 ¹ / ₈ —20 (16 000)		21—21—21 (1 000)
7%	Śląska 1928				b e z o b r o t ó w
4½%	Śląska skonw. 1928	20—20—20 (4 000)	18—18—18 (3 000)		bez obrotów
	Londyn				
4½%	stabiliz. 1927	49'27—46'77 —48'77	48'79—46'29 —46'29		48'42—46'73— —48'42
	Zurych				
4½%	stabiliz. 1927	—	—		—
	Par y ż ²⁾				
7%	stabiliz. 1927	36'30—34'60	36'10—34'11		32'49—31'69
	Mediolan				
7%	włoska 1924				95'59—94'19— —95'59 (250)

PRZEGLĄD ZAGRANICZNY

KRONIKA ZAGRANICZNA

WĘGRY

HANDEL Z NIEMCAMI W 1938 R.—
Obroty handlowe niemiecko-węgierskie kształtowały się w ostatnich 2 latach w sposób następujący (w milionach pengő):

	Import do Węgier		Eksport z Węgier	
	1937	1938	1937	1938
Austria . .	86·9	46·7	99·0	94·9
Niemcy . .	125·4	124·5	141·3	144·5
Razem:	212·3	171·2	240·3	239·4

Węgry zamknęły więc swój bilans handlowy z Wielkimi Niemcami za ostatnie 2 lata saldem dodatnim w wysokości 96·2 mln. pengő.

Udział Niemiec (w obecnych granicach, lecz bez Sudetów, Czech i Moraw) w całości obrotów handlowych Węgier z zagranicą wynosił po stronie importu 44·2% w 1937 r. i 43·5% w 1938 r., po stronie zaś eksportu—42% w 1937 r. i 47% w 1938 r.

Zmiany terytorialne na korzyść Niemiec wywarły na kształtowanie się obrotów węgiersko-niemieckich wpływ niejednorodny. Zaraz po Anschlussie ustalony kurs szylinga w stosunku do marki, przeliczony na pengő, dał eksporterowi węgierskiemu ok. 30%-ową podwyżkę ceny, powodując wzrost eksportu, a hamując import w relacji z b. Austrią. Do kwestii eksportu zboża węgierskiego do Austrii, którą przed Anslussem Rząd austriacki hamował szeregiem zarządzeń wewnątrzno-gospodarczych (w 1937 r. Austria wykorzystwała tylko 77% kontyngentu importowego z Węgier), Rząd niemiecki ustosunkował się znacznie liberalniej, co spowodowało wzrost poważny w 1938 r. eksportu węgierskiej pszenicy, bydła, świń, wina, owoców i świeżego mięsa

do Wielkich Niemiec, zwłaszcza zaś do obszarów b. Austrii.

Równocześnie jednak import szeregu ważnych artykułów z Austrii do Węgier został przez Niemcy zamknięty; dotyczy to surowców (drzewa, rud, metali, odpadków) i półfabrykatów.

L.

Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH

ZE ŚWIATOWYCH RYNKÓW ZBOŻOWYCH.—Ceny w okresie 11 ÷ 22/IV 1939 r. kształtowały się następująco (w walucie danego kraju, w Buenos Aires, Liverpoolu i Hamburgu — w \$ — za 100 kg):

¹⁾ Kursy — w % -ach nominału, obroty — w jednostkach wautowych danego kraju (w Mediolanie — w t siacach).

²⁾ Notowania w stosunku do parytetu pożyczki w guldenach.

¹⁾ Gwarantowane przez Skarb Państwa.

²⁾ Dotyczy drobnych odcinków.

	11÷15/IV	17÷22/IV	Różnica %
Pszonica			
Berlin . . .	21:10	21:10	—
Chicago . . .	2:52	2:28½	- 9.4
Buenos Aires	2:32	2:32½	+ 0.2
Liverpool . .	—	—	—
Hamburg . . .	2:97½	3:01½	+ 1.3
Żyto			
Berlin . . .	19:30	19:30	—
Chicago . . .	1:65	1:61	- 2.5
Hamburg . . .	2:18½	2:27	+ 3.8
Owies			
Berlin . . .	—	—	—
Chicago . . .	2:27	2:38	+ 4.8
Buenos Aires	1:47	1:51	+ 2.7
Liverpool . .	—	—	—
Hamburg . . .	2:14	2:11	- 1.5
Jęczmień browarny			
Berlin . . .	—	—	—
Chicago . . .	2:57	2:56	- 0.4
Hamburg . . .	—	—	—

JAJA

—W marcu na angielskim rynku jaj w Londynie panowała tendencja spokojna. Ceny jaj w I połowie miesiąca uległy zniżce o kilka pensów do sh 1; następnie wykazały tendencję zwykłą w granicach mniej więcej sh 1; najsilniej wzrosły ceny jaj duńskich, holenderskich i lotewskich. Ceny jaj angielskich i irlandzkich były jak zwykle najwyższe.

Na niemieckim rynku jaj panowała tendencja mocniejsza. Na skutek śniegów i zimna produkcja jaj szczególnie w okęgach górskich spadła. Import jaj do Niemiec z Norwegii, Szwecji i Irlandii uległ zmniejszeniu; Jugosławia, Rumunia, Węgry, Bułgaria i Dania utrzymały swoje dostawy na tym samym poziomie.

Londyn.—Urzędowe notowania jaj z końca miesiąca —w szylingach i pensach za wielką setkę: duńskie 18 lbs 10.9, 17 lbs 9.9÷10.3, 15.5 lbs 9.6÷9.9, 14 lbs 9.0÷9.3, 13 lbs 8.3, angielskie specjalne 11.9, standartowe 11.0, średnie 10.3, angielskie 17 lbs 11.0÷11.3, 15.5 lbs 10.6÷10.9, 15 lbs 10.3÷10.6, 14 lbs 9.6 ÷9.9, irlandzkie ekstra spec. 11.3÷11.9, specjalne 10.9÷11.0, standartowe 10.3÷10.6, wybrane 9.9÷10.0, holenderskie brunatne 68÷69 kg 11.3÷11.6,—66÷67 kg 11.0 ÷11.3,—62÷63 kg 10.0÷10.6,—57÷58 kg 9.6÷10.0, mieszane 68÷69 kg 9.9÷10.0,—62÷63 kg 9.4÷9.6, węgierskie 53÷54 kg 7.0, rumuńskie o wadze 57÷58 kg 8.3,—53÷54 kg 6.6÷6.9, szwedzkie 15.5 lbs 9.0÷9.3,—14 lbs 8.9,—13 lbs 7.6.

Berlin.—Urzędowe notowania cen jaj w okresie 23/III÷31/III—w fenigach za sztukę: pełne świeże niemieckie, oryginalne powyżej 65 g 9.5, duże 60÷65 g 9, duże B 55÷60 g 8.5, duże C 50÷55 g 7½, duże D 45÷50 g 7, świeże oryginalne ponad 65 g 9.25, duże A 60÷65 g 8½, duże B 55÷60 g 8.25, duże C 50÷55 g 7.5, duże D 45÷50 g 6.75, wysoitowane powyżej 45 g 7, poniżej 45 g 6, chłodzone i konserwowane: oryginalne 10, duże A 9.5, duże B 8.75, duże C 8.25, duże D 7.75, zagraniczne: oryginalne 9, duże A 8.5, duże B 8, duże C 7.25, duże D 6.5.

METALE.

ŻELAZO.—W II połowie marca sytuacja na światowym rynku żelaza nie tylko nie wykazała żadnego polepszenia, ale nawet

się jeszcze pogorszyła. Atmosfera ogólnej niepewności paraliżuje sezonowe ożywienie wiosenne, a zamówienia zbrojeniowe nie mogą w dostatecznej mierze zastąpić normalnego rozwoju koniunktury. Konkurencja outsiderów jeszcze bardziej się wzmogła, wywołując coraz większy spadek cen żelaza na rynkach eksportowych. Rabaty na żelazo prętowe, sprzedawane do Argentyny, doszły do sh zł. 12 a w innych krajach wnoszą przynajmniej sh zł. 5; na Dalekim Wschodzie Australia (Broken Hill) oferuje żelazo prętowe o sh zł. 5÷7 poniżej oficjalnych cen E. I. A. Na blachę rabaty stanowią sh pap. 5÷10, przy czym zaznacza się silna konkurencja amerykańska, zwłaszcza w Szwecji i Holandii.

Stan rynku żelaza w poszczególnych krajach przedstawiał się następująco:

W Stanach Zjedn. sytuacja na rynku żelaza nie uległa zmianie. W 1938 r. w porównaniu z 1937 r. i 1936 r. wzrósł znacznie wywóz przedmiotów uzbrojenia ze Stanów Zjedn. do Europy i częściowo do Japonii. Ogólna wartość tego wywozu wyniosła w 1938 r. \$ 94.2 miln.—wobec \$ 45 miln. w 1937 r. i \$ 25 miln. w 1936 r. Przeważający udział w tym eksporcie brały samoloty i ich części, a głównymi odbiorcami były państwa zachodnie, tj. W. Brytania i Francja, a także Holandia. Do Japonii wyeksportowano za \$ 9.2 miln., a do Z. S. R.R. zaledwie za \$ 2.4 miln. Wywóz wytworów hutniczych utrzymał się w lutym b. r. na poziomie ze stycznia b. r., wynosząc w obu miesiącach po 134.8 tys. t. Natomiast wywóz złomu wzrósł w tym okresie z 227.9 tys. t do 324.9 tys. t. Głównymi odbiorcami żelaza amerykańskiego były w lutym kraje następujące: Japonia (18.1 tys. t), Holandia (13 tys. t), Brazylia (12.3 tys. t) i Kanada (12.1 tys. t). Produkcja stali w marcu b. r. wyniosła 3 365 tys. t—wobec 2 955 tys. t w lutym b. r. i 2 012 tys. t w marcu 1938 r.

W Niemczech na rynku żelaza większe zmiany nie zaszły. Wzrastające zużycie żelaza na cele zbrojeniowe wywołuje coraz nowe ograniczenia stosowania tego materiału do innych celów. Obecnie Biuro Kontroli Żelaza i Stali wydało zarządzenie, zabraniające budowy podstaw do wszelkiego rodzaju masztów z żelaza, polecając używanie wyłącznie betonu. Zarządzenie to wchodzi w życie z dn. 1/VII b. r. i rozciąga się także na B. Austrię i obszar Sudetów.

We Francji sytuacja na rynku żelaza nie wykazała większych zmian. Hutnictwo francuskie pracuje obecnie w przeważającym stopniu na potrzeby obrony kraju. Odnosne zamówienia stanowią 50÷60% produkcji stali zwykłej, a dochodzą do 80% w stali specjalnej. Wzrosło znacznie zapotrzebowanie na złom, gdyż przez zwiększone jego zużycie w piecach martenowskich zmniejsza się wsad surówki, a zatem i zużycie rudy, zwłaszcza koksu, co ma ważne znaczenie dla Francji. Po ograniczeniu wywozu złomu żelaznego nastąpił obecnie zakaz eksportu złomu żeliwnego, gdyż odlewnie zaczęły odczuwać jego brak.

Na belgijskim rynku żelaza sytuacja cokolwiek się polepszyła. W ciągu marca b. r. Cosibel zaksięgował 133 tys. t zamówień na wytwory hutnicze—wobec 106 tys. t w lutym b. r. Na kwiecień przewiduje się dalszy wzrost zamówień, gdyż jest to okres, kiedy się rozpoczyna normalne ożywienie sezonowe. Cosibel przekazał hutom do wykonania w marcu ogółem 137 tys. t, z czego 42.8 tys. t półwyrobów i 52.5 tys. t żelaza handlowego. Z przydzielonej ilości zamówień 76.6 tys. t przypada na eksport i 60.4 tys. t na rynek krajowy.

Na angielskim rynku żelaza znacząco się w okresie sprawozdawczym lekkie ożywienie. Huty są zaopatrzone w zamówienia na ciężkie profile mniej więcej na przeciąg 2 miesięcy. Trwające w dalszym ciągu zbrojenia zapowiadają utrzymanie się zatrudnienia hut na zadowalającym poziomie, chociaż napływ zamówień prywatnych jest mniejszy. W zakresie eksportu nie widać żadnej zmiany na lepsze. Na rynku surówki panowała tendencja spokojna. Największy popyt panuje na surówkę o małej zawartości fosforu, zwłaszcza na surówkę hematytową. Ceny surówki odlewniczej wahają się od sh 99 do sh 102, a hematytowej—od sh 120.6 do 132 za t. Zapotrzebowanie na półwyroby utrzymuje się na dosyć wysokim poziomie. Obroty wytworami gotowymi są względnie znaczne. Na rynku złomu zaznacza się tendencja mocniejsza.

Ceny wywozowe żelaza większych wytworców europejskich: Anglii, Belgii wraz z Luksemburgiem i Francji—w £ zł. fob port—notowane były w dn. 24/III 1939 r., jak następuje:

	Wielka Bry- tania	Belgia i Lu- ksm- burg	Fran- cja
	za 1 016 kg	za 1 000 kg	
Surówka:			
odlewnicza Nr III (2.5-3.0% Si)	—	—	—
tomasowska	—	—	—
hematytowa	—	—	—
ferromangan	—	—	—
Półwytwór:			
kęsy	—	—	—
platyny	—	—	—
Wytwory gotowe:			
żelazo sztabowe	—	5. 5.0	5. 5.0
belki	—	4.17.6	4.17.6
kątowniki	—	5. 0.0	5. 0.0
blacha okrętowa, re- zerwarowa itp.	—	—	—
szyny stalowe	—	—	—
bednarka	—	5.15.0	5.15.0
drut-walcówka	—	—	—
blacha tomasowska	—	5.17.0	5.17.0
blacha czarna (24 gage)	—	—	—
drut ocynkowany	—	—	—
gwoździe druciane	—	—	—

METALE NIEŻELAZNE.—W II połowie marca panowała na światowym rynku metali tendencja słaba i zlekka zniżkowa. Zniżkowały w większym lub mniejszym stopniu wszystkie metale, z wyjątkiem miedzi elektrolitycznej i rafinowanej, które osiągnęły nieznaczną zwykłość. Na ogół obniżka kursów jest nieduża, co się tłumaczy niskim poziomem cen metali poza cyną. Oczekiwane z nastaniem wiosny ożywienie na rynku metalowym nie nastąpiło, do czego w znacznym stopniu się przyczyniło zwolnione tempo poprawy koniunktury w Ameryce. Należy natomiast zaznaczyć podwyższenie ceny aluminium dla zagranicy na giełdzie londyńskiej od dn. 27/III b. r. z £ 90 do £ 95 za t; cena dla kraju (£ 94) pozostała bez zmiany.

Położenie na rynkach poszczególnych metali przedstawiało się następująco:

Na rynku miedzi zaznaczyła się lekka zniżka ceny miedzi standard przy takiejże zwykłości kursu miedzi elektrolitycznej i rafinowanej. Obroty miedzią nie były zbyt

ożywione, co należy w znacznym stopniu przypisać brakowi zamówień na ten metal ze strony Niemiec. Natomiast w Stanach Zjedn. zakupy miedzi się zwiększyły, lecz odbywały się po cenie, niższej od ustalonej oficjalnie (11.25 cts za lb). W Anglii ma powstać nowa rafineria miedzi, obliczona na wytwórczość roczną 20÷25 tys. t miedzi, rafinowanej sposobem hutniczym; w przyszłości projektowany jest także dział elektrolizy. W końcu czerwca upływa termin ważności amerykańskiego cła przywozowego na miedź, które wynosi 4 cts za lb. Producenci miedzi w Stanach Zjedn. zabiegają o utrzymanie tego cła nadal. Eksportowa cena miedzi amerykańskiej cif Europa wynosi 10.35 cts za lb.

Na rynku cyny panowała tendencja słaba i ceny lekko zniżkowały. Postanowienie kartelu co do nowego obniżenia kwoty produkcyjnej w II kwart b. r. nie wywarło większego wrażenia. Sprawa ta nie została ostatecznie załatwiona. W każdym razie kartel wywierał silny nacisk na producentów w kierunku skasowania dodatkowego eksportu, co równałoby się pośredniemu ograniczeniu produkcji. Rynek amerykański, mający decydujące znaczenie dla koniunktury na rynku cyny, nie wykazuje większego ożywienia. Zwiększyła się natomiast znacznie produkcja walskich wytwórni blachy białej; pracują tam teraz 242 walcownie tej blachy—wobec 126 w tym samym okresie ub. r.

Rynek ołowiu wykazywał nastrój spokojny przy lekkiej niższej cenie. Na ogół stan tego rynku nie jest niekorzystny, gdyż produkcja jest ściśle dostosowana do zbytu, dzięki czemu zapasy nie wzrastają nadmiernie. Ceny obecne są jednak niższe od pożądanego przez producentów minimalnego kursu £ pap. 16 za t. W Stanach Zjedn. po chwilowym ożywieniu zakupów na początku

marca nastąpił zastój, chociaż cena krajowa została utrzymana na niezmiennym poziomie 4.85 cts za lb.

Rynek cynku przedstawiał się słabo i zniżkowo. Na spadek zakupów tego metalu na giełdzie londyńskiej wpływa dążenie Niemiec i Japonii do rozszerzenia własnej produkcji. Tak np. Japonia zamierza budowę nowej huty cynku w Korei o rocznej produkcji 12 tys. t.

Ruch cen poszczególnych metali przedstawiał się następująco (pierwsza liczba oznacza transakcje kasowe, druga—terminowe): miedź standard zniżkowała w obu wypadkach o £ $\frac{5}{16}$, miedź elektrolityczna i rafinowana zwykływały o £ $\frac{1}{4}$, cyna spadła w cenie o £ $1\frac{1}{4}$ wzgl. $1\frac{3}{4}$, ołów zniżkował o £ $\frac{5}{8}$ wzgl. $\frac{1}{4}$, a cynk o £ $\frac{3}{8}$ wzgl. $\frac{1}{2}$, aluminium dla zagranicy podrożało o £ 5, złoto zwykłyowało o sh 0.1 na uncję; ceny innych metali pozostały bez zmiany. Srebro nie było notowane.

W poniższym zestawieniu podane są ceny wymienionych metali—w £ za 1 016 kg z wyjątkiem: blachy białej, która notowana jest w sh za skrzynkę o 112 arkuszach o wym. 20" × 14" × 0.24 m/m, platyny—w £ za uncję, złota—w sh za uncję i srebra—w d za uncję:

Metal	Okres sprawozdawczy:			
	Poprzedni okres ultimo	Okres maksymalnym	mini-mum	ultimo
Miedź standard:				
kasa .	43 $\frac{1}{2}$ - $\frac{2}{16}$	43 $\frac{7}{16}$	42 $\frac{3}{8}$	43 $\frac{3}{16}$ - $\frac{1}{4}$
term.	43 $\frac{7}{4}$ - $\frac{12}{16}$	43 $\frac{1}{4}$	42 $\frac{11}{16}$	43 $\frac{7}{16}$ - $\frac{1}{2}$
elektrol.	48 $\frac{1}{4}$ -49 $\frac{1}{4}$	49 $\frac{1}{2}$	47 $\frac{3}{4}$	48 $\frac{1}{2}$ -49 $\frac{1}{2}$
rafinow.	47 $\frac{3}{4}$ -49	49 $\frac{1}{4}$	47 $\frac{1}{4}$	48-49 $\frac{1}{4}$

Cyna:

kasa .	216 $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{2}$	217 $\frac{1}{4}$	213 $\frac{1}{2}$	215 $\frac{1}{4}$
term.	215 $\frac{3}{2}$ - $\frac{3}{4}$	216	213	213 $\frac{3}{4}$ -14

Ołów:

kasa .	14 $\frac{11}{16}$ -15	15	14 $\frac{5}{8}$	14 $\frac{5}{16}$ - $\frac{3}{8}$
term.	15 $\frac{3}{16}$ - $\frac{1}{4}$	15	14 $\frac{7}{8}$	14 $\frac{7}{16}$ - $\frac{1}{2}$

Cynk:

kasa .	13 $\frac{13}{16}$ - $\frac{7}{8}$	13 $\frac{13}{16}$	13 $\frac{9}{16}$	13 $\frac{7}{16}$ - $\frac{1}{2}$
term.	14 $\frac{1}{16}$ - $\frac{1}{8}$	13 $\frac{9}{16}$	13 $\frac{13}{16}$	13 $\frac{9}{16}$ - $\frac{5}{8}$

Glin:

dla kraju	94	94	94	94
„ zagr.	90	95	90	95

Nikiel:

dla kraju	180-185	185	180	180-185
„ zagr.	180-185	185	180	180-185

Blacha

biała . .	20 $\frac{1}{4}$	20 $\frac{1}{4}$	20 $\frac{1}{4}$	20 $\frac{1}{4}$
-----------	------------------	------------------	------------------	------------------

Platyna

„spong” .	7 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$
-----------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Srebro:

kasa . .	—	—	—	—
term. . .	—	—	—	—

Złoto . 148.5 $\frac{1}{2}$ 148.6 $\frac{1}{2}$ 148.5 148.6 $\frac{1}{2}$

—Ceny starych metali pozostały przeważnie bez zmiany. Ceny hurtowe loco Paryż w dn. 28/III 1939 r. były następujące (we fr. za 100 kg; w nawiasach ceny z 13/III 1939 r.): miedź 530 (535), brąz 505 (505), mosiądz 280 (?80), ołów 215 (215), cynk 165 (165).

PRZEDRUK DOZWOLONY, LECZ Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

ELEKTORALNA 2 (parter)

Telefony: 5 12 66 (Red.), 5 12 73 i 5 35 35 (Adm.), 5 12 50 (Druk.)

Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu

KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA W KRAJU: kwartalnie — zł 15, półrocznie — zł 30, rocznie — zł 60; ZA GRANICĄ: kwartalnie — zł 25, półrocznie — zł 50, rocznie — zł 100.

CENY OGŁOSZEŃ HANDLOWYCH (przed tekstem) w zeszytach zwykłych: IV str. okładki — zł 500; II i III str. okł. — zł 400; str. zwycz.: 1 str. — zł 300, $\frac{1}{2}$ str. — 200, $\frac{1}{4}$ str. — zł 125, $\frac{1}{8}$ str. — zł 75. Przy ogłoszeniach kombinacyjnych, petitowych oraz tabelarycznych do cen powyższych dolicza się 30%.

CENY OBWIESZCZEŃ SPÓLEK AKCYJNYCH (za tekstem): 1 str. — zł 200, $\frac{1}{2}$ str. — zł 110, $\frac{1}{3}$ str. — zł 80, $\frac{1}{4}$ str. — zł 70, $\frac{1}{8}$ str. — zł 55, $\frac{1}{16}$ str. — zł 40, $\frac{1}{32}$ str. — zł 20. Za ogłoszenia liczbowe, tabelaryczne, bilanse itp. do cen powyższych dolicza się 50%.

Redaktor Naczelny: WACŁAW SZURIG

Redaktor: EDMUND CZAPLICKI

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
JERZY LUBOWICKI

Redaktor działu rolniczego:
CZESŁAW BOBROWSKI

Redaktor działu komunikacyjnego:
BOLESŁAW KACZMARKIEWICZ

Wydawca: Sp. Wyd. z ogr. odp. „PRZEMYSŁ I HANDEL“

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE AKCJONARIUSZY Drukarni Dziennika Poznańskiego, Spółki Akc. w Poznaniu

odbędzie się w piątek dn. 12 maja 1939 r. o godz. 4 po poł. w Poznaniu przy ul. 3 Maja 2 m. 2 — parter.

Porządek obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Przedłożenie i rozpatrzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1938 r.;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej o sprawdzeniu rachunków rocznych;
- 4) Powzięcie uchwał co do zatwierdzenia sprawozdania Zarządu, bilansu, oraz rachunku zysków i strat za 1938 r. i powzięcie uchwały o zużyciu wykazanego zysku;
- 5) Udzielenie pokwitowania Radzie Nadzorczej i Zarządowi za wykonane przez nich obowiązki;
- 6) Wybór nowych członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących;
- 7) Wolne wnioski.

Zarząd Drukarni Dziennika Poznańskiego

S. A. w Poznaniu
(—) Hilary Gottowt

525

II OGŁOSZENIE

Komisja Likwidacyjna Banku Kujawskiego we Włocławku

Spółki Akcyjnej w likwidacji

niniejszym zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 16 maja 1939 r. o godz. 16 w gmachu Muzeum Ziemi Kujawskiej we Włocławku, ul. Słowackiego 1a, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej za 1938 r.;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Zatwierdzenie sprawozdania bilansu i rachunku strat i zysków po dz. 31 grudnia 1938 r. i udzielenie pokwitowania Komisji Likwidacyjnej;
- 5) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wybór 1 członka Komisji Likwidacyjnej;
- 7) Wolne wnioski.

703-15-17

„Osada“ Spółka Akcyjna Budowy Domów

w G n i e ź n i e

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — Nieruchomości zł 284 587'46; Ruchomości zł 941'79; Dłużnicy zł 936'25; Kasa zł 7 453'65; **Razem** zł 293 919'15.

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 100 000'00; Rezerwa specjalna zł 32 215'88; Fundusz rezerwowy zł 14 389'38; Fundusz amortyzacyjny zł 27 762'03; Obligo hipoteczne zł 13 463'20; Wierzyciele zł 100 000'00; Dywidenda niepodjęta zł 1 022'00; Zysk zł 5 066'66; **Razem** zł 293 919'15.

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1938 r.

STRATY. — Koszty admin. nieruch. zł 5 333'35; Koszty handlowe zł 4 605'71; Procenty zł 3 071'44; Amortyzacja zł 2 047'09; Zysk zł 5 066'66; **Razem** zł 20 124'25.

ZYSKI zł 20 124'25; **Razem** zł 20 124'25.

Gniezno, dn. 15 lutego 1939 r.

Zarząd:

(—) Gramse

(—) Jenek

785

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „Karpalit“ dla Fabrykacji Kart do Gry Wyrobow Papierowych i Przemysłu Litograficznego we Lwowie ul. Zielona 20

zaprasza niniejszym PP. Akcjonariuszy Spółki na
**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZY**

które odbędzie się w dn. 20 maja 1939 r. o godz. 12 w południe w biurach Spółki Akcyjnej „Karpalit“ we Lwowie, ul. Zielona 20.

Porządek obrad:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1938 r.;
- 2) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków względnie pokryciu strat;
- 3) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonywanych przez nie obowiązków;
- 4) Wnioski i interpelacje.

Dla wykonania prawa głosowania winien akcjonariusz złożyć w Spółce Akcyjnej przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia albo akcje, albo zaświadczenia o dokonanym złożeniu akcyj u notariusza lub w instytucji kredytowej, dopuszczonej brzmieniem art. 399 § 2 K. H. 758-16-17

II OGŁOSZENIE

Zarząd Zakładów Górniczych „Silesia“, Spółki Akc. w Bielsku

zawiadamia niniejszym PP. Akcjonariuszów, że w dn. 9 maja b. r. o godz. 12 odbędzie się w biurach Bielsko-Bialskiej Spółki Elektrycznej i Kolejowej, S. A., w Bielsku przy ul. Wojewody Grażyńskiego 64

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej za 1938 r.;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1938 oraz udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 4) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Ustalenie wysokości wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej, delegatów Rady do Zarządu i Komisji Rewizyjnej na 1939 r.

Celem wykonania prawa głosowania należy najpóźniej na 7 dni przed Zgromadzeniem zdeponować akcje w kasie Spółki w Czechowicach, poczta Dziedzice, bądź w Banku Handlowym w Warszawie, ul. Traugutta 7/9. lub też w Banku Związku Spółek Zarobkowych w Warszawie, ul. Jasna 8, bądź też w Oesterreichische Industriekredit Aktien-Gesellschaft w Wiedniu am Hof 2 dla otrzymania karty legitymacyjnej.

Prawo jednego głosu daje każda akcja zwykła wartości nominalnej zł 100 względnie 10 sztuk akcji dawnych nominalnej wartości zł 10.

Prawo głosu wykonane być może również i przez pełnomocników — stosownie do postanowień § 10 statutu Spółki.

762-16-17

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Przemysłowo-Leśnego, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 11 maja 1939 r. o godz. 18.30 odbędzie się w biurze Zarządu w Warszawie przy ul. Królewskiej Nr 35

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku strat i zysków za okres obrachunkowy od dn. 1 stycznia do dn. 31 grudnia 1938 r. oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi;
- 2) Plan działań na 1939 r.;
- 3) Ustalenie liczby i wybór członków Zarządu;
- 4) Ustalenie terminu urzędowania i wybór członków Komisji Rewizyjnej.

754-16-17

Zarząd firmy

„Węgierska Górka“ Górnicza i Hutnicza Spółka Akcyjna

z siedzibą w Krakowie

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

**XVI ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

odbędzie się we wtorek dn. 16 maja 1939 r. o godz. 12 w sali posiedzeń Towarzystwa Kontynentalnego dla Handlu i Przemysłu, S. A. w Krakowie, ul. Kopernika 6, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu, rozpatrzenie bilansu oraz r-ku strat i zysków za rok operacyjny 1938;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej;
- 4) Zatwierdzenie sprawozdania i udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 5) Wybory do Rady Nadzorczej Spółki;
- 6) Uchwalenie obniżenia kapitału akcyjnego Spółki o sumę zł 2 000 000 do sumy zł 2 000 000 i pokrycia w ten sposób dotychczasowych strat Spółki;
- 7) Zmiana § 4 statutu Spółki:

dotychczasowe brzmienie § 4: „Kapitał akcyjny Spółki wynosi obecnie zł 4 000 000 (cztery miliony złotych) i podzielony jest na 40 000 sztuk akcji po zł 100 nominalnej wartości każda”;

proponowane brzmienie: „Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 2 000 000 (dwa miliony złotych) i podzielony jest na 20 000 sztuk akcji po zł 100 nominalnej wartości każda”;

- 8) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć najpóźniej na siedem dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia swoje akcje względnie zaświadczenia — w myśl wymogów art. 399 Kodeksu Handlowego — w Kasie Spółki w Węgierskiej Górze lub w Banku Handlowym w Warszawie, Oddział w Krakowie. 743-16-17

II OGŁOSZENIE

**NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI AKCYJNEJ****Herzfeld & Victorius, Spółka Akc. w Grudziądzu**

odbędzie się w poniedziałek, dn. 15 maja 1939 r. o godz. 10.30 przed południem w Warszawie, ul. Czackiego 3/5 w sali Stowarzyszenia Techników z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Wybory do Rady Nadzorczej.

Posiadacze akcji na okaziciela, pragnący wziąć udział w Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu winni złożyć swoje akcje lub określone przez statut zaświadczenia (kwity depozytowe) w biurze Spółki w Grudziądzu najpóźniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Herzfeld & Victorius, Spółka Akcyjna
Zarząd

712-16-17

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Old England Dom Mód, Spółka Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 16 maja 1939 r. o godz. 13 w kancelarii Notariusza Siennickiego w Warszawie w gmachu Hipoteki przy ul. Kapucyńskiej odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, Komisji Rewizyjnej, bilansu i rachunku strat i zysków za 1938 r.;
- 3) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki;
- 4) Sprawa podziału zysku i zużycia kapitału rezerwowego, pozostawionego do dyspozycji i uznania Zarządu;
- 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje w biurze Zarządu na 7 dni przed terminem Zgromadzenia. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wymienione w art. 399 § 2 Kodeksu Handlowego. 778-16-17

Zarząd Spółki Akcyjnej Drukarnia Techniczna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż w dn. 11 maja 1939 r. o godz. 18 w I terminie, a w razie braku quorum o godz. 19 w II terminie w lokalu Spółki w Warszawie przy ul. Czackiego 3/5 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu, rozpatrzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1938 r.;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej; 4) Zatwierdzenie sprawozdania i udzielenie pokwitowania Zarządowi z czynności, dokonanych w 1938 r.;
- 5) Powzięcie uchwały w sprawie straty za 1938 r.;
- 6) Określenie wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej; 7) Wybory do Rady Nadzorczej.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Spółki swoje akcje lub dowody ich zdeponowania przynajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem.

Ewentualne wnioski PP. Akcjonariuszów winny być zgłoszone w terminie ustawowym. 704-15-17

II OGŁOSZENIE

**Zarząd Częstochowskich Zakładów Wytwarzania Włókniennych
„Stradom“, Spółka Akcyjna**

ma zaszczyt zawiadomić, że w dn. 5 maja 1939 r. o godz. 6 po poł. odbędzie się w biurze Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Plac Napoleona Nr 9

**36 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

Porządek obrad zebrania:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1938 r.;
- 2) Preliminarz wydatków na 1939 r.;
- 3) Upoważnienie Zarządu do nabywania względnie sprzedaży nieruchomości i korzystania z kredytu z zabezpieczeniem hipotecznym;
- 4) Zmiana § 15 statutu przez nadanie pierwszemu jego zdaniu nowego brzmienia: „Jeżeli Zarząd Spółki jest wieloosobowy, do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo też jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem albo wreszcie dwóch prokurentów łącznie; wszelką korespondencję oraz czeki na rachunek bieżący podpisuje jeden członek Zarządu lub dwóch prokurentów łącznie”;
- 5) Ustalenie liczby i wybór członków Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej. 781

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Fabryka Aparatów Elektrycznych**K. Szpotański i S-ka w Warszawie**

zawiadamia, że w dn. 10 maja 1939 r. o godz. 17 odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Kałuszyńskiej 4

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz bilansu i rachunku zysków i strat za 1938 r.;
- 3) Podział zysków; 4) Zmiana statutu i uzupełnienie statutu przez dodanie nowego brzmienia § 13 treści następującej: „Zwyczajne Walne Zgromadzenie powinno się odbyć w ciągu 5 miesięcy po upływie każdego roku obrotowego”, oraz zmiana numeracji obecnego § 13 na § 14; 5) Wybory 3 członków Zarządu; 6) Wybór Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje w biurze Zarządu Spółki przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. 692-15-17

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

Banku Cukrownictwa, Spółki Akcyjnej w Poznaniu

odbędzie się w środę dn. 24 maja 1939 r. o godz. 17 w Poznaniu w gmachu własnym przy ul. Sew. Mielżyńskiego 7.

Porządek obrad:

- 1) Zagajenie;
- 2) Wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia (par. 23 statutu);
- 3) Sprawozdanie Zarządu o stanie majątkowym Spółki i przedłożenie bilansu z rachunkiem zysków i strat na dz. 31 grudnia 1938 r.;
- 4) Sprawozdanie Rady Nadzorczej o sprawdzeniu rachunków rocznych;
- 5) Odczytanie sprawozdania Tow. Rew. „Powiernik” z odbytej rewizji;
- 6) Uchwała, dotycząca zatwierdzenia bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1938 r. oraz podziału zysków;
- 7) Uchwała, dotycząca udzielenia pokwitowania członkom Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 8) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 9) Ustalenie wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej na 1939/40 r. w myśl par. 20 statutu;
- 10) Uchwała co do innych spraw, podanych na piśmie Zarządowi w terminie, przepisanych ustawami (par. 19 statutu).

Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają ci PP. Akcjonariusze, którzy złożyli w Centrali Banku albo w oddziałach w Warszawie, we Lwowie i w Gdyni przynajmniej na 7 dni przed wyznaczonym Walnym Zgromadzeniem do godz. 14 akcje swoje, przeznaczone do uczestniczenia, wraz ze spisem numerów tych akcji i nie odbiorą ich przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza. W zaświadczeniach winny być wymienione numery akcji i winno być stwierdzone, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Poznań, dn. 25 kwietnia 1939 r.
862-17-19

Zarząd

Sąd Okręgowy w Katowicach

Do rejestru handlowego B. 995 wpisano w dn. 8 lutego 1939 r. przy firmie:

„Kopalniak” Spółka Akcyjna dla Przemysłu Drzewnego

w Katowicach

że uchwałą Walnego Zgromadzenia z dn. 15/XII 1938 r. przyjęto statut w nowym brzmieniu, uzgadniając go z przepisami Kodeksu Handlowego. Organem ogłoszeń jest „Monitor Polski” i gazeta „Polska Gospodarcza”. Jeżeli Zarząd składa się z jednego członka, wówczas członek ten sam reprezentuje Spółkę. Jeżeli zaś Zarząd składa się z kilku osób, to wówczas do składania oświadczeń i do podpisywania imieniem Spółki konieczne jest współdziałanie dwóch członków Zarządu lub jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Jednakże Walne Zgromadzenie w przypadku, gdy Zarząd składa się z kilku osób, może upoważnić jednego lub kilku członków Zarządu do samostannego zastępowania Spółki. Do składania oświadczeń i do podpisywania imieniem Spółki wystarczy również współdziałanie dwóch prokurentów. 882

Ganz Zakłady Elektryczne i Mechaniczne w Polsce

Spółka Akcyjna w likwidacji

powtórnie zawiadamia, że w dn. 12 maja 1939 r. o godz. 10 w siedzibie Spółki przy ul. Br. Pierackiego 13 m. 11 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie protokołu Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dn. 26 kwietnia 1938 r.;
- 3) Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej i Komisji Rewizyjnej za okres sprawozdawczy 1938 r.;
- 4) Zatwierdzenie bilansu likwidacyjnego i rachunku strat i zysków na dz. 31/XII 1938 r.;
- 5) Wybór członków Komisji Likwidacyjnej;
- 6) Wolne wnioski.

860

Galicyskie Towarzystwo Naftowe „Galicja”

SPÓŁKA AKCYJNA

W dn. 11 maja 1939 r. o godz. 12 w południe odbędzie się
NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Galicyskiego Towarzystwa Naftowego „Galicja”, Spółki Akcyjnej, w lokalu filii tegoż Towarzystwa we Lwowie, ul. Kościuszki L. 8, z następującym porządkiem dziennym:

Zmiana § 4 lit. 2 statutu:

Proponuje się:

dotychczasowe brzmienie:

„Rok obrotowy jest zgodny z rokiem kalendarzowym i rozpoczyna się z dniem 1 stycznia, a kończy się z dniem 31 grudnia każdego roku.

„Rok obrotowy, rozpoczynający się wedle dotychczasowego brzmienia § 4 lit. 2 statutu z dniem 1 maja 1938, kończy się z dniem 31 grudnia 1938 r.”

zastąpić brzmieniem:

„Rok obrotowy rozpoczyna się z dniem 1 lutego każdego roku i kończy się z dniem 31 stycznia następującego roku.

Rok obrotowy, rozpoczynający się z dniem 1 maja 1938 r., kończy się z dniem 31 stycznia 1939 r.”

Każdy akcjonariusz, który chce uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winien — stosownie do postanowień § 12 statutu — złożyć akcje wraz z kuponami najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, tj. do dn. 4 maja 1939 r. w kasie Spółki we Lwowie, ul. Kościuszki 8, które to akcje przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia nie zostaną wydane. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia o złożeniu akcji wraz z kuponami u notariusza lub w krajowej instytucji kredytowej lub też w jednej z następujących zagranicznych instytucji depozytowych, mianowicie:

w Wiedniu: w „Oesterreichische Credit-Anstalt und Wiener Bank-Verein” I. Bez., Schottengasse 6,

w Paryżu: w „Bankhaus R. Gaston Dreyfus et Co.” 13, rue Lafayette,

w Zurychu: w „Schweizerischer Bankverein”.

W zaświadczeniu należy wymienić ilość oraz liczby akcji i wyraźnie stwierdzić, że akcje wraz z kuponami nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Zarząd Spółki Akcyjnej

Galicyskie Towarzystwo Naftowe „Galicja”
Spółka Akcyjna

894

Zarząd Wileńskiego Banku Ziemskiego

podaje do wiadomości, że z powodów, przewidzianych w § 106 statutu Banku, drugie

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

prawomocne bez względu na ilość przedstawionych na nim akcji, odbędzie się w dn. 17 maja b. r. o godz. 6 po poł. w Wilnie w lokalu Banku (Mickiewicza 8).

Akcje albo zaświadczenia instytucji kredytowych o zdeponowanych akcjach z numeracją takowych powinny być złożone w Banku przed dn. 10 maja b. r.

Depozytariusze Wileńskiego Banku Ziemskiego powinni przed dn. 10 maja b. r. powiadomić Bank o zamierzonym uczestnictwie w Zgromadzeniu.

Porządek dzienny:

- 1) Referaty Komisji Rewizyjnej i Zarządu oraz związane z nimi wnioski;
- 2) Zatwierdzenie nowej emisji listów zastawnych;
- 3) Uzupełnienie kapitału zakładowego Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego;
- 4) Zatwierdzenie rachunku strat i zysków oraz podział zysków za 1938 r.;
- 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania za 1938 r. z bilansem i prowizorycznym zestawieniem przypuszczalnej wartości aktywów i pasywów z terenu poza granicami Polski;
- 6) Preliminarz wydatków na 1939 r.;
- 7) Pokwitowanie władz Banku z wykonania przez nie obowiązków (art. 390 § 2 p. 3 Kodeksu Handlowego);
- 8) Wybory.

890

Zarząd Spółki Akcyjnej Jurata Uzdrowisko na Półwyspie Helu

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 24 maja 1939 r. o godz. 18 odbędzie się w lokalu Zarządu w Warszawie przy ul. Wareckiej 11 mieszkania 1

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

Spółki Akcyjnej Jurata z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zgromadzenia przez Prezesa Rady Nadzorczej i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za 1938 r.; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu i rachunku strat i zysków za 1938 r. oraz udzielenie absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 4) Zatwierdzenie preliminarza budżetowego na 1939 r.; 5) Wybory dwóch członków Zarządu; 6) Wybory pięciu członków Rady Nadzorczej; 7) Upoważnienie Zarządu do wydzierżawiania i poddzierżawiania terenów Uzdrowiska, a również do nabywania, sprzedaży i obciążania nieruchomości Spółki — zgodnie z § 18 punkt f statutu; 8) Uchwalenie zmiany statutu przez: a) wykreślenie w § 38 słów: „i obecność co najmniej 5 ich”, wobec czego § 38 będzie brzmiał: „Członkowie Rady spełniają swe czynności osobiście. Dla ważności uchwał Rady wymagane jest zaproszenie na czas wszystkich członków pismami, rozesłanymi przynajmniej na 3 dni przed terminem posiedzenia i zawierającymi porządek dzienny. W wypadkach, nie cierpiących zwłoki, uchwała Rady może przyjść do skutku w drodze pisemnej lub telegraficznej, o ile żaden członek się nie sprzeciwi. Uchwały Rady zapadają zwykłą większością głosów obecnych. W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego”, oraz przez: b) zmianę zdania w § 47: „dla ważności uchwał Zarządu wymagana jest obecność trzech wybranych przez Walne Zgromadzenie członków” na zdanie następujące: „dla ważności uchwał Zarządu wymagana jest obecność większości wybranych przez Walne Zgromadzenie członków Zarządu”, wobec czego § 47 będzie brzmiał: „Zarząd zbiera się w miarę potrzeby, lecz co najmniej raz na miesiąc. Dla ważności uchwał Zarządu wymagana jest obecność większości wybranych przez Walne Zgromadzenie członków Zarządu. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego. Członek Zarządu, który nie zgadza się z zapadłą uchwałą, może zażądać zaprotokołowania swego odrębnego zdania. Uchwały Zarządu winny być zapisywane do księgi parafoowanej”; 9) Sprawa wynagrodzenia Zarządu za lata 1938 i 1939; 10) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki Akcyjnej Jurata w Warszawie przy ul. Wareckiej 11 mieszkania 1 posiadane akcje, względnie dowody depozytowe tychże — w myśl § 23 statutu — nie później jak na 7 dni przed dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia. 888

I OGŁOSZENIE

Zarząd Zakładów Chemicznych „Laokoon”, Spółka Akcyjna

we L w o w i e

zawiadamia, że

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

odbędzie się w dn. 26 maja 1939 r. o godz. 7 wiecz. w sali Izby Handlowej i Przemysłowej we Lwowie z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu na rok operacyjny 1938;
- 2) Rozpatrzenie bilansu na dz. 31 grudnia 1938 r., rachunku strat i zysków za 1938 r. oraz powzięcie stosownej uchwały;
- 3) Pokwitowanie władz Spółki z wykonania obowiązków;
- 4) Wybór władz Spółki;
- 5) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, powinni złożyć akcje lub dowody depozytowe w biurze Zarządu we Lwowie, ul. Furgalskiego L. 6, najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia.

Na mocy § 17 statutu PP. Akcjonariusze, reprezentujący $\frac{1}{10}$ część kapitału akcyjnego, mają prawo żądać umieszczenia dodatkowych spraw na porządku dziennym Walnego Zgromadzenia w drodze zgłoszenia pisemnego żądania ze wskazaniem konkretnych wniosków nie później jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. 887

Zarząd Polskich Zakładów Optycznych, Spółka Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 22 maja 1939 r. o godz. 12 w gmachu Stowarzyszenia Techników w Warszawie przy ul. Czackiego 5 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

też Spółki z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok operacyjny 1938 oraz odczytanie bilansu i rachunku zysków i strat; 3) Sprawozdanie i wnioski Komisji Rewizyjnej w sprawie absolutorium dla Zarządu; 4) Budżet na 1939 r.; 5) Podwyższenie kapitału akcyjnego Spółki o zł 600 000, tj. do sumy zł 1 800 000 i upoważnienie w tym celu Zarządu do wypuszczenia nowej emisji 6 000 sztuk akcji po zł 100 każda, w czym 480 akcji imiennych, uprzywilejowanych co do prawa głosu, oraz 5 520 akcji na okaziciela — w drodze przeznaczenia na ten cel kapitału rezerwowego Spółki; 6) Kupno, sprzedaż i obciążenie nieruchomości; 7) Ustalenie liczby członków Zarządu; 8) Określenie wynagrodzenia dla Zarządu, członków delegowanych do ścisłej współpracy z Dyrekcją i Komisji Rewizyjnej; 9) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 10) Wolne wnioski.

Stosownie do art. 27 statutu Spółki — PP. Akcjonariusze, życzący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Zarządu Spółki, Warszawa, ul. Grochowska 316, w godz. od 9 do 13 codziennie swoje akcje lub dowody o zdeponowaniu akcji w jednym z akcyjnych banków polskich najpóźniej na 7 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia. 868

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Hotel Europejski w Warszawie, Spółka Akcyjna

na zasadzie § 49 prawa o spółkach akcyjnych podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w sobotę dn. 20 maja 1939 r. o godz. 16 w biurze Zarządu pomienionej Spółki w Warszawie przy ul. Plac Józefa Piłsudskiego Nr 8 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności Zarządu za rok operacyjny 1938 oraz rachunku strat i zysków za tenże okres; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 4) Zatwierdzenie budżetu na 1939 r.; 5) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 6) Wybór 2 członków Zarządu oraz 5 członków Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, zechcą — stosownie do § 59 powołanego prawa — przedstawić swoje akcje względnie świadectwa depozytowe lub zastawowe w biurze Zarządu Spółki najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Stosownie do § 61 prawa o spółkach akcyjnych powyższe Walne Zgromadzenie ważne będzie bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji. 886-17-18

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Zakładów Graficznych „Drukarnia Polska“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 15 maja 1939 r. o godz. 13 odbędzie się w lokalu Spółki w Warszawie przy ul. Szpitalnej Nr 12

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie sprawozdania Zarządu i protokołu Komisji Rewizyjnej z działalności za rok operacyjny 1938 oraz zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków z powzięciem odpowiednich uchwał; 3) Pokwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 4) Uchwalenie budżetu na 1939 r.; 5) Wybór członka Zarządu; 6) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Spółki swe akcje względnie kwity depozytowe najpóźniej na 7 dni przed datą Walnego Zgromadzenia. 830

Zarząd Towarzystwa Przemysłowego Zakładów Mechanicznych „Lilpop, Rau i Loewenstein”, Spółka Akcyjna w Warszawie

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że — stosownie do § 22 i 23 statutu Spółki — zwołuje na dz. 26 maja 1939 r. na godz. 4 m. 30 po południu

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

które odbędzie się w gmachu Stowarzyszenia Techników w Warszawie przy ul. Czackiego Nr 3.

Porządek obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok ubiegły, jak również wniosków Komisji Rewizyjnej;
- 3) Powzięcie uchwały co do podziału zysku;
- 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania;
- 5) Wybór 2 członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących według starszeństwa wyboru i zatwierdzenie dokonanej przez Radę Nadzorczą kooptacji jednego członka Rady;
- 6) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Określenie wynagrodzenia Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 8) Upoważnienie Zarządu do hipotecznego obciążania nieruchomości Spółki, nabywania nieruchomości dla Spółki oraz zbywania należących do Spółki placów i domów;
- 9) Wybór gazety, w której mają być zamieszczane wymagane przez prawo i statut ogłoszenia Spółki;
- 10) Wnioski akcjonariuszów, o ile zostaną zgłoszone we właściwym trybie i terminie.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, obowiązani są — w myśl art. 399 Kodeksu Handlowego — złożyć Zarządowi najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia swoje akcje lub zaświadczenie, stwierdzające złożenie akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej, z wymienieniem w zaświadczeniu liczby i numerów akcji i zaznaczeniem, że nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą część kapitału zakładowego, życzący sobie umieszczenia dodatkowych spraw na porządku obrad, powinni zgłosić Zarządowi Spółki swoje wnioski na piśmie najpóźniej na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

Stosownie do § 24 statutu Spółki Walne Zgromadzenie dojdzie do skutku we wskazanym wyżej terminie, o ile wezmą w nim udział osobiście lub przez pełnomocników akcjonariusze, reprezentujący razem przynajmniej $\frac{1}{5}$ część kapitału zakładowego. 853

Sąd Okręgowy w Katowicach

W dn. 1 marca 1939 r. Nr B. 358 wpisano przy firmie

Bank Rolniczy i Handlowy — Agrar- und Commerzbank

Spółka Akcyjna w Katowicach

że dalszym członkiem Zarządu został ustanowiony Emil Trzaskalik. 881

I OGŁOSZENIE

Zarząd Polskiej Spółki Wytworów Chemicznych „Roche”

Spółki Akcyjnej w Warszawie

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn 19 maja 1939 r. o godz. 18 w gmachu Spółki w Warszawie przy ul. Rakowieckiej Nr 19 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu i rachunku strat i zysków za 1938 r. oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi;
- 2) Podział zysków;
- 3) Określenie uposażenia dla Zarządu i wynagrodzenia dla Komisji Rewizyjnej;
- 4) Ustalenie budżetu na 1939 r.;
- 5) Wybory do władz Spółki;
- 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni zadośćuczynić wymogom art. 399 Rozp. Prezydenta R. P. z dn. 27 czerwca 1934 r. 884-17-18

Zarząd firmy „Wolbrom” Fabryka Wyrobów Gumowych

Spółka Akcyjna w Wolbromiu

podaje niniejszym do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 25 maja 1939 r. o godz. 15 odbędzie się w lokalu Spółki Akcyjnej „Olkusz” w Olkuszu, ul. Fabryczna Nr 8

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz r-ku strat i zysków za rok operac. 1938;
- 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków;
- 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Wybór lub odwołanie władz Spółki;
- 6) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu oraz odszkodowania dla członków Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Spółce swoje akcje przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia i nie odebrać ich przed ukończeniem tegoż. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji bądź u notariusza, bądź w instytucji kredytowej krajowej, względnie w jednej z następujących instytucji kredytowych zagranicznych: 1) Anglo-Tschechoslovakische Bank, Prag, 2) Deutsche Bank und Diskonto Gesellschaft, Berlin, 3) Anglo-International Bank Ltd., London EC 3, 4) Credito Italiano, Trieste, 5) Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe, Wien, 6) Schoeller & Comp. Bankhaus, Wien, 7) Schweizerischer Bank Verein, Zürich, 8) Ungarische Allgemeine Kredit Bank, Budepest V i 9) Bank von Liechtenstein, Vaduz.

Zaświadczenia powyższe zawierają muszą oprócz oznaczenia ilości i numerów akcji także zapewnienie, że złożone akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. 855-17-19

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „Myszkowska Przędzalnia August Schmelzer”

SPÓŁKA AKCYJNA

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 30 maja 1939 r. o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Trębackiej Nr 4 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysku i strat za okres od dn. 1 stycznia 1938 r. do dn. 1 stycznia 1939 r.;
- 4) Ustalenie budżetu na 1939 r.;
- 5) Wybór władz oraz ustalenie wysokości wynagrodzenia członków Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytu i obciążania należących do Spółki nieruchomości;
- 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni co najmniej na 7 dni przed terminem tego Zgromadzenia złożyć w Zarządzie Spółki (ul. Trębacka Nr 4) akcje Spółki lub poświadczenie odpowiednich instytucji kredytowych o zdeponowaniu tamże akcji. 857

Zarząd Spółki Akcyjnej Polskie Zakłady Chemiczne „Nitrat”

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 20 maja 1939 r. o godz. 12 w lokalu Spółki w Warszawie przy ul. Mińskiej pod Nr 25 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1938 r., powzięcie uchwały o rozdziale zysków, udzielenie pokwitowania z czynności władzom Spółki;
- 2) Zatwierdzenie preliminarza wydatków na 1939 r.;
- 3) Kupno, sprzedaż i obciążenie majątku nieruchomego oraz upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytu;
- 4) Wybory do Komisji Rewizyjnej. 877

Zarząd Towarzystwa Fabryk Portland-Cementu „Wysoka”

SPÓŁKI AKCYJNEJ

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, iż

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 20 maja 1939 r o godz. 13 w biurze Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Mazowieckiej 7.

Przedmiotem obrad będą:

- 1) Wybór przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań władz Spółki, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1938 r.;
- 3) Udzielenie Zarządowi pokwitowania z wykonania przez niego obowiązków;
- 4) Udzielenie Radzie Nadzorczej pokwitowania z wykonania przez nią obowiązków;
- 5) Powzięcie uchwały o podziale zysków;
- 6) Wybory do Rady Nadzorczej (§ 19 statutu Spółki);
- 7) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej, w szczególności członków Rady, delegowanych do stałego indywidualnego wykonywania nadzoru;
- 8) Wybór pełnomocników do zawierania umów niesłużbowych z członkami Zarządu;
- 9) Zmiana §§ 10, 16, 21 i 22 statutu Spółki;

Dotychczasowe brzmienie § 10 statutu:

„Akcjonariusze mogą uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu osobiście lub przez pełnomocników. Pełnomocnictwo winno być na piśmie i ma być złożone Zarządowi lub przewodniczącemu Walnego Zgromadzenia. Pełnomocnikiem może być tylko akcjonariusz. Jedna osoba nie może mieć więcej niż 3 pełnomocnictw”;

Proponowane brzmienie § 10 statutu:

„Akcjonariusze mogą uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu osobiście lub przez pełnomocników. Pełnomocnictwo winno być na piśmie i ma być złożone Zarządowi lub przewodniczącemu Walnego Zgromadzenia”;

Dotychczasowe brzmienie § 16 statutu:

„Wszelkie zobowiązania w imieniu Spółki, pełnomocnictwa, umowy, akty hipoteczne i notarialne podpisywać będą dwaj członkowie Zarządu, bądź jeden członek Zarządu łącznie z prokurentem. Bieżąca korespondencja tudzież czeki podpisywane będą przez jednego członka Zarządu lub też łącznie przez dwóch prokurentów”;

Proponowane brzmienie § 16 statutu:

„Spółkę reprezentuje dwóch członków Zarządu lub jeden członek Zarządu łącznie z prokurentem, bądź też dwóch prokurentów”;

Dotychczasowe brzmienie § 21 statutu:

„Posiedzenia Rady zwołuje Prezes, a w jego zastępstwie — Wiceprezes Rady, według swego uznania. Prezes względnie Wiceprezes Rady obowiązany jest zwołać posiedzenie Rady na każde żądanie Zarządu lub na żądanie trzech członków Rady.

Członkowie Zarządu mają prawo brać udział w posiedzeniach Rady Nadzorczej z głosem doradczym”;

Proponowane brzmienie § 21 statutu:

„Posiedzenia Rady zwołuje Prezes, a w jego zastępstwie — Wiceprezes Rady, według swego uznania lub też na żądanie trzech członków Rady. Poza tym posiedzenia Rady mogą być zwoływane przez Zarząd.

Członkowie Zarządu mają prawo brać udział w posiedzeniach Rady Nadzorczej z głosem doradczym”;

Dotychczasowe brzmienie § 22 statutu:

„Dla ważności uchwał Rady wymagana jest obecność przynajmniej czterech członków, w tej liczbie Prezesa lub Wiceprezesa Rady.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów obecnych. W razie równości głosów rozstrzyga głos Prezesa, a w jego nieobecności — Wiceprezesa”;

Proponowane brzmienie § 22 statutu:

„Uchwały Rady zapadają zwykłą większością głosów obecnych. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia”.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje, względnie przewidziane art. 399 § 2 K. H. zaświadczenia notarialne lub instytucyj kredytowych najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia w biurze Zarządu Spółki w godzinach urzędowania od 9 do 16, w soboty od 9 do 14.

826

Zarząd Spółki Akcyjnej Wyrobów Bawełnianych I. K. Poznańskiego

w Ł o d z i

podaje do wiadomości, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 24 maja 1939 r. o godz. 11 w lokalu Spółki w Łodzi przy ul. Ogrodowej 17 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Walnego Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Umorzenie nabytych przez Spółkę 186 sztuk własnych akcji na okaziciela i 56 sztuk własnych akcji imiennych uprzywilejowanych, powzięcie uchwały o obniżeniu kapitału akcyjnego o sumę zł 605 000 oraz przeprowadzenie w związku z tym zmiany ustępu 1 § 4 statutu Spółki;

Treść dotychczasowa:

„Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 28 465 000 i podzielony jest na 8 987 sztuk akcji zwykłych na okaziciela, wartości nominalnej zł 2 500 każda oraz na 2 399 sztuk akcji imiennych uprzywilejowanych wartości nominalnej zł 2 500 każda”;

Projektowana zmiana:

„Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 27 860 000 i podzielony jest na 8 801 sztuk akcji zwykłych na okaziciela wartości nominalnej zł 2 500 każda oraz na 2 343 sztuki akcji imiennych uprzywilejowanych wartości nominalnej zł 2 500 każda”;

- 3) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, rozpatrzenie i zatwierdzenie tych sprawozdań, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1938 r.;
- 4) Powzięcie uchwały co do podziału zysku, wzgl. pokrycia strat;
- 5) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków;
- 6) Ustalenie preliminarza na 1939 r.;
- 7) Zatwierdzenie kooptacji i wybory członków Rady Nadzorczej oraz Komisji Rewizyjnej;
- 8) Wynagrodzenie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.

Właściciele akcji imiennych i świadectw tymczasowych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone w siedzibie Spółki w Łodzi, ul. Ogrodowa 17, przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia i nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej. W zaświadczeniu należy wymienić liczby akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

827-17-18

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Spółki Akcyjnej „Gazolina”

odbędzie się we Lwowie w lokalu własnym, ul. Leona Sapiehy L. 3, w dn. 22 maja 1939 r. o godz. 17.

Porządek dzienny:

- 1) Otwarcie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia;
- 3) Przedłożenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu, jako też r-ku strat i zysków i protokołu rewizyjnego Rady Nadzorczej Spółki za 1938 r oraz udzielenie absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 4) Rozdział czystego zysku.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej na 7 dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone na 7 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia do depozytu w Banku Naftowym, S. A. we Lwowie, ul. L. Sapiehy L. 3.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej $\frac{1}{10}$ część kapitału akcyjnego, mogą żądać umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym Walnego Zgromadzenia. Żądania te powinny być zgłoszone nie później niż na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

829-17-19

Zarząd Spółki Akcyjnej Zakłady Przemysłowe „Eternit“

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że na dz. 23 maja 1939 r. we wtorek o godz. 12 w południe w lokalu Spółki przy ul. Zgoda 8 zostaje zwołane

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia z dn. 28 maja 1938 r.;
- 3) Sprawozdanie Zarządu za rok operacyjny 1938;
- 4) Zatwierdzenie zamknięcia rachunkowego, bilansu i rachunku strat i zysków za 1938 r., budżetu i planu działania na 1939 r. oraz wniosków co do podziału zysku za 1938 r.;
- 5) Zatwierdzenie wniosku Komisji Rewizyjnej o udzielenie Zarządowi absolutorium;
- 6) Upoważnienie Zarządu do obciążania i zbywania należących do Spółki nieruchomości w drodze kupna-sprzedaży lub zamiany oraz do nabywania na rzecz Spółki wszelkiego rodzaju nieruchomości;
- 7) Uzupełniające wybory do władz Spółki;
- 8) Oznaczenie wynagrodzenia członkom Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 9) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni co najmniej na siedem dni przed terminem tego Zgromadzenia złożyć w Zarządzie Spółki (ul. Zgoda Nr 8 m. 1) w godzinach od 11 do 1 swe akcje lub świadectwa tymczasowe, względnie świadectwa zastawowe lub depozytowe polskich instytucji kredytowych, państwowych lub prywatnych, działających na mocy statutów przez Rząd zatwierdzonych. W świadectwach tych winny być wymienione: ogólna suma nominalnej wartości i numery akcji, względnie świadectw tymczasowych oraz wyraźnie zaznaczone, że akcje te, względnie świadectwa tymczasowe nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. 847-17-19

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Dom Handlowy I. Cwejko, Spółka Akc.

w Warszawie

zawiadamia, że

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w siedzibie Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Bielańskiej Nr 23 w dn. 19 maja 1939 r. o godz. 19 z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków oraz sprawozdania za 1938 r.;
- 2) Wybory członków Zarządu i ustalenie ich wynagrodzenia;
- 3) Wybory członków Komisji Rewizyjnej;
- 4) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje w biurze Zarządu Spółki lub w odpowiedniej instytucji bankowej co najmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. 821

I OGŁOSZENIE

Likwidatorzy S-ki Akcyjnej Przemysł i Handel Włókienniczy „Print“

Spółka Akcyjna w likwidacji

podają niniejszym do wiadomości, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w siedzibie Spółki przy ul. Piotrkowskiej 56 w Łodzi w dn. 25 maja 1939 r. o godz. 1 po poł.

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie bilansu, rachunku strat i zysków i sprawozdania władz Spółki za 1938 r.;
- 3) Udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 4) Uchwała w przedmiocie wyniku 1938 r.;
- 5) Wybór likwidatorów;
- 6) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wynagrodzenie likwidatorów i Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni dokonać formalności, przepisanych § 2 art. 399 Kodeksu Handlowego. 824-17-19

Vistula Allgemeine Versicherungs-Gesellschaft, Spółka Akcyjna
w Tczewie w likwidacji

W środę dn. 24 maja 1939 r. o godz. 10 $\frac{1}{2}$ przed południem odbędzie się w Tczewie przy ul. Kopernika Nr 9

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie likwidatorów Spółki za rok operacyjny 1938;
- 2) Rozpatrzenie sprawozdania oraz bilansu wraz z rachunkiem zysków i strat na dz. 31 grudnia 1938 r.;
- 3) Powzięcie uchwały co do zatwierdzenia bilansu i podziału zysku względnie pokrycia strat;
- 4) Udzielenie absolutorium Komisji Likwidacyjnej i Radzie Nadzorczej;
- 5) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 6) Powzięcie uchwały w sprawie zakończenia likwidacji Spółki;
- 7) Różne.

813-17-19

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy Biuro Budowlane F. Skapski i S-ka Inżynierowie
SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 23 maja b. r. o godz. 12 w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Aleja Niepodległości 216, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1938 r.;
- 3) Podział zysku;
- 4) Zmiana ustępu pierwszego § 4 statutu Spółki z obecnego: Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 300 000 i podzielony jest na 1 200 szt. akcji po zł 250 każda, na: Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 400 000 i podzielony jest na 1 600 szt. akcji po zł 250 każda;
- 5) Wydanie superdywidendy;
- 6) Sprzedaż nieruchomości;
- 7) Przeniesienie siedziby Spółki;
- 8) Wybory 2 członków Rady i 2 członków Zarządu;
- 9) Wolne wnioski, o ile wpłyną do dn. 8 maja b. r. 846

I OGŁOSZENIE

Zegluga Polska, Spółka Akcyjna w Krakowie

zwołuje niniejszym

XIX ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

na dz. 20 maja 1939 r. o godz. 12 w lokalu Spółki, Kraków, Rynek Główny 19, z porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie oraz bilans i rachunek strat i zysków za 1938 r. i związane z tym uchwały;
- 2) Udzielenie absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 3) Powzięcie uchwał co do sprzedaży nieruchomości;
- 4) Wybory członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Ustalenie wysokości marek obecności dla członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.

Celem wzięcia udziału w Walnym Zgromadzeniu trzeba złożyć akcje lub zaświadczenia depozytowe w Zarządzie Spółki, Kraków, Rynek Gł. 19, najdalej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. 825

Rada Nadzorcza

I OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW**Francuskiego Towarzystwa Akcyjnego „Peron“, Spółki Akc.**

odbędzie się w dn. 12 maja 1939 r. o godz. 17 w siedzibie Zarządu Głównego w Paryżu, 75, Quai d'Orsay.

Porządek dzienny:

- 1) Sprawozdanie Rady Nadzorczej za rok operacyjny 1938;
- 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 3) Zatwierdzenie sprawozdania Komisji Rewizyjnej i określenie dywidendy;
- 4) Mianowanie członka Rady;
- 5) Upoważnienie do wykonania art. 40 prawa z dn. 24/VII 1867 r.;
- 6) Wolne wnioski.

842-17-18

Rada Zarządzająca

**Zakłady Przemysłowe „Emil Eisert i Bracia Schwelkert“
SPÓŁKA AKCYJNA**

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Place zł 718 228'29; Budynki: fabryczne zł 904 222'91, gospodarcze zł 285 112'05, mieszkalne zł 232 265'91, razem zł 1 421 600'87; Maszyny i urządzenia techniczne zł 4 019 056'96; Sprzęt drużyny przeciwgazowej OPL. biern. zł 4 073'90; Razem zł 4 023 130'86; Inwentarz zakładowy i biurowy zł 58 979'91; Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 10 407'90; Gotówka w bankach zł 11 161'69; Razem zł 21 569'59; Udziały w bankach zł 30 000'00; Weksle zł 14 521'10; Papiery wartościowe w depozycie zł 8 928'00; Akcepty w depozycie zł 20 000'00; Materiały pomocnicze i pędne zł 44 999'61; Półfabrykaty: a) przęda zł 309 351'56, b) przęda w drodze zł 17 930'11, razem zł 327 281'67; Gotowe wyroby (towary) zł 1 004 793'85; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 563 932'17, b) dostawcy zł 6 093'24, c) protesty zł 1 499'94, d) różni zł 1 420'00, razem zł 572 945'35; Sumy przechodnie zł 14 765'79; **Suma aktywów zł 8 281 744'89.**
Suma pozabilansowa. — Obligo wekslowe zł 467 979'08.

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 3 200 000'00; Kapitał zapasowy: a) saldo z ub. r. zł 178 594'27, b) dopisano w roku spraw. zł 510'09, razem zł 179 104'36; Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z ub. roku zł 3 512 820'54, b) dopisano w roku spraw. zł 198 904'27, razem zł 3 711 724'81; Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcepty: 1) długoterminowe zł 40 530'07; 2) krótkoterminowe zł 131 754'66, razem zł 172 284'73, b) banki zł 177 944'10, c) kredyty hipoteczne zł 249 480'00, d) dostawcy zł 436 136'30, e) odbiorcy zł 2 216'21, f) różni zł 24 911'77, ogółem zł 1 062 973'21; Akcepty gwarancyjne zł 20 000'00; Sumy przechodnie zł 27 976'44; Zysk za rok 1938 do podziału zł 79 966'07; **Suma pasywów zł 8 281 744'89.**

Suma pozabilansowa. — Obligo wekslowe zł 467 979'08.
U w a g a. — Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych zł 102 168'68.

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1938 r.

STRATY. — Koszty administracji ogólnej zł 384 317'26; Koszty fabrykacji zł 1 197 231'23; Koszty sprzedaży zł 216 063'25; Koszty kredytów zł 83 679'09; Podatki państwowe i komunalne zł 114 289'20; Świadczenia socjalne zł 94 335'69; Straty na dłużnikach i inne zł 25 936'65; Amortyzacja maszyn i budynków zł 198 904'27; Zysk za rok 1938 do podziału zł 79 966'07; **Razem zł 2 394 722'71.**

ZYSKI. — Zysk brutto z fabrykacji zł 2 389 512'82; Różnice kursowe zł 4 549'37; Wpływy od dłużników, spisane w latach ubiegłych na straty zł 660'52; **Razem zł 2 394 722'71.**

Bilans i rachunek strat i zysków zatwierdzone zostały przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 25 kwietnia 1939 r.
872

I OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Tektury i Papierni „Fordon“, Spółki Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 12 maja 1939 r. o godz. 18 odbędzie się w lokalu Zarządu w Warszawie przy ul. Mazowieckiej 1

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1938 r.; 3) Zatwierdzenie sprawozdań, bilansu, r-ku strat i zysków i podział zysku za 1938 r. oraz udzielenie Zarządowi pokwitowania z czynności; 4) Zatwierdzenie budżetu na 1939 r.; 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Uchwalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

Prawo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu będą mieli ci PP. Akcjonariusze, którzy najpóźniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem złożą swoje akcje lub świadectwa depozytowe w biurze Zarządu w Warszawie przy ul. Mazowieckiej 1.
840-17-18

!!! Najwygodniej podróżować samolotem !!!

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „Olkusz“ Fabryka Naczyn Emaliowanych

w O l k u s z u

zawiadamia, że w dn. 25 maja 1939 r. o godz. 14 odbędzie się w lokalu Spółki w Olkuzie, Fabryczna 8

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1938; 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków z 1938 r.; 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 5) Wybory do władz Spółki; 6) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu oraz odszkodowania dla członków Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Spółce swoje akcje przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia i nie odebrać ich przed ukończeniem tegoż. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji bądź u notariusza, bądź w instytucji kredytowej krajowej, względnie w jednej z następujących instytucji kredytowych zagranicznych: 1) Anglo-Tschechoslovakische Bank, Prag, 2) Deutsche Bank und Disconto Gesellschaft, Berlin, 3) Anglo International Bank Ltd., London EC 3, 4) Credito Italiano, Trieste, 5) Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe, Wien, 6) Schoeller & Comp. Bankhaus, Wien, 7) Schweizerischer Bank Verein, Zürich, 8) Ungarische Allgemeine Kredit Bank, Budapest V i 9) Bank von Liechtenstein, Vaduz.

Zaświadczenia powyższe zawierać muszą oprócz oznaczenia ilości i numerów akcji także zapewnienie, że złożone akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.
856-17-19

I OGŁOSZENIE

Zarząd Tomaszowskiej Fabryki Sukna „D. Bornstein“

Spółka Akcyjna w Tomaszowie Maz.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 maja 1939 r. o godz. 18 w lokalu Spółki w Tomaszowie Maz. odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1938; 3) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 4) Wybór Zarządu oraz Rady Nadzorczej; 5) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej; 6) Sprzedaż części nieruchomości, położonej w Tomaszowie Maz. przy ul. Prez. Wojciechowskiego 6/14 pod Nr hip. 498 pod Nr pol. 453, 454, 455; 7) Wolne wnioski.

W myśl statutu Spółki — PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni nie później niż 7 (siedem) dni przed terminem Zgromadzenia złożyć swe akcje Zarządowi w Tomaszowie Maz. przy ul. Prez. Wojciechowskiego Nr 8.
885-17-19

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy Steyr Daimler Puch w Polsce, Spółka Akc.

Warszawa, Wierzbowa 8

zawiadamia, że w dn. 25 maja b. r. o godz. 4 po poł. w lokalu Spółki odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1938; 4) Wybór jednego członka Zarządu na miejsce ustępującego; 5) Wybór Komisji Rewizyjnej; 6) Zmiana statutu firmy przez wyłączenie z zakresu działania Spółki czynności, na prowadzenie których wymagane jest specjalne zezwolenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu, czyli skreślenie punktu a i d § 2 statutu Spółki; 7) Wolne wnioski Akcjonariuszów, zgłoszone w myśl przepisów ustawy.

Zarząd Warszawskiego Towarzystwa Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 9 maja 1939 r. o godz. 11 rano odbędzie się w lokalu Zarządu Towarzystwa przy ul. Czackiego 6

69 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z porządkiem dziennym następującym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Rady Nadzorczej i Zarządu za 1938 r., bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1938 r. wraz z zatwierdzeniem wniosku Zarządu w tym przedmiocie; 3) Pokwitowanie Rady Nadzorczej i Zarządu z czynności; 4) Wybory do Rady Nadzorczej; 5) Ustalenie stałego uposażenia Rady Nadzorczej.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej na 7 dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia, właściciele zaś akcji na okaziciela — jeżeli na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyli swoje akcje w biurze Spółki. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej lub takiej zagranicznej, na którą zezwoli Minister Skarbu. W zaświadczeniu należy wymienić numery akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

807

Sąd Okręgowy w Katowicach

Do rejestru handlowego B. 358 Kat. wpisano w dn. 18 listopada 1938 r. przy firmie

Agrar- und Commerzbank, Spółka Akcyjna w Katowicach

że uchwałą Walnego Zgromadzenia z dn. 25/VII 1938 r. zmieniono §§ 1, 3 i 14 statutu. Połączono ze Spółką firmę „Górnośląski Bank Związkowy, Spółka Akcyjna w Chorzowie”. Firma brzmi obecnie: Bank Rolniczy i Handlowy — Agrar und Commerzbank, Spółka Akcyjna.

Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dn. 25/VII 1938 r. podwyższono kapitał akcyjny o kwotę zł 800 000 do kwoty zł 2 300 000, a następnie tą samą uchwałą obniżono kapitał akcyjny o kwotę zł 500 000 do kwoty zł 1 800 000. Kapitał akcyjny wynosi obecnie zł 1 800 000 i podzielony jest na 25 sztuk akcji uprzywilejowanych po zł 100 wartości nominalnej każda z dwudziestokrotnym prawem głosu i na 17 975 sztuk akcji po zł 100 nominalnej wartości każda z prawem do jednego głosu. Z 17 975 zwykłych akcji 2 470 sztuk jest akcjami imiennymi, a 15 505 sztuk — akcjami na okaziciela.

794

Fabryka Maszyn S. Waberski i S-ka, Spółka Akcyjna

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY.—Kasa zł 922'25; P. K. O. i banki zł 15 407 47, Pap. proc. zł 8 984'20; Weksle zł 2 000'00; Place zł 61 044'42; Bud. fabr. zł 145 887'79; Masz. i ruchom. fabr. zł 365 124'73; Ruch. biur. zł 15 420'73; Odbiorcy zł 429 088'48; Różni zł 2 687'12; Poz. przech. zł 7'00; Surowce, mater. pomocn. got. i półg. wyr. zł 130 798 88; Straty za ub. lata zł 40 533'22; Razem zł 1 217 906'29.

STAN BIERNY. — Kap. akc. zł 500 000'00; Kap. amort. zł 458 845'24; Kap. zap. zł 8 052'88; Dostawcy zł 149 880'31; Różni zł 14 199'85; Odbiorcy zł 14 259'85; Poz. przech. zł 20'80; Rezerwa na podatek 1937 r. zł 4 777'50; Czysty zysk zł 67 869 86; Razem zł 1 217 906'29.

Rachunek strat i zysków

STAN CZYNNY. — Kap. amort. zł 41 660'13; Koszty ogólne zł 293 234'77; Czysty zysk zł 67 869 86; Razem zł 402 764'76.

STAN BIERNY. — Zysk na odset. zł 711'50; Zysk na drob. różnicach zł 0'67; Zysk na proc. od pap. wart. zł 52'00; Zysk na sprzedaży zł 402 000 59; Razem zł 402 764'76.

Pozycje pozabil.—Kaucje zł 8 300'00; Gwarancje zł 19 445'33.

810

Fabryka Wyrobów Sukiennych Ch. Rubin, Spółka Akcyjna

w Tomaszowie Maz.

Bilans zamknięcia po dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Nieruchomości: a) budynki i zabudowania fabryczne zł 150 000'00, b) budynek mieszkalny zł 40 000'00, c) place niezabudowane zł 12 600'00, razem zł 202 600'00; Maszyny zł 319 343'06; Konie i wozy zł 1 460'00; II. Majątek płynny: Kasa zł 5 158'95; Dłużnicy zł 88 727'27; Wierzyciele zł 2 181'17; Weksle zł 42 013'60; Pożyczka Inwestycyjna zł 200'00; Opał zł 550'00; Oleje i smary zł 171'59; Barwniki i chemikalia zł 2 452'15; Sumy przechodnie zł 3 390'20; Straty zł 171 688'86; Razem zł 839 936'85.

Sumy pozabilansowe. — Różni za żyra na wekslach zł 9 578 35.

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 450 000'00; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z ub. r. zł 276 906'58, b) odpisano amort. od sprzed. nieruch. zł 9 402'04, c) dopisano w 1938 r. zł 35 294'31, razem zł 302 798'85; III. Zobowiązania: Wierzyciele zł 44 445'30; Akcepty zł 15 522'27; Niezapłacone podatki zł 160'43; Niewypłacona dywidenda zł 27 000'00; Razem zł 839 936'85.

Sumy pozabilansowe. — Zobowiązania z tytułu żyra na wekslach zł 9 578 35.

Rachunek zysków i strat

Przychód zł 422 417'58; Rozchód zł 382 629'19; Czysty zysk za 1938 r. zł 39 788'39.

Podział zysku. — Dywidenda po zł 6'00 od akcji zł 27 000'00; Przeniesiono na pokrycie strat z lat ubiegłych zł 12 788'39; Razem zł 39 788'39.

808

I OGŁOSZENIE

Dyrekcja Powszechnego Banku Związkowego w Polsce

SPÓŁKA AKCYJNA

zwołuje niniejszym

XVI ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

które odbędzie się w dn. 17 maja 1939 r. o godz. 11 w lokalu Banku w Warszawie przy ul. Zgoda 11 z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego;
2) Sprawozdanie Dyrekcji za 1938 r. i zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1938 r.;
3) Sposób użycia czystego zysku;
4) Wybory członków Rady na miejsce ustępujących i zatwierdzenie kooptacji Dra J. Johama;
5) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Rady i Komisji Rewizyjnej;

6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni swe akcje, uprawniające do głosowania, złożyć najpóźniej do dn. 10/V 1939 r. włącznie w Powszechnym Banku Związkowym w Polsce, S. A. w Warszawie, lub w jego oddziałach.

816

I OGŁOSZENIE

Zarząd „Pantarei” Powszechne Zakłady Magazynowe i Transportowe, Spółka Akcyjna w Gdyni

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 20 maja 1939 r. w sobotę o godz. 16 w siedzibie Spółki — Gdynia-Port, ul. Polska 20, z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu z czynności w 1938 r. i przedłożenie bilansu oraz rachunku strat i zysków na dz. 31/XII 1938 r.; 3) Wniosek w sprawie zysku bilansowego; 4) Sprawozdanie Rady Nadzorczej z rewizji ksiąg; 5) Wniosek o udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 6) Wybór Rady Nadzorczej oraz Zarządu firmy; 7) Wniosek w sprawie uchwalenia wysokości wynagrodzeń dla władz Spółki

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni zgłosić akcje lub kwity depozytowe na siedem dni przed Zgromadzeniem w biurze Zarządu Spółki w Gdyni.

802-17-18

M. Leszczyński i S-ka, Fabryka Chemiczna w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 24 maja 1939 r. o godz. 17 w siedzibie Spółki przy ul. Ogrodowej Nr 32 w Warszawie odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zebrania;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1938 r.;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1938 r. i udzielenie pokwitowania Zarządowi, tudzież zatwierdzenie projektowanego podziału zysków za 1938 r.;
- 4) Zatwierdzenie budżetu i planu działań na 1939 r.;
- 5) Zatwierdzenie wyznaczenia dożywotniej emerytury długoletniemu Dyrektorowi fabryki;
- 6) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Określenie wynagrodzenia Zarządowi i Komisji Rewizyjnej;
- 8) Ustanowienie stanowiska wicedyrektora technicznego i obsadzenie tegoż;
- 9) Wnioski Zarządu i PP. Akcjonariuszów, zgłoszone — zgodnie z prawem o spółkach akcyjnych i statutem Spółki — najmniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Prawo głosu na Walnym Zgromadzeniu mają tylko ci PP. Akcjonariusze, którzy złożyli swoje akcje do kasy Spółki w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Ogrodowa 32, lub kwity na zdeponowanie akcji w właściwych instytucjach najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Jednocześnie Zarząd Spółki zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w razie, gdyby na Walne Zgromadzenie w dn. 24 maja 1939 r. nie zgłosiła się ilość Akcjonariuszów, reprezentujących wymaganą w § 22 statutu Spółki połowę kapitału akcyjnego Spółki, i Walne Zgromadzenie z tego powodu w pierwszym terminie odbyć się nie mogło, Zarząd zwołuje niniejszym — w myśl § 22 statutu Spółki — **powtórne Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów na dz. 26 maja 1939 r. na godz. 17 do tegoż lokalu przy ul. Ogrodowej 32 w Warszawie z tym samym porządkiem dziennym, które to powtórne Zgromadzenie staje się prawomocne bez względu na ilość obecnych akcjonariuszów i wysokość reprezentowanego kapitału akcyjnego Spółki.**

848-17-19

Zarząd

Rada Zawiadowcza Spółki Akcyjnej Elektrownia Bielsko-Biała

Spółka Akcyjna w Bielsku

zawiadamia niniejszym PP. Akcjonariuszów, że w dn. 9 maja 1939 r. o godz. 16 odbędzie się

IX ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

w lokalu Bielsko-Bialskiej Spółki Elektrycznej i Kolejowej w Bielsku, ul. Grażyńskiego 64, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie Rady Zawiadowczej oraz Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1938; 2) Zatwierdzenie bilansu na dz. 31 grudnia 1938 r. i rachunku strat i zysków za 1938 r. oraz udzielenie absolutorium władzom Spółki; 3) Wybory do Rady Zawiadowczej i Komisji Rewizyjnej; 4) Ustalenie wysokości wynagrodzenia dla członków Rady Zawiadowczej i Komisji Rewizyjnej na 1939 r.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone przynajmniej w ciągu 8 dni od daty ogłoszenia o Walnym Zgromadzeniu, tj. najpóźniej w dn. 2 maja 1939 r. w biurze Spółki w Bielsku, ul. Batorego 13-a. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucjach kredytowych. Zaświadczenia winny wymieniać liczbę akcji oraz zawierać oświadczenie, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Stosownie do art. 35 statutu Walne Zgromadzenie jest zdolne do powzięcia uchwał, o ile są na nim obecni akcjonariusze lub pełnomocnicy, reprezentujący co najmniej $\frac{1}{10}$ część kapitału akcyjnego.

844

**„Gazy Ziemne“ Spółka Akcyjna dla Przemysłu Naftowego
w e L w o w i e**

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Grunty zł 1 058 423'16 (w tym kopalnie zł 709 492'35, rafineria zł 348 930'81); Budynki: a) fabryczne zł 1 064 092'18 (w tym kopalnie zł 293 422'78, rafineria zł 770 669'40), gospodarcze zł 284 203'26 (w tym kopalnie zł 256 398'70, rafineria zł 27 804'56), c) mieszkalne zł 1 606 779'84 (w tym kopalnie zł 1 538 990'08, rafineria zł 67 789'76); Urządzenia techniczne zł 19 723 109'06 (w tym kopalnie zł 16 055 624'96, rafineria zł 3 667 484'10); Inwentarz zakładowy: a) żywy zł 19 701'72 (w tym kopalnie zł 18 900'00, rafineria zł 801'72), b) martwy zł 445 904'19 (w tym kopalnie zł 64 238'17, rafineria zł 381 666'02); Prawa naftowe, licencje i koncesje zł 2 261 479'88 (w tym kopalnie zł 2 180 466'10, rafineria zł 81 013'78); Razem zł 26 463 693'29; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 1 124 863'89; Papiery procentowe zł 158 157'88; Weksle w portfelu i inkasie zł 1 502 161'70; Udziały w innych przedsiębiorstwach zł 182 640'61; Materiały: a) surowe zł 342 202'70 (w tym kopalnie zł 98 057'11, rafineria zł 244 145'59), b) pomocnicze, pędne i inne zł 1 202 805'17 (w tym kopalnie zł 979 230'90, rafineria zł 223 574'27), razem zł 1 545 007'87; Półfabrykaty zł 583 427'74 (w tym kopalnie zł 18 620'50, rafineria zł 564 807'24); Gotowe wyroby i towary zł 1 846 747'85 (w tym kopalnie zł 14 736'26, rafineria zł 1 832 011'59); Dłużnicy: a) odbiorcy zł 1 576 793'10, b) dostawcy zł 508 646'87, c) należności w postępowaniu rewindykacyjnym zł 16 540'95, d) różni zł 642 376'01, razem zł 2 744 356'93; Sumy przechodnie (wydatki, dotyczące okresu przyszłego) zł 79 621'27; **Razem zł 36 230 679'03.**

Sumy pozabilansowe. — Kaucje zł 516 597'40; Gwarancje zł 737 890'35; Dłużnicy za kaucje zł 32 786'45; **Razem zł 1 287 274'20.**

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 12 500 000'00; Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 3 442 640'14, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 88 262'46, razem zł 3 530 902'60; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 14 854 904'85, b) odpisano w roku sprawozdawczym zł 168 291'89, razem zł 14 686 612'96, c) dopisano w roku sprawozdawczym zł 1 966 874'82, razem zł 16 653 487'78; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcepty zł 172 015'11, b) kredytowane podatki (obrotowy i inne) zł 84 034'46, c) dostawcy zł 701 217'70, d) odbiorcy zł 118 461'77, e) różni zł 208 304'80, razem zł 1 284 033'84; Niepodjęta dywidenda zł 30 647'50; Sumy przechodnie (wydatki, dotyczące okresu ubiegłego) zł 165 769'64; Zysk: Pozostałość zysku z roku ubiegłego zł 4 875'31; Zysk za rok sprawozdawczy zł 2 060 962'36; **Razem zł 2 065 837'67; Razem zł 36 230 679'03.**

Sumy pozabilansowe. — Wierzyciele za kaucje zł 516 597'40; Wierzyciele za gwarancje zł 737 890'35; Kaucje zł 32 786'45; **Razem zł 1 287 274'20.**

U w a g a. — Zobowiązania zagraniczne zł 94 801'51.

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 987 377'16; Koszty fabrykacji zł 3 572 107'93; Koszty sprzedaży zł 387 393'39; Koszty przedsiębiorstw ubocznych (folwarku, tartaku, lasu) zł 100 728'58; Przerobiona ropa z zakupu zł 2 823 350'02; Przewożne ropy i najem cystern ropnych zł 555 686'06; Podatki: a) państwowe i komunalne zł 714 992'90, b) konsumcyjny i drogowy zł 3 587 977'91, razem zł 4 302 970'81; Różnice kursowe zł 1 357'02; Nadzwyczajne straty inwentarowe zł 37 415'68; Odpisy na dłużnikach zł 12 155'61; Odpisy amortyzacyjne zł 1 966 874'82; Pozostałość zysku z 1937 r. zł 4 875'31; Zysk za 1938 r. zł 2 060 962'36; **Razem zł 2 065 837'67; Razem zł 16 813 254'75.**

MA. — Przeniesienie zysku z 1937 r. zł 4 875'31; Przychody ze sprzedaży prod. naftowych i przedsiębiorstw ubocznych zł 16 808 379'44; **Razem zł 16 813 254'75.** 837

Wysyłajcie listy pocztą lotniczą

Łódzka Fabryka Kapeluszy dawniej Herman Schlee

Spółka Akcyjna w Łodzi

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 183 438'00; Budynki: a) fabryczne zł 937 177'31, b) mieszkalne zł 226 545'62, c) gospodarcze zł 27 081'24, razem zł 1 190 804'17; Urządzenia techniczne (parowa maszyna, kotły, maszyny różne i aparaty) zł 1 811 139'13; Inwentarz fabryczny i biurowy: a) żywy zł 425'00, b) martwy (ruchomości) zł 46 162'85, razem zł 46 587'85; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 41 872'42; Papiery wartościowe zł 15 405'04; Weksle w portfelu i inkasie zł 226 365'73; Udział członkowski w banku zł 16 000'00; Materiały: a) surowce zł 144 766'59, b) pomocnicze i pędne zł 119 518'22, razem zł 264 284'81; Półfabrykaty zł 353 025'67; Gotowe wyroby i towary zł 187 120'11; Razem zł 540 145'78; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 416 104'47, b) różni zł 28 361'00, c) wątpliwe należności: 1) weksle protestowane zł 622'40, 2) inne zł 2 018'87, razem zł 2 641'27; Sumy przechodnie: wydatki, dotyczące okresu przyszłego zł 7 359'08; **Ogółem zł 4 790 508'75.**

Sumy pozabilansowe. — a) Weksle gwarancyjne zł 41 700'00; b) Zobowiązania z tytułu żyr zł 88 100'90.

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 2 400 000'00; Kapitał zapasowy zł 29 800'11; Razem zł 2 429 800'11; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 1 616 155'34, odpisano zł 21 887'95, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 131 554'73, razem zł 1 725 822'12; III. Zobowiązania: Wierzyciele zł 634 886'52; **Ogółem zł 4 790 508'75.**

Sumy pozabilansowe. — a) Różni za gwarancje zł 41 700'00; b) Różni za żyra zł 88 100'90.

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych zł 121 330'96.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty administracji zł 266 629'68; Koszty fabrykacji zł 1 651 547'96; Koszty sprzedaży zł 246 027'94; Koszty kredytów zł 38 339'96; Podatki państwowe i komunalne zł 56 240'54; Świadczenia socjalne zł 75 683'79; Straty u klientów i inne zł 14 481'84; Odpisy amortyzacyjne zł 131 554'73; **Razem zł 2 480 506'44.**

MA. — Wpływy różne zł 52 891'33; Rachunek towarów zł 2 427 615'11; **Razem zł 2 480 506'44.** 817

K. Szulc & S-ka, Spółka Akcyjna Artykuły Wodociągowo-Kanalizacyjne i Sanitarne

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — Place i budynki zł 100 000'00; Gotówka w kasie i bankach zł 16 819'84; Papiery procentowe zł 1 406'50; Weksle w portfelu zł 19 041'95; Towary zł 242 602'00; Dłużnicy zł 459 719'90; Kaucje zł 60'00; Sumy przechodnie zł 1 756'03; **Ogółem zł 841 406'22.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za gwarancje zł 10 000'00; Weksle zdyskontowane zł 385 297'20.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 400 000'00; Fundusz wątpliwych należności: saldo z okresu ubiegłego zł 12 553'97, dopisano w okresie sprawozdawczym zł 46 684'10; Kapitał amortyzacyjny: zapisano w okresie sprawozdawczym zł 386'54; Wierzyciele zł 351 622'01; Sumy przechodnie zł 2 735'54; Zysk z okresu sprawozdawczego zł 27 424'06; **Ogółem zł 841 406'22.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje zł 10 000'00; Zobowiązania z tytułu żyra zł 385 297'20.

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Koszty personalne zł 44 280'03; Koszty finansowe zł 467'77; Koszty sprzedaży zł 22 425'67; Koszty lokalowe zł 7 241'22; Koszty biurowe zł 1 319'40; Koszty komunikacyjne zł 2 875'33; Koszty prawne zł 533'20; Koszty organizacyjne Spółki Akcyjnej zł 13 073'50; Koszty różne zł 5 535'79; Podatki państwowe i komunalne zł 15 255'65; Odpisy zł 62 426'25; Zysk okresu sprawozdawczego zł 27 424'06; **Ogółem zł 202 857'87.**

ZYSKI. — Towary zł 200 476'34; Odsetki zł 1 469'03; Wątpliwe należności odzyskane zł 912'50; **Ogółem zł 202 857'87.** 806

III OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa „Elektryczność“, Spółka Akcyjna

zgodnie z art. 436 Kod. Handl. komunikuje, że Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki z dn. 4 kwietnia 1939 r. uchwaliło

podwyższyć kapitał zakładowy Spółki

o sumę zł 1 000 000 przez wypuszczenie 10 000 akcji trzeciej emisji na okaziciela po zł 100 nominalnej wartości każda. Cena emisyjna akcji trzeciej emisji wynosi zł 100 za akcję. Akcje trzeciej emisji będą uczestniczyły w dywidendzie, jaką Spółka wydzieli za okres 1938/39.

PP. Akcjonariuszom przysługuje prawo poboru w stosunku 1 akcji trzeciej emisji na każde posiadane 4 akcje złotowe poprzednich emisji.

Akcjonariusze mogą wykonywać prawo poboru akcji trzeciej emisji w terminie od dn. 12 kwietnia 1939 r. do dn. 25 maja 1939 r., wnosząc do biura Zarządu Spółki, mieszczącego się przy ul. Czackiego 6 w Warszawie po zł 100 za każdą subskrybowaną akcję. 783

I OGŁOSZENIE

Jaworznickie Komunalne Kopalnie Węgla, Spółka Akcyjna

zwołują

XXV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY

w Łwowie w Prezydium Zarządu Miasta w dn. 24 maja 1939 r. (środa) o godz. 11 z porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie i zamknięcie rachunków za 1938 r. wraz ze sprawozdaniem Komisji Rewizyjnej i związane z tym uchwały; 2) Uchwała co do składu Rady Nadzorczej i wynagrodzenia za 1938 r.

Celem wzięcia udziału w Walnym Zgromadzeniu należy złożyć akcje lub zaświadczenia depozytowe banków z wyszczególnieniem numerów akcji w Zarządzie Spółki w Krakowie, ul. Krupnicza 5, najdalej do dn. 16 maja 1939 r. włącznie. 809

I OGŁOSZENIE

XVIII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE Spółki S. W. Niemojowski, Fabryki Papieru i Tektury

Spółka Akcyjna w Bielsku

odbędzie się w dn. 27 maja 1939 r. o godz. 12 w biurach fabryki w Bielsku, ul. Rzeźnicza 28, z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1938 r.; 2) Powzięcie uchwały o podziale zysku; 3) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 4) Wybór władz Spółki na 1939 r. oraz ustalenie ich wynagrodzenia; 5) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, winni — w myśl art. 399 Kodeksu Handlowego — złożyć swoje akcje w biurze Zarządu Spółki lub dowody zdeponowania takowych na 7 dni przed Zebraniem. 811-17-19

Zarząd

I OGŁOSZENIE

Komisja Likwidacyjna Cukrowni CZERSK, Spółki Akcyjnej

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż w dn. 25 maja 1939 r. o godz. 17 odbędzie się w lokalu przy ul. Focha 4 m. 1

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE

z porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego;
2) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1938 r.;
3) Udzielenie Komisji Likwidacyjnej absolutorium;
4) Dalszy plan likwidacji i ewentualne wypłaty;
5) Wybór Komisji Rewizyjnej i ustalenie wynagrodzenia.

PP. Akcjonariusze winni przedstawić akcje w lokalu Spółki, ul. Focha 4 m. 1, w godzinach 9—12 w poniedziałki, środy i piątki na 10 dni przed terminem Zebrania, tj. do dn. 14 maja 1939 r. 789

**Warszawskie Towarzystwo Budowy i Eksploatacji Rzeźni Miejskich
SPÓŁKA AKCYJNA**

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY		zł
Gotowizna i papiery wartościowe	307 103 86	
Rzeźnie w Łodzi i Częstochowie	8 495 346 35	
Instalacje, nieobjęte koncesjami	1 654 653 75	
Dłużnicy	244 628 03	
Sumy przechodnie	1 090 00	
Sekwestr sądowy Rzeźni w Łodzi	2 282 580 69	
Zyski i straty: strata za 1937 r.	75 433 31	
	<u>13 060 835 99</u>	
Depozyty i kaucje		1 598 925 01
STAN BIERNY		zł
Kapitał zakładowy	1 767 150 00	
zapasowy	1 557 698 72	
amortyzacyjny	6 731 394 51	
rezerwowowy	514 000 00	
Wierzyciele	187 457 17	
Sumy przechodnie	5 396 66	
Sekwestr sądowy Rzeźni w Łodzi	2 282 580 69	
Zyski i straty: zysk roku sprawozdawczego	15 185 24	
	<u>13 060 835 90</u>	
Deponenci		1 598 925 01
Rachunek strat i zysków		
WINIEN		zł
Opłaty koncesyjne w Łodzi i Częstochowie	58 952 45	
Koszty eksploatacji rzeźni w tych miastach	323 477 20	
Utrzymanie Zarządu w Warszawie	135 133 06	
Podatki skarbowe i komunalne	48 171 97	
Zysk roku sprawozdawczego	15 185 24	
	<u>521 967 47</u>	
MA		zł
Dochody taryf. rzeźni w Łodzi i Częstochowie	381 322 47	
Dochody różne	140 645 00	
779	<u>521 967 47</u>	

II OGŁOSZENIE

**Zarząd firmy Podkarpackie Towarzystwo Elektryczne
SPÓŁKA AKCYJNA**

zawiadamia, że

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

odbędzie się w biurze Zarządu Spółki we Lwowie, ul. Fredry l. 9 w dn. 11 maja 1939 r. o godz. 18 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Otwarcie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie, rozpatrzenie i zatwierdzenie:
 - a) pisemnego sprawozdania Zarządu z działalności Spółki w roku gospodarczym 1938,
 - b) pisemnych dorocznych sprawozdań Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej z wyniku badań sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok gospodarczy 1938,
 - c) bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok gospodarczy 1938;
- 3) Powzięcie uchwały w przedmiocie użycia wyników bilansowych roku gospodarczego 1938 na podstawie wniosków Zarządu;
- 4) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej za ubiegły rok gospodarczy;
- 5) Wybór Zarządu na następny rok gospodarczy;
- 6) Wybór członków Komisji Rewizyjnej na następny rok gospodarczy;
- 7) Uzupełniające wybory do Rady Nadzorczej.

Po myśli § 21 statutu może w Walnym Zgromadzeniu brać udział każdy akcjonariusz, o ile wpisany jest do księgi akcyjnej przynajmniej na tydzień przed dniem Walnego Zgromadzenia.

Po myśli § 22 statutu każda akcja daje prawo do jednego głosu.

Wnioski o uzupełnienie porządku dziennego nie wpłynęły.

800

I OGŁOSZENIE

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

Banku Kwilecki, Potocki i S-ka, Spółka Akcyjna w Poznaniu

odbędzie się w piątek dn. 26 maja 1939 r. o godz. 16 (4 po południu) w lokalu Banku w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 11, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie za 1938 r. i przedłożenie bilansu i obrachunku zysków i strat na dz. 31 grudnia 1938 r.;
- 2) Zatwierdzenie bilansu i obrachunku zysków i strat, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz powzięcie uchwały co do podziału zysku;
- 3) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 4) Wnioski bez uchwał.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni akcje swoje złożyć najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia w instytucji naszej w Poznaniu lub w oddziałach: w Gdańsku, Inowrocławiu i Ostrowiu Wlkp. z tym, że ich nie odbiorą przed ukończeniem tego Zgromadzenia. Zamiat akcyj mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcyj u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej. W zaświadczeniach należy wymienić numery akcyj i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej $\frac{1}{10}$ kapitału akcyjnego, mają prawo żądania umieszczenia na porządku obrad dodatkowych spraw, zgłoszonych nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

804-17-18

Zarząd

II OGŁOSZENIE

**Zarząd Spółki Akcyjnej „Bananas” Polski Przemysł Owocowy
SPÓŁKA AKCYJNA**

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 kwietnia 1939 r. o godz. 12 w południe, w lokalu Banku Amerykańskiego w Polsce, S. A., w Warszawie, przy ul. Królewskiej Nr 3, odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności w 1938 r.;
- 3) Rozpatrzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok sprawozdawczy 1938 i powzięcie odnośnych uchwał;
- 4) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej na 1939 r.;
- 5) Wybór członków Zarządu i Rady Nadzorczej na 1939 r.;
- 6) Wolne wnioski.

716-16-17

Fabryka Ultramaryny Setzer i Werner w Warszawie, Spółka Akc.

Warszawa, ul. Solec Nr 39

Bilans w dn. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — Place zł 406 520 00; Zabudowania fabryczne zł 1 385 724 73; Maszyny zł 87 646 24; Inwentarz fabryczny i biurowy zł 28 793 82; Kasa i banki zł 121 174 62; Papiery wartościowe zł 28 262 00; Weksle w portfelu i inkasie zł 102 226 98; Materiały zł 87 617 29; Półfabrykaty zł 112 514 25; Towar gotowy zł 84 933 06; Dłużnicy; zł 529 282 34; Rozliczeniowe zł 313 60; Razem zł 2 975 008 93. Klienci za weksle zł 10 267 12.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 1 300 000 00; Kapitał zapasowy zł 249 312 33; Kapitał rezerwowowy zł 69 330 70; Kapitał amortyzacyjny zł 415 610 55; Wierzyciele zł 856 013 55; Rozliczeniowe zł 8 291 35; Zysk zł 76 450 45; Razem zł 2 975 008 93.

Obligo żyrowanych weksli klientów zł 10 267 12.

Zobowiązania zagraniczne zł 778 153 34.

Rachunek strat i zysków w dn. 31 grudnia 1938 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 337 935 40; Koszty fabrykacji zł 859 660 53; Koszty sprzedaży zł 342 765 07; Koszty kredytów zł 78 455 39; Podatki państwowe i komunalne zł 56 387 76; Odpisy zł 60 377 33; Straty na sprzedaży zł 6 188 19; Zysk zł 76 450 45; Razem zł 1 818 220 12.

MA. — Osiągnięto ze sprzedaży ultramaryny zł 1 816 511 46; Różnica remanentów między dn. 1/I i dn. 31/XII 1938 r. zł 1 708 66; Razem zł 1 818 220 12.

790

Pierwsza Warszawska Palarnia Rawy, Cykorii i Surogatów Rawy „Pluton” T. i M. Tarasiewiczów, Spółka Akc. w Warszawie

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Nieruchomości zł 847 236'98; Inwentarz: Maszyny, utensylia i ruchomości zł 184 959'58; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 138 053'83; Papiery procentowe zł 28 868'67; Weksle w portfelu i inkasie zł 15 943'05; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 45 000'00; Materiały i towary zł 527 074'19; Dłużnicy zł 197 883'71; Wątpliwe należności zł 19 459'13; Sumy przechodnie zł 12 925'63; Rachunek przejściowy różnic kursowych zł 169'48; **Razem stan czynny zł 2 017 574'25.**

Sumy pozabilansowe. — Depozyty, gwarancje i kaucje zł 163 718'16.

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 900 000'00; Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 179 100'50, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 12 308'50, razem zł 191 409'00; Kapitał rezerwy specjalnej zł 110 000'00; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 367 805'97, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 33 602'90 — zł 401 408'87, mniej dokonane odpisy zł 132 581'57, suma kapitału amortyzacyjnego zł 268 827'30; III. Zobowiązania: Wierzyciele zł 270 752'42; Kredyty hipoteczne zł 287'00; Kaucje zł 2 950'00; Pozostałość z sumy przeznaczonej na renowacje sklepów zł 7 738'46; Dywidenda niepodniesiona zł 18 150'00; Sumy przechodnie zł 5 498'26; **Razem zobowiązania zł 305 376'14; Rachunek przejściowy różnic kursowych zł 9 852'96; Zysk za 1938 r. zł 232 108'85; Razem stan bierny zł 2 017 574'25.**

Sumy pozabilansowe. — Depozyty, gwarancje i kaucje zł 163 718'16.

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych zł 202 489'57.

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 253 532'60; Koszty fabrykacji cykorii i surogatów kawy zł 16 960'80; Koszty sprzedaży zł 719 968'56; Koszty kredytów (odsetki) zł 3 339'88; Podatki państwowe i komunalne zł 64 240'05; Różnice kursowe zł 1 260'21; Odpisy amortyzacyjne zł 33 602'90; Koszty utrzymania nieruchomości zł 19 397'43; Straty różne zł 11 353'42; Zysk netto zł 232 108'85; **Razem zł 1 355 764'70.**

MA. — Zysk brutto ze sprzedaży towarów zł 1 314 867'32; Dochód z nieruchomości zł 28 006'45; Odsetki zł 3 431'71; Różnice kursowe zł 6 227'12; Odzyskane straty zł 984'83; Różne zyski zł 2 247'27; **Razem zł 1 355 764'70.** 815

I OGŁOSZENIE

Zarząd Zjednoczonych Browarów Warszawskich Haberbusch i Schiele

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów Spółki, że w dn. 20 maja 1939 r. o godz. 17 w siedzibie Zarządu Spółki przy ul. Grzybowskiej 58 w Warszawie odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady oraz Komisji Rewizyjnej; 3) Zatwierdzenie bilansu, r-ku zysków i strat oraz podziału zysków za 1938 r. i udzielenie pokwitowania władzom Spółki; 4) Ustalenie wynagrodzenia członków Rady i Komisji Rewizyjnej na 1939 r.; 5) Wybory do Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Wnioski Zarządu; 7) Wnioski PP. Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w tym zebraniu, powinni złożyć swoje akcje lub świadectwa depozytowe akcji niektórych instytucji kredytowych ze wskazaniem numerów akcji najpóźniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem w biurze Zarządu Spółki, Grzybowska 58. 805-17-18

Browar i Fabryka Kwasu Węglowego Sukcesorów R. Anstadta

Spółka Akcyjna w Łodzi, ul. Pomorska Nr 34/36

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Grunty zł 92 880'00; Budyńki: a) fabryczne zł 1 762 151'93, b) gospodarcze zł 282 382'34, c) mieszkalne zł 130 720'00; Urządzenia techniczne: kotły, maszyny, aparaty i urządzenia fabryczne zł 282 382'34, c) mieszkalne zł 130 720'00; Urządzenia techniczne: 5 559'20, b) martwy (ruchomości) zł 628 428'50; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 16 374'22; Papiery wartościowe zł 25 049'00; Weksle w portfelu i inkasie zł 38 436'44; Materiały: a) surowce zł 78 725'42, b) pomocnicze i pędne zł 49 886'67; Półfabrykaty zł 43 893'97; Gotowe wyroby i towary zł 111 228'05; Udziały w bankach zł 31 000'00; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 204 448'08, b) dostawcy zł 555'58, c) różni zł 72 515'92; 1) Weksle protestowane zł 5 762'01; 2) Należności w postępowaniu rewindykacyjnym zł 30 729'14; Sumy przechodnie: a) wydatki, dotyczące okresu przyszłego zł 7 912'38; **Razem zł 4 905 913'07.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje zł 280 000'00; Weksle depozytowe zł 11 300'00; Obligo żyrowe zł 91 422'60.

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 2 100 000'00; Kapitał zapasowy zł 234 100'00; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 1 981 081'65, odpisano w roku sprawozdawczym zł 46 061'20, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 77 882'55; **Ogółem zł 2 012 903'00;** III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcepty zł 125 000'00, b) podatki płatne w styczniu 1939 r. zł 17 219'42, c) dostawcy zł 64 166'11, d) odbiorcy zł 7 550'72, e) różni zł 11 328'98, f) wkłady akcjonariuszów zł 227 298'43, g) wkłady różnych osób zł 37 288'21; Sumy przechodnie: różne zł 446'82, kaucje-zastawy zł 5 340'93; Zysk do podziału zł 63 270'45; **Razem zł 4 905 913'07.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za gwarancje zł 280 000'00; Różni za depozyty zł 11 300'00; Różni za obligo żyrowe zł 91 422'60.

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych zł 48 904'20.

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 334 425'49; Koszty fabrykacji zł 443 953'59; Koszty sprzedaży zł 352 052'36; Koszty kredytów — odsetki zł 41 977'68; Podatki państwowe i komunalne zł 451 238'42; Straty u odbiorców zł 21 248'80; Odpisy amortyzacyjne za 1938 r. zł 77 882'55; Zysk do podziału zł 63 270'45; **Ogółem zł 1 786 049'34.**

MA. — Pozostałość zysku z 1938 r. zł 11 954'85; Wartość wyprodukowanego piwa i kwasu węglowego zł 1 745 677'77; Dochody różne zł 23 416'72; **Ogółem zł 1 786 049'34.** 818

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Warszawskich Kolei Dojazdowych

SPÓŁKI AKCYJNEJ

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 26 maja 1939 r. o godz. 12 odbędzie się w lokalu Spółki, Marszałkowska 9

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie Zarządu za 1938 r.; 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej za 1938 r.; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1938 r.; 4) Decyzja Walnego Zgromadzenia w sprawie strat za 1938 r.; 5) Udzielenie absolutorium dla władz Spółki; 6) Wybór 2 członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących; 7) Delegowanie do dn. 31 grudnia 1939 r. 2 członków Rady Nadzorczej do wykonywania nadzoru nad działalnością Zarządu i udzielenie im prawa łącznego podpisu z obecnymi prokurentami; 8) Wybór 1 członka Zarządu na miejsce ustępującego; 9) Wolne wnioski.

U w a g i. — 1) I ogłoszenie o zwołaniu Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów na dz. 5 maja b. r. anuluje się; 2) PP. Akcjonariuszom przysługuje prawo zgłaszania wolnych wniosków do dn. 11 maja 1939 r.; 3) Termin składania akcji do dn. 17 maja 1939 r.; 4) W myśl art. 61 prawa o Spółkach Akcyjnych Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji. 814

Borroughs Maszyny do Liczenia, Spółka Akcyjna w Warszawie

Bilans w dn. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — Ruchomości i urządzenia z 21 282'04; Gotowizna z 157 536'45; Papiery wartościowe z 3 792'00; Weksle z 3 650'00; Towary z 235 391'80; Dłużnicy z 98 540'30; Sumy przechodnie z 16 576'09; Koszty importu niesprzedanych maszyn i motorów z 45 782'19; Strata za ubiegłe lata z 123 529'97; **Razem z 706 080'84.**

Agencja za towary oddane w komis z 67 530'00.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy z 500 000'00; Kapitał amortyzacyjny z 17 326'31; Różne rezerwy z 27 972'60; Zobowiązania zagraniczne z 132 885'48; Różni z 7 480'88; Zysk za 1938 r. z 20 415'57; **Razem z 706 080'84.**

Towary oddane w komis z 67 530'00.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej z 108 715'75; Podatki z 10 732'25; Świadczenia socjalne z 5 773'18; Różnice kursu z 1 323'90; Odpisy amortyzacyjne z 1 017'99; Zysk za 1938 r. z 20 415'57; **Razem z 147 978'64.**

MA. — Zysk brutto z 145 425'32; Odsetki z 1 604'11; Różne wpływy z 98'75; Wątpliwe należności z 850'46; **Razem z 147 978'64.**

878

Bank Polska Kasa Opieki, Spółka Akc. w Warszawie

Bilans surowy w dn. 31 marca 1939 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji z 1 056 540'68; Bilety skarbowe z 500 000'00; Waluty zagraniczne z 267 982'34; Papiery wartościowe z 33 271 867'03; Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego z 999 945'60; Udziały konsorcjalne z 799 000'00; Banki krajowe z 502 695'58; Banki zagraniczne z 4 548 993'71; Dyskonto z 406 039'42; Kredyty w rachunkach bieżących z 514 931'58; Pożyczki terminowe z 193 584'47; Nieruchomości z 2 226 932'05; Różne rachunki z 18 900 856'33; Rachunki wynikowe z 308 133'25; **Suma bilansowa z 64 497 502'04.**

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy z 5 000 000'00; Kapitały rezerwowe z 2 395 000'00; Fundusz amortyzacyjny nieruchomości z 326 674'24; Wkłady z 20 992 804'36; Rachunki bieżące z 4 165 306'99; Różne natychmiast płatne zobowiązania z 742 391'34; Banki krajowe z 3 289 109'33; Banki zagraniczne z 1 829 476'57; Różne rachunki z 20 682 098'20; Specjalne rezerwy: a) spec. r-k przejśc. różnic kursowych dla walut z 1 700 721'51, b) specjalna rezerwa dla papierów wartościowych z 3 083 453'02; Rachunki wynikowe z 280 466'48; **Suma bilansowa z 64 497 502'04.**

Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji z 44 774'90; Różni za inkaso z 439 237'69; 893

Zakłady Przemysłowo-Budowlane „Dźwignia“

Spółka Akcyjna w Sosnowcu

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — 1) Place z 85 564'00; 2) Budynki z 95 962'20; 3) Urządzenia techniczne z 62 619'00; 4) Inwentarz zakładowy i biurowy z 11 464'01; 5) Gotówka w kasie i bankach z 63 050'50; 6) Papiery procentowe z 9 045'00; 7) Weksle w portfelu i inkasie z 2 954'35; 8) Materiały z 32 413'69; 9) Półfabrykaty z 12 019'03; 10) Gotowe wyroby i towary z 13 025'16; 11) Dłużnicy z 39 443'12; 12) Zaliczki z 3 552'50; 13) Straty z lat ubiegłych z 45 557'90; **Razem z 476 670'46.**

STAN BIERNY. — 1) Kapitał zakładowy z 200 000'00; 2) Kapitał amortyzacyjny z 108 147'60; 3) Zobowiązania z 125 755'22; 4) Sumy przechodnie z 6 799'45; 5) Dywidenda z 2 010'00; 6) Zysk na 1938 r. z 33 958'19; **Razem z 476 670'46.**

Rachunek strat i zysków na 1938 r.

WINIEN. — 1) Stan remanentów, wyrobów gotowych i półfabrykatów na dz. 1/I 1938 r. z 27 221'08; 2) Koszt fabrykacji z 256 031'57; 3) Koszty ogólne z 70 381'99; 4) Amortyzacja z 3 452'37; 5) Zysk z 33 958'19; **Razem z 391 045'20.**

MA. — 1) Osiągnięto ze sprzedaży wyrobów z 360 346'71; 2) Inne zyski z 5 654'30; 3) Stan remanentów, wyrobów gotowych i półfabrykatów na dz. 31/XII 1938 r. z 25 044'19; **Razem z 391 045'20.**

892

KOMISJA LIKWIDACYJNA

Warszawskiego Towarzystwa Terenowego, Spółki Akcyjnej

w likwidacji

zawiadamia, że

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

wyznaczone zostało na dz. 23 maja 1939 r. na godz. 18 i odbędzie się w Warszawie w lokalu Stowarzyszenia Techników przy ul. Czackiego Nr 3 w sali Nr 3 z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie protokołu Walnego Zgromadzenia z dn. 29 grudnia 1938 r.; 3) Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej i przedstawienie bilansu i rachunku strat i zysków za 1938 r.; 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1938 r., przyjęcie budżetu na 1939 r. oraz udzielenie Komisji Likwidacyjnej absolutorium; 6) Upoważnienie Komisji Likwidacyjnej do sprzedaży placów; 7) Wybory członków Komisji Rewizyjnej; 8) Wynagrodzenie członków Komisji Rewizyjnej za 1936 r., 1937 r. i 1938 r.; 9) Sprawa wynagrodzenia byłych członków Komisji Rewizyjnej; 10) Wolne wnioski.

Na zasadzie art. 26 statutu Spółki, PP. Akcjonariusze korzystają z prawa głosu, o ile akcje ich zostaną zameldowane w biurze Komisji Likwidacyjnej w Warszawie przy ul. Jasnej Nr 8 w godz. 11—13 w dniu powszednie przez przedstawienie akcyj lub bankowych dowodów posiadania akcyj najpóźniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem. 870

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy Polskie Towarzystwo Akumulatorowe „Petee“ SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia w pierwszym terminie PP. Akcjonariuszów Spółki, że w dn. 20 maja 1939 r. o godz. 16 w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Kopernika Nr 13 m. 7 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z poniższym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności Spółki za rok gospodarczy 1938; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i r-ku strat i zysków za tenże okres oraz udzielenie absolutorium władzom Spółki; 4) Podział zysków; 5) Wybór członków Rady Nadzorczej i określenie ich wynagrodzenia; 6) Zmiana par. 11 statutu Spółki o nowym brzmieniu: „Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu Spółki wystarczy podpis jednego członka Zarządu, imiennie upoważnionego na czas kadencji Zarządu przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów, lub współdziałanie dwóch członków Zarządu albo też jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem”; 7) Udzielenie jednoosobowego prawa reprezentowania Spółki jednemu z członków Zarządu; 8) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć posiadane akcje w Spółce przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia i nie mogą być one odebrane przed ukończeniem tegoż lub złożyć zaświadczenia, a to w myśl art. 399 par. 2 Kod. Handl. 883-17-18

Parcelacja Grochowska, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — Nieruchomości z 633 996'17; Kasa z 1 710'31; Weksle z 775'00; Dłużnicy z 14 791'00; Rachunek przechodni z 9 283'30; Straty z 70 544'22; **Ogólna suma aktywów z 731 100'00.**

PASYWA. — Kapitał zakładowy z 700 000'00; Wierzyciele z 28 100'00; Rachunek przechodni z 3 000'00; **Ogólna suma pasywów z 731 100'00.**

Rachunek zysków i strat za 1938 r.

STRATY. — Koszty handlowe z 43 206'91; Koszty sprzedaży z 3 222'50.

ZYSKI. — Zysk brutto na sprzedanych parcelach z 12 918'29; Procenty z 345'00; Strata za 1938 r. z 33 166'12. 832

Fabryka Wyrobów Jedwabnych Klinge i Schulz, Spółka Akc.

w Ł o d z i

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 238 332'00; Budynki: a) fabryczne zł 363 614'00, b) gospodarcze zł 20 982'00, c) mieszkalne zł 128 048'95, razem zł 512 644'95; Maszyny i urządzenia techniczne zł 1 330 693'99; Ruchomości zł 119 806'50; Srodki lokomocji zł 14 000'00; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 8 365'39; Należności w bankach zł 63 766'36; Papiery wartościowe zł 21 075'63; Weksle w portfelu i inkasie zł 92 568'12; Udziały w innych przedsiębiorstwach zł 2 500'00; Zapasy: a) surowce zł 180 641'55, b) półfabrykaty zł 165 888'74, c) gotowe towary zł 889 843'84, d) nie obliczone należności za pracę zarobkową zł 1 570'65, e) materiały pędne i pomocnicze zł 691'88, razem zł 1 238 636'66; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 396 842'61, b) dostawcy zł 240'10, c) wątpliwe zł 4 234'97, d) różni zł 27 799'67, razem zł 429 117'35; Sumy przechodnie zł 1 939'61; Strata z 1937 r. zł 34 437'63; Strata z 1938 r. zł 27 655'56; Razem zł 62 093'19; Depozyty obce zł 1 100'00; Różni za depozyty zł 7 200'00; **Ogółem zł 4 143 839'75.**

Sumy pozabilansowe. — Weksle w obiegu zł 30 723'90.

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 2 500 000'00; Kapitał zapasowy zł 4 000'00; Specjalny rachunek rezerwowy zł 45 000'00; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 975 477'42, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 71 151'45, razem zł 1 046 628'87; III. Zobowiązania: a) banki zł 135 662'93, b) dostawcy zł 92 373'86, c) odbiorcy zł 5 019'57, d) wkłady akcjonariuszy zł 295 110'69, e) wątpliwe należności zł 641'73, razem zł 528 808'78; Sumy przechodnie zł 11 102'10; Różni za depozyty zł 1 100'00; Depozyty własne zł 7 200'00; **Ogółem zł 4 143 839'75.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za weksle w obiegu zł 30 723'90.

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych zł 188 629'83.

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej i handlowe zł 265 481'18; Koszty fabrykacji zł 447 026'68; Koszty sprzedaży zł 106 661'91; Koszty kredytów zł 16 540'92; Podatki państwowe i komunalne zł 42 858'16; Świadczenia socjalne zł 34 610'20; Strata na dłużnikach zł 1 133'27; Strata kursowa na papierach wartościowych zł 1 819'37; Odpisy amortyzacyjne zł 71 151'45; Strata z 1937 r. zł 34 437'63; **Ogółem zł 1 021 720'80.**

MA. — Uzyskano z fabrykacji zł 948 468'09; Procenty i dywidenda od papierów procentowych zł 1 484'00; Odzyskane należności odpisane w latach poprzednich zł 4 150'00; Różnice kursowe zł 5 525'52; Strata z 1937 r. zł 34 437'63; Strata z 1938 r. zł 27 655'56; **Ogółem zł 1 021 720'80.** 828

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Eksploatacji Terenów, Spółka Akcyjna

w W a r s z a w i e

niniejszym zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 22 maja 1939 r. o godz. 10 w lokalu Spółki odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

Porządek obrad:

1) Zagajenie, wybór przewodniczącego, sekretarza i asesorów; 2) Sprawozdanie Zarządu za 1938 r.; 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1938 r. i udzielenie absolutorium władzom Spółki; 4) Ustalenie budżetu na 1939 r.; 5) Postanowienie wykonania uchwał, powziętych na Walnym Zgromadzeniu w dn. 28/I 1938 r. w przedmiocie reasumcji bilansów za lata 1930 1/2/3/4/5/6/7; 6) Upoważnienie Zarządu na prawach Walnego Zgromadzenia do kupna i sprzedaży nieruchomości, zaciągania zobowiązań i kredytów; 7) Upoważnienie Zarządu do zaakceptowania dotychczasowych aktów kupna-sprzedaży; 8) Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 9) Ustalenie wynagrodzenia dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 10) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze winni przynajmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem złożyć akcje, kwity instytucyj kredytowych, względnie świadectwa w biurze Spółki dla uzyskania praw udziału w Zebraniu. 841

Mirkowska Fabryka Papieru, Spółka Akcyjna w Jeziornie

Zarząd w Warszawie, ul. Marszałkowska 94

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty w Jeziornie zł 105 289'72; Budynki w Jeziornie i Soczewce zł 6 079 275'63; Dwie nieruchomości we Włocławku zł 52 630'00; Maszyny i urządzenia techniczne zł 14 944 547'13; Nowe inwestycje zł 223 422'62; Bocznicza kolejowa zł 1 613 267'32; Inwentarze i ruchomości zł 184 632'82; Razem majątek stały zł 23 203 065'24; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i w bankach zł 60 582'11; Udziały i akcje w innych spółkach zł 182 804'82; Materiały i wyroby gotowe: a) surowce zł 803 433'94, b) materiały pomocnicze zł 521 747'98, c) materiały w przerobie zł 369 165'11, d) papier na składach zł 1 927 218'55; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 1 444 701'68, b) dostawcy zł 47 562'12, c) różni dłużnicy zł 182 579'32; Razem majątek płynny zł 5 539 795'63; Sumy przechodnie zł 17 517'40; **Suma bilansowa zł 28 760 378'27.**

Różni za otrzymane gwarancje zł 499 636'02.

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 6 000 000'00; Kapitał zapasowy zł 718 585'58; Kapitał rezerwowy zł 1 616 251'12; Kapitał amortyzacyjny zł 15 630 124'62; Razem kapitały własne zł 23 964 961'32; II. Zobowiązania: Wierzyciele: a) banki zł 926 123'00, b) dostawcy zł 664 232'38, c) różni zł 868 523'18, d) odbiorcy zł 454 354'05, e) akcepty zł 796 168'60, f) niepodniesiona dywidenda zł 101 276'58; Razem zobowiązania zł 3 810 677'79; Sumy przechodnie zł 155 060'74; Zysk: Pozostałość z roku ubiegł. zł 23 807'30; Zysk za rok sprawozdawczy zł 805 871'12; **Suma bilansowa zł 28 760 378'27.**

Różni za wydane gwarancje zł 499 636'02.

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1938 r.

WYDATKI. — Koszty administracji ogólnej zł 1 089 724'25; Procenty i prowizje bankowe zł 358 531'84; Podatki i świadczenia socjalne zł 979 540'30; Koszty fabrykacji zł 12 023 452'30; Koszty sprzedaży zł 707 535'16; Straty na odbiorcach zł 100 209'40; Straty na zlikwidowanych obiektach majątkowych zł 115 605'86; Koszty likwidacji „Centropapieru” zł 100 056'37; Amortyzacja: odpisano w 1938 r. od wartości nieruchomości i ruchomości zł 781 732'21; Zysk: pozostałość z roku ubiegłego zł 23 807'30, za rok operacyjny 1938 zł 805 871'12; **Ogółem zł 17 086 066'11.**

DOCHODY. — Pozostałość zysku z roku ubiegłego zł 23 807'30; Przeniesiono z rezerw zł 92 750'00; Zwrot spisanych na straty w latach ubiegłych zł 557'76; Różne wpływy zł 54 032'09; Różnice kursu zł 21 040'68; Wartość produkcji zł 16 893 878'28; **Ogółem zł 17 086 066'11.** 835

II OGŁOSZENIE

Rada Powszechnego Banku Kredytowego, Spółki Akc.

zaprasza niniejszym PP. Akcjonariuszów na

XXXI ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w piątek dn. 12 maja 1939 r. o godz. 10.30 przed południem w sali posiedzeń tegoż Banku w Warszawie przy ul. Moniuszki Nr 10 z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie z czynności i stanu spraw Spółki oraz przedłożenie zamknięć rachunków za 1938 r.; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej oraz wniosek na udzielenie Radzie i Dyrekcji absolutorium i na zatwierdzenie zamknięcia rachunkowego za 1938 r.; 4) Wniosek w sprawie użycia czystego zysku z 1938 r.; 5) Wybory i zatwierdzenie kooptacji do Rady oraz ustalenie poborów i wysokości znaczków obecności członków Rady po myśli §§ 20 i 24 statutu; 6) Wybory członków Komisji Rewizyjnej na 1939 r. i określenie wysokości ich wynagrodzenia.

PP. Akcjonariusze, którzy w powyższym Zgromadzeniu chcą wziąć udział, winni swe akcje lub świadectwa depozytowe złożyć najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia w Powszechnym Banku Kredytowym, S. A. w Warszawie, lub w jego oddziałach w Bielsku, Krakowie i Lwowie wzgl. w Banque des Pays de l'Europe Centrale w Paryżu.

Prezes (—) Prof. Dr Adam Krzyżanowski m. p.

845

„Jasło” Zakłady Przemysłowo-Naftowe Gartenberg i Schreyer

Niegłowice, p. Jasło

Bilans zamknięcia za 1938 r.

AKTYWA		zł	zł
I.—Majątek stały:			
Grunty	80 000 00		
Budynki	1 271 398 18		
Maszyny i urządzenia technicz.	1 011 403 84		
Cysterny	101 148 48		
Kopalnie	510 581 40	2 974 531 90	
II.—Majątek płynny:			
Gotówka w kasie i bankach	228 279 62		
Papiery wartościowe	8 327 00		
Weksle w portfelu	2 000 00		
Udziały w obcych przedsiębiorstwach	3 561 583 80		
Zapasy	1 205 094 47		
Dłużnicy	1 607 713 73		
Świadczenia przemysłowe na 1939 r.	1 702 00	6 614 700 62	
		<u>9 589 232 52</u>	
PASYWA			
I.—Kapitały własne:			
Kapitał akcyjny		2 000 000 00	
Fundusz rezerwowy	963 821 14		
Specjalny fundusz rezerwowy	114 412 77	1 078 233 91	
II.—Wierzyciele:			
a) akcepty	65 000 00		
b) różni	6 377 141 61	6 442 141 61	
Zysk		68 857 00	
		<u>9 589 232 52</u>	
Suma zobowiązań zagranicznych	zł 4 721 554 66		

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

STRATY		zł	zł
Ruch	331 498 45		
Koszty administracji ogólnej	162 344 73		
Koszty kredytów	224 413 11		
Podatki państwowe i komunalne	101 128 46		
Odpisy amortyzacyjne	440 528 29		
Ubezpieczenia społeczne	17 913 49		
Ubezpieczenie od ognia	13 056 57		
Opał	110 852 03		
Kopalnie:			
Koszty eksploatacji kop. Libusza	169 229 12		
Koszty wiercenia „ Libusza	39 655 78		
Ropa bruttowa „ Libusza	26 091 34		
Kopalnia „Oisem”, Męcinka	171 40	235 147 64	
Zysk		68 857 00	
		<u>1 705 739 77</u>	

ZYSKI

ZYSKI		zł
Rachunek produktów	791 451 76	
Kopalnia gazu „Michał”, Męcinka	23 590 33	
Produkcja ropy kopalni Libusza	290 796 96	
Gospodarstwo rolne	1 136 88	
Wynajem cystern	72 847 91	
Różnice kursowe	9 102 28	
Różne dochody	49 987 09	
Uryczka Spółka dla Przemysłu Naftowego, Drohobycz	466 786 56	
	<u>1 705 739 77</u>	

Niegłowice, dn. 31 grudnia 1938 r.

791

Sąd Okręgowy w Katowicach
Do rejestru handlowego B. 358 Kat. wpisano w dn. 16 grudnia 1938 r. przy firmie

Bank Rolniczy i Handlowy—Agrar- und Commerzbank
Spółka Akcyjna w Katowicach

że Franciszek Michalke ustąpił z Zarządu.

795

Sierszańskie Zakłady Górnicze, Spółka Akcyjna w Sierszy

Bilans zamknięcia na dz. 31/XII 1938 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Posiadłości kopalnia-
ne (zasób węgla w pokładach, pola i wyłączności górnicze)
zł 4 429 561 72; Posiadłości gruntowe z 304 086 00; Budynki
fabryczne z 351 071 13; Budynki gospodarcze z 540 348 12;
Budynki mieszkalne z 1 171 434 85; Maszyny i urządzenia
techniczne z 2 654 715 22; Inwentarz zakładowy i biurowy
z 124 827 27; II. Majątek płynny: Gotówka: a) w kasie
z 9 645 30, b) w bankach z 34 237 25; Papiery procentowe
państwowe z 41 232 00; Akcje i udziały w przedsiębiorstwach
z 33 094 00; Weksle w portfelu z 46 385 00; Zapasy magazynu
z 354 762 16; Zapasy w konsumie z 23 425 36; Zapasy węgla
na powierzchni z 54 493 23; Dłużnicy: a) odbiorcy z 496 828 43,
b) dostawcy z 12 679 20, c) różni z 623 352 85; Sumy prze-
chodnie: a) wydatki, dotyczące 1939 r., poniesione w roku
sprawozdawczym z 11 285 00, b) przychody, dotyczące 1938 r.,
zainkasowane w 1939 r. z 1 794 38, c) różne z 429 47; Strata
lat poprzednich z 396 093 99; **Razem z 11 715 781 93.**

Kaucje z 17 325 00; Depozyty z 11 863 40; Gwarancje weks-
lowe z 225 000 00; Różni za obligo z 240 769 00.

STAN BIERNY. — I. Kapitał własny: Kapitał zakładowy
z 6 000 000 00; II. Kapitał amortyzacyjny: stan z roku ubie-
głego z 3 531 150 65, dopisano w roku sprawozdawczym
z 375 536 40, mniej odpisy kapitału amortyzacyjnego przed-
miotów zużytych i sprzedanych z 34 009 97 = z 3 415 526 43;
III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) banki z 26 529 10, b) zale-
głe podatki z 646 462 49, c) odbiorcy z 2 934 02, d) dostawcy
z 209 237 10, e) różni z 297 778 93; Rezerwa na pozycje wą-
tpliwe z 250 000 00; Rezerwa podatkowa z 200 000 00; Sumy
przechodnie: a) przychody, dotyczące 1939 r., zainkasowane
w roku sprawozdawczym z 150 00, b) wydatki ro-
ku sprawozdawczego, poniesione w 1939 r. z 76 276 53, c) róż-
ne z 942 35; Zysk za 1938 r. z 132 794 33; **Razem z 11 715 781 93.**

Różni za kaucje z 17 325 00; Różni za depozyty z 11 863 40;
Gwarancje wekslowe z 225 000 00; Obligo wekslowe
z 240 769 00.

Wysokość zobowiązań zagranicznych wynosi z 527 10.

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

STRATY. — Koszty administracji ogólnej z 639 692 19; Kosz-
ty ruchu kopalni z 3 529 464 27; Koszty sprzedaży
z 111 469 38; Koszty kredytów z 32 949 89; Różnice kursowe
z 88 91; Podatki z 178 249 19; Ubezpieczenia z 11 880 17;
Emerytury z 58 651 43; Amortyzacja z 375 536 40; Odpisy
z 9 535 04; Zysk za 1938 r. z 132 794 33; **Razem z 5 080 311 20.**

ZYSKI. — Wpływy z wydobywania z 4 969 602 04; Odsetki od
papierów wartościowych, rachunków bankowych etc.
z 24 260 63; Inne wpływy z 84 648 53; Nadzwyczajne wpływy
z 1 800 00; **Razem z 5 080 311 20.** 787

Zarząd Spółki Akcyjnej

Przemysł Włókienniczy „Karol Steinert” w Łodzi

zawiadamia, że w dn. 22 maja 1939 r. o godz. 4 po południu
odbędzie się w biurze Zarządu w Łodzi przy ul. Piotrkow-
skiej Nr 276

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i ra-
chunku strat i zysków za 1938 r. i udzielenie pokwitowania
władzom Spółki z wykonania obowiązków;
- 4) Wybory uzupełniające do Rady Nadzorczej;
- 5) Określenie wysokości pensyj członków Rady Nadzorczej
i Zarządu oraz uchwalenie budżetu wydatków na 1939 r.;
- 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgro-
madzeniu, winni złożyć swoje akcje lub bankowe dowody de-
pozytowe Zarządowi przynajmniej na tydzień przed terminem
Zgromadzenia.

Gdyby Walne Zgromadzenie z powodu niedostatecznej liczb-
y reprezentowanych akcji w powyższym terminie nie doszło
do skutku, ponowne Zgromadzenie odbędzie się w tym samym
miejsce w dn. 31 maja 1939 r. o godz. 4 po południu z tym
samym porządkiem obrad i będzie ważne bez względu na liczbę
reprezentowanych na Zgromadzeniu akcji. 801

Przedziałnia Bawełny „Teodor Steigert“, Spółka Akc. w Łodzi

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 640 000'00; Budynki: a) fabryczne zł 1 222 143'40, b) gospodarcze zł 52 528'00, c) mieszkalne zł 547 246'00; Urządzenia techniczne zł 2 514 950'68; Ruchomości: a) fabryczne zł 92 061'21, b) biurowe zł 21 852'20; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 31 814'77; Papiery procentowe zł 41 466'00; Weksle zł 875'00; Udziały zł 6 000'00; Materiały: a) bawełna zł 235 588'56, b) materiały techniczne zł 13 136'46, c) opał zł 5 225'26; Przędza zł 175 515'79; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 400'00, b) dostawcy zł 3 059'29, c) różni zł 19 021'00; Sumy przechodnie zł 7 400'00; Straty z lat ubiegłych zł 210 525'65; **Razem zł 5 840 809'27.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 2 400 000'00; Kapitał zapasowy zł 30 663'90; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 2 241 483'97, b) odpisano w roku sprawozdawczym zł 11 142'70, c) dopisano zł 301 255'92; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) kredyty hipoteczne zł 229 789'68, b) zaległe podatki zł 34 750'00, c) dostawcy zł 77 132'35, d) odbiorcy zł 8 000'00, e) różni zł 180 655'90; Przejściowe różnice kursowe zł 5 867'24; Sumy przechodnie zł 19 132'12; Zysk za 1938 r. zł 323 220'89; **Razem zł 5 840 809'27.**

U w a g a. — Zobowiązania zagraniczne zł 72 641'17.

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 296 376'26; Koszty handlowe zł 72 105'37; Prowizje zł 6 085'95; Procenty zł 32 162'99; Koszty fabrykacji zł 894 450'92; Odpisy amortyzacyjne zł 301 255'92; Koszty utrzymania nieruchomości zł 32 545'89; Świadczenia społeczne zł 71 858'18; Podatki zł 218 481'90; Strata na budynkach zł 24 900'00; Strata na urządzeniach technicznych zł 2 718'30; Strata na dłużnikach zł 9 085'76; Zysk zł 323 220'89; **Razem zł 2 285 248'33.**

MA. — Ogólny zysk brutto zł 2 285 248'33; **Razem zł 2 285 248'33.**

798

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Fabryka Maszyn i Narzędzi Rolniczych M. Wołski i S-ka w Lublinie

ogłasza, że w dn. 9 maja 1939 r. o godz. 10 odbędzie się w Warszawie w kancelarii Notariusza Walerego Romana przy ul. Kapucyńskiej Nr 6

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Ukonstytuowanie władz Spółki, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na mocy nowego statutu;
- 2) Zatwierdzenie budżetu na 1939 r.;
- 3) Określenie wynagrodzenia Komisji Rewizyjnej.

Zarząd Spółki Akcyjnej

Fabryka Maszyn i Narzędzi Rolniczych M. Wołski i Spółka w Lublinie

Z. Śliwiński S. Lübek 784

„Prasa Nowa“ Zakłady Wydawnicze i Graficzne, Spółka Akc. w e L w o w i e

Bilans w dn. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — Nieruchomość zł 584 495'44; Urządzenia techniczne zł 1 079 641'56; Inwentarz zakładowy zł 76 063'80; Wydawnictwo Wieku i Expressu zł 334 370'00; Gotówka w kasie i bankach zł 556 242'70; Rymesy zł 20 586'86; Papiery proc. zł 6 000'00; Dłużnicy zł 89 085'13; Zapasy zł 41 674'43; Przedpłaty zł 369'00; **Razem zł 2 788 528'92.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 1 600 000'00; Kapitał zapasowy zł 70 799'18; Fundusz amortyzacyjny zł 971 266'14; Wierzyciele zł 15 726'45; Składki zł 3 465'43; Antycypacje bierne zł 62 296'67; Zysk w 1938 r. zł 64 975'05; **Razem zł 2 788 528'92.**

STRATY. — Koszty ogólne i administracyjne zł 268 669'65; Świadczenia socjalne zł 33 260'86; Podatki zł 15 687'09; Amortyzacje zł 127 851'52; Prowizje ogłoszeniowe zł 23 804'10; Koszty redakcyjne zł 179 273'82; Koszty druku zł 559 135'23; Akcydens zł 12 691'04; Koszty ekspedycji zł 71 682'46; Zysk w 1938 r. zł 64 975'05; **Razem zł 1 357 030'82.**

ZYSKI. — Ogłoszenia i sprzedaż wydawnictw zł 1 320 016'45; Różne zł 37 014'37; **Razem zł 1 357 030'82.**

799

Zachodniopolska Hurtownia Rur, Spółka Akcyjna, Poznań

ul. św. Marcina 21

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Inwentarz biurowy martwy zł 1'00; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 1 411'35; Gotówka w bankach zł 23 427'53; Papiery procentowe zł 5 840'00; Weksle w portfelu zł 6 745'00; Towary zł 171 271'28; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 166 196'55, b) dostawcy zł 5 071'13; Sumy przechodnie: Wydatki, dotyczące okresu przyszłego zł 1 077'50; Depozyt zł 87'50; Kaucje zł 50'00; Strata z ubiegłego roku zł 8 555'74; **Razem zł 389 734'58.**

Sumy pozabilansowe. — Żyra na wekslach klientowskich zł 84 041'97.

Razem zł 473 776'55.

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 297 000'00; II. Zobowiązania: a) Dostawcy: syndyk. zł 23 064'25, inni wierzyciele (akcjon.) zł 8 417'60; razem zł 31 481'85; b) Odbiorcy zł 2 472'69; c) Akcepty zł 8 000'00; Zysk z 1937 r. zł 4 658'97; Zysk zł 46 121'07; **Razem zł 389 734'58.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za żyra zł 84 041'97.

Razem zł 473 776'55.

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Koszty administracji ogólnej zł 57 427'57; Koszty sprzedaży zł 34 166'36; Podatek państwowy i komunalny zł 13 473'26; Świadczenia socjalne zł 3 842'09; Komorne, światło i opał zł 8 070'84; Telefony zł 1 889'13; Inne wydatki zł 2 159'67; Strata na dłużnikach zł 9 495'37; Zysk zł 46 121'07; **Razem zł 176 645'36.**

ZYSKI. — Zysk na sprzedaży towarów zł 168 396'82; Prowizje otrzymane zł 7'54; Dyskonto zł 7 598'51; Procenty zł 642'49; **Razem zł 176 645'36.**

796

II OGŁOSZENIE

Zarząd Zakładów Przemysłu Włókienniczego „Dobrzynka“

Spółka Akcyjna w Pabianicach

zawiadamia, że w dn. 16 maja 1939 r. o godz. 11 odbędzie się w Pabianicach przy ul. Zamkowej 2

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1938 r.; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 4) Udzielenie władzom Spółki absolutorium; 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

782

Centrala Handlowa Młynarzy Polskich, Spółka Akcyjna

w W a r s z a w i e

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — Kasa zł 3 633'56; Banki zł 21 538'88; Weksle zł 6 482'50; Papiery procentowe zł 9 427'65; Akcje zł 2 510'00; Odbiorcy i dostawcy zł 37 312'99; Towary na składach zł 64 631'68; Sumy przechodnie zł 1 909'77; Ruchomości zł 5 835'50; **Razem zł 153 282'53.**

Depozyty zł 5 000'00.

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 100 000'00; Kapitał zapasowy zł 8 300'00; Kapitał amortyzacyjny zł 4 107'46; Rezerwa na podatki zł 221'00; Dostawcy i odbiorcy zł 28 491'78; Różni zł 1 641'44; Niepodniesiona dywidenda za 1937 r. zł 552'00; Sumy przechodnie zł 596'00; Pozostałość zysku z 1937 r. zł 900'00; Czysty zysk za 1938 r. zł 8 472'85; **Razem zł 153 282'53.**

Deponenci zł 5 000'00.

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Koszty handlowe zł 46 518'08; Koszty sprzedaży zł 5 245'05; Procenty wypłacone zł 48'21; Amortyzacja ruchomości zł 291'78; Czysty zysk za 1938 r. zł 8 472'85; **Razem zł 60 575'97.**

ZYSKI. — Zysk na towarach zł 56 163'17; Procenty pobrane zł 4 090'00; Różnice kursowe zł 322'80; **Razem zł 60 575'97.**

812

Łódzki Bank Depozytowy, Spółka Akcyjna

Bilans netto w dn. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY		zł
Kasa i sumy do dyspozycji		3 324 743'11
Bilety skarbowe		1 038 982'27
Waluty zagraniczne		57 621'53
Papiery wartościowe		341 983'37
Papiery wart. ustawowego kapitału zapasowego		637 424'96
Udziały konsorcjalne		232 500'00
Banki krajowe		288 844'15
Banki zagraniczne		823 354'19
Dyskonto		13 338 809'58
Kredyty w rachunkach bieżących		3 638 597'35
Pożyczki terminowe		401 530'59
Ruchomości		38 807'34
Nieruchomości		233 419'00
Sumy przechodnie		41 417'35
		<u>24 438 034'79</u>

STAN BIERNY		zł
Kapitał zakładowy (25 000 akcji à zł 100'00)		2 520 000'00
Kapitał zapasowy		1 260 000'00
Fundusz amortyzacyjny nieruchomości		77 837'76
Wkłady		10 859 846'89
Rachunki bieżące		5 511 185'09
Różne natychmiast płatne zobowiązania		772 667'75
Banki krajowe		262 389'30
Banki zagraniczne		67 055'42
Redyskonto weksli		1 402 721'90
Sumy przechodnie		128 346'11
Procenty i prowizje na 1939 r.		177 039'09
Zysk		1 398 945'48
		<u>24 438 034'79</u>

Gwarancje	3 840 347'67
Inkaso	3 665 957'21

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

WINIEN	zł	zł
Procenty i prowizje wypłacone	893 247'48	
Koszty handlowe	1 530 850'22	
Podatki:		
a) podatek dochodowy za rok podatkowy 1938	zł 168 000'00	
mniej zwrot za rok podatkowy 1934	„ 104 489'01	
	zł 63 510'99	
b) inne podatki	„ 83 064'11	146 575'10
Amortyzacja nieruchomości	8 948'12	
Amortyzacja ruchomości	5 519'35	
Odpisy na dłużnikach	60 537'43	2 645 677'70
Zysk:		
a) pozostałość z lat poprzednich	698 362'18	
b) czysty zysk za 1938 r.	700 583'30	
	1 398 945'48	

do podziału, jak następuje:		
a) na wygodzenie dla Rady	15 000'00	
b) na dywidendę (7%)	176 400'00	
c) do przeniesienia na rok następny	1 207 545'48	1 398 945'48
		<u>4 044 623'18</u>

MA	zł	zł
Pozostałość zysku		698 362'18
Procenty i prowizje pobrane	3 133 639'94	
Różnice kursowe na dewizach	115 029'23	
Różnice kursowe na pap. procentowych	34 451'05	
Zwrot sum dawniej odpisanych	16 481'76	
Dochód ze składów towarowych	46 659'02	3 346 261'00
		<u>4 044 623'18</u>

U w a g a — Dywidenda w wysokości 7% wypłacana będzie w kasach Banku w godzinach biurowych, począwszy od dn. 1 czerwca b. r. za złożeniem kuponu Nr 12 każdej akcji.

Bilans surowy w dn. 31 marca 1939 r.

STAN CZYNNY		zł
Kasa i sumy do dyspozycji		1 310 891'19
Bilety skarbowe		49 562'50
Waluty zagraniczne		60 637'97
Papiery wartościowe		418 986'69
Pap. wart. ustaw. kapit. zapasowego		630 223'98
Udziały konsorcjalne		232 500'00
Banki krajowe		161 736'31
Banki zagraniczne		98 274'83
Dyskonto		16 481 061'49
Protesty		25 960'74
Kredyty w rachunkach bieżących		4 528 829'91
Pożyczki terminowe		345 652'98
Nieruchomości		233 419'00
Różne rachunki		59 281'12
Oddziały		309 551'16
Rachunki wynikowe b. r.		455 298'53
		<u>25 401 958'40</u>

STAN BIERNY		zł
Kapitał zakładowy		2 520 000'00
Kapitał zapasowy		1 260 000'00
Fundusz amortyz. nieruchomości		77 837'76
Wkłady		8 314 238'26
Rachunki bieżące		4 110 968'48
Różne natychmiast płatne zobow.		303 932'02
Banki krajowe		48 182'57
Banki zagraniczne		201 040'36
Redyskonto weksli		5 922 672'12
Różne rachunki		75 103'39
Zyski z lat ubiegłych		1 398 945'48
Oddziały		423 868'00
Rachunki wynikowe b. r.		745 169'96
		<u>25 401 958'40</u>

Gwarancje	3 831 024'67
Inkaso	2 893 824'50
	792

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Zakład Elektryczny Okręgu Lwowskiego, Spółka Akcyjna

we Lwowie, ul. Pełczyńska 1. 53/55

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w **środe dn. 17 maja 1939 r. o godz. 13** w sali posiedzeń Magistratu lwowskiego z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu za rok ubiegły; 3) Sprawozdanie rewizorów, wybranych przez Radę Nadzorczą; 4) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków; 5) Udzielenie władzom Spółki absolutorium; 6) Zatwierdzenie kooptacji jednego członka Rady Nadzorczej; 7) Wybór uzupełniający trzech członków Rady Nadzorczej; 8) Wolne wnioski.

Właściciele akcji na okaziciela korzystają z prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu, o ile na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyli akcje lub zawiadomienia na dowód złożenia akcji w instytucjach kredytowych, w biurze Zarządu Spółki, Lwów, ul. Pełczyńska 1.53/55, III p. 803-17-18

I OGŁOSZENIE

„Pionier” Spółka Akcyjna dla Poszukiwania i Wydobywania Mineralów Bitumicznych

zaprasza niniejszym PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE SPÓŁKI

które odbędzie się we Lwowie w lokalu biura Spółki przy ul. Szajnochy 2 w **dn. 23 maja b. r. o godz. 11** z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zebrania; 2) Sprawozdanie, bilans i rachunek strat i zysków za rok administracyjny 1938; 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej z przeprowadzonej rewizji ksiąg; 4) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków oraz udzielenie absolutorium Zarządowi; 5) Wolne wnioski.

786-17-18

Zarząd

Bank Handlowy w Warszawie, Spółka Akcyjna

Bilans surowy w dn. 31 marca 1939 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji zł 6 968 147 02; Bilety skarbowe zł 0 000; Waluty zagraniczne zł 144 473 69; Papiery wartościowe: a) papiery państwowe zł 1 285 484 78, b) listy zastawne i obligacje zł 3 492 994 37, c) akcje zł 295 739 25, d) kupony zł 7 711 72, łącznie zł 5 081 930 12; Papiery wartość. ustawowego kapitału zapasowego zł 288 000 00; Udziały konsorcjalne zł 1 536 625 30; Banki krajowe zł 1 046 520 46; Banki zagraniczne zł 5 104 667 09; Dyskonto zł 100 877 241 90; Protesty zł 1 433 333 33; Kredyty w rachunk. bieżących: a) zabezpieczone zł 35 100 031 26, b) niezabezpieczone zł 5 272 374 60, łącznie zł 40 372 405 86; Pożyczki terminowe: a) zabezpieczone papier, wartość. zł 2 679 942 46, b) inne zł 10 659 015 34, łącznie zł 13 338 957 80; Kredyty akceptacyjne i remburs. zł 3 133 368 81; Należn. z tyt. trans. dewizowych na term. i reportowych zł 4 395 298 70; Nieruchomości zł 9 426 019 42; Różne rachunki zł 9 904 910 33; Oddziały zł 31 702 229 98; Rachunki wynikowe zł 1 940 376 28; **Suma bilansowa zł 236 694 506 09.**

Dłużnicy z tyt. gwarancji zł 18 942 414 00; Inkaso zł 23 136 675 84.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: a) Zakładowy zł 25 000 000 00; b) Zapasowy zł 500 000 00; c) Rezerwy zł 3 000 000 00; d) Fundusz amortyz. nieruchomości zł 294 790 23; łącznie zł 28 794 790 23; Wkłady: a) Na książeczki zł 30 291 488 56; b) Inne natychmiast płatne zł 47 748 732 61; c) Inne płatne za wypow. i termin. zł 16 144 931 41; Rachunki bieżące zł 39 689 169 55; łącznie zł 133 874 322 13; Różne natychm. płatne zobowiąz. zł 1 030 736 52; Banki krajowe zł 1 946 521 84; Banki zagraniczne zł 1 650 535 44; Redyskonto weksli zł 10 221 538 82; Zastaw walorów zł 1 200 417 00; Zobow. z tyt. kred. akcept. i remb. zł 3 133 368 81; Zobow. z tyt. trans. dewizowych na term. i reportowych zł 4 393 722 23; Różne rachunki zł 13 663 568 24; Oddziały zł 32 695 014 06; Rachunki wynikowe zł 4 089 970 77; **Suma bilansowa zł 236 694 506 09.**

Zobow. z tyt. udział. gwaranc. zł 18 942 414 00; Różni za inkaso zł 23 136 675 84. 820

Grodzieckie Towarzystwo Kopalń Węgla i Zakładów Przemysłowych SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans za 1938 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 897 457 20; Budynki: a) kopalniane zł 3 638 541 46, b) gospodarcze zł 150 475 16, c) mieszkalne zł 6 500 628 82, d) elektrowni zł 1 737 085 65; Urządzenia techniczne: a) szyby zł 5 144 163 07, b) chodniki i przenośniki główne zł 1 534 813 86, c) maszyny i urządzenia: 1) kopalniane zł 7 181 723 15, 2) elektrowni zł 5 744 370 65, 3) wodociągi, kanalizacja zł 451 782 69; Drogi żelazne zł 1 203 849 56; Ruchomości: a) inwentarz żywy zł 850 00, b) inwentarz martwy zł 2 093 642 49; Nadania górnicze zł 2 904 634 52; Inwestycje w budowie zł 328 790 77; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 51 526 04; Gotówka w bankach zł 63 913 25; Papiery procentowe zł 4 412 00; Weksle w portfelu i w inkasie zł 48 957 06; Kaucje własne zł 25 000; Akcje i udziały zł 34 724 00; Depozyty zł 9 300 00; Materiały: a) zapasy węgla na zwalach zł 73 162 35, b) pomocnicze i pędne: magazyn materiałów ogólnych zł 125 761 92, magazyn części zapasowych zł 247 766 45, magazyn drzewa kopalnianego zł 69 855 90, magazyn materiałów wybuchowych zł 6 283 81, magazyn materiałów budowlanych zł 20 652 76, magazyn rur zł 3 481 80, magazyn łomu zł 17 336 58; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 855 970 40, b) dostawcy i różni zł 98 254 54, c) sumy przechodnie: wydatki, dotyczące okresu sprawozdawczego zł 55 309 63, wydatki, dotyczące okresu przyszłego zł 116 849 36; Strata za 1937 r. zł 1 093 853 51; Strata za 1938 r. zł 1 040 726 30; **Razem zł 43 550 931 71.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 16 200 000 00; II. Kapitał amortyzacyjny zł 21 693 066 87; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcepty zł 100 000 00, b) banki zł 1 014 153 36, c) wierzyciele na rachunku otwartym zł 3 703 115 88, d) dostawcy i różni zł 524 877 30, e) odbiorcy zł 43 928 43, f) sumy przechodnie: 1) podatki za grudzień 1938 r. zł 44 117 76, 2) robocizna za grudzień 1938 r. zł 217 865 92, 3) różni zł 9 806 19; **Razem zł 43 550 931 71.**

Zobowiązania zagraniczne zł 2 444 147 88.

Rachunek zysków i strat za 1938 r.

WINIEN. — Wynagrodzenie Rady Nadzorczej zł 13 449 60; Koszty ogólne administracyjne zł 437 300 71; Podatki: a) państwowe zł 86 226 85, b) sejmikowe zł 90 643 97, c) gminne zł 13 279 59; Kupno licencji zł 84 680 75; Koszty eksploatacji węgla zł 6 103 555 71; Koszty handlowe zł 139 197 19; Podatek obrotowy od węgla zł 103 736 90; Koszty wytwarzania prądu elektrycznego zł 1 333 371 59; Podatek obrotowy od energii elektrycznej zł 24 529 40; Koszty eksploatacji wody do picia zł 25 899 84; Podatek obrotowy od wody do picia zł 192 51; Koszty kredytów: Odsetki i prowizje zł 110 932 28; Strata na niezamortyzowanych rozebranych budynkach i zniszczonych maszynach zł 20 998 78; Strata na niezamortyzowanej części zniszczonych ruchomości zł 44 494 38; Koszty eksploatac. gruntów i lasów zł 12 350 61; Odpisy amortyzacyjne za 1938 zł 1 671 363 70; **Razem zł 10 066 204 36.**

MA. — Wpływ z węgla zł 7 311 070 71; Wpływ z pr. elektrycznego zł 1 568 539 28; Wpływ z wody zł 26 975 74; Skonto od weksli zł 2 300 30; Skonta zł 6 882 70; Sprzed. mu zł 5 540 60; Różne wpływy: a) wpływ sum, odpisan. straty w latach ubiegłych zł 28 309 91, b) różni z tyt. Różnice kursowe: a) różnica kursu na należności Bank. merciale Italiana zł 53 138 96, b) różni różnice zł 6 123 87; Zysk na komisowej sprzedaży węgla z k. dziec I zł 2 870 01; Strata zł 1 040 726 30; **Razem zł 1 040 726 30.**

Bank Spółek Niemieckich w Polsce, Spółka Akcyjna

Bilans surowy (kwartalny) w dn. 31 mar.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji zł 48 994 80; Waluty zagraniczne zł 27 104 90; Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego zł 59 147 85; Udziały konsorcjalne zł 372 003 00; Banki krajowe zł 27 787 81; Banki zagraniczne zł 116 636 03; Protesty zł 4 204 318 91; Kredyty w rachunk. bieżących zł 2 021 108 23; Pożyczki terminowe z gwaranc. zł 85 000 00; Nieruchomości zł 925 725 46; Różne rachunki zł 59 786 00; Rachunki wynikowe zł 69 510 60; **Suma bilansowa zł 9 224 335 56.**

Dłużnicy z tytułu gwarancji zł 95 000 00; Inkaso zł 1 708 417 45.

STAN BIERNY. — Kapitał zapasowy zł 1 500 000 00; Kapitał rezerwy zł 185 007 00; Fundusz amortyzacyjny nieruchomości zł 56 567 96; Wkłady zł 2 722 593 61; Rachunki bieżące zł 1 654 605 45; Różne natychmiast płatne zobowiązania zł 33 316 57; Banki krajowe zł 1 383 932 98; Banki zagraniczne zł 25 569 97; Redyskonto weksli zł 1 269 338 80; Wierzyciele hipoteczni zł 10 807 37; Różne rachunki zł 191 402 65; Rachunki wynikowe zł 191 193 20; **Suma bilansowa zł 9 224 335 56.**

Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji zł 95 000 00; Różni za inkaso zł 1 708 417 45. 822

I OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Spółki Akcyjnej Związkowa Centrala Maszyn

odbędzie się w dn. 23 maja 1939 r. o godz. 11 przed poł. w lokalu firmowym przy ul. Fr. Ratajczaka 16.

Porządek obrad:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok obrachunkowy 1938; 2) Powzięcie uchwały co do dalszego istnienia Spółki i przeniesienia sald rachunku zysków i strat na rok następny; 3) Udzielenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej pokwitowania z wykonywania przez nich obowiązków; 4) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu Spółki, będą mieć prawo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu tylko wówczas, jeżeli akcje ich złożone zostaną w Spółce przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia i nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji w Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu po myśli § 14 statutu. Poświadczenia powyższe zawierać muszą prócz oznaczenia ilości i rodzaju akcji także zapewnienie, że złożone akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Zarząd: (—) Józef Zajączkowski

819-17-18

Steinhagen i Saenger, Fabryki Papieru i Celulozy

SPÓŁKA AKCYJNA

Zarząd w Warszawie, ul. Smolna 17

Bilans zamknięcia w dn. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Place: 1) Fabryki celulozy we Włocławku z 2550 819'07; 2) Papierni w Myszkowie z 205 195'55; 3) Papierni w Pabianicach z 1567 269'02; 4) Papierni I we Włocławku z 204 807'23; 5) Papierni II we Włocławku z 202 859'20; 6) Fabryki masy drzewnej we Włocławku z 12 851'58; 7) Pod budowę nowych fabryk z 532 072'19; 8) Centrali w Warszawie z 11 463'85; Budynki fabryczne: 1) Fabryki celulozy we Włocławku z 5 364 910'08; 2) Papierni Myszkowie z 4 188 856'03; 3) Papierni w Pabianicach z 1 740 200'82; 4) Papierni I we Włocławku z 1 289 572'12; 5) Papierni II we Włocławku z 1 454 884'29; 6) Fabryki masy drzewnej we Włocławku z 263 066'45; Budynki mieszkalne: 1) Fabryki celulozy we Włocławku z 955 967'72; 2) Papierni Myszkowie z 736 950'82; 3) Papierni w Pabianicach z 333'17; 4) Papierni I we Włocławku z 226 476'00; 5) Papierni II we Włocławku z 52 543'80; 6) Centrali w Warszawie z 1 440'00; Budynki gospodarcze: 1) Fabryki celulozy we Włocławku z 98 504'34; 2) Papierni w Myszkowie z 63 160'00; 3) Papierni w Pabianicach z 20 549'00; 4) Papierni I we Włocławku z 934'44; 5) Papierni II we Włocławku z 193'00; Maszyny i urządzenia: 1) Fabryki celulozy we Włocławku z 13 394'2; 2) Papierni w Myszkowie z 19 024 454'32; 3) Papierni w Pabianicach z 6 060 296'85; 4) Papierni I we Włocławku z 3 815 041'93; 5) Papierni II we Włocławku z 1 200'00; 6) Fabryki masy drzewnej we Włocławku z 1 200'00; Budowle i urządzenia nie wykończone w 1938 r.: 1) Fabryki celulozy we Włocławku z 5 830'38; 2) Papierni Myszkowie z 78 136'99; 3) Papierni w Żydaczowie z 1 333'60; Ruchomości i narzędzia: 1) Fabryki celulozy we Włocławku z 163 956'71; 2) Papierni w Myszkowie z 171'12; 3) Papierni w Pabianicach z 145 817'88; 4) Papierni I we Włocławku z 39 156'18; 5) Papierni II we Włocławku z 64 997'44; 6) Fabryki masy drzewnej we Włocławku z 3 300'00; 7) Centrali w Warszawie z 132 811'28; 8) Biura w Żydaczowie z 987'60; 9) Ekspozytury z 5 549'00; Samochody: 1) Fabryki celulozy we Włocławku z 7 640'00; 2) Papierni Myszkowie z 19 900'00; 3) Papierni w Pabianicach z 21 557'53; 4) Centrali w Warszawie z 17 750'00; Inwentarz żywy: 1) Fabryki celulozy we Włocławku z 6 747'66; 2) Papierni w Myszkowie z 7 508'60; 3) Papierni w Pabianicach z 1 220'95; Majątek płynny: Kasy i banki z 8 090 421'48; Papiery procentowe z 887 515'31; Weksle w portfelu i inkasie z 1 905 668'82; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach z 334 300'00; Surowce i materiały pomocnicze: a) surowce z 6 587 973'33, b) materiały pomocnicze i pędne z 2 340 498'30, c) w drodze z 210 554'99; Półfabrykaty z 7 200'00; Wyroby gotowe z 1 905 737'66; Dłużnicy: 1) Odbiorcy z 3 340 489'04; 2) Dostawcy z 1 453 707'28; 3) Różne r-ki osobowe z 268 843'21; 4) Weksle protestowane z 81 140'72; Sumy przechodnie: 1) Wydatki, dotyczące okresu przyszłego z 34 255'79; Niezrealizowane kupony od pap. procent. z 25 039'90.

Sumy pozabilansowe. — 1) Gwarancje wydane w akceptach z 50 000'00; 2) Kaucje nasze złożone w pap. procent. z 169 375'00; 3) Weksle gwarancyjne odbiorców z 908 230'00; 4) Kaucje hipoteczne z 840 981'07; 5) Gwarancje złożone przez dostawców z 1 173 450'00; 6) Odbiorcy za wydane gwarancje z 193 688'68; 7) Weksle zdyskontowane z 529 268'47.

Ogółem stan czynny z 110 385 613'47.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: 1) Kapitał akcyjny z 36 800 000'00; 2) Kapitał zapasowy: 1) Saldo z roku ubiegłego z 5 617 927'00; 2) Dopisano w roku sprawozdawczym z 380 005'00; Fundusz rezerwy specjalnej do dyspozycji PP. Akcjonariuszów z 2 201 055'34; Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego z 50 601 080'23, spisano w roku sprawozdawczym z 639 159'15, razem z 49 961 921'08, dopisano w roku sprawozdawczym z 2 596 731'44, razem z 52 558 652'52; Zobowiązania: 1) Wierzyciele: Dywidenda niepodniesiona z 240 805'00; Odbiorcy z 105 126'09; Dostawcy z 933 671'40; Różne rachunki osobowe z 1 301 137'21; Sumy przechodnie: zarobki robotników do wypłaty w styczniu 1939 r. z 187 371'94; Zyski: zysk za 1938 r. z 6 194 868'75.

Sumy pozabilansowe. — 1) Akcepty gwarancyjne z 50 000'00; 2) Papiery proc. własne wydane jako kaucje z 169 375'00; 3) Odbiorcy za wydane weksle gwarancyjne z 908 230'00;

4) Odbiorcy za wydane kaucje hipoteczne z 719 381'07; 5) Różni za wydane kaucje hipoteczne z 121 600'00; 6) Dostawcy za złożone gwarancje z 1 173 450'00; 7) Gwarancje wydane za odbiorców z 193 688'68; 8) Zobowiązania z tytułu zyr na wekslach odbiorców z 529 268'47.

Ogółem stan bierny z 110 385 613'47.

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych (dostawcy) z 238 487'91.

Rachunek strat i zysków

STRATY. — 1) Koszty produkcji celulozy i papieru z 38 314 106'80; 2) Koszty administracji ogólnej z 1 723 003'24; 3) Koszty sprzedaży z 527 066'80; 4) Odszkodowanie za przekroczenie kontyngentu z 29 098'80; 5) Koszty zakupów z 269 447'65; 6) Podatki państwowe i komunalne z 1 197 440'23; 7) Koszty utrzymania domu w Warszawie z 14 383'43; 8) Skonta udzielone odbior. za gotów. regul. z 509 522'89; 9) Różnice kursowe z 1079'05; 10) Strata na dłużnikach z 130 103'27; 11) Strata na udziałach w innych przeds. z 4 800'00; 12) Strata na rozebranych budynkach z 11 057'43; 13) Strata na inwentarzu żywym z 3 031'98; Amortyzacja za 1938 r. z 2 596 731'44; Zysk netto za 1938 r. z 6 194 868'75.

ZYSKI. — 1) Wartość wyprodukowanego towaru z 50 926 994'35; 2) Komorne z domu w Warszawie z 26 185'20; 3) Procenty z 315 465'77; 4) Skonta otrzymane od dostaw. za got. regul. z 174 734'68; 5) Zysk na sprzedanych akcjach z 20 658'66; 6) Odzyskane należności dawniej odpisane z 16 286'71; 7) Zysk na zdemontow. maszynach i urządzeniach z 48 421'39.

Dywidendę w wysokości z 6'50 w zamian za kupon Nr 9 wypłaca się w biurze Zarządu, względnie w Banku Handlowym w Warszawie i Oddziale tegoż Banku w Częstochowie.

797

Zakład Lecznicy „Pod Piastem”, Spółka Akc. w Inowrocławiu

w likwidacji

Bilans za czas od dn. 1 stycznia do dn. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — Kasa, banki z 8 121'95; Papiery z 1'00; Nieruchomości, ruchomości z 66 162'68; Sumy przejściowe z 559'10; Straty z lat ubiegłych i za 1938 r. z 157 143'35; Ogółem z 231 988'08.

STAN BIERNY. — Kapitały własne z 163 966'75; Wierzyciele z 61 034'37; Dywidenda, tantiema z 2 720'40; Urząd skarbowy z 1 466'56; Sumy przejściowe z 2 800'00; Ogółem z 231 988'08.

Rachunek strat i zysków

STAN CZYNNY. — Rachunek eksploatacji z 7 288'16; Koszty ogólne z 2 337'31; Amortyzacja z 1 322'25; Ogółem z 10 947'72.

STAN BIERNY. — Sprzedaż nieruchomości z 68'60; Wpływy za komorne z 5 302'45; Odsetki z 341'87; Umorzone podatki zaległe z 1 738'96; Strata za 1938 r. z 3 495'84; Ogółem z 10 947'72.

II OGŁOSZENIE

Kolej Lokalna Przeworsk—Dynów, Spółka Akcyjna

XXVII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY

Spółki Akcyjnej „Kolej Lokalna Przeworsk-Dynów” odbędzie się w dn. 11 maja 1939 r. o godz. 10 przed południem w lokalu Biura Małopolskich Kolei Lokalnych we Lwowie, przy ul. Jagiellońskiej Nr 1, II p. z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z czynności oraz Rady Nadzorczej o zamknięciu rachunków za okres czasu od dn. 1 stycznia do dn. 31 grudnia 1938 r. i uchwała co do udzielenia absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej;

2) Wybór członka Rady Nadzorczej;

3) Zatwierdzenie preliminarza kosztów administracyjnych Spółki.

Warunki prawa uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu określa § 20 statutu Spółki, ogłoszonego w Monitorze Polskim Nr 234 z dn. 9 października 1930 r.

780

Zarząd

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Maszyny i urządzenia techniczne zł 49 940'84; Maszyny i urządzenia techniczne w budowie zł 10 871'42; Ruchomości i samochody zł 37 495'10; Razem zł 98 307'36; Majątek płynny: Gotówka w kasie i w bankach zł 100 908'51; Weksle zł 57 593'27; Papiery procentowe zł 4 683'70; Razem zł 163 185'48; Towary zł 345 309'83; Surowce i materiały pomocnicze zł 71 340'64; Wyroby gotowe zł 7 059'98; Razem zł 423 710'45; Dłużnicy: Odbiorcy zł 301 707'30; Dostawcy zł 16 584'02; Różni dłużnicy zł 3 840'71; Dłużnicy wątpliwi zł 31 372'34; Razem zł 353 504'37; Dłużnicy z tytułu kaucyj gotówkowych zł 6 947'06; Sumy przechodnie: Wydatki okresu przyszłego zł 3 644'76; **Aktywa razem zł 1 049 299'48.**

Dłużnicy z tytułu weksli gwarancyjnych zł 23 790'00; Dłużnicy z tytułu kaucyj w papierach procentowych zł 1 344'00; Towary komisowe zł 847'94; **Razem zł 25 981'94.**

Ogółem zł 1 075 281'42.

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 400 000'00; Kapitał zapasowy zł 55 584'42; Kapitał rezerwy zł 48 636'35; Razem zł 504 220'77; Kapitał amortyzacyjny zł 33 629'54, odpisano w 1938 r. zł 11 803'28, pozostało zł 21 826'26, dopisano w 1938 r. zł 13 346'04, razem zł 35 172'30; Rezerwa specjalna na ewentualne pokrycie strat na odbiorcach zł 31 000'00; Zobowiązania: Dostawcy zł 53 229'08; Odbiorcy zł 2 624'11; Różni wierzyciele zł 94 119'16; Razem zł 149 972'35; Pozostałość zysku z 1937 r. zł 30 502'73; Zysk za 1938 r. zł 298 431'33; Razem zł 328 934'06; **Pasywa razem zł 1 049 299'48.**

Akcepty gwarancyjne zł 23 790'00; Papiery procentowe złożone jako kaucje zł 1 344'00; Komitenci zł 847'94; **Razem zł 25 981'94.**

Ogółem zł 1 075 281'42.

Zobowiązania z tytułu zyr na wekslach zł 59 982'20.

Zobowiązania zagraniczne zł 31 686'78.

Rachunek strat i zysków

WYDATKI. — Koszty fabrykacji zł 309 926'70; Koszt własny towarów sprzedanych zł 497 565'67; Koszty sprzedaży zł 244 438'01; Koszty administracji ogólnej zł 262 666'17; Koszty finansowe zł 3 757'79; Podatki zł 28 288'84; Świadczenia socjalne zł 20 528'92; Odpisy amortyzacyjne zł 13 346'04; Straty na dłużnikach zł 986'59; Razem zł 1 381 504'73; Zysk za 1938 r. zł 298 431'33; **Ogółem zł 1 679 936'06.**

WPLYWY. — Sprzedaż wyrobów własnych netto zł 868 159'02; Sprzedaż towarów netto zł 803 702'89; Razem zł 1 671 861'91; Procenty i skonta kasowe dostawców zł 5 745'99; Wpływy sum spisanych zł 269'53; Różnice kursowe zł 238'63; Zysk na sprzedanych samochodach zł 1 820'00; **Ogółem zł 1 679 936'06.**

838

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Ubezpieczeń „Orzeł”, Spółki Akcyjnej

zawiadamia, że

XVIII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 15 maja b. r. o godz. 5 po południu w sali posiedzeń Banku Dyskontowego Warszawskiego S. A. w Warszawie przy ul. Fredry Nr 8 z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu, rachunku zysków i strat za 1938 r. oraz powzięcie uchwały o podziale zysków; 3) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie w 1938 r. obowiązków; 4) Wybory do Rady Nadzorczej; 5) Określenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej; 6) Wnioski akcjonariuszów, o ile będą zgłoszone Zarządowi z zachowaniem art. 394 K. H.

PP. Akcjonariusze, posiadający akcje na okaziciela, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub zaświadczenia depozytowe co najmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia w Zarządzie Spółki w Warszawie przy ul. S-to Krzyskiej 30 lub w Banku Dyskontowym Warszawskim w Warszawie przy ul. Fredry Nr 8,

843

Zakłady w Chrzanowie

Bilans netto

za czas od dn. 1 stycznia do dn. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: 1) Grunty: a) fabryczne zł 71 700'00, b) miejskie zł 97 524'23, c) kolonie fabryczne i las zł 72 332'26; 2) Budynki: a) fabryczne zł 3 960 530'47, b) gospodarcze zł 897 538'17, c) mieszkalne zł 2 577 451'90; 3) Urządzenia techniczne: a) maszyny zł 9 830 253'15, b) urządzenia zł 4 577 089'05, c) bocznice kolejowe zł 180 761'58; 4) Inwentarz: a) ruchomości fabryczne zł 104 775'60, b) ruchomości biurowe zł 180 639'36, c) sprzężaj i samochody zł 36 974'4, d) utensylia gospodarcze zł 77 418'23, e) narzędzia zł 391 291'1, f) umeblowanie mieszkań zł 2 921'64; Ogółem majątek zł 23 059 201'85; II. Majątek płynny: 1) Kasa zł 20 220'00; 2) Banki zł 249 675'96; 3) Papiery wartościowe zł 281'1; 4) Akcje i udziały zł 38 020'00; 5) Akcje S. A. „Huta nium” zł 1 400 000'00; 6) Akcje S. A. Wytw. Samoch. Metal. „Fablok” zł 3 929 000'00; 7) Weksle zł 12 000'00; 8) Skrypty dłużne Min. Komunikacji zł 3 500 000'00; 9) Różne aktywa zł 1 629 656'48; 10) Półfabrykaty zł 2 225 209'13; 11) Dłużnicy: a) odbiorcy zł 4 950 381'58, b) dostawcy zł 53 229'08; c) różni zł 356 739'57; 12) Sumy przechodnie zł 3 644'76; Ogółem majątek płynny zł 19 923 319'41; **Suma zł 42 982 521'26.**

Pozycje pozabilansowe. — 1) Dłużnicy z tytułu gwarancji zł 228 781'65; 2) Dłużnicy z tytułu gwarancji zł 228 781'65; 3) Zobowiązania z tytułu zyr na wekslach zł 59 982'20; 4) Gwarancje otrzymane zł 29 850'00; 5) Dłużnicy z tytułu gwarancji zł 20 000'00; 6) Kaucje różnych zł 15 000'00; 7) Wierzytelności funduszu stypendialnego zł 100 000'00; 8) Wierzytelności za kaucje hipoteczne zabezpieczone długoterminowym zł 2 270 629'49.

PASYWA. — I. Kapitały własne: 1) Kapitał akcyjny zł 400 000'00; 2) Kapitał zapasowy: początkowy zł 55 584'42, przybyło w 1938 r. zł 81 557'25, razem zł 910 224'92; 3) Kapitał specjalny zł 1 834 244'20; 4) Rezerwa na nieprzepracowane straty zł 363 961'60; Razem zł 11 108 430'72; II. Kapitały obce: 1) Akcepty gwarancyjne na dz. 1 stycznia 1938 r. zł 16 296 994'11, ujemne w ciągu 1938 r. zł 49 039'92, pozostaje zł 16 247 954'19; Amortyzacja za 1938 r. zł 1 045 274'69; Razem zł 17 293 228'88; III. Zobowiązania: 1) Banki zł 1 550 680'50; 2) Akcepty zł 1 150 000'00; 3) Wierzytelności: a) odbiorcy zł 623 762'26, b) dostawcy zł 2 175 025'36, c) różni krótkoterminowi zł 1 527 316'02, d) różni długoterminowi zł 997 291'66; 4) „Huta Aluminium” S. A. zł 1 050 000'00; 5) Wytw. Samoch. i Wyr. Metal. „Fablok” S. A. zł 2 946 750'00; 6) Dywidenda z lat ubiegłych zł 80 733'73; 7) Fundusz stypendialny dla fachowego kształcenia dzieci pracowników Spółki zł 54 350'00; 8) Sumy przechodnie zł 478 756'23; Ogółem zł 12 634 665'76; IV. Rachunek specjalny przejściowy różnic kursowych zł 838 548'28; V. Zysk: 1) Zysk z lat ubiegłych zł 380'96; 2) Zysk za 1938 r. zł 1 107 266'66; Razem zł 1 107 647'62. **Suma bilansowa zł 42 982 521'26.**

Pozycje pozabilansowe. — 1) Kaucje u różnych zł 228 781'65; 2) Gwarancje otrzymane zł 1 024 762'55; 3) Zyra wekslowe zł 1 490 896'22; 4) Wierzytelności za gwarancje zł 29 850'00; 5) Weksle gwarancyjne wydane zł 10 000'00; 6) Wierzytelności za weksle gwarancyjne zł 10 000'00; 7) Wierzytelności za kaucje zł 15 666'00; 8) Papiery wartościowe funduszu stypendialnego zł 100 000'00; 9) Kaucje hipoteczne zabezpieczone kredytem długoterminowym zł 2 270 629'49.

Zobowiązania zagraniczne zł 178 710'56.

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

STRATY. — Koszty administracji ogólnej zł 1 154 312'93; 2) Koszty fabrykacji zł 12 289 231'87; 3) Koszty sprzedaży zł 286 150'46; 4) Koszty kredytów zł 284 434'71; 5) Podatki państwowe i komunalne zł 609 365'70; 6) Opłaty stempłowe zł 47 021'25; 7) Różnice kursowe zł 81 816'75; 8) Strata na rozebranych budynkach zł 18 913'47; 9) Nieściągalne należności zł 8 414'93; 10) Strata na sprzedanych lub zniszczonych obiektach zł 2 246'49; 11) Odpisy amortyzacyjne zł 1 045 274'69; 12) Zysk za 1938 r. zł 1 107 266'66; **Razem zł 16 934 449'91.**

ZYSKI. — 1) Wpływ brutto ze sprzedaży zł 16 491 549'06; 2) Procenty i dyskonto zł 423 093'01; 3) Zwrot należności odpisanych w latach ubiegłych zł 188'84; 4) Premie 3% Pożyczki Inwestycyjnej zł 13 600'00; 5) Zysk na sprzedanych obiektach zł 6 019'00; **Razem zł 16 934 449'91.**

852

Wileński Prywatny Bank Handlowy

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans surowy na dz. 31 marca 1939 r.

AKTYWA. — Kasa i sumy do dyspozycji zł 343 546'06; Waluty zagraniczne zł 4 602'18; Papiery wartościowe zł 825 765'73; Papiery wart. ustaw. kapit. zapas. zł 64 680'00; Udziały konsorcjalne zł 50 000'00; Banki krajowe zł 53 470'99; Banki zagraniczne zł 13 770'18; Dyskonto zł 4 304 923'95; Protesty zł 155 804'50; Kredyty w r-kach bież. zł 4 224 674'38; Pożyczki terminowe zł 1 086 011'01; Kredyty akcept. i remburs. zł 19 800'00; Nieruchomości zł 1 332 348'02; Różne rachunki zł 199 896'21; Rachunki wynikowe zł 114 126'99; **Suma bilansowa zł 12 793 420'20.**

Dłużnicy z tyt. gwarancyj zł 1 027 097'37; Inkaso 273 857'36.

SYWA. — Kapitał zakładowy zł 2 500 000'00; Kapitały rezerwowe zł 127 908'81; Fundusz amortyzacyjny nieruchomości zł 25 170'42; Wkłady zł 5 588 595'81; Rachunki bieżące zł 47'03; Różne natychmiast płatne zobowiąz. zł 38 124'00; Banki krajowe zł 1 319 337'95; Banki zagraniczne zł 22 004'36; Dyskonto weksli zł 2 414 426'97; Zobowiązania z tyt. kred. odbiorcy zł 19 800'00; Różne rachunki zł 316 837'06; Rachunki wynikowe zł 262 767'79; **Suma bilansowa zł 11 220'00.**

Dłużnicy z tyt. udział. gwaranc. zł 1 027 097'37; Różni 3 273 857'36. 831

Bank Handlowy—Agrar- und Commerzbank

Spółka Akcyjna, Katowice

Bilans surowy na dz. 31 marca 1939 r.

CZYNNY. — 1) Kasa i sumy do dyspozycji zł 59 70; 2) Bilety skarbowe zł 2 400 000'00; 3) Papiery wartościowe zł 34 189'43; 4) Papiery wartość. ustaw. kap. zap. zł 30'00; 5) Udziały konsorcjalne zł 250 000'00; 6) Banki krajowe zł 2 875 894'83; 7) Banki zagraniczne zł 56 707'46; 8) Dyskonto zł 818 520'77; 9) Protesty zł 1 497'00; 10) Kredyty w rachunkach bieżących zł 1 819 496'75; 11) Pożyczki terminowe zł 470 168'33; 12) Ruchomości zł 8 224'73; 13) Nieruchomości zł 140 000'00; 14) Sumy przechodnie zł 948'31; 15) Rachunki wynikowe zł 52 915'27; 16) Rachunki wynikowe roku ubiegłego zł 217 678'05; **Suma bilansowa zł 9 355 840'63.**

Dłużnicy z tytułu gwarancyj zł 2 000'00; 2) Inkaso zł 127 182'70.

STAN BIERNY. — 1) Kapitały własne zł 1 800 000'00; 2) Rezerwy zł 390 000'05; 3) Fundusz amortyzacyjny nieruchomości zł 36 160'00; 4) Wkłady zł 1 714 322'53; 5) Rachunki bieżące zł 434 054'19; 6) Banki krajowe zł 200 061'37; 7) Banki zagraniczne zł 4 397 433'00; 8) Sumy przechodnie zł 31 049'89; 9) Rachunki wynikowe zł 91 295'38; 10) Rachunek należności odzyskanych zł 147'65; 11) Rachunki wynikowe roku ubiegłego zł 246 090'57; 12) Zyski z lat ubiegłych zł 15 226'00; **Suma bilansowa zł 9 355 840'63.**

Dłużnicy z tyt. udzielonych gwarancyj zł 2 000'00; 2) Różni za inkaso zł 127 182'70. 833

OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Zakładów Ceramicznych „Dziewulski i Lange” SPÓŁKA AKCYJNA

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

XLI ZWYCZAJNE OGÓLNE ZEBRANIE

odbyć się mające w dn. 26 maja b. r. o godz. 17 w biurze Zarządu w Warszawie, Al. Jerozolimska Nr 34.

Porządek dzienny:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1938 r.; 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1938 r. i udzielenie pokwitowania Zarządowi; 4) Podział zysków; 5) Zatwierdzenie budżetu na 1939 r.; 6) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz ustalenie ich wynagrodzenia; 7) Wnioski Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, którzy pragną przyjąć udział w powyższym Zebraniu, raczą złożyć w biurze Zarządu akcje swoje lub kwity na akcje, zdeponowane w instytucjach bankowych, najpóźniej do dn. 19 maja b. r.

PP. Akcjonariusze, pragnący zgłosić wnioski na porządek dzienny, winni zawiadomić o tym Zarząd pisemnie przed dn. 12 maja b. r.

859

Bank Dyskontowy Warszawski, Spółka Akcyjna

Bilans surowy na dz. 31 marca 1939 r.

STAN CZYNNY.—Kasa i sumy do dyspozycji zł 2 036 663'46; Waluty zagraniczne zł 56 093'56; Papiery wartościowe zł 909 771'87; Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego zł 2 371 575'37; Udziały konsorcjalne zł 6 366 452'60; Banki krajowe zł 823 404'40; Banki zagraniczne zł 1 279 887'27; Dyskonto zł 32 633 301'85; Protesty zł 880 070'82; Kredyty w rachunkach bieżących zł 18 734 025'88; Pożyczki terminowe zł 9 510 001'19; Kredyty akceptacyjne i rembursowe zł 828 518'87; Nieruchomości zł 4 811 585'00; Różne rachunki zł 7 207 244'45; Rachunki wynikowe zł 882 321'61; **Suma bilansowa zł 89 380 918'20.**

Dłużnicy z tytułu gwarancyj zł 6 653 879'71; Inkaso zł 15 567 730'47.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 10 000 000'00; Kapitały rezerwowe zł 3 275 000'00; Fundusz amortyzacyjny nieruchomości zł 846 795'00; Wkłady zł 23 293 597'28; Rachunki bieżące zł 18 244 243'65; Różne natychmiast płatne zobowiązania zł 432 505'22; Banki krajowe zł 4 412 838'92; Banki zagraniczne zł 2 353 652'90; Redyskonto weksli zł 16 732 206'74; Zastaw walorów zł 304 527'68; Zobowiązania z tytułu kredytów akceptacyjnych i rembursowych zł 828 518'87; Różne rachunki zł 7 159 649'70; Rachunki wynikowe zł 1 497 382'24; **Suma bilansowa zł 89 380 918'20.**

Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancyj zł 6 653 879'71; Różni za inkaso zł 15 567 730'47. 867

Zakłady Przemysłowe „Sitkówka”, Spółka Akc. w Warszawie

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 13 009'61; Budynki: a) fabryczne zł 119 897'70, b) gospodarcze zł 21 265'07, c) mieszkalne zł 50 601'60; Maszyny i urządzenia techniczne zł 587 327'27; Narzędzia i przyrządy zł 79 625'03; Inwentarz zakładowy i biurowy zł 28 635'32; Tereny kopalniane zł 3 570'00; Inwestycje w Sitkówce i w Miedziance zł 46 430'77; II. Majątek płynny: Gotówka w kasach i bankach zł 7 208'15; Papiery procentowe zł 448'60; Weksle w portfelu i w inkasie zł 19 802'77; Materiały pomocnicze i pędne zł 46 455'03; Gotowe wyroby i towary zł 148 178'83; Dłużnicy: Odbiorcy zł 57 763'14; Dostawcy zł 302'41; Różni zł 1 090'79; Wątpliwe należności zł 12 962'87; III. Inne aktywa: Zaliczenia kolejowe zł 883'00; Wadia i zabezpieczenia zł 5 679'03; Sumy przechodnie: a) rozliczenia międzyokresowe zł 5 389'00, b) inne zł 306'49; **Ogółem zł 1 256 922'48.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje wydane zł 378 400'00; Kaucje obce zł 12 875'00; Różni za kaucje własne zł 10 000'00; Weksle w obiegu zł 21 885'70; **Ogółem zł 423 160'70.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 300 000'00; Kapitał zapasowy dopisany w roku sprawozdawczym zł 1 343'84; Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 476 944'43, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 85 262'46, c) odpisano w roku sprawozdawczym zł 76 598'73, łącznie zł 485 608'16; II. Zobowiązania: Wierzyciele: Akcepty zł 260 000'00; Banki zł 65 026'00; Odbiorcy zł 4 648'06; Dostawcy zł 15 942'94; Różni zł 102 197'15; III. Inne pasywa: Niepodjęta dywidenda za 1937 r. zł 120'00; Rezerwa na podatek dochodowy zł 1 996'11; Sumy przechodnie: a) rozliczenia międzyokresowe zł 1 017'19, b) inne zł 1 500'00; Zysk za rok sprawozdawczy zł 17 523'03; **Ogółem zł 1 256 922'48.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje otrzymane zł 378 400'00; Różni za kaucje obce zł 12 875'00; Kaucje własne zł 10 000'00; Różni za weksle w obiegu zł 21 885'70; **Ogółem zł 423 160'70.**

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 46 480'38; Koszty produkcji w Sitkówce zł 414 077'29; Koszty produkcji w Miedziance zł 28 950'70; Koszty sprzedaży zł 28 443'67; Koszty kredytów zł 10 001'61; Podatki państwowe i komunalne zł 22 804'79; Świadczenia społeczne zł 29 150'36; Bonifikaty, rabaty i skonta zł 17 972'43; Straty na dłużnikach zł 1 052'85; Strata na majątku stałym zł 35 178'33; Odpisy amortyzacyjne zł 85 262'46; Zysk za 1938 r. zł 17 523'03; **Ogółem zł 736 897'90.**

MA. — Wpływy uzyskane z produkcji zł 727 698'68; Procenty i skonta zł 1 418'24; Różne wpływy i zwroty kosztów zł 1 963'92; Wartość produktów zużytych na inwestycji zł 4 114'49; Odzyskane straty na dłużnikach zł 1 702'57; **Ogółem zł 736 897'90.** 874

„Książnica-Atlas“, Spółka Akcyjna, Lwów - Warszawa

Bilans zamknięcia z dn. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: 1) Grunty zł 610 000'00; 2) Budynki: a) fabryczne zł 394 107'02, b) gospodarcze zł 87 326'39, c) mieszkalne zł 972 198'72 razem zł 1 453 632'13; 3) Maszyny i urządzenia techniczne zł 2 237 090'70; 4) Inwentarz zakładowy i biurowy ruchomości: we Lwowie zł 1'00, w Warszawie zł 1'00, razem zł 2'00; Razem zł 4 300 724'83; Majątek płynny: 1) Gotówka w kasie i bankach zł 416 888'95; 2) Papiery procentowe zł 34 217'30; 3) Weksle w portfelu i w inkasie zł 24 681'88; 4) Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 15 152'00; 5) Materiały: a) surowce — papier zł 144 276'09, b) pomocnicze zł 66 528'62, razem zł 210 804'71; 6) Półfabrykaty zł 391 922'32; 7) Gotowe wydawnictwa zł 1 127 553'85; 8) Dłużnicy: a) odbiorcy zł 830 896'91, b) dostawcy zł 180 540'70, c) rachunki bieżące zł 115 465'35, d) różni zł 7 294'13, razem zł 1 134 197'09; 9) Inne aktywa: a) odbiorcy b. Księg. Lwów zł 1'00, b) odbiorcy b. Księg. Warszawa zł 1'00, razem zł 2'00; Razem zł 3 355 420'10; Razem zł 7 656 144'93.

PASYWA. — I. Kapitały własne: 1) Kapitał zakładowy zł 3 000 000'00; 2) Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 834 192'71, b) dopisano z czystego zysku 1937 r. zł 105 500'00, razem zł 939 692'71; Razem zł 3 939 692'71; II. Kapitał amortyzacyjny: 1) Nieruchomości: a) saldo z roku 1937 zł 573 261'79, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 22 871'23 — zł 596 133'02; 2) Maszyny i urządzenia techniczne: a) saldo z roku 1937 zł 1 753 002'54, b) odpisano w roku sprawozdawczym zł 16 303'10, razem zł 1 736 699'44, c) dopisano w roku sprawozdawczym zł 155 021'49, razem zł 1 891 720'93; Razem zł 2 487 853'95; III. Zobowiązania: 1) Wierzyciele: a) akcepty zł 19 438'99, b) kredyt hipoteczny zł 38 907'28, c) podatki za grudzień i rezerwa na podatki niewymierzone zł 154 937'42, d) dostawcy zł 77 705'17, e) odbiorcy zł 20 173'83, f) rachunki bieżące zł 308 823'23, g) różni zł 5 376'35, razem zł 625 362'27; 2) Sumy przechodnie: a) dochody dotycz. okresu 1939 r. zł 388'98, b) zaległości za grudzień 1938 r. zł 159 639'80, razem zł 166 028'78; 3) Zobowiązania specjalne: niepodjęta dywidenda za r. 1935 zł 1 388'00, niepodjęta dywidenda za 1936 r. zł 2 403'50, niepodjęta dywidenda za 1937 r. zł 6 750'00, razem zł 10 541'50; Razem zł 801 932'55; 4) Przeniesienie zysku z 1937 r. zł 1 108'93; Czysty zysk w 1938 r. zł 425 556'79; Razem zł 426 665'72; Razem zł 7 656 144'93.

Sumy pozabilansowe. — Aktywa: Wydawnictwa komisowe: we Lwowie zł 199 199'28, w Warszawie zł 44 836'38, razem zł 244 035'66; Depozyty obce zł 41 875'00; Weksle kaucyjne zł 350 076'87; Prelensje żyrowe z weksli eskontowanych w Banku Polskim zł 25 599'66; Różni za kaucje hipoteczne zł 950 400'00. Różni za kaucje wydane zł 1 500'00; Różni za gwarancje wydane zł 35 000'00; Razem zł 1 648 487'19.

Sumy pozabilansowe. — P a s y w a: Wierzyciele komisowi: we Lwowie zł 199 199'28, w Warszawie zł 44 836'38, razem zł 244 035'66; Różni za depozyty zł 41 875'00; Wierzyciele kaucyjni zł 350 076'87; Zobowiązania żyrowe z weksli eskont. w Banku Polskim zł 25 599'66; Kaucje hipoteczne zł 950 400'00; Kaucje wydane zł 1 500'00; Gwarancje wydane zł 35 000'00; Razem zł 1 648 487'19.

U w a g a. — Kwota zobowiązań zagranicznych zł 72 968'72.

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

MA. — Dochód z produkcji i sprzedaży zł 3 826 661'23; Dochód z kom'ów zł 902'10; Wygrana premia 3% Państw. Pożyczki Inwestycyjnej zł 500'00; Zwrot nadwyżek podatkowych zł 13 118'66; Dochody z nieruchomości zł 13 718'17; Odsetki zaliczone klientom zł 13 078'93; Różnice kursowe zł 3 005'84; Odzyskane straty na odpisanych odbiorcach: a) odbiorcy hurtu zł 5 371'91, b) odbiorcy ratalni zł 15 924'59, c) odbiorcy b. księgarń zł 1 678'90, razem zł 22 345'40; Wartość remanentu wydawnictw 1938 r. zł 1 519 476'17; Przeniesienie zysku 1937 r. zł 1 108'93; Razem zł 5 413 915'43.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 271 479'49; Koszty fabrykacji zł 2 213 256'57; Koszty sprzedaży zł 805 334'86; Koszty kredytów zł 19 479'64; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 48 922'20; Podatki państwowe i komunalne w r. 1938 zł 320 128'07, rezerwa z bilansu 1937 r. zł 48 819'66, razem zł 271 308'41, przeniesiono na konta sprzedaży i produkcji zł 65 930'30, razem zł 205 378'11; Odpisy amortyzacyjne: a) na nieruchomościach zł 22 871'23, b) na maszynach i urządzeniach technicznych zł 155 021'49, razem zł 177 892'72; Odpisy na nieściągalnych odbiorcach: a) odbiorcy hurtu zł 7 900'35, b) odbiorcy ratalni zł 50 934'76, razem zł 58 835'11; Wartość re-

manentu wydawnictw 1937 r. zł 1 185 671'01; Przeniesienie zysku 1937 r. zł 1 108'93; Czysty zysk 1938 r. zł 425 556'79; Razem zł 426 665'72; Razem zł 5 413 915'43.

We Lwowie, dn. 31 grudnia 1938 r.

Zarząd: Dr. Jan Piątek m. p., Jan Treter m. p., Emil Zyche-wicz m. p.

Redakcja wydawnictw: Antoni Dudryk m. p., Tadeusz Sierz-putowski m. p.

Kierownictwo Zakładów Graficznych: Julian Kurowski m. p., Stanisław Olański m. p.

We Lwowie, dn. 12 kwietnia 1939 r.

Zgodność bilansu z księgami stwierdzają: Dr. Roman Beloh-lavek, Dr. Marian Wagner, zaprzysiężeni znawcy księgowo-ści we Lwowie.

U w a g a. — Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dn. 2 kwietnia 1939 r. uchwaliło dywidendę za rok 1938 w wysokości 5 od 1 akcji w. i. zł 100 płatną w dn. 2 listopada 1938 w kasach Spółki we Lwowie ul. Czarnieckiego 12 i w Wars: Al. Ujazdowskie 41

Bank Towarzystw Spółdzielczych, Spółka Akcyjna

Bilans surowy dn. 31 marca 1939 r.

STAN CZYNNY.—Kasa i sumy do dyspozycji zł 1 850 000'00; Bilety skarbowe zł 1 850 000'00; Waluty zł 4 183'88; Papiery wartościowe zł 815 415'87; Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego zł 292 700'00; Akcje krajowe zł 159 179'34; Banki zagraniczne zł 40 000'00; Skonto zł 4 903 623'87; Protesty zł 518 142'67; Kredyty bieżących zł 1 434 369'01; Pożyczki terminowe zł 1 434 369'01; Nieruchomości zł 4 977 854'99; Różne rachunki i kasy zł 180 971'28; Suma zł 21 252 155'66.

Dłużnicy z tytułu gwarancji zł 382 674'74; Różni za inkaso zł 913 328'76.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy z 3 000 000'00; Rezerwy zł 890 272'23; Fundusz amortyzacyjny zł 712 345'32; Wkłady zł 14 500 075'55; Rachunki bieżące zł 548 508'22; Różne natychmiast płatne zobowiązania zł 80 023'19; Banki krajowe lora zł 442 861'42; Banki zagraniczne lora zł 103'50; Dyskonta Banku Akceptacyjnego zł 142 101'00; Wierzyciele hipoteczni zł 168 903'60; Różne rachunki zł 432 567'25; Rachunki wynikowe zł 334 377'00; Suma bilansowa zł 21 252 155'66.

Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji zł 382 674'74; Różni za inkaso zł 913 328'76. 850

OGŁOSZENIE

XIX ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY

Polskiej Spółki Akcyjnej „Pharma” Magister Bolesław Jawornicki w Krakowie

odbędzie się w środę dn. 24 maja 1939 r. o godz. 18 (6 po południu) w sali posiedzeń we własnym gmachu „Pharma” przy ul. Długiej 48, I-e piętro, z następującym porządkiem dziennym:

1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia przez Prezesa Rady Nadzorczej; 2) Wybór przewodniczącego; 3) Odczytanie protokołu z ostatn. Walnego Zgromadzenia; 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej oraz bilansu i rachunku zysków i strat za rok ubiegły; 5) Kwitowanie władz Spółki z wykonanych przez nie obowiązków; 6) Wybór skrutatorów, członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących; 7) Sprawa emisji akcji; 8) Oznaczenie wysokości marek obecności Rady Nadzorczej i wynagrodzenia członków, delegowanych przez Radę do zbadania ksiąg, ustalenie wysokości funduszu dyspozycyjnego oraz wybór pisma do ogłoszenia.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 kapitału akcyjnego, mają prawo umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym tego Walnego Zgromadzenia, jeśli żądanie pisemne ze wskazaniem konkretnych wniosków zgłoszą do Zarządu nie później niż na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia przy udowodnieniu posiadania powyższej ilości akcji.

Celem wykonania prawa głosowania składają Akcjonariusze akcje swoje — tak imienne uprzywilejowane, jak i na okaziciela opiewające — bez arkuszy kuponowych i talonów najpóźniej do dnia siódmego przed Walnym Zgromadzeniem w kasie Spółki, tj. najdalej do dn. 17 maja 1939 r.

Akcje Spółki celem przestemplowania należy przedłożyć Zarządowi.

Kraków, dn. 25 kwietnia 1939 r.

8

Krajowe Towarzystwo Powiernicze, Spółka Akcyjna

w Warszawie

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Urządzenia biura zł 5 946'00; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 50 894'50; Weksle zł 7 909'00; Dłużnicy: akcjonariusze zł 187 500'00, klienci zł 17 336'90, różni zł 250'00; III. Sumy przechodnie zł 965'00; **Razem zł 270 801'40.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 250 000'00; Zapasowy zł 1 035'60; II. Kapitał amortyzacyjny: stan na dz. 1/1 1938 r. zł 911'45, dopisano zł 297'30; III. Zobowiązania: Podatki zł 9 375'30; Różni zł 9 181'85; IV. Zysk za 1938 r. zł 43 949'58, mniej rezerwa na podatek dochodowy zł 7 084'00; Strata ubiegłych lat zł 35 830'08; Reszta na kapitały zapasowy zł 1 035'50; **Razem zł 270 801'40.**
Sumy pozabilansowe. — Depozyty zł 9 802'43.

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

WYDATKI. — Wynagrodzenie za usługi zł 163 495'78; Odwrotki zł 633'31; **Razem zł 164 129'09.**

WZROST. — Koszty administracji ogólnej zł 113 628'53; Podatki zł 13 634'95; Czysty zysk zł 36 865'58; **Razem zł 164 129'09.**

Wnio następujące brzmienie punktu 14 art. 3 statutu: „W celu likwidacji szkód asekuracyjnych oraz poradnictwa w wielkiego rodzaju sprawach ubezpieczeniowych, podlegających ubezpieczeniu społecznego, prawa przemysłowego i prawa pisemnych opinii w tych sprawach”.
Nadzorczej wybrani zostali: Piotr Dąbkowski, Lech Janowski, Stanisław Guzicki, Dr Józef Kulikowski, Anatol Malcolm McLaren, Maurycy Mayzel, Tadeusz Rohoziński, Aleksander Rzewuski, Hipolit Wohl, Kazimierz Zaczek.

871

Przemysł Metalowy „Granat”, Spółka Akcyjna

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Grunty i place zł 876 633'61; Urządzenia placów i dróg zł 24 033'15; Budynki fabryczne zł 668 700'00; Budynki gospodarcze zł 331 182'40; Budynki mieszkalne zł 1 412 619'88; Budowle nowe zł 1 209 750'81; Urządzenia techniczne zł 610 807'84; Urządzenia techniczne nowe zł 797 501'90; Ruchomości: Inwentarz martwy zł 171 589'00; Inwentarz w wykonaniu zł 17 595'01; Inwentarz żywy zł 330'00; Narzędzia zł 99 394'25; Patenty zł 13 971'01; Majątek płynny: Kasy zł 32 356'92; Banki zł 303 613'45; Papiery procentowe zł 224 183'56; Udziały zł 322 279'31; Surowce zł 415 336'72; Półfabrykaty zł 336 885'40; Wyroby gotowe zł 311 086'23; Towary w drodze zł 41 086'02; Odbiorcy zł 85 295'86; Dostawcy zł 82 806'21; Różni zł 186 909'01; Wydatki okresu przyszłego zł 29 831'09; **Razem zł 8 605 778'64.**

Wartości pozabilansowe.—Różni za gwarancje zł 3 120 273'00; Weksle gwarancyjne zł 54 430'00; Kaucje zł 16 905'70; Różni za współdział w placu zł 136 468'21; Zawieszony pobór podatku zł 280 000'00; Różni za ulgi zł 1 057 386'20; **Razem zł 4 665 463'11.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 2 400 000'00; Kapitał zapasowy zł 663 328'59; Kapitał amortyzacyjny zł 688 423'84; Fundusze specjalne: Fundusz na umorzenie budowli zł 1 794 165'81; Fundusz na umorzenie urządzeń technicznych zł 159 500'38; Rezerwy opodatkowane zł 962 009'87; Zobowiązania: Odbiorcy zł 1 018 896'12; Dostawcy zł 164 210'53; Różni zł 472 752'13; Niezapłacona dywidenda zł 5 157'25; Czysty zysk zł 277 334'12; **Razem zł 8 605 778'64.**

Wartości pozabilansowe. — Akcepty gwarancyjne zł 3 120 273'00; Różni za weksle gwarancyjne zł 54 430'00; Depozyty zł 16 905'70; Różni za wpłaty na współdział w placu zł 136 468'21; Izba Skarbowa za zawieszony pobór podatku

zł 280 000'00; Ulgi inwestycyjne zł 1 057 386'20; **Razem zł 4 665 463'11.**

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1938 r.

Koszty administracji ogólnej zł 367 891'62; Koszty fabrykacji zł 1 982 779'77; Koszty sprzedaży zł 447 984'37; Koszty kredytów zł 41 017'35; Koszty administracji domów zł 59 314'01; Podatki państwowe i komunalne zł 246 489'80; Odpisy umorzeniowe zł 949 866'51; Odpisy amortyzacyjne zł 177 641'30; Różnice kursowe zł 1 630'14; Strały i odpisy różne zł 11 853'22; Zysk zł 277 334'12; **Razem zł 4 563 802'21.**

Sprzedaże zł 3 222 058'90; Prowizje zł 937 801'31; Procenty i skonta zł 50 258'65; Komorne zł 123 540'86; Zyski różne zł 230 142'49; **Razem zł 4 563 802'21.** 895

Fabryka Maszyn Rzewuski i S-ka, Spółka Akcyjna

w Warszawie

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — Kasa zł 1 103'65; Banki zł 54 255'96; Weksle zł 2 400'00; Papiery wartościowe zł 17 726'10; Surowce zł 17 949'41; Nasze wyroby zł 225 801'13; Nieruchomości zł 234 813'57; Urządzenie fabryczne i ruchomości zł 219 943'01; Przyrządy zł 68 646'85; Odbiorcy zł 156 730'61; Dostawcy zł 1514'13; Różni zł 41 831'07; Towary oddane w komisję zł 11 739'02; Kaucje gotówkowe zł 10 077'30.

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje zł 18 650'00.

Razem zł 1 083 181'81.

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 300 000'00; Kapitał rezerwowo zł 252 262'43; Kapitał amortyzacyjny zł 238 373'52; Bankowe zobowiązania zł 25 000'00; Akcepty zł 39 000'00; Odbiorcy zł 12 538'97; Dostawcy zł 44 185'33; Różni zł 123 760'68; Towary przyjęte w komisję zł 300'00; Zysk netto w 1938 r. zł 19 390'96; Sumy przechodnie zł 9 719'92.

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje zł 18 650'00.

Razem zł 1 083 181'81.

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

WINIEN. — Amortyzacja „Nieruchomości” zł 6 936'70; Amortyzacja „Ruchomości” zł 21 994'30; Amortyzacja „Przyrządy” zł 13 729'36; Koszty handlowe zł 193 128'33; Zysk netto 1938 r. zł 19 390'96; **Razem zł 255 179'65.**

MA. — Za sprzedany samochód zł 4 499'00; Zysk brutto na produkcji zł 250 680'65; **Razem zł 255 179'65.** 896

ZARZĄD

Rudzkiej Przędzalni Bawełny, Spółki Akcyjnej

w Rudzie Pabianickiej

stosownie do § 10 statutu Spółki podaje niniejszym do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 22 maja 1939 r. o godz. 17 w kancelarii Notariusza R. Wodzińskiego w Łodzi przy ul. Pomorskiej 21 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej; 3) Zatwierdzenie bilansu i r-ku strat i zysków za 1938 r.; 4) Uchwała w przedmiocie podziału zysku; 5) Udzielenie władzom absolutorium; 6) Wybory do Rady Nadzorczej; 7) Upoważnienie Zarządu do zaciągnięcia pożyczki, zabezpieczonej na hipotecę Spółki; 8) Upoważnienie Zarządu do zawarcia umowy dzierżawy; 9) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni najmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem złożyć w biurze Zarządu, Ruda Pabianicka L. 35, swoje akcje bądź zaświadczenia depozytowe, zastawowe banków lub instytucyj kredytowych z wykazaniem numerów akcji i adnotacją, że akcje nie będą wydane przed zamknięciem obrad Walnego Zgromadzenia. 873

Korzystajcie z poczty lotniczej !!!

Towarzystwo Akcyjne Łódzkiej Fabryki Nici, Spółka Akc.

Ł ó d ź

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Grunty: a) w Łodzi zł 665 984'00, b) we Lwowie zł 59 365'15; Budynki: a) fabryczne w Łodzi zł 2 941 098'09, b) gospodarce w Łodzi zł 729 072'15, c) mieszkalne w Łodzi zł 1 049 028'43; we Lwowie: a) gospodarce zł 179 898'93; Urządzenia techniczne zł 7 860 541'16; Inventarz zakładowy i biurowy: a) martwy: 1) w fabryce w Łodzi zł 364 782'49; 2) w oddz. sprzedaży w Łodzi zł 81 292'95; 3) w oddz. sprzedaży we Lwowie zł 77 722'60; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 2 374 327'36; Papiery procentowe zł 112 991'29; Materiały: a) surowce zł 1 290 834'65, b) pomocnicze i pędne zł 1 061 063'91; Półfabrykaty, gotowe wyroby i towary zł 4 615 899'00; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 3 987 889'15, b) dostawcy zł 46 732'34, c) różni zł 34 120'15, d) wątpliwe należności: 1) odbiorcy zł 93 591'57; Sumy przechodnie: a) wydatki dotyczące okresu przyszłego zł 15 516'62, b) inne zł 51 952'16; **Razem zł 27 693 704'15.**

Sumy pozabilansowe. — Wexle klientowskie jako zastaw zł 1 292 723'59; Należność hipotecznie zabezpieczona zł 66 250'00; „Mez” — sprzedaż komisowa zł 990 464'58; „Mez” — remanenty towarów zł 1 421 236'55.

Ogółem zł 31 464 378'87.

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 7 200 000'00; Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 10 419'24, b) dopisano w roku sprawozd. zł 5 546'96; Kapitał rezerwowy: a) fundusz ubezpieczeniowy zł 67 448'38, b) fundusz na wątpliwe należności zł 97 000'00; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo na dz. 31/XII 1937 r. zł 3 409 030'94, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 905 694'41, mniej odpisano na pokrycie strat wycofanych z użytku maszyn etc. zł 44 997'74; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) banki zł 10 640 090'06, b) zaległe podatki zł 10 600'37, c) dostawcy zł 3 780 322'37, d) odbiorcy zł 37 170'36, e) różni zł 124 502'89; sumy przechodnie: a) rabaty roczne za 1938 r. zł 653 931'59, b) przekazy zł 2 880'93, c) inne zł 55 962'93; Zysk z lat ubiegłych zł 63 790'03; Zysk za 1938 r. zł 674 310'43; **Razem zł 27 693 704'15.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za wexle klientowskie zł 1 292 723'59; Udzielone zabezpieczenie hipoteczne zł 66 250'00; „Mez” — sprzedaż komisowa zł 990 464'58; „Mez” — remanenty towarów zł 1 421 236'55

Ogółem zł 31 464 378'87.

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych wynosi zł 14 378 051'76.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Remanenty na dz. 1 stycznia 1938 r. zł 4 911 829'15; Koszty administracji ogólnej zł 191 019'85; Koszty fabrykacji zł 8 444 200'37; Koszty sprzedaży zł 1 719 735'30; Koszty kredytów zł 641 410'01; Podatki państwowe i komunalne zł 629 485'93; Różnice kursowe zł 50'32; Odpisy amortyzacyjne zł 889 510'38; Strata na sprzedanych starych maszynach etc. zł 5 572'67; Towary importowane zł 41 383'70; Zysk za 1938 r. zł 674 310'43; **Ogółem zł 18 148 508'11.**

MA. — Przychody z fabrykacji i sprzedaży towarów zł 13 315 640'01; Odsetki zł 57 850'10; Różnice kursowe zł 93 321'15; Różne wpływy zł 65 797'85; Remanenty na dz. 31 grudnia 1938 r. zł 4 615 899'00; **Ogółem zł 18 148 508'11.**

Powyższy bilans oraz rachunek strat i zysków zatwierdziło Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 14 kwietnia 1939 r.

854

Bank Handlowy w Warszawie, Spółka Akcyjna

Bilans netto w dn. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, w P. K. O. i bankach państwowych zł 10 264 229'14; Waluty zagraniczne zł 178 421'99; Papiery wartościowe: a) Papiery państwowe zł 1 273 805'43; b) Listy zastawne i obligacje zł 3 495 098'71; c) Akcje zł 267 641'05; d) Kupony zł 23 374'86; Łącznie zł 5 059 920'05; Papiery wartościowe ustaw. kapitału zapasowego zł 288 000'00; Udziały konsorcjalne zł 1 543 475'30; Banki krajowe zł 1 029 283'05; Banki zagraniczne zł 3 544 764'19; Dyskonto zł 98 359 507'26; Protesty zł 1 435 691'30; Kredyty w rachunkach bieżących: a) Zabezpieczone zł 31 750 781'18; b) Niezabezpieczone zł 3 997 047'41; Łącznie zł 35 747 828'59; Pożyczki terminowe: a) Zabezpieczone pap. wart. zł 2 648 594'26; b) Inne zł 10 707 489'69; Łącznie

zł 13 356 083'95; Kredyty akceptacyjne i rebusorsowe zł 3 132 916'02; Należn. z tyt. trans. dewiz. na term i report. zł 3 249 877'78; Nieruchomości zł 9 708 708'27; Różne rachunki zł 915 828'16; **Suma bilansowa zł 187 814 535'05.**

Dłużnicy z tytułu gwarancji zł 19 229 189'15; Inkaso zł 21 057 428'13.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: a) Zakładowy zł 25 000 000'00; b) Zapasowy zł 517 975'00; c) Inne rezerwy zł 3 000 000'00; d) Fundusz amortyzacyjny nieruchomości zł 375 347'21; Łącznie zł 28 893 322'21; Wkłady: a) Na księżeczki zł 35 007 155'85; b) Inne natychmiast płatne zł 43 555 237'52; c) Inne płatne za wypowiedz. i terminowe zł 16 629 635'05; Łącznie zł 95 192 028'42; Rachunki bieżące zł 36 034 793'78; Różne natychmiast płatne zobowiązania zł 1 492 819'39; Banki krajowe zł 4 093 864'14; Banki zagraniczne zł 2 507 842'92; Redyskonto wexli zł 6 977 020'99; Wierzyciele hipoteczni zł 48 796'26; Zobow. z tyt. kred. akcept. i rebusorsowych zł 3 132 916'02; Zobowiaz. z tyt. trans. dewiz. na term. i report. zł 3 246 500'28; Różne rachunki: a) Procenty na 1939 r. zł 1 409 403'83; b) Inne zł 2 351 837'68; Łącznie zł 3 761 241'51; Zysk: a) Z roku ubiegłego zł 196 390'41; b) Za rok sprawozdawczy zł 2 236 998'72; Łącznie zł 2 433 389'13; **Suma bilansowa zł 187 814 535'05.**

Zobowiązania z tytułu udziałów, gwarancji zł 19 229 189'15; Różni za inkaso zł 21 057 428'13, 889

Bracia Jenike Fabryka Dźwigów, Spółka Akc. w Warszawie

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Nieruchomości zł 327 718'61; Ruchomości, maszyny i urządzenia zł 280 811'55; Majątek płynny: Kasa, banki zł 165 937'87; Papiery procentowe i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 7 841'00; Kaucje złożone zł 21 955'73; Wexle protestowane zł 655'25; Towary zł 379 795'00; Dłużnicy zł 447 982'35; Sumy przechodnie zł 4 088'50; Inwestycje niewykończone zł 174 432'05; **Razem zł 1 811 217'91.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje zł 206 223'00; Wexle zdyskontowane zł 7 504'84; Różne zł 10 000'00; Banki — kaucje hipoteczne zł 200 000'00; **Razem zł 423 727'84.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 700 000'00; Kapitały rezerwowe: Kapitał zapasowy zł 208 719'38; Kapitał amortyzacyjny zł 225 676'20; Zobowiązania: Pożyczka hipoteczna zł 200 000'00; Wierzyciele zł 256 975'75; Sumy przechodnie zł 13 753'98; Zysk 1938 r. zł 206 092'60; **Razem zł 1 811 217'91.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje zł 206 223'00; Zyra na wexlach zdyskontowanych zł 7 504'84; Depozyty członków Zarządu zł 10 000'00; Kaucje hipoteczne zł 200 000'00; **Razem zł 423 727'84.**

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

WINIEN. — Koszty produkcji i zakupów zł 1 135 864'84; Koszty administracji ogólnej zł 64 951'10; Koszty handlowe zł 139 546'47; Podatki zł 106 220'11; Amortyzacja za 1938 r. zł 30 359'00; Różne zł 20'00; Zysk 1938 r. zł 206 092'60; **Razem zł 1 683 054'12.**

MA. — Towary zł 1 682 124'84; Procenty zł 929'28; **Razem zł 1 683 054'12.**

879

I OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Maszyn i Kociarni „Moc” dawniej Bystydziński i Sopoćko, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 25 maja 1939 r. o godz. 17.30 w siedzibie Fabryki Tektury i Papieru „Fordon”, Sp. Akc., w Warszawie przy ul. Mazowieckiej Nr 1 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Zarządu za 1938 r.;
- 3) Rozpatrzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1938 r. i powzięcie odnośnych uchwał;
- 4) Plan działania na 1939 r.;
- 5) Wybory do władz Spółki;
- 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub świadectwa depozytowe w biurze Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Wolskiej 121 przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia z zachowaniem przepisów art. 59 prawa o spółkach akcyjnych.

863

Ziemski Bank Hipoteczny, Spółka Akcyjna we Lwowie

Skrócony bilans surowy w dn. 31 marca 1939 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji zł 145 599'01; Bilety skarbowe zł 0'00; Waluty zagraniczne zł 10 299'66; Papiery wartościowe zł 16 720'98; Papiery wart. ustaw. kapit. zapas. zł 139 873'57; Udziały konsorcjalne zł 41 914'50; Banki krajowe zł 33 873'52; Banki zagraniczne zł 90'50; Dyskonto zł 2 063 552'67; Protesty zł 1 090 733'22; Kredyty w rachunkach bieżących zł 572 664'99; Pożyczki terminowe zł 5 272 527'72; Kredyty akcept. i remboursowe zł 0'00; Należn. z tytułu transakcyj dewiz. na term. i report. zł 0'00; Nieruchomości zł 698 738'81; Różne rachunki zł 815 510'15; Długoterminowe pożyczki hipoteczne zł 173 814'88; Rachunki wynikowe zł 71 378'57; **Suma bilansowa zł 11 147 292'75.**

Dłużnicy z tytułu gwarancyj zł 26 400'00; Inkaso zł 66 373'64.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 5 000 000'00; Kapitały rezerwowe zł 286 474'62; Fundusz amort. nieruchomości zł 179 573'25; Wkłady zł 2 418 678'33; Rachunki bieżące zł 179 840'00; Różne natychmiast płatne zobowiązania zł 26 490'87; Banki krajowe zł 500 287'06; Banki zagraniczne zł 1 491'07; Redyskonto weksli zł 842 357'47; Dyskonto akcept. Banku akcept. zł 723 012'00; Zastaw walorów zł 0'00; Wierzyciele hipoteczni zł 0'00; Zobowiązania z tyt. kred. akcept. i rembours. zł 0'00; Zobowiązania z tyt. transakcyj dewiz. na term. i report. zł 0'00; Różne rachunki zł 702 007'72; Listy zastawne (obligacje) zł 125 017'67; Rachunki wynikowe zł 162 062'69; **Suma bilansowa zł 11 147 292'75.**

Zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancyj zł 26 400'00; Różni za inkaso zł 66 373'64. 839

Warszawska Fabryka Wyrobów Gumowych „Wargum“

Spółka Akcyjna w Warszawie, ul. Czerniakowska Nr 81

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 2 228'62; Banki zł 37 400'70; Papiery procentowe zł 28 272'00; Towary i materiały surowe zł 353 280'08; Weksle zł 55 518'36; Maszyny i urządzenia zł 509 888'02; Dłużnicy zł 201 691'25; Sumy przechodnie zł 2 050'00; **Razem zł 1 190 329'03.**

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 500 000'00; Kapitał zapasowy i rezerwowy zł 115 116'50; Kapitał amortyzacyjny zł 384 900'49; Wierzyciele zł 127 990'05; Dywidenda niewypłacona zł 345'60; Zysk netto za 1938 r. zł 61 976'39; **Razem zł 1 190 329'03.**

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Pensje zł 148 630'00; Dzierżawa zł 21 600'00; Koszty handlowe zł 21 098'98; Podatki i opłaty stempłowe zł 23 142'24; Procenty i prowizje zł 25 554'84; Amortyzacja zł 22 096'72; Straty na dłużnikach zł 20 786'14; Zysk netto za 1938 r. zł 61 976'39; **Razem zł 344 885'31.**

ZYSKI. — Zysk na produkcji zł 344 885'31; **Razem zł 344 885'31.**

Dzielnice Południowe Towarzystwo Terenowo-Budowlane

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans netto na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — Nieruchomości zł 522 077'44; Ruchomości zł 450'00; Kasa i banki zł 3 021'79; Weksle zł 29 900'00; Dłużnicy zł 41 924'40; Wydatki przyszłego okresu zł 148'00; **Razem zł 597 521'63.**

Sumy pozabilansowe. — Gwarancje zł 20 000'00.

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 500 000'00; Akcepty zł 70 000'00; Wierzyciele zł 12 466'00; Zaległe podatki zł 1 750'73; Dochody przyszłego okresu zł 3 283'00; Sumy przechodnie zł 2 475'78; Zyski za lata ubiegłe zł 937'57; Zysk za 1938 r. zł 6 608'55; **Razem zł 597 521'63.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za gwarancje zł 20 000'00.

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

WINIEN. — Koszty handlowe zł 26 600'42; Podatki zł 7 410'22; Procenty zł 3 285'65; Zysk za 1938 r. zł 6 608'55; **Razem zł 43 904'84.**

MA. — Dochód z dzierżawy zł 18 291'10; Zysk na sprzedaży terenów zł 25 613'74; **Razem zł 43 904'84.** 834

Zakłady Przemysłowe „Strzemieszyce“, Spółka Akc.

Bilans na dz. 31/XII 1938 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Plac w Warszawie, ul. Al. Ujazdowskie Nr 25, zł 319 434'07; Plac w Strzemieszycach zł 80 848'20; Budynki mieszkalne: w Warszawie, Al. Ujazdowskie Nr 25, zł 140 066'60, w Strzemieszycach zł 280 501'44; Budynki gospodarcze: w Strzemieszycach zł 40 717'56; Budynki fabryczne w Strzemieszycach zł 293 419'35; Razem zł 1 154 987'22; Inwentarz zakładowy i biurowy zł 389 747'57; Majątek płynny: Gotówka w kasie Zarządu zł 1 923'80, w kasie fabrycznej zł 1 500'77, w bankach zł 26 339'78; Weksle zł 600'00; Udziały zł 14 549'95; Razem zł 44 914'30; Surowce i materiały: Surowce zł 19 040'71; Wyroby gotowe zł 52 047'55; Materiały pomocnicze i pędne zł 20 196'80; Opakowanie zł 9 474'93; Dłużnicy zł 110 539'33; Sumy przechodnie zł 1 370'00; Razem zł 212 669'32; **Łącznie zł 1 802 318'41.**

PASYWA. — Kapitały: Zakładowy zł 800 000'00; Zapasowy na dz. 1/I 1938 r. zł 37 968'99, przeniesiono z r-ku zysków zł 19 414'95 = zł 57 383'94; Amortyzacja na dz. 1/I 1938 r. zł 597 933'79, odpisano w 1938 r. zł 30 311'13 = zł 628 244'92; Razem zł 1 485 628'86; Zobowiązania: Kredyt hipoteczny (T-wo Kredytowe Przemysłu Polskiego) zł 60 596'72; Wierzyciele zł 79 411'95; Akcepty zł 14 395'00; Sumy przechodnie zł 19 949'01; Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych zł 38 496'99; Specjalna rezerwa zł 40 000'00; Razem zł 252 849'67; Zysk za 1938 r. zł 63 839'88; **Łącznie zł 1 802 318'41.**

Rachunek strat i zysków na dz. 31/XII 1938 r.

STRATY. — Koszty administracji ogólnej zł 90 170'06; Koszty fabrykacji zł 455 660'83; Koszty sprzedaży zł 46 061'34; Koszty kredytów zł 16 566'66; Podatki państwowe i komunalne zł 25 950'91; Odpisano na dłużników zł 31 961'39; Amortyzacja nieruchomości i ruchomości zł 30 311'13; Opakowanie zł 69 170'32; Przewóz superfosfatu zł 57 957'52; Strata na eksploatacji domu w W-wie, Al. Ujazdowskie Nr 25, zł 2 497'81; Razem zł 826 307'97; Zysk za 1938 r. zł 63 839'88; **Łącznie zł 890 147'85.**

ZYSKI. — Za sprzedany superfosfat zł 883 937'13; Za komorne z lokali fabrycznych zł 2 711'00; Z r-ku specjalnego różnic kursowych zł 3 499'72; **Łącznie zł 890 147'85.** 861

Towarzystwo Budowy Maszyn i Urządzeń Sanitarnych Drzewiecki i Jeziorański, Spółka Akcyjna

Bilans w dn. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — Nieruchomości zł 993 200'40; Maszyny, narzędzia i ruchomości zł 529 198'02; Zapasy materiałów i roboty rozpoczęte zł 446 222'67; Gotowizna zł 65 100'71; Papiery procentowe zł 93 887'20; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 22 001'00; Odbiorcy zł 1 433 526'76; Różni dłużnicy zł 22 638'38; Depozyty zł 50 000'00; Sumy przechodnie zł 1 898'50; **Suma bilansowa zł 3 657 673'64.**

Gwarancje zł 454 633'46.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 900 000'00; Kapitał amortyzacyjny zł 428 870'10; Kapitał zapasowy zł 147 083'00; Kapitał rezerwowy zł 357 116'92; Dostawcy zł 799 113'79; Banki zł 362 414'50; Odbiorcy zł 168 119'72; Różni wierzyciele zł 179 562'92; Depozyty zł 50 000'00; Sumy przechodnie zł 138 747'81; Straty i zyski zł 126 644'88; **Suma bilansowa zł 3 657 673'64.**

Gwarancje zł 454 633'46.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Administracja zł 458 243'92; Koszty ogólne zł 296 973'46; Podatki i świadczenia socjalne zł 217 997'73; Koszty kredytów zł 35 993'34; Amortyzacja zł 45 600'00; Odpis na kapitał zapasowy zł 11 600'00; Rezerwa na wykończenie robót i opłatę podatku dochodowego zł 60 725'00; Zysk zł 126 644'88; **Razem zł 1 253 778'33.**

MA. — Zysk brutto zł 1 253 778'33; **Razem zł 1 253 778'33.** 836

Spółka Akcyjna dla Handlu Rurami

Bilans w dn. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY.—I. Majątek stały: Nieruchomy z 52 882'51; Ruchomy z 28 166'50; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie, P. K. O. i bankach z 26 710'26; Papiery procentowe i akcje z 10 628'26; Weksle w portfelu z 38 325'07; Weksle w inkasie z 679'27; Skład towarów z 265 127'33; Dłużnicy z 247 181'18; Wątpliwi dłużnicy z 60 245'93; III. Sumy przechodnie z 3 718'50; **Razem z 733 664'81.**

IV. Sumy pozabilansowe. — Różni za akcepty gwarancyjne z 60 000'00; Weksle gwarancyjne z 15 500'00; V. Różni za obligo weksli zdyskontowanych z 124 657'35.

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny z 250 000'00; Kapitał zapasowy z 17 313'11; II. Kapitał amortyzacyjny z 16 779'72; III. Zobowiązania: Akcepty z 60 000'00; Akcepty długoterminowe z 35 700'00; Banki z 50 079'00; Wierzyciele z 164 758'18; Fundusz wątpliwych dłużników z 60 245'93; Sumy przechodnie z 13 595'77; Niepodjęta dywidenda 1937 r. z 20'00; Pozostały zysk z 1937 r. z 8 043'97; Zysk za 1938 r. z 57 129'13; **Razem z 733 664'81.**

IV. Sumy pozabilansowe.—Akcepty gwarancyjne z 60 000'00; Różni za weksle gwarancyjne z 15 500'00; V. Obligo weksli zdyskontowanych z 124 657'35.

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

STRATY. — Remanent towarów na dz. 1/I 1938 r. z 142 307'19; Zakup towarów oraz koszty przewozu i inne z 1 481 643'80; Koszty administracji ogólnej z 94 937'48; Koszty kredytowe z 12 902'24; Podatki z 43 149'15; Odpisy amortyzacyjne z 9 977'79; Świadczenia socjalne z 4 147'02; Różne z 9 722'50; Odpisani wątpliwi dłużnicy z 10 839'09; Odpisano na kapitał zapasowy z 7 200'00; Zysk za 1938 r. z 57 129'13; **Razem z 1 873 955'39.**

ZYSKI. — Za sprzedane towary w 1938 r. z 1 554 345'49; Remanent towarów na dz. 1/I 1939 r. z 265 127'33; Prowizja z 54 083'57; Otrzymana dywidenda od akcyj z 399'00; **Razem z 1 873 955'39.** 858

Spółka Akcyjna Przemysłu Pończoszniczego Jakób Kohan

Bilans sporządzony w dn. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Nieruchomości: budynki i place z 200 636'50; Maszyny i urządzenia fabryczne z 927 328'87; Urządzenia biura i składu z 5 921'00; Zaprząg z 4 870'00; **Razem z 1 138 756'37;** Majątek płynny: Gotówka w kasie z 5 389'52; Gotówka w bankach z 181 441'22; **Razem z 186 830'74;** Udziały w innych przedsiębiorstwach z 1 500'00; Papiery wartościowe z 12 668'00; Weksle w portfelu i inkasie z 260 823'78; **Razem z 461 822'52;** Materiały pomocnicze i przędza z 206 498'17; Towary w stanie fabrykacji z 76 628'44; Towary gotowe na składzie z 185 896'17; **Razem z 469 022'78;** Dłużnicy: odbiorcy z 365 077'03; dostawcy z 1 305'56; różni z 1 515'68; **razem z 367 898'27;** Sumy przechodnie z 4 177'12; **Razem z 2 441 677'06.**

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny z 1 500 000'00; Kapitał zapasowy z 100 000'00; Kapitał amortyzacyjny z 482 590'96; **Razem z 2 082 590'96;** Niepodniesiona dywidenda z 75 250'00; Wierzyciele: dostawcy z 86 890'86; Wierzyciele: odbiorcy z 1 493'75; różni z 23 083'41; **Razem z 111 468'02;** Akcepty z 21 259'01; Sumy przechodnie z 14 002'23; Pozostałość zysków z lat ubiegłych z 12 774'50; Zysk za rok operacyjny 1938 z 124 332'34; **Razem z 137 106'84; Razem z 2 441 677'06.**
Zobowiązania w walutach zagranicznych z 53 635'57.

Rachunek zysków i strat

ZYSKI. — Wpływ z fabrykacji z 1 765 175'95; Odsetki z 1 771'71; Różnice kursowe z 3 878'65; **Razem z 1 770 826'31.**

STRATY. — Koszty fabrykacji z 1 206 974'91; Koszty administracji ogólnej z 166 099'69; Koszty sprzedaży z 63 812'88; Prowizja bankowa z 3 265'52; Ubezpieczenie od ognia z 4 325'80; Świadczenie socjalne: dopłata z 29 114'98; Podatki i opłaty stemplowe z 56 998'95; Strata na dłużnikach z 18 522'80; Amortyzacja z 97 008'44; Różne straty z 370'00; Zysk netto z 124 332'34; **Razem z 1 770 826'31.** 897

Krajowa Hurtownia Herbaty dawniej Towarzystwo M. Szumilin Spółka Akcyjna w Warszawie

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Ruchomości z 32 390'02; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach z 14 642'73; Papiery wartościowe z 36 734'30; Weksle w portfelu i w inkasie z 35 105'90; Towary i materiały z 274 374'54; Odbiorcy z 165 594'31; Różni dłużnicy z 30 942'97; Koszty organizacyjne z 6 801'00; Weksle protestowane z 9 261'51; Sumy przechodnie z 10 573'86; **Ogółem z 616 421'14.**

PASYWA.—I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny z 400 000'00; Kapitał zapasowy z roku ubiegłego z 88 400'00, dopisano w roku sprawozdawczym z 2 350'00; II. Zobowiązania: Dostawcy zagraniczni z 102 331'49; Dostawcy krajowi z 2 983'50; Odbiorcy z 2 952'65; Wierzyciele z 2 448'12; Prowizje agentów z 1 634'49; Niepodniesiona dywidenda 1933/1937 z 1 816'00; Sumy przechodnie z 4 253'53; Reszta zysków z roku ubiegłego z 195'33; Zysk za 1938 r. z 7 056'03; **Ogółem z 616 421'14.**

Sumy pozabilansowe. — Weksle zdyskontowane z 22 874'84; Gwarancje z 55 347'39; Depozyty kaucyjne z 23 771'00; Obligo żyrowe z 22 874'84; Różni za gwarancje z 55 347'39; Różni za depozyty kaucyjne z 23 771'00.

Ogółem suma zobowiązań zagranicznych z 102 331'49.

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Koszty administracji ogólnej z 122 272'02; Koszty sprzedaży z 186 202'43; Koszty kredytów z 2 678'73; Podatki i opłaty stemplowe z 21 458'18; Świadczenia socjalne z 11 192'86; Ubezpieczenia z 1 330'33; Koszty prawne i notarialne z 4 520'62; Koszty ekspedycji z 7 084'68; Ofiary z 880'85; Składki w organizacjach z 1 936'20; Amortyzacja ruchomości z 9 529'58; Straty na odbiorcach z 6 193'79; 1/5 kosztów organizacyjnych z 1 700'34; Zysk roku operacyjnego z 7 056'03; **Ogółem z 384 036'64.**

ZYSKI. — Zysk brutto na towarach z 374 465'41; Procenty i kupony z 2 200'94; Prowizja konsygnacyjna z 2 186'58; Różnice kursowe z 2 828'01; Odzyskane straty z lat ubiegłych z 2 355'70; **Ogółem z 384 036'64.** 849

Fabryki Szkła Ujście, Spółka Akcyjna dawniej Friedr. Siemens

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Grunty z 87 834'40; Budynki z 2 119 519'75; Urządzenia fabryczne z 1 890 842'04; Inwentarz z 175 138'58; Patenty z 82 751'00; II. Majątek płynny: Kasa i banki z 330 527'02; Papiery procentowe z 4 465'00; Weksle z 235 350'76; Akcje i udziały z 8 715'00; Materiały z 220 311'68; Półfabrykaty z 54 761'54; Towary z 298 581'58; Dłużnicy z 321 871'73; Kaucje z 200'00; Sumy przechodnie z 7 095'23; Strata z 1937 r. z 208 783'21; Zysk za 1938 r. z 120 015'90 = z 88 767'31; **Ogółem z 5 926 732'62.**

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny z 500 000'00; Kapitał rezerwowy z 103 282'49; Kapitał rezerwowy specjalny z 33 000'00; II. Kapitał amortyzacyjny: stan na dz. 1/I 1938 r. z 1 561 326'85, odpisano w 1938 r. z 4 769'65, amortyzacja 1938 r. z 239 389'35 = z 1 795 946'55; III. Zobowiązania: Banki z 178 074'19; Hipoteki z 774 000'00; Sumy podatkowe z 18 799'23; Dostawcy z 47 309'81; Wierzyciele krótkotermin. hipotecz. zabezp. z 2 000 000'00; Inni wierzyciele krótkotermin. z 249 090'77; Sumy przechodnie z 227 229'58; **Ogółem z 5 926 732'62.**
Suma zobowiązań zagranicznych z 3 193 645'22.

Rachunek strat i zysków za 1938 r.

WINIEN. — Koszty administracyjne z 193 845'25; Koszty fabrykacji z 740 233'76; Robocizna z 305 704'36; Świadczenia socjalne z 42 249'86; Koszty sprzedaży z 333 840'25; Procenty z 114 099'41; Podatki z 177 069'53; Amortyzacja z 239 389'35; Dotacja kapitału rezerwowego z 19 132'00; Strata z 1937 r. z 208 783'21; **Ogółem z 2 374 346'98.**

MA. — Towary z 2 277 981'12; Inne wpływy z 7 598'55; Strata z 1937 r. z 208 783'21; Zysk za 1938 r. z 120 015'90 = z 88 767'31; **Ogółem z 2 374 346'98.** 869

Spółka Akcyjna Zakładów Chemicznych w Częstochowie

Bilans zamknięcia na dz. 31/XII 1938 r.

AKTYWA. — Majątek stały zł 1926 296'26; Majątek płynny: Gotówka, papiery procentowe i weksle zł 174 212'75; Surowce, półfabrykaty i gotowe wyroby zł 397 725'24; Odbiorcy zł 236 300'67; Razem zł 2 734 534'92.

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 960 000'00; Kapitał zapasowy zł 20 277'59; Kapitał amortyzacyjny zł 1 149 853'39; Zobowiązania: Banki zł 54 293'50; Dostawcy zł 77 962'78; Wkłady akcjonariuszów zł 215 835'37; Różne rachunki zł 65 166'58; Przejściowy rachunek różnic kursowych zł 47 658'01; Pozostałość zysku z lat ubiegłych zł 100 720'31; Zysk za 1938 r. zł 42 767'39; Razem zł 2 734 534'92.

Rachunek strat i zysków na dz. 31/XII 1938 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 139 690'00; Koszty fabrykacji i surowców zł 996 699'75; Koszty sprzedaży zł 90 885'77; Podatki zł 60 631'64; Świadczenia społeczne zł 18 876'55; Różne zł 34 142'00; Amortyzacja zł 98 822'53; Zysk zł 42 767'39; Razem zł 1 482 515'63.

MA. — Z produkcji zł 1 422 454'13; Kupony i różnice kursowe zł 60 061'50; Razem zł 1 482 515'63. 866

Powszechny Bank Kredytowy, Spółka Akcyjna w Warszawie

Bilans surowy w dn. 31 marca 1939 r.

STAN CZYNNY		zł
Kasa i sumy do dyspozycji	:	2 497 217'26
Bilety skarbowe		2 500 000'00
Waluty zagraniczne		38 190'12
Papiery wartościowe		124 540'71
Papiery wart. ust. kap. zapas.		524 987'73
Udziały konsorcjalne		12 334'48
Banki krajowe		705 541'48
Banki zagraniczne		1 144 996'51
Dyskonto		30 422 657'23
Protesty		69 454'87
Kredyty w rachunkach bież.		18 495 081'51
Pożyczki terminowe		1 493 524'37
Kredyty akceptac. i remburs.		—
Należności z tyt. transakc. dew. na termin i reportowych		—
Nieruchomości		—
Różne rachunki		9 026 614'13
Długoterminowe pożyczki hipoteczne		—
Rachunki wynikowe		3 785 108'36
		<u>70 840 249'76</u>

Dłużnicy z tytułu gwarancyj		4 120 754'93
Inkaso		14 286 692'79

STAN BIERNY		zł
Kapitał zakładowy		5 000 000'00
Kapitały rezerwowe		1 010 354'34
Fundusz amort. nieruchomości		—
Wkłady		18 743 479'22
Rachunki bieżące		20 123 595'81
Różne natychm. płatne zobow.		1 581 129'30
Banki krajowe		2 709 375'57
Banki zagraniczne		2 885 354'81
Redyskonto weksli		1 641 169'77
Dyskonto akceptów Banku Akceptac.		—
Zastaw walorów		—
Wierzyciele hipot.		—
Zobowiązania z tyt. kred. akcept. i remb.		—
Zobowiązania z tyt. trans. dewiz. n/termin i report.		—
Różne rachunki		11 783 958'32
Listy zast. (oblig.)		—
Rachunki wynikowe		5 361 832'62
		<u>70 840 249'76</u>

Zobow. z tytułu udział. gwarancyj		4 120 754'93
Różni za inkaso		14 286 692'79

POLSKIE USTAWODAWSTWO DEWIZOWE

ZBIÓR USTAW ZASADNICZYCH, ROZPORZĄDZEŃ WYKONAWCZYCH, ZA-
RZĄDZEŃ, INSTRUKCYJ, OKÓLNIKÓW
I UCHWAŁ, ZWIĄZANYCH Z REGLA-
MENTACJĄ DEWIZOWĄ

OPATRZONY ZASADNICZYM KOMEN-
TARZEM ORAZ PRAKTYCZNYMI
WYJAŚNIENIAMI I WSKAZÓWKAMI
TECHNICZNYMI

ZESTAWILI I OPRACOWALI:

Dr Adam Mantel, Bronisław Matecki
i Tadeusz Bielobradek

ZBIÓR JEST PERIODYCZNIE UZUPEŁNIANY

Cena Zbioru — zł 18. Prenumerata Uzupełnień — zł 6 półrocznie

600 STRON DRUKU SKOROWIDZ

SKŁAD GŁÓWNY:

BANK SPÓŁDZIELCZY SKARBOWCÓW, Sp. z o.o.
Warszawa, Leszno 5

Wycinki z gazet

i czasopism całego świata
w każdej żądanej sprawie

Jako najlepsze źródło informacji, nie-
zbędne dla wszystkich biur i instytucyj:
państwowych, społecznych, kulturalnych,
przemysłowych i handlowych oraz dla
osób wszelkich zawodów, zbiera i na
zamówienie dostarcza, tudzież załatwia
prenumeraty dzienników i czasopism
krajowych i zagranicznych

Informacja Prasowa Polska

Dyrekcja i ekspedycja: Warszawa, Bracka 5. Tel. 941-53

Korespondenci we wszystkich stolicach

PRACA ZBIOROWA

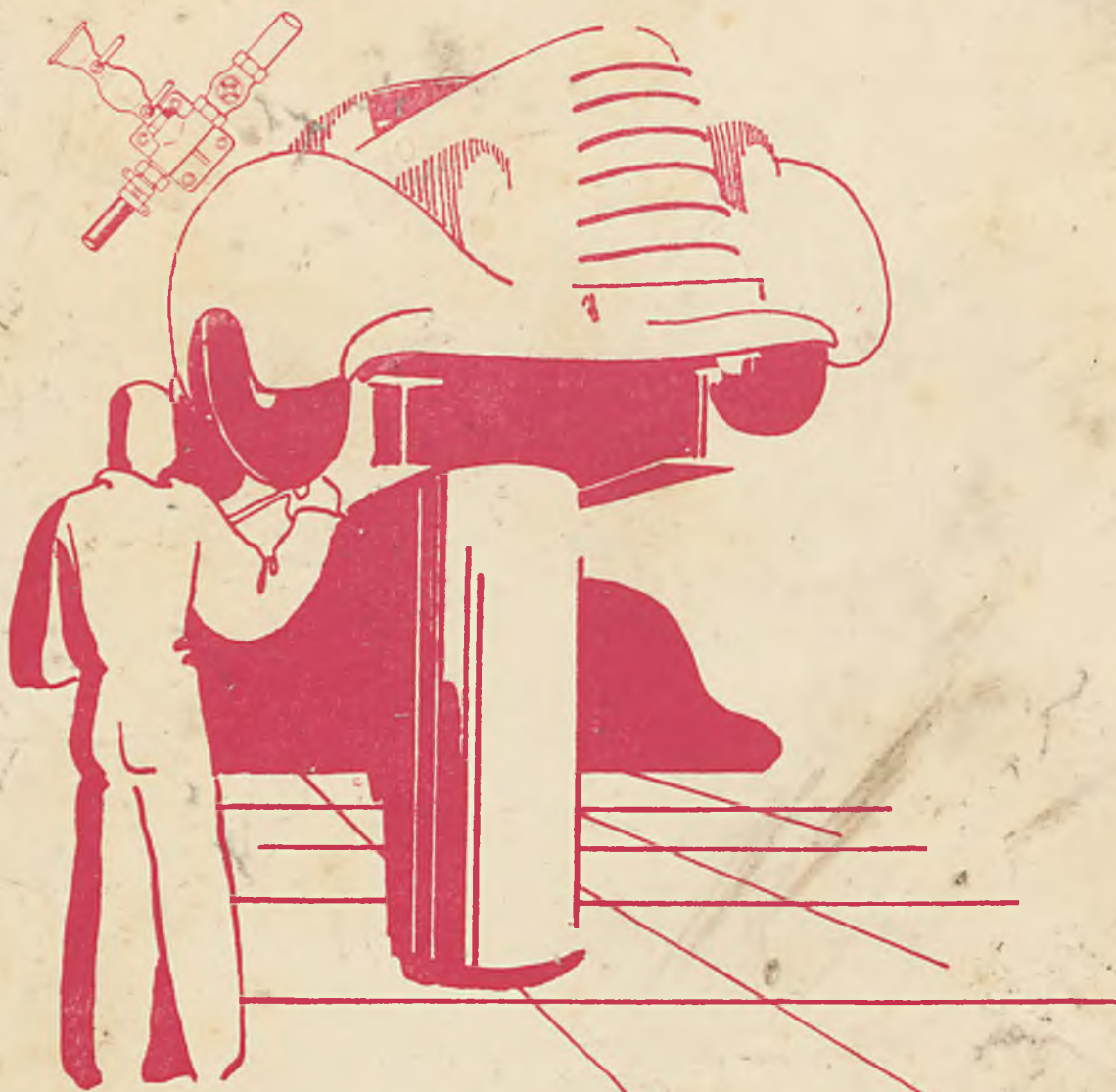
CHAŁUP NICHTWO

MATERIAŁY
UWAGI
WNIOSKI

NAKŁADEM
TYGODNIKA „POLSKA GOSPODARCZA”
WARSZAWA

288 STRON DRUKU

CENA ZŁ 8.-

NOWOCZESNE WARSZTATY SAMOCHODOWE SĄ WPRAWDZIE STAŁE DO DYSPOZYCJI AUTOMOBILISTY, LEPIEJ JEDNAK UNIKAĆ PRZEDWCZESNYCH NAPRAW, STOSUJĄC USZLACHTNIONY OLEJ AUTOMOBILOWY

POLMIN TRISELEKTOL II.